

The background of the entire image is a photograph of bare tree branches in silhouette against a sunset sky. The sky transitions from a pale blue at the top to a soft orange and pink near the horizon. The branches are dark and intricate, filling most of the frame.

jeseň 2020

Miloš "Inky" Pikala

HOVORY

ozveny nevyповedateľného medzi človekom a Bohom

Obsah

ÚVOD	5
ÚTOČISKO ZLOMENÝCH	14
HOVOR TY, PANE!	16
DIABOL ROZDEĽUJE, KRISTUS SPÁJA	19
NEUROBÍŠ SI MODLU...	24
KRISTUS PRICHÁDZA V TELE	29
PÔST A MODLITBA	33
ZÁVÄZNOŠŤ A VERNOSŤ	36
ŽIŤ VTELENIE	40
JE TO NAOPAK!	43
ČRIEPKY I	47
MODLIŤ SA ZNAMENÁ ZOMIERAŤ	53
DETSKÁ LÁSKA NEVESTY	55
OBOHATENÍ CHUDOBOU BOHA	60
NEPROSÍM	62
TAJOMSTVO VŠETKÉHO	64
PRI OHNI SVÄTOSTÁNKU	66
JEDINÝ BOD	68
PROSTE PRIATELIA	70
ČRIEPKY II	73
ÚPLNE PRVÝ JE VZŤAH	80
NEŤAHAŤ BOHA ZA NOHY!	83
AKO UVERIŤ?	87
ŽIVÁ FARNOSŤ	89
ZVOLIŤ SI RODINU...	92
SME JEDEN	94
ĽUDSKOSŤ EUCHARISTIE	96
POVINNOSŤ	98
TAK BLÍZKO A TAK ĎALEKO	102

SLOBODA	105
POVAHA MODLOSLUŽBY	107
ČRIEPKY III	110
TEN OHROMNÝ NOVÝ SVET	115
NAJPRV MUSÍM VEDIETĽ, KTO SOM!	117
LEKCIA TÚŽBY	119
ZÁVRATNÁ HĽBKA OBRÁTENIA	120
OTČENÁŠ A BOŽSKÝ NADHLĎAD	122
„TERAPEUTICKÉ SEDENIE“ S KRISTOM	127
OPOJNÁ VOĽNOSŤ	129
SVADOBNÉ RÚCHO	131
BOLO BY TO PRÍJEMNÉ...	134
PASTIERKA A KRÁĽ	137
DOSPELOSŤ DIETĽAŤA	139
ČRIEPKY IV	141
DOBRE JE NÁM TU!	146
UČITEĽKA VIERY	147
AK SA NIEKDE NA SVETE CÍTIME BYŤ DOMA, TAK...	150
JÁNOVA PROVOKATÍVNA MÚDROSŤ	153
NAOZAJ NEMÁME ČAS?	156
TEN HLBOKÝ POCIT NEPATRIČNOSTI	160
KEĽ SI KREŠŤANSTVO IBA PREDSTAVUJEME	162
DNES. TERAZ. FAKT.	166
DUCH, PRAVDA A VEĽKÉ NIČ	170
UČÍME SA BYŤ DOMA	172
A NAŠA POZEMSKÁ IDENTITA JE...	173
ČRIEPKY V	178
CHOĽ A ROB PODOBNE	181
TRI BODY	184
STRATA, KTORÁ NÁS UŽ ANI NEBOLÍ...	187
ÚPLNE, ODZNOVA, NANOVO	190
NAOZAJ SI TO NAVYKAŤ!	193
V DUCHU A V PRAVDE	195
AKO DÁVNI PRIATELIA	197
PREČO A AKO NEBYŤ POKRYTCOM	199

PODSTATA	204
PREORGANIZOVANIE A PROSTOTA	207
KDEŽE BENEDIKTOVA VOĽBA...!	210
ŠTVRTÝ BOD	216
ČRIEPKY VI	218
KEDY JE TO NAOZAJ?	224
RAKETY VZLIETAJÚ ZO ZEME	226
V STREDE JE OSOBA	230
TRI V JEDNOM	233
NESÚDIŤ, POSUDZOVAŤ	234
*TAKTO TO FUNGUJE	237
RUŽENEC	238
JEDINÝ ARGUMENT, JEDINÁ SLUŽBA SVETU	241
ANI NAPRAVO, ANI NAĽAVO	244
MAŤ JASNO, KOĽKO STOJÍ NEBO	245
KOLABORANTI	248
LEN TAK...	250
ČRIEPKY VII	251
PO SVOJOM	256
VYPNI AUTOPILOTA!	258
KRÁĽ	261
KONAŤ, ALEBO NAJPRV BYŤ?	264
VŠADE DOOKOLA	268
TICHÝ ZABIJAK	271
NAJMENŠÍ V NAJMENŠOM	274
ZNOVUZRODENÝ KREŠŤAN JE, KEĎ...	277
ZAČIATOK ZNOVUZRODENIA	279
ĽUDSKÝ KAPITÁL	283
VOLÍM SI... NEBO ALEBO PEKLO?	286
VIERA – ALEBO LÁSKA?	288
ADVENT MEDZI „UŽ“ A „EŠTE NIE“	291
ČRIEPKY VIII	295

Úvod

Tieto texty sú treťou časťou Hovorov z jesene roku Pána 2020.

Samotný text je upravovaný len minimálne, z podstatnej časti ostáva tak, ako bol zapísaný počas adorácií. Text neprešiel ani žiadnou jazykovou korektúrou. Berte to ako ďalšiu súčasť autenticity toho, čo čítate.

Neberte ho preto, prosím, ako teologický traktát s precízne vycizelovanými formuláciami. Sú to slová, vety, ktoré vznikali tak ako vznikali, počas modlitby a hľadania na Pána. Ak by sa Vám aj náhodou zdalo, že si možno niektoré časti akoby odporujú – neodporujú si 😊. To len kresťanstvo, ktoré žijeme a Boh, s ktorým žijeme, sú paradoxné v samej svojej podstate. V Bohu však aj to, čo sa môže na prvý pohľad javiť ako protirečivé, nachádza svoje prekvapivé zjednotenie.

Jednotlivé kapitoly na seba nejako veľmi nenadväzujú. Sú označené v takom poradí, v akom vznikali. Každá je svojim spôsobom samostatná. Predsa však možno niekomu príde užitočné čítať ich v takom poradí, v akom napísané sú.

Pár vysvetlení...

telo – ak nie je uvedené alebo zjavné inak, používam ho v jeho biblickom zmysle slova: nie na označenie toho, čo je hmatateľné a hmotné, ale na označenie toho, čo je stvorené, smrteľné, závislé, krehké a následkom hriechu dokonca porušené, zranené, slabé a smerujúce k smrti. Synonymami sú *vonkajší človek, starý človek, telesný človek,...*

duch – ak nie je uvedené alebo zjavné inak, používam ho v jeho biblickom zmysle slova: nie na označenie toho, čo je nehmatateľné, neviditeľné a nehmotné, ale na označenie toho, čo je božské, večné, nestvorené, plné Boha a slávy, zbožštené, dokonalé, nesmrteľné. v prvom rade Boh je Duch. Odvodene potom aj zbožšťovaný človek sa stáva božským, čiže duchovným. Synonymami v prípade človek sú *vnútorný človek, nový človek, nové stvorenie, duchovný človek,...*

Ego – označujem ním práve tohto vonkajšieho človeka, ktorého sme si stvorili sami zo svojich myšlienok a ilúzií vo svete bez Boha, ktorý je ovocím hriechu. Jeho opakom je vnútorný človeka, naše pravé Ja, stvorené Bohom a od Boha, avšak hlboko pochované a takmer umŕtvené pod nánosom hriechu v nás, obalené ako nejaká múmia nespočetnými „vrstvami“ vonkajšieho človeka. Kristus prišiel oživiť a vzkriesiť nášho vnútorného človeka, naše pravé Ja a oslobodiť ho od hriechu, vonkajšieho človeka, čiže Ega.

svet – je používané v tom význame, ktorý mu dáva Písmo. Označuje zvyčajne ľudskú spoločnosť, ovládanú hriechom, ktorej vládcom je Diabol, „boh tohto sveta“ – možno ešte prípadne jej neblahé vplyvy a efekty na stvorený svet.

zem – označuje stvorenú objektívnu hmotnú realitu, hmotný svet, v ktorom žijeme, stvorenstvo, ktorá je na rozdiel od sveta *dobrá*, stvorená a chcená Bohom, aj keď viac či menej trpiaca a zasiahnutá zlom a hriechom človeka.

prúdiť, prúdenie – autorom pojmu je Mihály Csíkszentmihályi, univerzitný profesor psychológie maďarského pôvodu žijúci v Chicagu, člen Americkej a Maďarskej akadémie vied. Prúdenie – angl. *flow* – je podľa neho taký stav, keď sa človek úplne ponorí do tej činnosti, ktorú robí. Jeho vlastná definícia tohto stavu znie: „*Prúdenie je základom dokonalého zážitku, čiže jav, keď sa pri činnosti tak uvoľníme a rozviažeme, že všetko ostatné popri tom stráca význam, zážitok si naplno užijeme a v aktivite, ktorú robíme, chceme za každú cenu pokračovať výlučne iba pre samotnú aktivitu.*“

dumanie – týmto termínom označujem to, čo sa v angličtine povie *overthinking*. Priveľa myslenia. Nie v zmysle, že sme géniovia a neustále nad niečím veľmi užitočne uvažujeme. *Overthinking* je, keď nad všetkým priveľa špekulujete, neustále sa tým dookola zaoberáte, až natoľko, že vás to oberá o silu, zasieva do vás strach, obavy, neistotu, až vás to nakoniec pritlačí k zemi ako bremeno nad vaše sily – miesto toho, aby ste jednoducho išli a proste urobili to, o čom vám rozum hovorí, že to urobiť treba a že sa to urobiť dá. Alebo slovami internetovej definície: „...*keď priveľa uvažujete namiesto toho, aby ste išli a urobili čo treba. Je to spôsob myslenia, ktorý zbytočne plytvá vašim časom a energiou a bráni vám konať a napredovať vo vašom živote.*“

apatheia – termín, používaný stoikmi i v kresťanstve. Možno ho nepoužívam v úplne ortodoxnom zmysle slova, ale pre mňa je apatheia toto: Keď človek žije v Kristovi a nachádza v Ňom také naplnenie svojho života, že už mu nič viac nechýba, po ničom inom netúži ani nedychtí, je naplnený a spokojný a motívom jeho konania a života už nie je *smäd* a *nedostatok* ako predtým, ale *radosť* a *rozkoš* z toho, že môže žiť tú plnosť života, ktorou ho Boh naplnil, ako vraví aj Písmo: "*Ježiš im povedal: Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť*" (Jn 6,35) a "*Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky, aby som získal Krista.*" (Flp 3,8)

oikos – Pojem používaný obzvlášť v systéme farských evanjelizačných buniek. Označuje sa ním naše najbližšie okolie, tých 10 – 12 ľudí spomedzi *rodiny, susedov, kolegov a priateľov*, ktorí sú nám najbližší a s ktorými zvyčajne aj trávime najviac času.

srdce – na rozdiel od našej kultúry, kde srdce vnímame ako synonymum a sídlo citov, pre Bibliu a kresťanstvo je srdce stredom ľudského bytia, jeho najhlbším ja, samým bytostným stredom, miestom, kde skutočne a najplnšie sme, odkiaľ vychádza všetko ostatné naše konanie. Vnímať niečo srdcom v kresťanstve neznamená pociťovať niečo ani sa toho „dotýkať“ citovo, ale bytostne.

Farské evanjelizačné bunky (FEB) – Jeden zo spôsobov, ako štrukturovať farnosť do podoby spoločenstva spoločenstiev. Autorom koncepcie je taliansky kňaz Piergiorgio Perini. V súčasnosti je tento spôsob pastorácie oficiálne uznaný a odporúčaný Cirkvou a má svoje stredisko v rámci Pontifikálnej rady pre laikov. Podstatou sú malé skupinky farníkov, ktoré sa raz týždenne schádzajú, sú zo strany kňaza formované, podieľajú sa na živote farnosti a sústreďujú sa na jej hlavné poslanie, ktorým je apoštolát hlavne svojho okolia (oikosu) a uvádzanie ľudí do života s Bohom.

skutky – V Písme takto prekladáme dva pojmy: *praxis*, to sú bežné všedné skutky, to čo robíme a konáme bežne, keď sa nevenujeme mimoriadnym veciam, ako je napríklad účasť na bohoslužbách a podobne, jednoducho bežný všedný život; *ergata* sú potom naše *diela*, v zásade to, na čom pracujeme, o čo usilujeme, do čoho investujeme svoje peniaze, čas a sily, to, na čom nám záleží. Významovo by sme sem mohli priradiť ešte *lógiá*, slová, to, o čom sa bežne a radi zhovárame, lebo je to náš život, žijeme tým, záleží nám na tom, dokonca to milujeme: „*Ludia sa budú v deň súdu zodpovedať z každého daromného slova, ktoré vyslovia. Lebo podľa svojich slov budeš ospravedlnený a podľa svojich slov budeš odsúdený.*“ (Mt 12,36-37)

MTD – Moralisticko-terapeutický deizmus. „*V roku 2005 sociológovia Christian Smith a Melinda Lundquist Dentonová skúmali náboženský a duchovný život amerických tínedžerov pochádzajúcich zo širokej škály*

prostredí. Zistili, že vo väčšine prípadov sa tínedžeri pridržali nejasného pseudonáboženstva, ktoré označili ako moralisticko-terapeutický deizmus (MTD). MTD má päť základných princípov: - Existuje Boh, ktorý stvoril a riadi svet a dozerá na život človeka na Zemi. - Boh chce, aby ľudia boli navzájom k sebe dobrí, milí a féroví, tak ako to učí Biblia a väčšina svetových náboženstiev. - Ústredným cieľom života je byť šťastný a mať zo seba dobrý pocit. - Boh nemusí byť v živote človeka zvlášť prítomný, okrem prípadov, keď je potrebný pre vyriešenie nejakého problému. - Dobrí ľudia po smrti idú do neba. Zistili, že takéto krédo je obzvlášť prevládajúce medzi tínedžermi patriacimi ku katolicizmu a hlavnej línii protestantizmu.“ (Rod Dreher, Benediktova voľba)

komunita – pojem, ktorým označujeme stav vzájomných vzťahov medzi ľuďmi (a teda nie nejakú konkrétnu skupinu ľudí). Rôzni psychológovia ho definujú takto: „*Je to stav bytia, hlbokej jednoty s druhými, stav otvorenosti, v ktorom osoby rezonujú navzájom napriek ich rozdielnostiam.*“ (Francis Varela) „*Komunita je skupina dvoch alebo viacerých ľudí, ktorí sú bez ohľadu na ich pôvod, minulosť, ideológiu, vek, rasu, pohlavie, sexualitu alebo politickú príslušnosť schopní akceptovať, transcendovať a oslavovať ich rozdielnosti, odlišnosti čo ich uschopňuje komunikovať efektívne a otvorene, spolupracovať na dosiahnutí cieľov, ktoré boli vytýčené pre spoločné dobro.*“ (Júlia Halamová); „*Ako dôsledok mnohí členovia skupiny budujúcej komunitu prežívajú pocit svojej jedinečnosti a hlbokej spoločnej jednoty, ktorý veľmi zriedkavo alebo vôbec necítili v iných skupinách. ... Komunita je spôsob ako byť spolu, zachovajúc si individuálnu autenticitu aj interpersonálnu harmóniu tak, aby ľudia boli schopní využívať kolektívnu energiu mnohonásobne väčšiu ako je jednoduchý súčet ich individuálnych energií.*“ (M. Scott Peck) Ide teda o „stav“, vzťahy, vyznačujúce sa: na jednej strane slobodou a samostatnosťou jednotlivcov bez toho, aby to narušovalo ich vzájomnú jednotu; a súčasne hlbokou jednotou, ktorú spoločne vytvárajú bez toho, aby kvôli tomu strácali svoju slobodu, samostatnosť a jedinečnosť. Cirkev vo svojej podstate je a má byť dokonalou komunitou po vzore Dokonalej Komunity, *Trojice*.

pseudokomunita-chaos-prázdnota-komunita: Štyri etapy na ceste k stavu komunity, ako ich popisuje M. Scott Peck (porov. knihu *V jiném rytmu*): Predstierané spoločenstvo (pseudokomunita); zmätok (chaos) vzájomný boj a zápas jej členov o dominanciu; zmierenie, vyprázdnenie (prázdnota) a nakoniec prijatie, spoločenstvo (skutočná komunita). „*Fenomén komunity - spoločenstva umožňuje vytvoriť a zažiť nehierarchické, veľmi hlboké medziľudské väzby, ťažko realizovateľné v súčasnom sociálnom prostredí.*“ (wikipedia)

spiritualita konania – taký môj koncept, ktorý hovorí, že budovať Božie Kráľovstvo – a teda zjednocovať ľudí okolo Krista – sa dá len tak, že spolu žijeme. Spolu žiť ale znamená spoločne niečo konať. Dnes, keď v podstate zanikol spoločný život a spoločná práca na dedine a každý žije inde a pracuje inde, je potrebné zvoliť si inú vhodnú činnosť, často sú to šport alebo záľuby – a tú potom robiť takým spôsobom, aby viedla k priateľstvu, k spoločnému životu, ku Kristovi a ku Kráľovstvu. Jezuiti, Saleziáni, ale mimoriadne úspešne napríklad Skautské hnutie, môžu byť príkladmi presne takejto *spirituality konania*.

Ikigai – „*V japončine znamená ikigai „dôvod existencie“ a je to „dôvod ráno vstať“.* Je to vaša cesta k sebarealizácii, ktorá je pre všetkých vo všetkých ohľadoch jedinečná. Ikigai každej osoby je iný, založený na rôznych presvedčeniach a hodnotách a často sa skladá zo štyroch základných faktorov: Čo milujete? V čom ste dobrí? Čo svet potrebuje? Za čo môžete dostať zaplatené? Nájdenie priesečníka medzi týmito vecami vám môže pomôcť žiť šťastným, zmysluplným a naplňujúcim životom.“ (Oliver Olejník a goalcast.com)

Rebríček dominancie: „*Hierarchia dominancie, hoci sa môže zdať, že ide o kultúrny či spoločenský fenomén, funguje už takmer 500 miliónov rokov. Bojovali sme o postavenie skôr, než sme mali kožu, ruky, pľúca či kosti. Len málo vecí je prirodzenejších než kultúra. Hierarchie dominancie sú staršie než stromy. Časť mozgu, ktorá sleduje naše postavenie v hierarchii dominancie, je preto výnimočne stará a dôležitá. Predstavuje hlavný*

riadiaci systém regulujúci naše vnímanie, hodnoty, pocity, myšlienky a činy. Hlboko v našom vnútri, v samom základe nášho mozgu, pod myšlienkami a pocitmi, funguje neskutočne staré počítadlo. Presne monitoruje naše postavenie v spoločnosti - pre potreby tejto diskusie na škále od jednej do desať. Ak ste číslo jeden, čo predstavuje najvyššie možné postavenie, ste neuveriteľne úspešní. Ak sa, naopak, nachádzate na spodnej, desiatej priečke, bez ohľadu na to, či ste muž alebo žena, nemáte kde bývať (alebo nejde o žiadne lukratívne miesto). Ak práve nehladujete, konzumujete otravné jedlo. Ste v biednom fyzickom a psychickom stave. Prapôvodná časť vášho mozgu, ktorá sa zameriava na hodnotenie dominancie, si všíma, ako s vami ostatní zaobchádzajú. Na základe toho určí vašu hodnotu a priradí vám nejaké postavenie.“ (Jordan Peterson, 12 pravidiel pre život)

Etapy duchovného rastu podľa M. Scotta Pecka:

PRVÉ štádium nazýva chaoticko-asociálnym. Do tejto etapy sme sa narodili. Vyznačuje sa tým, že jediným hybným motorom nášho konania je naše vlastné chcenie. Poznáte to: *malé dieťa niečo chce a v tomto smere koná bezohľadne a sebecky. Kričí, plače, mláti rukami a nohami a je mu úplne jedno, či práve ruší rodinnú oslavu, alebo budí rodičov uprostred noci... dieťa ešte nedokáže brať nejaké ohľady na iných. Rozhodujúce pre neho je to, čo práve chce, jeho okamžitá nálada, okamžitý nápad... Táto fáza je chaotická preto, lebo v nej chýbajú normy konania a správania a samotný život postráda nejaký „pevný a záchytný bod“ v podobe istoty: „toto je správne a toto nie je správne“. Je takisto asociálna, lebo znemožňuje (pochopteľne) vytváranie spoločenstva s ostatnými ľuďmi. Neznamená to, že by ľudia v tejto fáze nevedeli byť disciplinovaní, alebo cieľavedomí – ale len vtedy, ak idú za niečím, čo práve oni sami chcú, alebo za čím práve zatúžili. Podľa odhadov asi 20% ľudí má smolu a z tejto fázy sa nevymotajú ani do dospelosti. Ostatní – spravidlaešte ako deti – „postupujú“ ďalej...*

DRUHÉ štádium je formálno-inštitucionálne. Základnou potrebou človeka je totiž potreba pocitu istoty a bezpečia. *Predstavte si len, že by vás nejaký stroj času „uniesol“ do nejakého roku 5284, do sveta, v ktorom nič*

nepoznáte, neviete, ako veci slúžia a čo na čo funguje, čo je nebezpečné a čo nie, ako sa správať, kam ísť, čo robiť, kde nepoznáte nijakého človeka, nemáte domov, nikam nepatríte, nikomu nerozumiете... to je situácia zrelá na zbláznenie sa. Potrebujeme žiť v istote: v istote vzťahov, v istote spoločenstva, ku ktorému patríme, v istote ohľadom našich skutkov a toho, či sú dobré, alebo zlé, či nám prospievajú, alebo ubližujú... Pre ľudí v tejto fáze vývoja je dôležitá vonkajšia príslušnosť k nejakej inštitúcii, či organizácii a dodržiavanie vonkajších pravidiel. Preto sa táto fáza nazýva formálna a inštitucionálna. Hodnoty nadovšetko cenené sú: istota, stálosť, poriadok, zákon... ak jestvuje predstava Boha, je to spravidla predstava Boha, ktorý udržiava poriadok, Boha – Sudcu, ochrancu spravodlivosti, odplatiťa.... Dost' veľa ľudí aj v dospelom veku ostáva stále v tejto rovine, poskytujúcej pocit istoty a bezpečia, plynúcehoz nemenných pravidiel, vážených inštitúcií... Príkladom môže byť človek, ktorého duchovný život spočíva v tom, že si načas „odbavuje“ svoje modlitby, plní dôsledne svoje „náboženské povinnosti“, náleží k tej správnej cirkvi, dodržiava presne definované pravidlá... a desí sa čo i len náznakú myšlienky, ktorá by toto všetko mohla spochybníť, alebo narušiť! Niekedy ale ani strach „nezabrání“ tomu, aby človek vstúpil do nasledujúcej fázy vývoja...

TRETIE štádium je štádium skepticko-individuálne. V tejto etape začína (spravidla ešte stále) mladý človek úplne zákonite pochybovať o hodnotách, ktoré doteraz vyznával – a to veľmi úspešne. Vieme už totiž, že jeho „vierovyznanie“ spočívalo do veľkej miery naozaj iba vo vonkajšej príslušnosti „niekam“ a na dodržiavaní nejakých vonkajších pravidiel. Pri kritickom skúmaní tohto stavu nie je problém dospieť k záveru, že zvyk „odrecitovať nejakú akože modlitbu“ sám o sebe predsa nemôže mať nejaký duchovný dopad a pod. Človek odmieta tieto formálne a inštitucionálne prvky ako neautentické a prežitá a často pohrda tými, ktorí sa nimi ešte stále riadia. To je skeptická stránka tejto etapy. Individuálne je preto, že človeka neuspokojuje „príslušnosť niekam“ na úrovni inštitúcie, organizácie, či cirkvi a hľadá miesto, kde by jeho vzťah mohol byť do hĺbky osobný. Toto obdobie je ale zároveň aj veľkým obdobím hľadania – hľadania skutočných hodnôt, niečoho, čo je reálne, autentické, hlboké. Človek ich bude schopný

hľadať všade: od okultizmu cez drogy, vzťahy v pouličnom gangu, vedu, zábavu až k peniazom a majetku. Práve toto hľadanie môže urobiť z tejto fázy nebezpečnú a bolestivú etapu života – pokiaľ sa mladý človek nedočká opravdivej pomoci!

Posledné, ŠTVRTÉ štádium, nazýva Scott Peck mysticko-spoločenským. Je to etapa, kedy sa rodí osobný vzťah medzi človekom a Bohom ako medzi osobou a osobou. Kedy človek začína znova objavovať cirkev (ktorú v tretej etape odvrhol) – ale už nie ako inštitúciu. Tak, ako sa zákonníctvo druhej etapy zmenilo na osobný vzťah k živému Bohu, tak aj chápanie cirkvi sa mení z inštitúcie na spoločenstvo, komunitu s hlboko osobnými vzťahmi. V tejto fáze sa obnovuje záujem o náboženstvo – už nie v zmysle formálnej príslušnosti niekam, ale v zmysle dobrodružnej a vzrušujúcej cesty k svojmu vlastnému zduchovneniu.

Benediktova voľba Roda Drehera – „*Pre náboženských konzervatívco* by bolo lepšie „budovať prosperujúce subkultúry“ ako sa snažiť o obsadenie mocenských pozícií. [...] „Je dôležité vyhnúť sa panikáreniu, ale ľudia si skutočne musia uvedomiť závažnosť hrozieb, ktorým kresťania čelia, a skutočnú, hlbokú náročnosť politického prostredia,“ hovorí Kinzer. „Musia sa vnútorne stotožniť s tým, čo v realite znamená byť v postavení minority, a je skutočne zásadné začať tak uvažovať.““ Krátko a stručne, byť kresťanom v dnešnom svete znamená vytvárať malé, čo najviac sa podporujúce a čo najsebestačnejšie *enklávy* civilizácie, kresťanstva, duchovna a skutočnej vzdelanosti uprostred sveta, ktorý znova upadá do barbarstva – tak, ako top pred tisíc rokmi urobil sv. Benedikt a benediktínska rehoľa a tak na Západe zachránila civilizáciu.

Útočisko zlomených

"Veď počúvam potupy mnohých (hrôza zôkol-vôkol): "Udávajte, nech ho oznámime!" Aj každý, kto mi bol priateľom, striehne na môj pád: "Hádam sa dá zviest', premôžeme ho a vypomstíme sa na ňom!"" (Jer 20, 10)

"... u teba nájde milosť sirota." (Oz 14, 4)

Vo svojej zlomenosti, Pane, Ty si moje útočisko, moja nádej... nádej sveta. Veď ako by mohol človek čeliť všetkej zlobe Nepriateľa? V Tebe je nádej, Ty si nádej.

"Nie nás, Pane, nie nás, ale svoje meno osláv pre svoje milosrdenstvo a pre svoju vernosť. Prečo majú hovoriť pohania: "Kdeže je ten ich Boh?" Veď náš Boh je v nebi a stvoril všetko, čo chcel." (Ž 115, 1-3)

"Ale Dávid odpovedal Filištíncovi: "Ty ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Pána zástupov, Boha izraelských šíkov, ktorého si hanobil."" (1Sam 17, 45)

Pane, Ty si bojovník, ktorý premáha mocou lásky. Porážaš nepriateľov tak, že ich robíš svojimi priateľmi, odpúšťaš im, očisťuješ ich, pozdvihuješ, usádzaš vedľa seba vo svojom Kráľovstve. A tak, Pane, osláv sa aj dnes na svojich nepriateľoch na tých, ktorí Ťa nenávidia.

"... aby poznali teba, ako sme my poznali, že niet Boha okrem teba, Pane." (Sir 36, 5)

Ty si hlbina, do ktorej sa prepadávam a nemám strach, pretože byť v Tebe je rozkošou srdca, rozkošou človeka. Ty si Nebo, v Tebe je rozkoš a blaženosť. Ty si všetkým, v Tebe je všetko. Kiež by tento okamih stuhol, zamrzol, ostal naveky - a ja viem, že raz sa tak vskutku stane,...

"... keď si toto porušiteľné oblečie neporušiteľnosť a toto smrteľné si oblečie nesmrteľnosť, vtedy sa splní, čo je napísané: "Smrť pohltilo víťazstvo.""
(1Kor 15, 54)

Nepotrebuje bojovať a zápasiť, nie sami. Stačí byť plní Teba, Pane. Byť Tvojim *Kráľovstvom*, Tvojimi *kňazmi*, tým, čím si nás v krste Ty sám už urobil.

"Svojou krvou si Bohu vykúpil ľudí z každého kmeňa, jazyka, ľudu a národa a urobil si ich *kráľovstvom* a *kňazmi* nášmu Bohu; a budú *kraľovať* na zemi."
(Zjv 5, 9-10)

Kto už len odolá Tvojej prítomnosti? A ak hej, potom preň už niet nádeje. Kde však ešte nádej je, tam nie naša ale Tvoja moc má moc zachrániť. Sme kresťania. *Christoforo*i. Kristonosiči. Nevnášame seba, ale Boha. Nemusíme zúfať nad svojou trápnosťou, slabosťou, nemožnosťou, "*lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti. A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila.*" (2Kor 12, 9) Môžem prijať seba takého, aký som. Práve takého má totiž prijíma Kristus, aby sa vo mne a práve vo mne stal všetkým a ja Ním.

"Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5)

Vzdať sa Kristovi. Tá najsladšia porážka, to najskvelejšie víťazstvo. Veď Boh s nami zápasí o nás a za nás. Kto v tomto zápase s Bohom prehrá, výhra.

"Tu zápasil s ním akýsi muž až do východu zory. Keď onen videl, že ho neprevládze, dotkol sa jeho bederného kľbu, takže Jakubovi sa bederný kľb vyklboval, kým on s ním zápasil. Potom onen povedal: "Pusť ma, lebo vychodí zora!" On však odpovedal: "Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš." ... Jakub povedal: "Prezrad' mi svoje meno!" Onen odpovedal: "Prečo sa pýtaš na moje meno?" A požehnal ho tam. Nato Jakub nazval to miesto *Faniel* (Božia tvár), lebo (tak povedal) "videl som Boha z tváre do tváre a pritom som ostal nažive!" (Gn 32, 25-27.30-31)

*"Pán bude utláčanému útočišťom, príhodným útočišťom v časoch súženia."
(Ž 9, 10)*

Ty, Pane, si môj domov, moje útočisko, v Tebe spočinúť je rozkošou duše i tela.

Pomôž mi byť ničím, aby si Ty bol všetkým... Naše veže a stavby padnú, Tvoj Jeruzalem ostáva naveky. My kazíme. Ty opravuješ. My zraňujeme. Ty oživuješ a zachraňuješ. Buď teda Tvoja vôľa.

Pane Ježišu Kriste, Synu Boží, zmiluj sa nado mnou, hriešnym!

Len hriešnik môže a dokáže prísť k Spasiteľovi, ktorý odpúšťa a zachraňuje. Len úbožiak dokáže prísť a nechať sa obdarovať ako žobrák tým, ktorý obdarováva Večným Životom. V Ňom a len v Ňom sa úbohosť stáva slobodou, slabosť silou, chudoba bohatstvom, hanba slávou. On, Veľký Pretvárač, Oživovateľ.

"Môj nárek si obrátil na tanec, roztrhol si moje rúcho kajúcne a radosťou si ma opásal, aby ti moja duša spievala a nestíchla už nikdy. Pane, Bože môj, naveky ťa chcem velebiť." (Ž 30, 12-13)

Hovor Ty, Pane!

Hovor Ty, Pane.

"Duch oživuje, telo nič neosoží. Slová, ktoré som vám povedal, sú Duch a život." (Jn 6, 63)

"Odpovedal mu Šimon Peter: "Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života."" (Jn 6, 68)

Naše slová sú naše slová. Plné ega. Plné zloby. Rozdeľujú. Odvádzajú od Teba.

Hovor Ty, Pane. Nie (len) svojou *Rečou*, ktorá sa dá čítať v Písme a ktorú si mnohí prekrúcame, ako chceme. Nielen svojim *Hlasom*, ktorý znie už veky v Cirkvi a nikdy nedoznie. Ty sám so Slovo. Hovor *Sebou*. Bytím k bytiu. Dotýkaj sa nás tam, kde rozum a sluch zlyhávajú.

"Nie je kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, účasťou na Kristovej krvi? A chlieb, ktorý lámeme, nie je účasťou na Kristovom tele? Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe." (1Kor 10, 16-17)

Tu, v Eucharistii, Si. Hovoríš sám sebou, nie písmom a rečou. Ty sám si v nej Slovo. A hovoríš tak jasne!

Keď na Teba hľadím, keď sa nechávam od Teba dotknúť... Všetko je tak jasné! Číre! Svätosť je tá najnormálnejšia vec na svete. Boží raj, Kráľovstvo, je to najprirodzenejšie, čo môže byť. Všetko je ľahké a samozrejmé. V jedinom nevýslovnom oslepujúcom okamihu všetko zapadá do seba a tvorí realitu tak samozrejmú a súčasne tak zázračnú a neopísateľnú...! Ty si život a my sme doň vstúpiť!

To len svet nás oblúžňuje. A *"dušu zatáča pominuteľné telo a pozemský stánok stláča myseľ, ktorá veľa húta"* (Múdr 9, 15) o pozemských veciach.

"Badám teda taký zákon, že keď chcem robiť dobro, je mi blízko zlo. ... Ja nešťastný človek! Kto ma vyslobodí z tohoto tela smrti? Ale nech je Bohu vdaka skrze Ježiša Krista, nášho Pána!" (Rim 7, 21.24-25)

Sme ako vtáci, hľadiaci na čisté nebo a bijúci krídlami - v klietke! Ale *"Ty si mi putá rozviazal"* (Ž 116, 16)!

Tvoja reč povzbudzuje a *"Tvoje slovo je svetlo pre moje nohy a pochodeň na mojich chodníkoch"* (Ž 119, 105). Ale čo z poučenia, čo zo svetla, ak je

naše telo choré a duša opantaná? Potrebujeme uzdravenie. A to prináša Tvoja prítomnosť. Ty sám. Nič iné.

"Ježiš im povedal: "Veru, veru, hovorím vám: Ak nebudete jesť telo Syna človeka a piť jeho krv, nebudete mať v sebe život. Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 53-57)

Potrebujeme jesť Telo Syna človeka. Potrebujeme pri Ňom tráviť čas. Vchádzať doň a učiť sa zotrvať v Ňom. Omša. Adorácia. Poučení *Rečou*, osvietení *Svetlom*, usmernení *Hlasom*, musíme nakoniec prísť a nechať sa premeniť a uzdraviť samým *Bytím* Spasiteľa.

"Vtedy k nemu odzadu pristúpila istá žena, ktorá dvanásť rokov trpela na krvotok, a dotkla sa obruby jeho odevu. Povedala si totiž v duchu: "Ak sa dotknem čo len jeho odevu, ozdravím." (Mt 9, 20-21)

Na to nám Ježiš tento obrovský Dar zanechal. V ňom nás premieňa v seba. My sa Ho dotýkame, ba viac, jeme Jeho Telo a pijeme Jeho Krv - a On sa stáva našim životom, našim uzdravením.

"Nech teda človek skúma sám seba, a tak je z toho chleba a pije z kalicha. Lebo kto je a pije, a nerozoznáva telo, ten si je a pije odsúdenie." (1Kor 11, 28-29)

Bez Reči, bez Svetla, bez Hlasu, a teda bez viery, bez lásky, bez pokory hriešnika samo Bytie v Chlebe nič neosoží. Ale samo Svetlo, Reč i Hlas bez Bytia, bez Tela, bez Chleba ostávajú nedokončené. *Ukazujú*, ale ešte *nedávajú*.

Pane, hovor k nám svojim *Bytím*. Buď Ty sám našimi slovami i samým životom. Dotýkaj sa nás. Naplňaj nás. Uzdravuj nás. Premieňaj nás. Posväcuj nás. Zbožšťuj nás v sebe. Na nás je sláviť Tvoju obeť v omši.

Prijímať Tvoje Telo v prijímaní. Kochať sa Tebou v adorácii. A Ty splníš svoje slová, svoje sľuby. Viem to, naisto - lebo to práve robíš.

Neviem, nedokážem to opísať. Ale dokážem to žiť. V Tebe. S Tebou. Pre Teba. Inak nie. Ale v Tebe hej. Dokážem to žiť. Iba žiť. A sám život sa stáva jazykom, ktorým jediným dokážeme ako tak vyjaviť to, čo je nevýslovné. Nie je to nič zázračné - a súčasne je to celé úplne a naskrz zázračné. Zázrak normálnosti, tej Božej, zázrak uzdravenia, oslobodenia, zázrak Života. Normálny pre Boha. Zázrak pre svet, chorý a zmorený až na smrť, plný jedu vlastnej agónie.

Len menej hľadať a počúvať seba, vlastne radšej vôbec. A hľadiet' na Teba, na Pána.

V deň, keď Ty budeš našim slovom a našim životom, budeme v Tebe zase jedno, sami so sebou, sami s Tebou, sami medzi sebou.

Svätosť je tá najnormálnejšia vec na svete. Jediná vskutku normálna. Nadýchaj sa jej, tu, pred Tvárou Svätého! A *"ne'ahajte jarmo s neveriacimi! Ved' akú účasť má spravodlivosť na nepravosti?! Alebo čo má spoločné svetlo s tmou?!"* (2Kor 6, 14)

Stačí zotrvať. V Ňom. *"Kto ostáva v ňom, nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal."* (1Jn 3, 6)

Diabol rozdeľuje, Kristus spája

"Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie. ... Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce

nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať vlka, a vlk ich trhá a rozháňa." (Jn 10, 10,12)

Diabol trhá a rozdeľuje. Kristus spája. Kristus.

Sme na tom podobne ako turisti. Kým sa chystajú na cestu, môžu sa aj do krvi hádať o tom, ako to vyzerá tam, kam idú, ako to tam bude a čo ich tam čaká. A zaiste ich hádky nemajú riešenie, pretože názor naráža na názor a každý názor je rovnako dobrý ako ostatné a každý si chváli ten svoj. Ale keď na miesto prídu, namiesto názorov príde realita, zážitok, skúsenosť. Tá ich spojí a zjednotí. V tom, čo spolu žijú, sú si zrazu úplne jednotní, úplne zajedno, nie je v tom žiaden konflikt, iba zdieľanie sa.

Ak v kresťanstve žijeme iba svoje viery a názory a teórie a mienky, výsledkom je rozdelenie. Hádamy sa súdime, odsudzujeme. Pohrdame jeden druhým, aby sme posilnili sami seba. Vytvárame spojenectvá jeden proti druhému, aby sme sami seba navzájom oslavovali... Až kým sa aj sami do seba nepustíme...

"Ako môžete veriť vy, ktorí sa navzájom oslavujete, a nehľadáte slávu, ktorú dáva len Boh?!" (Jn 5, 44)

A ani nezbadáme, ako sa ocitáme v boji aj proti samému Kristovi, keď je nám to naše, naše *náuky* a *viery*, bližšie ako On a namiesto hľadania a nasledovania Pána sa kocháme v týchto dielach našich rúk a našich myslí...

"Ale môj ľud nepočúval na môj hlas a Izrael nedbal o mňa. Preto som ich ponechal v tvrdosti ich srdca: nech si len idú za svojimi preludmi." (Ž 81, 12-13)

Kristus, skutočný a živý Boh Ježiš Kristus, však spája. Je len jeden Boh, jeden Kristus. Ak naozaj žijeme s Ním a v Ňom, ak naozaj prijímame Jeho skutky, Jeho Dary a Jeho konanie, potom sa v Ňom nutné stretáme aj my sami. Potom viac niet rozdelenia, pretože sami svoje názory a svoje viery a svoje životy a postoje prispôsobujeme tomu, čo s Kristom a v Kristovi

žijeme. On je pre nás normou. On je pre nás miestom nášho stretnutia. Ved' ako by sme mohli popierať Krista, ak v Ňom a s Ním skutočne žijeme?

"Jeden je Pán, jedna viera, jeden krst. Jeden je Boh a Otec všetkých, ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých." (Ef 4, 5-6)

"Ale hlas mi druhý raz povedal z neba: "Čo Boh očistil, ty nenazývaj poškvrneným."" (Sk 11, 9)

Ak je medzi nami jednota, je to dôkaz toho, že naozaj žijeme s Kristom a podľa Krista.

"[Otec] nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 9-10)

Ak je medzi nami nejednota a štiepenie, potom je to dôkaz, že nežijeme s Bohom ale so svojimi *náukami* a *mienkami*. Nehľadáme Boha ale *seba*. Nehľadáme pravdu, ale presadenie svojich *názorov*.

"Ved' keď je medzi vami žiarlivosť a svár, to nie ste telesní a nežijete len po ľudsky? Keď jeden hovorí: "Ja som Pavlov," a druhý: "Ja Apollov," či nie ste ľudia?" (1Kor 3, 3-4)

Potom je len jedno riešenie. Opustiť *seba* a hľadať *Pána*. Nechať stranou viery a mienky a tradície a názory a hľadať, vidieť, prijímať Božie konanie a Božiu moc a jej sa prispôbiť. Ak nejaká viera či tradícia toto Božie konanie a Božiu moc odráža, potom ju môžem prijať. Ak nie, je nanič a treba ju vyhodiť preč.

"Ak sol' stratí chuť, čím ju osolia? Už nie je na nič, len ju vyhodit' von, aby ju ľudia pošliapali." (Mt 5,13)

"Keď som potom začal hovoriť, zostúpil na nich Duch Svätý, tak ako na začiatku na nás. ... Keď im teda Boh dal taký istý dar ako nám, čo sme uverili v Pána Ježiša Krista, ktože som ja, aby som mohol prekážať Bohu?" Keď to

počuli, uspokojili sa a oslavovali Boha, hovoriac: "Teda Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život." (Sk 11, 15.17-18)

Takto a nijako inak. Len takto vzniká jednota, že totiž nesledujeme svoje názory a mienky, ale Boha a Jeho Moc a Jemu prispôsobujeme to, čo a ako veríme a žijeme. Čo On odobrí, to aj mi prijímame.

"Veď sme nesledovali vymyslené bájky, keď sme vás oboznámili s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale sami sme boli očitými svedkami jeho veľby." (2Pt 1, 16)

"Moja reč a moje ohlasovanie nespočítali v presvedčivých a múdрых slovách, ale v prejavocho Ducho a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci." (1Kor 2, 4-5)

A tak ako neobrátení hriešnici budú vždy rozdelení medzi sebou, lebo sú oddelení od Pána, tak tí, ktorí uveria, obrátia sa a nasledujú Živého Pána Krista, v Ňom nájdu aj cestu, aj pravdu, aj život, aj jednotu.

"Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli. Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi." (Gal 3, 27-29)

"Ak je tento zámer alebo toto dielo od ľudí, rozpadne sa, ale ak je od Boha, nebudete ich môcť rozvrátiť. Aby ste sa neocitli v boji proti Bohu!" (Sk 5, 38-39)

Hľadať Krista, sledovať Jeho Moc, Jeho konanie, všímať si, kde vyviera a prúdi Jeho Život, kde je Jeho Kráľovstvo a kde sa v Ňom žije, kde naozaj ľudí vovádza do Života. A mať odvahu tam ísť, odvahu podľa toho konať, odvahu odložiť svoje nauky a tradície, akokoľvek sme si na ne zvykli a sú nám drahé, nebáť sa ani odsúdenia od ľudí a ich nenávisť. Ísť tam, kde je Kristus, tam, kde je viac, tam, kde koná viac, tam, kde sa dá ísť s Ním ďalej a hlbšie.

"Kto sa bude hanbiť za mňa a za moje slová pred týmto cudzoložným a hriešnym pokolením, za toho sa bude hanbiť aj Syn človeka, keď príde v sláve svojho Otca so svätými anjelmi." (Mk 8, 38)

To je základ pre rodiny, pre spoločenstvá, to je základ aj pre skutočný ekumenizmus, ktorý nie je divadlom, ale verným a odvážnym nasledovaním Krista v pravde. Toto je základ aj pre náš vlastný osobný život.

"Ved' ste počuli, ako som si kedysi počínal v židovstve: že som veľmi prenasledoval Božiu Cirkev a nivočil som ju. V židovstve som prevýšil mnohých vrstovníkov vo svojom rode, lebo som viac horlil za obyčaje svojich otcov. ... [ale] som, kráľ Agrippa, nemohol odporovať nebeskému videniu, ale hlásal som najprv tým, čo sú v Damasku, a potom v Jeruzaleme a po celej judejskej krajine aj pohanom, aby robili pokánia a obrátili sa k Bohu a konali skutky hodné pokánia. Pre toto ma Židia chytili, keď som bol v chráme, a chceli ma zabiť." (Gal 1, 13-14; Sk 26, 19-21)

V tomto hľadaní Krista musíme byť vecní, triezvi, objektívni, odvážni a pozorní. Musíme prekonať strach a ľudské ohľady a nájsť v sebe odvahu hľadať a s dôverou nasledovať Boha. Musíme bdiieť a dávať si pozor na svoje mienky a náuky, aby sme neboli náhodou viac verní im, než Bohu. Aby nás neodvádzali od Boha. Aby sa nám nestali modlou a osídlom.

"Buďte triezvi a bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zožral. Vzoprite sa mu, pevní vo viere." (1Pt 5, 8-9)

V Kristovi je všetko tak jednoduché, tak krištáľovo jasné!

"Ved' on je náš pokoj! On z oboch urobil jedno a vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo, tým, že zrušil zákon prikázaní, spočívajúci v nariadeniach, aby v sebe z tých dvoch vytvoril jedného nového človeka, a nastolil pokoj; aby v jednom tele skrze kríž v sebe samom zabil nepriateľstvo a zmieril oboch s Bohom." (Ef 2, 14-16)

Neurobíš si modlu...

"Ved' dvoch ziel sa dopustil môj ľud: mňa opustili, prameň živých vôd, aby si vykopali popraskané cisterny, ktoré vodu udržať nemôžu." (Jer 2, 13)

Staroveký Izrael nepoznal slovo "virtuálny". Poznal ale jeho obsah: zameniť to, čo je *skutočné*, za to, čo je *neskutočné*.

Človek môže celý život prežiť v neskutočnom svete. Virtuálny svet sociálnych sietí je to, čo sa nám vynorí v mysli dnes. Je to tak, pre mnohých je realitou, v ktorej žijú, virtuálny svet internetu.

Ale sú aj iné virtuality.

Virtuálny svet peňazí a bohatstva, napríklad. To je onen biblický boháč, ktorý vojde do Božieho Kráľovstva s asi rovnakou pravdepodobnosťou, ako ťava prejde uchom ihly.

"Telo urobil svojou oporou, ale od Pána sa mu srdce vzdialilo." (Jer 17, 5)

"Lahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva." (Mk 10, 25)

Toto je obsah slova *modla*. Boh je skutočný. Modla je neskutočná. Boh je Život. Modla nie je nič, ani sama neexistuje.

"Ved' náš Boh je v nebi a stvoril všetko, čo chcel. Pohanské modly, hoc sú zo striebra a zo zlata, sú dielom ľudských rúk. Majú ústa, ale nehovoria, majú oči, a nevidia. Majú uši, ale nepočujú, majú nozdry, a nečuchajú. Majú ruky, ale nehmatajú; majú nohy, a nechodia, z hrdla nevydajú hlas. Im budú podobní ich tvorcovia a všetci, čo v ne veria." (Ž 115, 3-8)

Ale nepredstavujme si pod modlou len nejakého primitívneho bôžika z kameňa či zlata, ktorému sa človek klania – či dnes skôr všelijaké amulety, šnúrky, kamene a kryštály, lapače či iné moderné modly!

Svet financií a bohatstva môže byť našou modlou, môže nám pripadať skutočný, reálny, môžeme sa doň ponoriť, žiť v ňom, pomeriavať sa ním, hodnotiť na základe neho svoj úspech a postavenie. A nemusíme byť ani milionári. Stačí hodnotiť republiku podľa HDP, pozerat' na seba ako na "strednú triedu", všetko na základe ekonomiky, peňazí, "tvrdých čísiel" a hospodárskych ukazovateľov...

"Čuj! Ktosi hovorí: "Volaj!" Ja vravím: "Čo mám volať?" "Každé telo je ako tráva a všetka jeho krása ako poľný kvet: Tráva uschne, kvet zvädne, lebo ho ovial Pánov dych. (Vskutku trávou je ľud.) Tráva zoschne, kvet zvädne, ale slovo nášho Boha trvá naveky." (Iz 40, 6-8)

Podobne môžeme prežiť život vo virtuálnom svete ľudskej chvály a slávy, keď sa klaníme postaveniu a ľudskej mienke a oni sú našou modlou, našim bohom. Pomeriavame sa na pomyselnom spoločenskom rebríčku, "rebríčku dominancie", žijeme vo svete pochvál a urážok, spojencov a nepriateľov, verejnej mienky, ctíme jeho prvé prikázanie „Čo na to ľudia, čo by si o tom ľudia pomysleli?“ a myslíme si, že na tom záleží.

V náboženstve sa môžeme klaňať teológii, svojim postojom, náukám a názorom, môžeme si myslieť, že hovoriť o nich a študovať ich a hlásať ich a diskutovať o nich a veriť v ne je niečo skutočné, veď je to predsa viera, hovoríme o viere, zaoberáme sa vierou, bojujeme za vieru, tú pravú a jedinú. A aj to je modla, virtuálny a neskutočný svet našich vlastných myšlienok a postojov. Dokonca aj keby to boli Božie slová a myšlienky, aj oni sa môžu stať a stávajú modlou, ak pre nás nie sú nástrojom života s Bohom, ale ak uctieваме ich samotné. Aj Božie veci sa môžu stať modlami.

"[Ezechiáš] odstránil výšiny, zrúcal pomníky, povytínal ašery a rozbil medeného hada, ktorého urobil Mojžiš, lebo mu synovia Izraela až do tých dní pálili tymian. Volal sa Nohestán." (2Krl' 18, 4)

"Preto robte a zachovávajúte všetko, čo vám [zákonníci] povedia, ale podľa ich skutkov nerobte: lebo hovoria, a nekonajú." (Mt 23, 3)

"Mnohí mi v onen deň povedia: "Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?" Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odíďte odo mňa vy, čo páchate nepravosťou!" (Mt 7, 22-23)

Veru, aj Božie dary, dokonca aj charizmy a zázraky a prejavy Ducha sa môžu stať modlou, ktorá nás odvedie od Boha preč... ak miesto Boha a života s Ním a v ňom, ak miesto vojdenia do Kráľovstva a života v ňom začneme tieto dary uctievať a na nich stavať svoje ego: "Ja sa modlím v jazykoch a vy nie! Ja som preto znovuzrodený prebudený spasený kresťan a vy nie!"

"Ďakujem Bohu, že hovorím jazykmi viac ako vy všetci; ale na zhromaždení radšej chcem povedať päť zrozumiteľných slov, aby som aj iných poučil, než desaťtisíc slov darom jazykov. Bratia, nebuďte deti zmýšľaním, iba v zlobe buďte ako maličkí, ale v zmýšľaní buďte dospelí." (1Kor 14, 18-20)

Tiež modlitba, sväté omše a účasť na nich, čítanie a štúdium Biblie, askéza, všetko samé dobré veci, sa môžu stať zlými a modlou, ak sa na ne upneme ako na cieľ a začneme si na nich zakladať a považujeme ich za hodnotu samú osebe, ak si vravíme, som dobrý kresťan, veď sa veľa modlím a veľa chodím do kostola a veľa študujem Bibliu a skúmam Božie slovo a veľa sa postím a modlím v jazykoch a chválím Boha...

"Nech vás nik nepripraví o víťaznú cenu samolúbou poníženosťou, uctievaním anjelov a upútavaním pozornosti na to, čo videl, lebo to sa len márne nadúva vo svojom telesnom zmýšľaní." (Kol 2, 18)

"Načo mi množstvo vašich obetí? — hovorí Pán. Nasýtený som zápalmi baranov a tukom kŕmnych teliec; v krvi býčkov, baránkov a capov nemám zaľúbenie. Keď prichádzate vidieť moju tvár, ktože to žiada od vás rozšliapavať mi nádvorie? Neprinášajte viac márnú obeť, ona je mi dymom

ošklivým. Novmesiac a sobota a slávne zhromaždenia? Nezniesiem hriech a slávnosť! Vaše novmesiace a sviatky nenávidí moja duša, stali sa mi bremenom, zunoval som znášať ich." (Iz 1, 11-14)

A pritom je to tak prosté!

Auto je na jazdenie, klavír na hranie, Božie Kráľovstvo na žitie Božieho Života v ňom. Je jedno, či usporiadate konferenciu o autách a automobilovom priemysle či sympóziu o umení hrať na klavír. Ak aj bez toho na aute jazdíte a na klavíri hráte, je to v poriadku. A ak nejazdíte ani nehráte, k čomu vám je konferencia či sympóziu? Ak Boží Život s Bohom v Jeho Kráľovstve žijete, potom je všetko v poriadku, aj keby ste nevedeli čítať a písať a mali len tie najzákladnejšie vedomosti. A ak v Nebi ešte nežijete, ak doň ešte nevchádzate, čo Vám pomôže všetko to ostatné?

"Vieme, že my všetci máme poznanie. Ale poznanie nadúva, kým láska buduje." (1 Kor 8,1)

V tom je smrtiaca povaha modiel a modloslužby, že vkladáme nádej do toho, čo samo v sebe nie je nanič, samo v sebe neexistuje. Zanikne.

"Proroctvá prestanú, jazyky zamĺknu a poznanie pominie." (1Kor 13, 8)

"Vaše bohatstvo zhnilo a vaše šatstvo rozožrali mole. Vaše zlato a striebro zhrdzavelo a ich hrdza bude svedčiť proti vám a zožerie vám telo ako oheň." (Jak 5, 2-3)

Zábava. Sociálne siete. Peniaze. Postavenie. Sláva. Teológia. Dokonca Božie dary a charizmy. Všetko veci ktoré sa pomínú. Veci, ktoré sami osebe nie sú nič. Nástroje dané na to, aby sme, či už s nimi alebo bez nich, na tom nezáleží, vošli do Neba a začali v Nebi žiť Boží Život a naučili sa mu.

"Aj ja vám hovorím: Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pominie, prijali do večných príbytkov. Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom.

Ak ste teda neboli verní v nespravodlivej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo?" (Lk 16, 9-11)

Ak sa ale upneme na ne, ak ich namiesto používania začneme uctievať a slúžiť im, potom sa práve stali modlami. A my modlármi.

"Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba!" (Kol 3, 5)

"Lebo odbojnosť je (ako) hriech čarodejníctva, svojvoľnosť je (ako) hriech modlárstva." (1Sam 15, 23)

Potom zomrieme, zahynieme spolu s nimi, pretože aká nádej, aký boh, taký aj osud jeho uctievačov.

Skutočný Boh. Skutoční ľudia. Skutočná Cirkev. Skutočný život. Skutočne Nebo. Pýtajme sa sami seba len jednu vec: Žijem ja *skutočný* život v *skutočnom*, Božom svete? Slúžim naozaj *skutočnému* Bohu a nielen myšlienkam a rečiam o ňom? *Vošiel* som už do Neba? *Žijem* už v Nebi Boží Život, skutočne sa mu učím, osvojujem si ho stále viac a viac?

"... aby sme mohli žiť tichým a pokojným životom vo všetkej nábožnosti a mravnej čistote." (1Tim 2, 1-2)

"Ktosi sa ho spýtal: "Pane, je málo tých, čo budú spasení?" On im povedal: "Usilujte sa vojsť tesnou bránou, lebo hovorím vám: Mnohí sa budú pokúšať vojsť, a nebudú môcť. Keď hospodár vstane a zatvorí dvere a vy zostanete vonku, začnete klopať na dvere a volať: "Pane, otvor nám!" A on vám povie: "Ja neviem, odkiaľ ste!" (Lk 13, 23-25)

Nezáleží *ako*, ale *či*. Nezáleží, akou cestou nás Pán do Neba privedie, ale či sme sa nechali priviesť. Záleží na *výsledkoch*, na ovocí. To je všetko. Výsledok. Kto je v Nebi, ostane spasený. Kto nie je v Nebi, ostane zatratený.

"A povedal toto podobenstvo: "Ktosi mal vo vinici zasadený figovník a prišiel hľadať na ňom ovocie, ale nenašiel. Preto povedal vinohradníkovi: "Pozri, už tri roky chodím hľadať ovocie na tomto figovníku, a nič nenachádzam. Vytni ho! Načo ešte aj zem vyčerpáva?" On mu odvetil: "Pane, nechaj ho ešte tento rok. Okopem ho a pohnojím. Možno nabudúce prinesie ovocie. Ak nie, potom ho vytneš."'" (Lk 13, 6-9)

Spoznat' Nebo. Vojst' do Neba. Žit' v Nebi. Ostať v Nebi. To je všetko. Na ničom inom nezáleží. O nič iné nejde. Nebo je to, čo je. Peklo je to, čo nie je. Nebo je Boh. Peklo je modla.

Kristus prichádza v Tele

"Potom som videl; a hľa, veľký zástup, ktorý nik nemohol spočítať, zo všetkých národov, kmeňov, plemien a jazykov. Stáli pred trónom a pred Baránkom, oblečení do bieleho rúcha, v rukách mali palmy a mohutným hlasom volali: "Spása nášmu Bohu, ktorý sedí na tróne, a Baránkovi!" (Zjv 7, 9-10)

Ako by si chcel pristúpiť k Trónu, k Baránkovi - a nie aj k tomuto veľkému zástupu? Ved' oni sú s Pánom a Pán je s nimi, nemožno ich už nikdy od seba oddeliť!

"I prehovoril jeden zo starcov a povedal mi: "Kto sú títo oblečení do bieleho rúcha a odkiaľ prišli?" Povedal som mu: "Pán môj, ty to vieš." A on mi povedal: "To sú tí, čo prichádzajú z veľkého súženia: oprali si rúcha a zbielili ich v Baránkovej krvi. Preto sú pred Božím trónom a dňom i nocou mu slúžia v jeho chráme. A ten, čo sedí na tróne, bude prebývať nad nimi." (Zjv 7, 13-15)

Existuje len jedno Kristovo Telo, súčasne na zemi i na Nebi a potom už len v Nebi.

Existuje len jedna Kristova Cirkev, tá jediná, ktorú založil a s ktorou sa stotožnil a ktorá je Jeho Telom, tá istá na zemi i na Nebi a potom už len v Nebi.

"Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi." (Ef 5, 31-32)

"A prišiel jeden zo siedmich anjelov, čo mali sedem čiaš naplnených poslednými siedmimi ranami, a povedal mi: "Pod', ukážem ti nevestu, Baránkovu manželku!" A v duchu ma preniesol na veľký a vysoký vrch a ukázal mi sväté mesto Jeruzalem, ako zostupuje z neba od Boha" (Zjv 21, 9-10)

Pristúpiť ku Kristovi znamená pristúpiť rovnako k Jeho Telu, celému Telu, na Nebi i na zemi. Nedá sa to od seba oddeliť. Oboje je Jeden.

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich citarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme." (Zjv 14, 2-3)

"No vy ste sa priblížili k vrchu Sion a k mestu živého Boha, k nebeskému Jeruzalemu, k myriadám anjelov, k slávnostnému zhromaždeniu a k spoločenstvu prvorodených, ktorí sú zapísaní v nebi, k Bohu, sudcovi všetkých, k duchom spravodlivých, ktorí už dosiahli dokonalosť." (Hebr 12, 22-23)

Ak Diabol nemôže človeka odvrátiť priamo od Krista, skúsi to nepriamo.

Už 500 rokov viac ako predtým tvrdo bojuje proti Márii a svätým, ktorí sú s Kristom v Nebi a sú nebeskú súčasťou Cirkvi, Kristovho Tela, samého Krista.

Už 500 rokov viac ako predtým tvrdo bojuje proti *Cirkvi* na zemi, proti Kristovmu viditeľnému Telu na zemi.

Už 500 rokov viac ako predtým tvrdo bojuje proti *Eucharistii*, ktorá nás do tohto Tela včleňuje a robí nás jedným Telom s Kristom a v Kristovi aj navzájom, úplne všetkých úplne so všetkými: Ja, moja rodina, moje malé spoločenstvo, moji spolufarníci, ostatní kresťania na zemi, svätí a spasení v Nebi, spolu s Kráľovnou matkou Veľkého Kráľa nad kráľmi, Máriou.

Vie, že ak odmietneme *Chlieb z Neba*, odmietli sme Krista, aj keď si budeme ďalej nahovárať, že nie, že Krista predsa neodmietame, veď v Neho predsa veríme!

Vie, že ak odmietneme *spoločenstvo učeníkov, Telo Cirkvi, Rodinu Boha*, odmietli sme spolu s ňou aj samého Krista. Namiesto *učenikmi* ostávame *zástupmi*. Iste, stále Krista viac či menej *vidíme* (a možno ani nie, len o ňom počúvame, čítame a hovoríme). Možno sa s Ním aj *stretneme*. Možno *zažijeme* aj Jeho moc, zázraky, uzdravenia, oslobodenie od zlých duchov. Ale potom Ho opustíme. Opustíme Ho, lebo Diabol nás naučil nenávidieť Jeho *Telo, Jeho Rodinu, Jeho Matku, Jeho Pokrm...* Chceme Krista, ale *gnostického, netelesného, "duchovného"*, bez Tela, bez Rodiny, sterilného, s ktorým by sme boli len my a nikto iný, takého individualisticky "osobného", súkromného. Takého ale niet...

Kristovo Telo je brána ku Kristovej duši. Niet Krista bez Tela. Prijat' Krista nutne znamená prijať Jeho Telo. A vstúpiť do jednoty s Kristom, kedy už Kristus nie je niekto, ku komu pozeráme a kto akoby stál pred nami, ale kedy sme v Kristovi a On v nás, sa dá len cez Jeho Telo. Cirkev. Eucharistiu. Svätých a spasených v Nebi, na čele s Máriou. To je brána. Krst nám dal kľúč a otvoril ju. Na nás však je, či ňou vojdeme, alebo ostaneme von.

A naozaj je to tak. Vidíme to na svätých, ktorí žili pred nami. Vidíme to a zažívame sami na sebe. Kým sa zdráhame prijať Telo, ostáva Kristus ďaleko. Keď prijmeme Telo, zrazu je Kristus blízky, zrazu sme v ňom a On

v nás. Zrazu sme súčasťou Tela, súčasťou Krista, jedno Telo s Ním aj s nimi, lebo inak to ani byť nemôže.

Preto Diabol nenávidí a učí nenávidieť tieto tri veci: *Cirkev, Eucharistiú, Máriu*. Preto proti nim vedie vojnu v srdciach ľudí.

A preto povolaní a vyvolení rozumejú, prečo sú tieto tri "veci" dôležité a s radosťou ich prijímajú, pretože s nimi spolu prijímajú konečne a naplno Krista a Jeho Kráľovstvo. Vchádzajú, veru už tu, na zemi, do Neba, aby v ňom žili, aby v ňom ostali už naveky.

Prežívame to aj v samej omši, ktorá je miestom stretnutia *celého Tela*, celej Cirkvi, všetkých čias, pozemskej aj nebeskej. Vieme, že sláviť omšu môžeme naplno len spolu s nimi, s anjelmi a svätými rovnako ako s bratmi a sestrami na zemi. Je to dielo celej Cirkvi a my sa k nemu môžeme pridať len ako súčasťou tohto Tela, ako súčasťou jeho oslavy Otca v Kristovia skrze Krista.

Prežívame to aj v adorácii. Ved' aj v nej sa len pripájame k tej večnej adorácii a oslave Boha, ktorá je srdcom Neba. Nemôžeme sa naplno klaňať Bohu a naplno Ho oslavovať a uctievať, ak to nerobíme spolu s anjelmi a svätými v Nebi, ak sa nepripájame k nim a k ich adorácii a oslave.

"Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle, no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný." (1Kor 13, 12)

"Vtedy dvadsiati štyria starci, čo sedia na svojich trónoch pred Bohom, padli na tvár, klaňali sa Bohu a volali: "Vzdávame ti vd'aky, Pane, Bože všemohúci, ktorý si a ktorý si bol, že si sa ujal svojej veľkej moci a začal si kraľovať." (Zjv 11, 16-17)

Otvoriť sa tomuto blaženému spoločenstvu, Rodine spasených, ktorá nás miluje, volá, očakáva, sprevádza, podporuje a pomáha nám, je okamih, kedy sa aj nám otvára svet nebeskej blaženosti. Je to naozaj, ako keď sa otvoria

dvere do Neba. Vojst' do Kráľovstva znamená zvítať sa s Rodinou a spolu s ňou sa tešiť a radowať, lebo Ženích je s nami, medzi nami, sme v Ňom.

"Ved' naša vlast' je v nebi." (Flp 3,20)

"Teda už nie ste cudzinci ani prišelci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny." (Ef 2, 19)

Kristus a Jeho svätí s Ním. Jedno Telo. Jeden Kristus. Už nikdy nie sme sami. Je to úchvatný pocit, byť doma, konečne doma!

"Ked' sluha Božieho muža včasráno vstal a vyšiel von, zazrel, že mesto obkľučuje mocný oddiel, kone a vozy. Sluha mu povedal: "Beda, môj pane! Čo budeme robiť?" Odpovedal: "Neboj sa, lebo tých, čo sú s nami, je viac ako tých, čo sú s nimi!" A Elizeus sa modlil: "Pane, otvor mu oči, nech vidí!" Vtom Pán otvoril sluhove oči a videl, že vrch okolo Elizea je plný ohnivých koní a vozov." (2Krl' 6, 15-17)

"Lebo vyšlo do sveta mnoho zvodcov, ktorí nevyznávajú, že Ježiš Kristus prišiel v tele. To je zvodca a antikrist. Dávajte si pozor, aby ste neprišli o to, na čom ste pracovali, ale aby ste dostali plnú odmenu." (2Jn 1, 7-8)

Pôst a modlitba

"Ked' boli učeníci s Ježišom sami, pristúpili k nemu a spýtali sa ho: "Prečo sme ho nemohli vyhnať my?" On im povedal: [...] Tento druh (diabolstva) sa nedá vyhnať ináč, iba modlitbou a pôstom." (Mt 17, 19.21)

"Ked' sa ty ideš modliť, vojdi do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti." (Mt 6, 6)

"Keď sa ty postíš, pomaz si hlavu a umy si tvár, aby nie ľudia zbadali, že sa postíš, ale tvoj Otec, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti." (Mt 6, 17-18)

Ako často (a radi!) na to zabúdame. Mame radšej, keď niečo konáme. Často ale hlavne preto, že vtedy sme v centre *my*. A ešte preto, že nemáme trpezlivosť lásky, chceme *výsledky*, chceme pocit úspechu, triumfu a to rýchlo, hneď.

Pôst, modlitba, v skrytosti... Cítite tú pochybnosť v srdci? Akoby sme si hovorili, *veď hej, iste, ale pozrite sa na svet, na to všetko diabolstvo dookola, na zlo a nenávisť! Treba ísť, ísť a konať!*

A, povedzme si úprimne, ani naša láska nie je až taká... Robiť kampane, zažívať pocit dôležitosti a dokonca úspechu... To by šlo. Ale byť niekde v ústraní, v pustovni srdca a sveta, tam sa hodiny, dni, mesiace, roky modliť a čo viac, postiť, nikým nevidení, pričom naše oči, naše Ego naša pýcha sa nemajú na čom pásať... Ach... Zrazu zistíme, že *až toľko* nám na svete a na spáse iných nezáleží...

Lenže Ježiš hovorí: tu pomôže iba *modlitba a pôst*...

Sú ľudia, pre ktorých je modlitba výhovorku: nepracujem, neapoštolujem, neangážujem sa v Božom diele, ale pomodlím sa, to stačí na to, aby som sa sám pred sebou cítil spokojný, že však niečo robím.

A zase sú ľudia, pre ktorých je činnosť a angažovanie výhovorkou, prečo sa veľa nemodlia a nepostia v tichu a v ústraní: *Veď pracujeme, od svitu do mrku!* Nemám kedy na dlhé modlitby a pôst by ma zbytočne oslabil a vôbec, teraz je čas chvály a oslavy a žitia s Kristom, nie postenia sa!

A predsa, najviac pohli dejinami ľudia modlitby a pôstu. *Púštni otcovia. Anton. Benedikt. František. Dominik.* Je v tom Božia logika, logika Božej moci a Božieho konania. Logika, ktorá vraví, že človeku plnému Boha stačí

jedna minúta, aby Boh cez neho vykonal veľké veci. A človeku prázdnemu Boha nepostačí ani celý život.

"Peter a Ján vystupovali o tretej hodine do chrámu na popoludňajšiu modlitbu. ... Peter [ochrnutému] povedal: "Striebro a zlato nemám, ale čo mám, to ti dám: V mene Ježiša Krista Nazaretského vstaň a chod!" Chytil ho za pravú ruku a zodvihol ho. Vtom mu spevnili nohy a členky, vyskočil, postavil sa a chodil. Vošiel s nimi do chrámu, chodil, vyskakoval a chválil Boha." (Sk 3, 1.6-8)

Prijať a vziať si pôst a modlitbu za spásu ľudí, spásu sveta nie ako výhovorku, ale ako *prácu*. Seriózne. Vytrvalo. Kľudne aj *hodiny* denne. Bez ohľadu na nálady, pocity, únavu. Bdieť aj uprostred noci. V samote. V skrytosti. V pôste tela a ešte viac v pôste ega. V temnote vlastnej bezmocnosti a v temnej viere v Boha a jedine v Boha a v nič a nikoho iného. Prijať *službu* vytrvalej modlitby a vytrvalého pôstu, naozaj ako vážnu a vážne konanú službu.

"Z chrámu neodchádzala, vo dne v noci slúžila Bohu pôstom a modlitbami." (Lk 2, 37)

"Ako slúžili Pánovi a postili sa, povedal Duch Svätý: "Oddel'te mi Barnabáša a Šavla na dielo, na ktoré som ich povolal." Oni sa postili a modlili, vložili na nich ruky a prepustili ich." (Sk 13, 2-3)

"Vo všetkom sa odporúčame ako Boží služobníci: vo veľkej trpezlivosti, v súženiach, v núdzi, v úzkostiach, pod ranami, vo väzeniach, v nepokojoch, v námahách, v bdení a v pôstoch." (2Kor 6, 4-5)

Je to všetko o voľbe.

Chcem byť v strede ja, alebo Boh?

Dôverujem sebe a svojim skutkom, alebo Božej moci?

Hľadám rýchle uspokojenie, výsledky a úspech, alebo naozaj milujem a naozaj mi na iných záležitích, na ich dobre a ich spásu, až tak, že som ochotný sa za nich obetovať?

"Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele doplňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu pre jeho telo, ktorým je Cirkev." (Kol 1, 24)

A tak Ježišova rada a naša voľba je nielen o Diablovej a o tom, ako nad ním skutočne zvíťaziť mocou Boha. Je rovnako aj o nás, o tom, ako toho istého Diabla vyhnúť najprv z nás.

"Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš? Ako môžeš povedať svojmu bratovi: "Brat môj, dovoľ, vyberiem ti smietku, čo máš v oku," keď vo svojom vlastnom oku brvno nevidíš? Pokrytec, vyhod najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku, čo je v oku tvojho brata." (Lk 6, 41-42)

Pôst a modlitba. V skrytosti. V mlčaní. Vytrvalo. Zabíjajú Ego. Robia miesto pre Boha. A Boh koná. Diabol musí preč. Nie pred nami. Pred Bohom. Ale najprv musí Boh vojsť a začať kralovať. A kým sa tak stane, musí Ego von, vystáhnúť sa a miesto Mu urobiť. Pôstom a modlitbou v skrytosti. Oni sú špeditárska služba Kráľovstva.

"Pane, ten, ktorého miluješ, je chorý." Keď to Ježiš počul, povedal: "Táto choroba nie je na smrť, ale na Božiu slávu, aby ňou bol oslávený Boží Syn." (Jn 11, 3-4)

Záväznosť a vernosť

Vernosť. Záväznosť. To je rozdiel medzi amatérom a profesionálom. Medzi záľubou a vážnym biznisom. Medzi niekým zo zástupcov okolo Krista a medzi učeníkom s Kristom.

Vernosť vedie k službe. Je to prechod od prosenia a prijímania k spoločenstvu, ktoré v sebe nutne zahŕňa spoločný život, spoločný dom, a isteže, aj spoločnú prácu, už nie ako čosi výnimočné, ale denné a samozrejmé.

"Keď [Ján Krstiteľ] videl Ježiša ísť okolo, povedal: "Hľa, Boží Baránok." Tí dvaja učeníci počuli, čo hovorí, a išli za Ježišom. Ježiš sa obrátil a keď videl, že idú za ním, opýtal sa ich: "Čo hľadáte?" Oni mu povedali: "Rabbi — čo v preklade znamená: Učiteľ —, kde bývaš?" Odpovedal im: "Poďte a uvidíte!" (Jn 1,36-38)

Preto je kresťanstvo zmluvou. Závazkom. Boha človeku. Človeka Bohu. Zväzkom lásky, ktorá nie je sentimentom, ale vernosťou až na smrť.

"Buď verný až do smrti a dám ti veniec života." (Zjv 2, 10)

Prejavuje sa to v modlitbe a pôste. Už nie niečo, čo urobím, ak sa mi chce a keď mám čas, ale skutočná verná práca, ktorej verne denne venujem čas. Ani už nehľadám na to, či mi to dnes "ide" alebo nie. Nehľadám predsa seba, svoje zážitky, útechy... Služim Bohu, prihováram sa za svet, za Cirkev, za všetkých a za všetko, ako vraví východná liturgia. Je to moja služba ako krstom v Kristovi ustanoveného kňaza Boha Najvyššieho.

"Priblížil sa koniec všetkého. Preto buďte rozumní a bdejte na modlitbách. A predovšetkým majte vytrvalú lásku jedni k druhým, lebo láska zakrýva množstvo hriechov." (1Pt 4, 7-8)

Prejavuje sa to v postoji k Cirkvi, farnosti a v nej obzvlášť k môjmu malému spoločenstvu. Kristus ma do nej adoptoval ako do svojej Rodiny - a teraz ja adoptujem obzvlášť toto malé spoločenstvo do svojej rodiny, aby bolo mojou rodinou. Už nie len nejaké stretko, ale moja rodina. Moji pokrvní v Kristovi. Súrodenci. Skutočne a skutoční. So všetkým, čo to zahŕňa. Už nie miesto, akcia, podujatie, kam si zájdem, ale moja rodina, v ktorej žijem a ktorá žije vo mne a ja pre ňu.

"Počúvala aj istá žena menom Lýdia, predavačka purpuru z mesta Tyatiry, ktorá si ctíla Boha. Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí. A keď sa dala so svojim domom pokrstiť, prosila nás: "Ak si myslíte, že som verná Pánovi, poďte do môjho domu a zostaňte." A prinútila nás." (Sk 16, 14-15)

A prejavuje sa to aj v práci s Kristom, pre Krista, pre Jeho Kráľovstvo, pre záchranu a spásu všetkých ľudí. Už to nie je niečo, čomu sa vyhýbame s výhovorkou, že niet času. Ani niečo, do čoho sa príležitostné zapojíme. Je to odteraz naša práca, náš záväzok.

"Veď ak hlásam evanjelium, nemám sa čím chváliť; to je moja povinnosť a beda mi, keby som evanjelium nehlásal." (1Kor 9, 16)

Už nie náhodne, ale systematicky a vytrvalo. Už nie na vlastnú päsť, ale spolu s Rodinou Cirkvi, s farnosťou, spoločenstvom, v spolupráci, organizovane a efektívne. Veď ide o veľké veci, v stávke je večný život mnohých (a s nimi aj náš), spása a zatratenie! Tu nie je miesto na amatérčinu. Sme učeníci Krista. Sme kresťania profesionáli. Od birmovky už naplno.

Prihlásili sme sa Kristovi do služby a aj pre nás je stávka veľká. Pristúpili sme na vysokú hru, bola nám zverená obrovská zodpovednosť, stávky sú vysoké ako samo nebo. Ak sa osvedčíme, odmena bude rozprávková.

"Jeho pán mu povedal: "Správne, dobrý a verný sluha; bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým: vojdí do radosti svojho pána." (Mt 25, 21)

Ak sa neosvedčíme a sklameme, padneme hlbšie, než si dokážeme predstaviť.

"Ale keby si zlý sluha v srdci povedal: "Môj pán voľajako nejde" a začal by biť svojich spolusluhov, jesť a piť s opilcami, pán toho sluhu príde v deň, keď to najmenej čaká, a v hodinu, o ktorej sa nenazdá, oddelí ho a dá mu

podiel medzi pokrytcami; tam bude plač a škripanie zubami." (Mt 24, 48-51)

Dodržiavať Prikázania, uctievať Boha... To stačí akurát na *požehnaný pozemský život*. Na viac nie. Je to základ, na ktorom kresťanstvo stojí, ale sám ním ešte nie je.

"Zachovávaj jeho prikázania a jeho ustanovenia, ako som ti dnes prikázal, aby sa tebe a tvojim deťom po tebe vodilo dobre a aby si dlho ostal v krajine, ktorú ti Pán, tvoj Boh, dáva na večné veky." (Dt 4, 40)

"Boha sa boj a jeho prikázania zachovávaj, lebo to je (povinnosť) každého človeka." (Kaz 12, 13)

"Tak aj vy, keď urobíte všetko, čo sa vám prikázalo, povedzte: "Sme neužitoční sluhovia; urobili sme, čo sme boli povinní urobiť." (Lk 17, 10)

"Preto vám hovorím: Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva." (Mt 5, 20)

Nebo je odmena pre tých, ktorí nasledovali Krista, nie sedeli doma spokojní s tým, že však sa modlili, v nedeľu boli v kostole a nikoho nezabili ani neokradli! Je to ponuka, aká sa neodmieta, ponuka *pracovať* s Kristom, *namáhať* sa a *trpieť* s Kristom, *osvedčiť* sa s Kristom, *zvíťaziť* s Kristom a byť *oslávení* s Kristom.

"Keď sa vydával na cestu, ktosi k nemu pribehol, kľakol si pred ním a pýtal sa ho: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?" ... Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: "Jedno ti ešte chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" (Mk 10, 17.21)

"Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 16-17)

"Vy ste vytrvali so mnou v mojich skúškach a ja vám dávam kráľovstvo, ako ho môj Otec dal mne." (Lk 22, 28-29)

"Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne." (Zjv 3, 21)

Je jedno, či si laik a pracuješ v gumárňach alebo kňaz a sedíš na fare a venuješ svojich osem hodín denne Božím veciam. To je tvoje *zamestnanie*. Byť ale učeníkom, to nie je niečo, čo by sa dalo obmedziť iba na nejakú dobu, nejaký čas, dokonca zredukovať na nejaké zamestnanie. Učeníkom, robotníkom v Pánovej Vinici, človek *je*. Je, alebo nie je vôbec. Samým svojim bytím. Identitou. Vo dne, v noci. Verne. Závazne. Oddane. Naplno. Lebo tým je. A toho, čím sme, sa žiadne hodiny, žiadna pracovná doba netýka. Žiaden čas, žiadne miesto to nijako neohraničuje.

Jedno či kňaz, či laik, či rehoľník. Nič z toho automaticky nezaručuje ani neprekáža v tom, byť *učeníkom*. V každom stave musíme urobiť rozhodnutie, či v ňom ostaneme len ako neužitoční a leniví sluhovia, alebo či sa v ňom staneme učeníkmi a osvedčíme sa ako verní spoločníci, spolubojovníci a druhovia Krista, ktorí spolu s Ním raz budú sláviť svoj triumf v Cirkvi Víťaznej, v samom Nebi.

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; ved' doň si povolany a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

Žit' Vtelenie

"Či naozaj bude Boh bývať na zemi?" (1Krl' 8, 27)

A v Kristovi Boh odpovedá: Áno, bude.

"Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť." (Jn 14, 18-19)

"Človek Kristus Ježiš" (1Tim 2, 5), Cirkev, ktorá je Jeho Telom a ktorá sa rodí z Jeho Tela v Chlebe Života, Eucharistii - to všetko je súčasť toho ohromného zázraku, ktorý sa volá *vtelenie*.

"Boh sa stal človekom, aby sa človek stal Bohom." (sv. Irenej z Lyonu, 2. storočie)

Už nie človek stojaci pred Bohom a hľadiaci na Boha, ale Boh v človeku a človek v Bohu. A nie len *metafyzicky*, keď v Bohu spolu so všetkým tvorstvom jestvujeme ako myšlienka, slovo v mysli Boha a *"v ňom žijeme, hýbeme sa a sme"* (Sk 17, 28), ale vzťahom, láskou, pôsobnosťou, premenou v Boha samotného, na rovine Ducha.

"V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 20)

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

Neexistuje skutočný osobný vzťah s Ježišom bez toho, aby sme sa takto úplne ponorili do Krista a stali sa Ním a On nami v tajomstve a realite Vtelenia. Dovtedy sme dvaja, potom však už len Jeden. Dovtedy hľadáme na Krista, potom sa Ním však už stávame. Nemá poňatia o osobnom vzťahu s Kristom, o hĺbke a intímnosti tohto vzťahu, len ten, kto vstúpil do tajomstva Kristovho Vtelenia a nášho zbožštenia v Kristovi.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 56)

Neexistuje väčšia blízkosť, hlbšia hĺbka, vyššia výška, intímnejšia blízkosť, než keď nie hľadáme jeden na druhého, ale sme jeden v druhom, nie hovoríme jeden na druhého, ale už žiadne slová nie sú potrebné a všetko sa pohára do dialógu samých dvoch bytí ponorných jedno v druhom v hlboko mlčaní, ktoré v sebe obsahuje a vyslovuje naraz všetko.

Bud' oslávený a zvelebený, Bože, Pane, Kráľ a Vykupiteľ, Spasiteľ náš, že si prišiel, aby si nám daroval Dar, ktorým si Ty sám. Že si stále s nami ako Telo, aby sme my sami v Tebe mohli už naveky byť Boh.

"Keď sa teda mením na Boha a on ma spája so sebou, potom, u živého Boha, niet medzi nami rozdielu..." (majster Ján Eckhart)

Ty, Bože, si sa znížil a pristúpil si k nám ľudský, na náš ľudský spôsob, odetý stvoreným telom, aby si nás pozdvihol k sebe a v sebe nás navykol a naučil byť božskými.

Čo iné je omša, adorácia Eucharistie, život Kristovho slova v Tele Cirkvi, než cesta zbožštenia sa v Kristovi, ktorý sa práve preto stal Telom, aby v ňom zbožštil nás, ktorí sme dovtedy boli sami osebe iba telom?

"Tento kalich, ktorý je zo stvorených vecí, vyhlásil za svoju krv a ňou podporuje našu krv. A o chlebe, ktorý je zo stvorených vecí, uisťuje, že je jeho telom, a posilňuje ním naše telá. Keď teda namiešaný kalich a hotový chlieb pojmu Božie slovo a stávajú sa Eucharistiou Kristovej krvi a tela, ktoré podporujú a posilňujú podstatu nášho tela, ako môžu niektorí tvrdiť, že telo nie je schopné prijať Boží dar, čiže večný život, keď sa živí Kristovou krvou a telom a je jeho údom?! [...] Božie Slovo bývalo v človeku a stalo sa Synom človeka (porov. Jn 3,13), aby človeka naučilo prijímať Boha a z Otcovho láskavého rozhodnutia naučilo Boha bývať v človeku. (sv. Irenej z Lyonu, 2. storočie)

"Chrámová opona sa roztrhla vo dvoje odvrchu až dospodku." (Mk 15, 38)

Porozumieť Vteleniu. Ponoriť sa do Vtelenia. Žiť Vtelenie. Tu je samo srdce kresťanstva, srdce a dôvod Vesmíru. Keď tomuto človek porozumie, má všetko, má v ruke kľúč od Večnosti v Nebi. Stačí potom vojsť.

"Máme, bratia, smelú dôveru, že vojdeme do Svätyne skrze Ježišovu krv, tou novou a živou cestou, ktorú nám otvoril cez oponu, to jest cez svoje telo." (Hebr 10, 19-20)

Vtelenie zmenilo samú podstatu Vesmíru. Z mŕtveho stroja sa stal Boží Chrám. Všetko je plné života, všetko pulzuje Prítomnosťou Vteleného. *"Pre človeka, ktorý má v srdci lásku k stvoreniam, sú všetky poklady sveta otvorené, môže z nich čerpať, koľko chce, aby zmiernil ich biedu"* (láma Yongden).

Žiť Vtelenie.

Je to naopak!

"Keď sa ho farizeji opýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, on im povedal: "Božie kráľovstvo neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať. Ani nepovedia: "Aha, tu je!" alebo: "Tamto je!", lebo Božie kráľovstvo je medzi vami."" (Lk 17, 20-21)

Keď toto Ježiš hovoril, On sám stál medzi nimi. Neviem, či to pochopili. Najskôr nie. Ale poviem Ti tajomstvo: Božím Kráľovstvom je Boh osobne. Božie Kráľovstvo nie je nejaký blažený svet, ktorý pre nás stvoril - aj keď sa tak v Písme niekedy obrazne v podobenstve vykresľuje. On sám, Boh, je tým svetom. On, ktorý tiež nežije v nejakej Božej ríši, ale žije a existuje sám v sebe, sa milostivo rozhodol, že sa stane aj našim svetom, aby sme mohli žiť v ňom a On bol v nás všetko vo všetkom. A keď sa v Kristovi stal človekom, stal sa Boh človek Ježiš Kristus našou bránou do Neba, bránou do Kráľovstva, bránou do Boha a života v Bohu.

"Váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 3)

Toto je tá nová Realita, ktorú Ježiš ohlasuje, že práve prišla a nastala:

"V tých dňoch vystúpil Ján Krstiteľ a hlásal v judejskej púšti: "Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo."" (Mt 3, 1-2)

"Keď sa Ježiš dopyčul, že Jána uväznili, odobral sa do Galiley. ... Od tej chvíle začal Ježiš hlásať: "Robte pokánie, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo." (Mt 4, 12.17)

Byť v Nebi znamená byť Bohom, žiť Boha, byť zbožštený. Už chápeš, prečo požiadavka Písma *byť ako Boh*? Ako by sme mohli *byť* ako Boh a pritom *nebyť* ako Boh? Nedá sa naraz byť aj nebyť.

"Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec." (Mt 5, 48)

"Budte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!" (Lk 6, 36)

"Je napísané: "Budte svätí, lebo ja som svätý." (1Pt 1, 16)

"Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať." (Jn 13, 34-35)

"Napodobňujte Boha ako milované deti a žite v láske tak, ako aj Kristus miluje nás a vydal seba samého Bohu za nás ako dar a obeť ľúbeznej vône!" (Ef 5, 1-2)

Ale ako to dosiahnuť?

Toto je druhé tajomstvo. Nie je to tak, že ak sa *najprv* staneme podobní Bohu, tak *potom* môžeme vojsť. To by bolo, ako v tom vtipe, kde *Škót hovorí synovi: uč sa plávať a keď sa to naučíš, tak ti do bazéna napustím aj vodu...* Nie, *plávať sa človek učí tak, že vojde do vody. Najprv plytkej a len blízko brehu. Potom hlbšej. Ďalej od brehu. Najprv pokojnej, potom aj prudšej. Najprv teplej, potom aj studenej. Nakoniec mu nerobí problém preplávať samým morom naprieč lamanšským kanálom...*

Aj my sa meníme tak, že *vchádzame do Neba*, *vchádzame do Boha*. Vstupujeme do Neho, hľadáme na Neho, adorujeme Ho, prijímame Ho, Jeho Telo, Jeho Krv a ostávame v Ňom. Toto nás mení. Pretože čím viac, čím hlbšie sa do Boha ponárame, čím viac a dlhšie v Ňom zotrvávame, tým viac

sa Mu prispôsobujeme - ako onen plavec oceánu - a tým viac sa v Neho premieňame.

Nie sme v Nebi preto, že sme svätí, ale stávame sa svätými preto, že vchádzame do Neba. Je to tak prosté, tak jednoduché...

"Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!" (Mt 7, 13-14)

"Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 57)

"Keď sa však obráti k Pánovi, závoj spadne. Pán je Duch; a kde je Pánov Duch, tam je sloboda. A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 16-18)

Cieľom kresťanstva je Nebo a ním je Boh sám osobne, Boh sám osebe, Boh sám v sebe.

"Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. ... Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. ... Ak niekto neostane vo mne, vyhodí ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozbierajú, hodia ich do ohňa a zhoria." (Jn 15, 1.4.6)

Uskutočnením kresťanstva je vchádzanie do Neba. Pretože Nebo je Bohom a Boh je tu, s nami, v Tele Krista - čiže v Cirkvi a v Eucharistii, ktoré sú jedno a sú našou tesnou bránou, do ktorej vedie úzka cesta Evanjelia - môžeme do Neba naozaj a skutočne vychádzať už teraz a žiť v ňom už teraz a keď zomrieme, ostať v ňom už naveky a naplno. Vierou do Neba – Krista vchádzame, láskou v ňom už žijeme. Skutočne.

"Kto vyzná: "Ježiš je Boží Syn," ostáva v ňom Boh a on v Bohu. A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto

ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom. Láska v nás je dokonalá v tom, že máme dôveru v deň súdu, lebo ako je on, tak sme aj my na tomto svete." (1Jn 4, 15-17)

Ovocím vchádzania do Neba, do tohto nového sveta, novej Reality, v ktorej sa učíme bývať a žiť a ktorá sa stále viac stáva našim domovom, je potom *svätosť*. Čím viac a hlbšie v nej *žijeme*, tým viac sa jej *prispôsobujeme*. Čím viac *žijeme* vo Svätom, tým viac sa aj sami *svätými* stávame.

"My však, čo patríme dňu, budme triezvi a oblečme si pancier viery a lásky a prilbu nádeje na spásu. Ved' Boh nás neurčil na hnev, ale aby sme získali spásu skrze nášho Pána Ježiša Krista, ktorý za nás zomrel, aby sme žili spolu s ním, či už bdieme, alebo spíme." (1Sol 5, 8-10)

"Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je. Každý, kto má túto nádej v neho, usiluje sa byť čistý, ako je on čistý." (1Jn 3, 2-3)

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich gitarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme. To sú tí, čo sa nepoškvrnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi. V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škvrny." (Zjv 14, 2-5)

Je to naozaj tak jednoduché, tak prosté. Nič komplikované. Vojst' a prispôbiť sa tomu, do koho vchádzame.

Sprvu, keď začneme vchádzať, budeme ohúrení, ohromení, premožení veľkosťou toho všetkého, budeme si pripadať úplne bezradní, ako *malé deti*, ktoré sa *náhle ocitli* v *dospeláckom svete Kennedyho vesmírneho strediska uprostred obrovských rakiet, ohňa a dymu a blikania kontroliek a žiary*

monitorov a nezrozumiteľných čísiel a znakov na nich. Zovrie nám žalúdok úzkosťou a bázňou a bude sa nám točiť hlava. To je v poriadku. Hlavne nezľaknúť sa a necúvnuť. V dôvere ostať. Ak ostaneme, Pán nás začne učiť a vovádzať do hlbiny tohto nového sveta.

"Preto netraťte dôveru, lebo ju čaká veľká odmena. Potrebujete vytrvalosť, aby ste plnením Božej vôle získali prisľúbenie. Lebo ešte chvíľku, celkom krátku, a ten, ktorý má prísť, príde, nebude meškať. Mój spravodlivý bude žiť z viery, ale keby cúvol, moja duša nebude mať v ňom zaľúbenie. My však nepatríme k tým, čo cúvajú na záhubu, ale k tým, čo veria, aby získali život."
(Hebr 10, 35-39)

Čriepky I

Úbohosť je sloboda. Len úbožiak, ktorý spoznal slabosť, malosť, hriechnosť samého seba, že sám osebe nič nie je ani nič neznamená, je slobodný tak voči Bohu, od ktorého všetko prijíma, ako aj voči ľuďom a celému svetu, lebo už pred nimi nič nehra, o nič s nimi nezápasí, nemá potrebu pred nimi niečo skrývať ani si nič vlastné chrániť, lebo vie, že sám nič nie je a sám nič nemá. Vie, že je úbohý a nevedí mu, že všetci vidia, aký je úbohý, pretože jeho úbohosť sa mu stala najväčším darom – ako úbožiak totiž smie byť obdarovaný Bohom.

Je to vlastne oná zlomenosť *Peckovej prázdnoty* – akurát že nie je ovocím agónie zápasu, ale poddania sa láske a nežnej veľkosti Boha. A nie je dočasná, ale trvalá, navždy. Jej dovedenie do krajnosti spolu s Božím darovaním sa je Nebo.

Táto *úbohosť*, prijatá v Kristovi bez toho, aby sme zúfali, je spolu s Kristovou milosťou základom slobody Božích detí, základom priamosti a pravdivosti, všetkého. Je základom pre Božie synovstvo, základom pre *communio* Cirkvi.

Nie je to o tom, že Katolícka Cirkev vlastní pravdu. Je to presne naopak, Pravda vlastní Cirkev. Ako inak? Je predsa Telom toho, ktorý Je Pravda, Cesta aj Život!

Adorácia a príhovorná modlitba patria k sebe až natoľko, že sú vlastne jedným. Prihovárať sa za druhých v hlbokkej jednote s Kristom a prinášať ich k Nemu, pred Jeho Tvár, do Jeho Blízkości. Oboje je jedno.

Askéza je možná vtedy, ak naše srdce už žije inde, vyššie, nad žiadostivosťou a túžbami tela – a telo sa už len, ako onen *vzporný oslík, ťahá za uzdu* tam, kde duša, srdce už v radosti a slobode prebýva.

Dispozícia znamená, že túžime, aby v nás sviatosť urobila presne to, čo v nás vykonať prichádza. Eucharistia je tu na to, aby nás úplne spojila s Kristom, až tak, že sa sami premeníme v Krista a staneme Kristom, so všetkými dôsledkami. Dispozícia ku sv. prijímaniu potom znamená túžiť a dychtiť po tejto premene, po tom prestať byť sebou a stať sa úplne a vo všetkom Kristom.

„Ved' keď je medzi vami žiarlivosť a svár, to nie ste telesní a nežijete len po ľudsky? ⁴ Keď jeden hovorí: "Ja som Pavlov," a druhý: "Ja Apollov," či nie ste ľudia?“ (1 Kor 3,3-4) Pavol vyčíta Korint'anom, že sú ešte stále ľudia. A kým by mali byť, ak nie ľudmi? No predsa – anjelmi! Podľa slov Krista: *„Tí, čo sú uznaní za hodných tamtoho veku a zmŕtvychvstania, už sa neženia, ani nevydávajú. ³⁶ Už ani umrieť nemôžu, lebo sú ako anjeli a sú Božími synmi.“* (Lk 20,35-36) Kresťanstvo je o tom, že sa stávame anjelmi a učíme sa žiť anjelský život, pretože ním sa žije v Nebi a po ňom teda dychtíme a túžime: *„Ved' vieme, že keď sa tento stánok - náš pozemský dom rozpadne, máme od Boha príbytok nie rukou zhotovený, ale večný dom v nebi. ² Lebo*

v tomto vzdycháme a túžime obliecť si naň svoj nebeský príbytok.“ (2 Kor 5,1-2)

Stať sa Kristom, to nie je o tom, že čo musím opustiť a zanechať. Je to o tom, aha, celý nový, obrovský, úchvatný a úžasný svet, do ktorého sa môžem ponoriť! Aké vzrušujúce! Veru, nič, než veľké veci nečakám!

Bázeň pred Bohom sa rodí nielen z pohľadu na Božiu veľkosť, ani len z vedomia vlastnej viny a hriešnosti. Rodí sa aj z pohľadu na to, čím a kým Boh je. Dovtedy sme si pripadali celkom dobrí, schopní, pekní, v pohode... Zrazu vidíme Boha – a v Ňom odlesk toho, čím sme mali byť a pred hriechom v Bohu skutočne aj boli. A zrazu nás zaleje bolesť, smútok a hanba nad tým, že v porovnaní s tým sme zlí, zmrzačení, škaredí a nesmierne otrhaní a biedni.

Je to s nami ako s chorým človekom. *Kým si človek navráva, že je zdravý, nemôžeme pre jeho uzdravenie nič urobiť. A keď konečne uzná, že je chorý, nepovieme mu: „Ej veru, si chorý, strašne chorý, je to s tebou veru zle!“ – ale vezmeme ho za ruku a povieme: „Neboj! Vyliečime ťa a ešte porobiš a dokážeš veľké veci!“* Presne takto koná Boh s nami, hriešnikmi: *„Keď to videl Šimon Peter, padol Ježišovi k nohám a povedal: "Pane, odíd' odo mňa, lebo som človek hriešny." ⁹ Hrôza sa totiž zmocnila jeho i všetkých, čo boli s ním, nad úlovkom rýb, ktoré chytili. ¹⁰ Takisto aj Zebedejových synov Jakuba a Jána, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Tu Ježiš povedal Šimonovi: "Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí." ¹¹ A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním.“* (Lk 5,8-11)

Vedomie hriešnosti, ktoré sprevádza aj svätých, pramení okrem iného aj v tom: Že aj keď sme spravodliví a dobrí ľudia, vskutku dokonalí ľudia, sme stále len ľudia. naše dobro, naša spravodlivosť, naša dokonalosť je ľudská. Nie Božia. Boh je úplne iný, úplne odlišný, vnútorne úplne odlišný od nás. Aj keď Ho navonok napodobníme, stále len napodobňujeme to, čím On je.

A táto odlišnosť je podstatou *hriešnosti*, ktorá môže byť odstránená iba novým stvorením, novým zrozením, žiaden zákon ani pravidlá na to nestačia. Preto zo skutkov podľa Zákona nebude nikto a nikdy spasený. Preto Ježiš o spravodlivých ľuďoch svojej doby hovorí: „*Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva*“ (Mt 5,20).

Ako je toto možné: „*Mnohí mi v onen deň povedia: “Pane, Pane, či sme neprorokovali v tvojom mene? Nevyháňali sme v tvojom mene zlých duchov a neurobili sme v tvojom mene veľa zázrakov?”*” ²³ *Vtedy im vyhlásim: Nikdy som vás nepoznal; odíd'te odo mňa vy, čo páchate neprávosť*“ (Mt 7,22-23)? Každý z nás dostal od Boha dary – krásu, silu, inteligenciu, nadanie, schopnosti, časom aj postavenie, vplyv, moc majetok. A keď uveríme, pridá aj charizmy a ďalšie dary. V zásade ale ide stále o to isté: Či budeme užívať dary pre Neho a v službe Jemu a z lásky k Nemu, alebo či sa upneme na dary samotné a ne uprednostníme pred Bohom. Podobne v zážitkoch: Denne zažívame radosť, spokojnosť, úspech. Keď uveríme, pridá sa vnútorná útecha, skúsenosť Kráľovstva, mystika... Ale znova je to o tom, čo nám je drahšie, či tieto zážitky pred Bohom alebo Boh pred nimi. Aj preto mystici a svätí hovorili, aby sme sa neupínali na tieto zážitky, dokonca si ich ani veľmi nevšíмали, netúžili po nich, ale upínali sa na Boha. S darmi a schopnosťami, vrátane charizmiem (ktoré sú jednými z nich) je to obdobne.

Bežne máme strach, závisieť len a jedine na Bohu. Ale keď na to príde, keď zažijeme vlastnú slabosť a naozaj vidíme, že len boh je ten, kto to drží – je to napodiv pocit nesmierne uľahčujúci, pocit nádherný, slobodný a krásny... Asi takýto: „*Z jeho pliec som sňal bremeno a z jeho rúk ťažký kôš.*“ (Ž 81,7)

Počas adorácie mám niekedy chuť len tak, mlčať pred Pánom, nechávať sa Ním naplniť. *Ruženec, Ježišova modlitba*,... pripadajú mi skôr ako rušenie tohto nádherného ticha, skúsenosti Boha. Ale práve preto môžeme urobiť

opak: *zrieknuť* sa lebedenia si v prítomnosti Boha a miesto toho *vziať čotky*, *vziať ruženec* a priniesť Bohu obeť. Obeť chvály, obeť príhovoru. Nie pre svoje potešenie a oblaženie, ale pre spásu sveta, pre Boha samotného. Je v tom niečo z pravidla svätých a mystikov, ktorí tiež vraveli: *nenasleduj duchovné zážitky a útechy, neupínaj sa na ne, netúž po nich, vlastne si ich ani veľmi nevšímaj – Boha si všímaj, k Nemu sa upni, za Ním choď!*

Pôst je silou modlitby.

Kresťanstvo znamená prepuknúť do života.

Naozaj je to tak, že čím hlbšie do Neba vchádzame, tým svätejší sa stávame. Je to nebo, ktoré nás pretvára – a my sa pretvárame tým samým aktom vchádzania doň. Nie je to o tom, že ak si svätý, budeš v Nebi. Je to o tom, že ak si v nebi, si svätý.

Odpustky, to je na jednej strane Božia uzdravujúca milosť, na druhej strane človek, ktorý túži po jej prijatí a vyjadruje to tým, že v pokore prijíma spôsob, aký mu predkladá Boh v Cirkvi. Prijatím formy potvrdzuje svoju pokoru a poslušnosť hriešnika a kresťana, skutkom samým svoju túžbu po uzdravení a láske ku Kristovi. Dobrým príkladom odpustkov sú v SZ príbeh o Námánovi (úplne ukážkový) a v NZ príbeh o Zachejovi. Alebo aj Ježišove slová, *robte si priateľov z hriešnej mamony...* Aj tam ten princíp dobre zaznieva.

Modliť sa ruženec znamená dostať možnosť prísúpiť ku Kristovi cez Máriino srdce matky a milovať Ho i uctievať Máriinou láskou, nad ktorú v tomto svete inej niet. Máriin vzťah s Kristom je úplne jedinečný, blažený, koho uvedie do tohto intímneho vzťahu.

Vôbec to nie je o tom, akú "funkciu" majú Mária a svätí v našom živote a spáse. To by bol veľmi egocentrický pohľad. Oni sú v Kristovi spoločenstvom svätých, spoločenstvom blažených, oni už naplno žijú Nebo. Vojst' do Neba znamená pridať sa k nim, stať sa súčasťou ich blaženého spoločenstva.

Modliť sa znamená zomierať

Podstatou duchovného života je *zomieranie* sebe, svojmu Egu, z hriechu nami stvorenému starému človeku, aby v nás Boh miesto neho mohol obnoviť naše pravé Ja a následne ho povýšiť a zbožštiť.

"Alebo neviete, že všetci, čo sme boli pokrstení v Kristovi Ježišovi, v jeho smrť sme boli pokrstení? Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní. Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu. Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu." (Rim 6, 3-7)

Toto zomieranie a vytváranie priestoru pre Božie konanie, naše obnovenie a zbožštenie Jeho Mocou, je potom podstatou aj *modlitby*, ako nám to sám pred vyvolenými svedkami na sebe ukázal Pán:

"Vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána. I dol'ahla naňho hrôza a úzkosť. Vtedy im povedal: "Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte!" Trocha poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina. Hovoril: "Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty." (Mk 14, 33-36)

Preto je *adorácia* vrcholom. Jej mlčanie pred Pánom je najpôvodnejšou formou modlitby, mlčanie nielen mysle, myšlienok, ale mlčanie seba, mlčanie vôle a túžob, mlčanie, ktoré je *zomretím* starého človeka. V nej prijímame Boha takého, aký Je, my sa plne podriaďujeme Jemu, prijímame bezvýhradne Jeho Dary, prijímame Jeho Cestu, bez toho, aby sme na tom čokoľvek menili, akokoľvek vnášali niečo zo seba.

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 16, 25)

Aj preto sa modlitba spája s *pôstom*. Ved' mlčanie je pôst duše, vyhladovanie Ega, zatiaľ čo pôst je mlčaním tela a jeho chůťok a vášní. Pôst je modlitbou tela a vnútorná modlitba je pôstom duše. Oboje sú tak jedno. Tretia k nim patrí *almužna*, milosrdenstvo, ktoré je ako piesňou a počiatkom nového človeka v nás, tak mlčaním a pôstom nášho majetku a s ním aj nášho sebeckva, strachu, nedôvery.

"Preto aj my, obklopení takým oblakom svedkov, zhod'me všetku príťaž a hriech, ktorý nás opantáva, a vytrvalo bežme v závode, ktorý máme pred sebou, s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a zavŕšiteľa viery. On namiesto radosti, ktorá sa mu núkala, vzal na seba kríž, pohrdol potupou a sedí po pravici Božieho trónu." (Hebr 12, 1-2)

Spolu vedú ku *kontemplácii*, ktorá je skutočným vychádzaním do Boha, do Kráľovstva, ktorým On sám je, ktorá je opravdivým hľadením na Pána, jedinou v plnosti *skutočnou* modlitbou v plnom zmysle tohto slova - ostatné formy modlitby sú len cestou k nej. Kontemplácia je samým *Nebom* a Nebo nie je iné, než večná a dokonalá kontemplácia Boha v Jeho Sláve.

"Už nikdy nebude nič prekliate. V ňom bude trón Boha a Baránka a jeho služobníci mu budú slúžiť; budú hľadiet' na jeho tvár a na čele budú mať jeho meno. Noci už nebude a nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán, Boh, a budú kraľovať na veky vekov." (Zjv 22, 3-5)

Hlboko v nás je onen nový *vnútorný človek*. Adorácia a jej mlčanie je privilegované miesto, kde vo Svetle Boha vystupuje na povrch a my naň môžeme hľadiet' a obliekať si ho. Navykať si naň. Stavať sa ním. Zomierať a vstávať s Kristom.

"Preto neochabujeme; a hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje." (2Kor 4, 16)

Vnútoraná modlitba a adorácia nám dávajú silu a schopnosť žiť toto *nové* aj v bežnom živote, ktorý sa tak stále viac stáva neprestajnou modlitbou - a modlitba stále viac životom, spôsobom žitia a bytia.

"Bez prestania sa modlite, pri všetkom vzdávajte vd'aky, lebo to je Božia vôľa v Kristovi Ježišovi pre vás!" (1Sol 5, 17-18)

Blažený, kto takto žije, zomiera v sebe a ožíva v Kristovi! *Telo* nie je dedičom Kráľovstva, *vnútorný človek* hej.

"Hovorím však, bratia, že telo a krv nemôžu byť dedičmi Božieho kráľovstva, ani porušiteľnosť nebude dedičom neporušiteľnosti." (1Kor 15, 50)

V ňom vchádzame, tým, že v ňom sa s Kristom spájame v Eucharistii. Krst ho v nás obnovil, aby sme si ho obliekli, stali sa ním - a v ňom cez Telo Krista v Tele Krista (a to je Eucharistia a Cirkev) vošli do Neba a žili v Nebi, už teraz.

"Do výšav si vystúpil, so sebou si vzal zajatcov, ľudí si prijal do daru, aby u Pána Boha mohli bývať aj buriči." (Ž 68, 19)

Detská láska nevesty

"Aj diabli veria, a trasú sa!" (Jak 2, 19)

Viera je dôležitá, ale len ako podmienka a predpoklad lásky. Sama osebe, ak nevedie k láske, je aj viera ničím. Ako učí Písmo, Peklo je plné veriacich bytostí a isto aj ľudí.

"Preto ti hovorím: Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje." (Lk 7,47)

"Lebo ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy." (Mt 6, 14-15)

Hriechy sú odpustené a my sami sme uzdravení a Božou láskou zbožštení, keď aj sami milujeme, najprv Boha – nie nadovšetko, viac ako mnohé iné veci, ale úplne, celým svojím bytím, ako *nevesta* svojho vytúženého zbožňovaného *Ženícha*. A potom, už v *Ženíchovi* a s Ním, aj tých a tak, ako a ktorých On miluje: všetkých ľuďí a obzvlášť bratov a sestry v Cirkvi, Jeho vlastné Telo.

"Tu vystúpil ktorýsi znalec zákona a povedal, aby ho pokúšal: "Učiteľ, čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života?" Ježiš mu vrazil: "Čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?" On odpovedal: "Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blížneho ako seba samého!" Povedal mu: "Správne si odpovedal. Toto rob a budeš žiť!"" (Lk 10, 25-28)

"Ak požičiavate tým, od ktorých to dúfate dostať naspäť, akúže máte zásluhu? Ved' aj hriešnici požičiavajú hriešnikom, aby dostali naspäť to isté. Ale milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým." (Lk 6, 34-35)

"Kým teda máme čas, robme dobre všetkým, ale najmä členom rodiny veriacich." (Gal 6, 10)

Z lásky sa stal Boh pre nás človekom. Ale stal sa pre nás človekom aj preto, aby sme Ho mohli milovať, skutočne, ľudsky, prosto. Ťažko nám ľuďom milovať niekoho, koho *"nebesá a nebesá nebies... nemôžu obsiahnuť"* (1Krľ 8, 27) a pred ktorým *"chvelo sa mi vnútro, pri hrmote triasli sa mi pery, rozklad mi vnikal do kostí a nohy sa mi chveli"* (Hab 3, 16). Dokonca ani Eliášov *"tichý, lahodný šum"* (1Krľ 19, 12) ešte nie je to úplne pravé orechové. Ale Pán sa stal človekom a odel sa *telom*, aby sme Ho mohli vidieť,

prijímať a milovať ako človeka, blízko, prosto, ľudský, vrúcne,... Aby sme s Ním mohli len tak sedieť pri stole, slúžiť Mu, dotýkať sa Ho.

"Ale Mária stála vonku pri hrobe a plakala. Ako tak plakala, nahla sa do hrobu a videla dvoch anjelov v bielom sedieť tam, kde bolo predtým uložené Ježišovo telo, jedného pri hlave, druhého pri nohách. Oni sa jej opýtali: "Žena, prečo plačeš?" Vravela im: "Odniesli môjho Pána a neviem, kde ho položili." Keď to povedala, obrátila sa a videla tam stáť Ježiša; no nevedela, že je to Ježiš. Ježiš sa jej opýtal: "Žena, prečo plačeš? Koho hľadáš?" Ona mu v domnení, že je to záhradník, povedala: "Pane, ak si ho ty odniesol, povedz mi, kde si ho položil, a ja si ho vezmem." Ježiš ju oslovil: "Mária!" Ona sa obrátila a po hebrejsky mu povedala: "Rabbuni," čo znamená Učiteľ. Ježiš jej povedal: "Už ma nedrž, veď som ešte nevystúpil k Otcovi." (Jn 20, 11-17)

Odel sa telom Cirkvi, aby sme Ho denne a všade mohli vidieť, stretať a milovať.

"Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: "Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne." Vtedy mu spravodliví povedia: "Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?" Kráľ im odpovie: "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili." (Mt 25, 34-40)

Boh sa stal človekom, Telom Cirkvi, aby sme sa mohli dotýkať Boha, kŕmiť Boha, odievať Boha, navštevovať Boha, prichýliť Boha, potešovať Boha, aby sme mohli skutočne milovať Boha a skutočne Bohu slúžiť.

A dal nám tajomstvo Eucharistie, aby sme v ňom mohli vojsť k Bohu ako nevesta do komôrky Ženícha a tam v láske splynúť v jedno Telo s tým, ktorému v láske a s radosťou slúžime a tým lásku zavŕšiť. Preto je Eucharistia Nebom na zemi a Nebo večnou, zavŕšenou a dokonalou liturgiou Eucharistie.

"Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska. ... Boha nikto nikdy nevidel; ale keď sa milujeme navzájom, Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá. A že ostávame v ňom a on v nás, poznávame podľa toho, že nám dal zo svojho Ducha. ... Ak niekto povie: "Milujem Boha," a nenávidí svojho brata, je luhár. Ved' kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí." (1Jn 4, 7-8.12-13.20)

Ježiš hovorí: *"Kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka."* (Mk 3, 35) A tak sú traja veľkí učítelia, traja verní od kríza, ktorí prichádzajú, aby nás učili a aby sme sa my od nich učili tejto láske: Bohorodička Mária materskej láske k Ježišovi, Ján, Milovaný učeník Pána bratskej láske a Mária Magdaléna sesterskej láske. Oni nás učia, ako sa spasiť, ako prijať spásu, ktorá nie je ničím, než večným nekonečným a všetko pohlcujúcim vírom a tancom lásky človeka v Bohu s Bohom.

"Poznanie nadúva, kým láska buduje." (1Kor 8, 1)

Čert ber všetko márne rozumovanie! Nie teológia, nie sama viera, nie samo poznanie, ale láska vedie do Neba, jedine láska a nič iné. Blahoslavený pastierik či prostá žienka vzadu v kostole, plná prostej lásky k Bohu, než učený teológ, plný učených a možno aj pravdivých poznatkov o Bohu, ale prostý onej prostej lásky! "Všetko spál'te," povedal múdry Tomáš Akvinský, plný Božieho svetlá a Božej lásky, o svojom diele na sklonku života a jeden skutok lásky je viac, než všetko poznanie sveta.

"Lepšie je byť nevedomec a láskou sa približovať k Bohu, ako byť všetkého znalý, ale zároveň nepriateľ Bohu." (sv. Irenej z Lyonu, 2. storočie)

"A keby som mal dar prorocstva a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, a lásky by som nemal, ničím by som nebol." (1Kor 13, 2)

Prostá, nežná, detinská láska, na smiech múdrym a obozretným, ale nie Bohu, ktorý sa z lásky a pre lásku stal dieťaťom...

"V tom čase Ježiš povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo." (Mt 11:25-26)

"Keď anjeli odišli od nich do neba, pastieri si povedali: "Poďme teda do Betlehema a pozrime, čo sa to stalo, ako nám oznámil Pán." Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jasliach." (Lk 2, 15-16)

"On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich a povedal: "Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdate do nebeského kráľovstva." (Mt 18, 2-3)

Detská nevesta Kráľa - Dieťaťa. Kým nie sme deťmi, nevieme správne milovať. Kým nie sme deťmi, nedokážeme byť tou správnou nevestou pre detského Kráľa. Svet je plný *nafúkaných starcov*, Boh je však sám v sebe dospelým a predsa navždy Dieťaťom.

"Tak ho budú obdivovať mnohé národy, králi si pred ním zatvoria ústa. Ved' uvidia, o čom sa im nevravelo, a poznajú, čo neslýchali!" (Iz 52, 15)

Ak s Ním chceme držať krok, musíme aj my dospieť a stať sa dieťaťom, dospieť do zrelosti dieťaťa. Inak milovať nedokážeme.

Obohatení chudobou Boha

"Ved' poznáte milosť nášho Pána Ježiša Krista, že hoci bol bohatý, stal sa pre vás chudobným, aby ste sa v jeho chudobou obohatili." (2Kor 8, 9)

V mnohom a mnohorako nás Pán vo svojej chudobe obohatil a obohacuje. A jeden spôsob je aj tento:

"Vzal so sebou Petra a oboch Zebedejových synov. I doľahli naňho smútok a úzkosť. Vtedy im povedal: "Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bdejte so mnou!" (Mt 26, 37-38)

Boh hľadá oporu u smrteľníkov, Mocný Jakubov prosí o posilu slabých ľudí, pretože sa ponížil až tak, že sa to stalo možným: človek posilňuje Boha, bedár potešuje svojho Pána, ktorý za neho ide na smrť...

V Kristovi môžeme skutočne milovať Boha, skutočne Mu slúžiť, skutočne Mu niečo darovať, pretože sa ponížil až tak, že sa to stalo možným. Tajomstvo lásky! Pred ničím sa Boh nezastavil, nič pre Neho nebolo priveľké - či príliš malé a slabé - aby to z lásky k nám neurobil!

Ak toto porozumieme, naše modlitby, naše adorácie nadobudnú úplne iný rozmer a obsah, presne ten, o ktorý Ježiš prosil tam v Getsemanoch Petra, Jakuba a Jana a v nich každého jedného svojho brata a sestru v Cirkvi: *zostaňte so mnou*. Bdejte so mnou. Buďte so mnou. Nie kvôli sebe, ale kvôli Mne. Dávam vám dar a možnosť milovať ma, slúžiť mi. Milujte ma. Poslúžte mi. Utešte ma. Zriekol som sa Božej i ľudskej radosti, aby som vám dal možnosť urobiť to.

Každá modlitba, každá adorácia sa má a môže stať touto Hodinou z Getseman. Keď sa tak stane, keď sa v modlitbe a adoráciu prestaneme

zaoberať sebou a svojimi túžbami a potrebami a upneme sa k Bohu v človekovi Ježišovi Kristovi, je to znak, že sme konečne pochopili slová Písma:

"On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridržiaval sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu." (Flp 2, 6-7)

Skutočná modlitba ani skutočná adorácia nie je nikdy o nás, je o Bohu. Je to svojim spôsobom podobné *sprítomnenie*, ako liturgia: Tak ako nás Eucharistia všetkých zhromažďuje vo Večeradle, tak nás skutočná modlitba a adorácia všetkých privádza a zhromažďuje v onej Hodine vlkov v Getsemanoch. Tam, na mieste agónie Boha, sa nepýtame, čo Boh môže urobiť pre nás. Nakoniec, na kríži vykonal všetko a viac už ani Bohu možné nie je. Tu sa ale pýtame, čo my môžeme urobiť pre Boha, ktorý sa pre nás stal slabým a trpiacim, aby nám dal túto možnosť takto Ho milovať. Môžeme a smieme byť plní nie seba, ale Boha. Sme tu my pre Neho. My s Ním. Bože! Chvejem sa. Kto pochopí, kto porozumie, kto obsiahne toto strašlivé tajomstvo Tvojej lásky?

"Čo máš, čo si nedostal?" (1Kor 4, 7)

Nás obdaroval a obohatil a seba ponížil a ochudobnil, aby sme Ho mohli milovať! Smieme tíšiť osamelosť Boha, smieme zmierňovať úzkosť Boha. V zmučenej duši v Záhrade. V zmučenom Tele na kríži. V Tele Cirkvi. V Tele Eucharistie. Všade tam, chudobný a odkázaný na smrteľného človeka, aby nás cez svoju chudobu a poníženosť obohatil!

"Ako vychádzali, stretli človeka z Cyrény, menom Šimona. Toho prinútili, aby mu niesol kríž." (Mt 27,32)

"Nech je zvelebený Boh a Otec nášho Pána Ježiša Krista, ktorý nás v Kristovi požehnal všetkým nebeským duchovným požehnaním." (Ef 1, 3)

Ale toto platí pre celý náš život.

Neprosím

"Ved' vy ste dostali milosť nielen v Krista veriť, ale aj trpieť pre neho" (Flp 1, 29)

"... ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 17)

Nechcem prosieť. O nič. On nakoniec *vie*, netreba Mu hovoriť... Miesto toho chcem len jednoducho byť. Byť s Ním. Byť pri Ňom, ktorý sa pre nás vtelil do Eucharistie, aby nám bol tak nablízku, ako to len je možné. Mám pocit, akoby to prosba akosi... pokazila. Keď Ježiš zomieral na kríži, tiež Ho ani Jeho Matka, ani ostatné dve Márie, ani Ján o nič nežiadali. Stali pri Ňom. Nehľadeli na seba, ale na Neho.

To je milosť. Smieť byť s Ním, v Hodine vlkov v Getsemanoch, v hodine agónie na Kríži. Blažený, kto okúsi blaženosť toho, trpieť s Kristom. Blaženosť spoločnej bolesti, kde sa "*slzy stávajú vínom blaženosti*" (porov. J. R. R. Tolkien) Pretože takýto človek porozumel láske a zažil jej rozkoš, našiel ju bez toho, aby ju hľadal, lebo inak sa nájsť nedá, len tak, že ju človek nehľadá, miesto toho miluje... Neexistuje láska väčšia než tá, ktorá zdieľa bolesť, ktorá trpí spoločne. Tam je hĺbina i výšina Neba.

"Ale Mária stála vonku pri hrobe a plakala. Ako tak plakala, nahla sa do hrobu ... Ježiš sa jej opýtal: "Žena, prečo plačeš? Koho hľadáš?" Ona mu v domnení, že je to záhradník, povedala: "Pane, ak si ho ty odniesol, povedz mi, kde si ho položil, a ja si ho vezmem." Ježiš ju oslovil: "Mária!" Ona sa obrátila a po hebrejsky mu povedala: "Rabbuni," čo znamená Učiteľ." (Jn 20, 11.15-16)

Myslím, že toto je vrchol. Nič väčšie, čo sa ľuďi týka, než ženy a Ján pod Krížom a ženy ráno pri Hrobe v Písme nie je. Všetky ostatné skutky a činy, akokoľvek veľké, nedosiahnu na veľkosť tohto okamihu, na veľkosť tejto lásky.

Ktokoľvek hľadá iné, než samého Krista, blúdi. Ktokoľvek sleduje niečo iné, než v láske zotrvať pri Kristovi, s Kristom, v Kristovi, rozhadzuje. Kto ešte túži po inom, ešte nepochopil. Nechcem prosiť. Nechcem žiadať. Chcem len byť, byť pri Ňom, pre Neho. Tak, ako ona... V tej chvíli bola na míle ďaleko od apoštolov, pred nimi, stále plnými seba, strachu o seba... Preto prvá po Matke stretá toho, koho miluje...

"Vtedy im povedal: "Moja duša je smutná až na smrť. Ostaňte tu a bďte so mnou!"" (Mt 26, 38)

Och, kto dokáže pochopiť veľkosť týchto slov ako aj to, že v nich sa ukrýva samo Nebo? Žiaden väčší dar, žiadnu väčšiu vec, nič viac nikdy Boh ľuďom neponúkol, nedaroval, nad túto *jednu vetu, jednu hodinu*. V nej je všetko. V nej je Ježiš Cestou, ktorá v Pravde vedie do Života toho, kto nehľadá život a odmenu pre seba, ale hľadá iba na svojho Majstra, Kráľa, Ženícha... A v Ňom nachádza všetko bez toho, aby to hľadal - a čo by nikdy nenašiel, keby to hľadal. Samo zotrvanie tým je.

"Tu k nemu pristúpili Zebedejovi synovia Jakub a Ján a hovorili mu: "Učiteľ, chceme, aby si nám splnil, o čo ťa poprosíme." On sa ich opýtal: "Čo chcete, aby som vám urobil?" Oni mu povedali: "Daj, aby sme sedeli v tvojej sláve jeden po tvojej pravici a druhý po ľavici." Na to im Ježiš povedal: "Neviete, čo žiadate. Môžete piť kalich, ktorý ja pijem? Alebo môžete byť pokrstení krstom, ktorým som ja krstený?" Oni mu vraveli: "Môžeme." Ježiš im povedal: "Kalich, ktorý pijem ja, budete piť, aj krstom, ktorým som krstený ja, budete pokrstení."" (Mk 10, 35-39)

Tu, v Eucharistii, Boh otvára svoje Srdce a dáva doň nahliadnuť. Spôsobom slovami neopísateľným. Tak sa z dvoch srdc stáva Jedno, to Jeho.

Všetko je banálne, všetko je vedľajšie, všetko sa stráca kdesi za okrajom. On. On je všetkým. On je dôvod. On. Nič, než On. Všetko ostatné len zbytočne ruší veľkosť tejto svätej Prítomnosti. Je akosi neprístojné v prítomnosti Jedného.

"Mária vzala libru pravého vzácneho nardového oleja, pomazala ním Ježišove nohy a poutierala mu ich svojimi vlasmi; a dom sa naplnil vôňou oleja." (Jn 12, 3)

Blažený, kto nehľadá nič, iba Krista, kto netúži po ničom, iba byť pri Ňom, s Ním. Blažený, kto všetko ostatné zanechal za sebou.

Dávaš tam, kde nečakáme, oživuješ tam, kde s Tebou zomierame.

"Kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 10, 39)

"Neboj sa toho, čo máš trpieť..." (Zjv 2, 10)

Žiť s Kristom je veľká vec. Trpieť s Kristom väčšia. Zomrieť s Kristom najväčšia. Ale to je milosť, to je dar. Sám zo seba to nik nemôže.

Tajomstvo všetkého

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše." (Mt 6, 33)

Je to ako v manželstve. Manželia môžu medzi sebou bojovať, čo si ktorý na tom druhom vymôže. Alebo môžu milovať jeden druhého, obdarovávať sa - a prežívať dvojnásobnú radosť z toho, že obdarovali a boli obdarovaní, že milujú a sú milovaní.

Sprvu sme s Bohom zápasili. Prosili sme a žiadali a snažili sa na Bohu vymôcť, aby nám dal, čo sme chceli. A súčasne sme sa Ho báli, báli sa Jeho vôle, že nás oberie o slobodu, o veci, o to, čo nám bolo drahé. Bránili sme sa a vzpierali. V modlitbe sme radšej sami a veľa hovorili, než aby sme počúvali, báli sme sa, čo by sme začuli.

Ale keď sme sa naučili Boha milovať, skončili sme tento boj. Miesto toho sme sa rozhodli Bohu darovať. Darovať sa Mu. Nič nežiadať, nič nepýtať, ale dávať sa. Mlčať a počúvať, mlčať a proste byť s Ním, pri Ňom, pre Neho. Byť pre Boha. Na Jeho radosť, na Jeho potešenie. A nechali sme, aby sa Jeho láska postarala o všetko ostatné. A tak zažívame aj my oboje: že milujeme a sme milovaní. Že dávame a sme obdarovaní. Nestaráme sa o seba, ale o Neho - a je o nás postarané, lebo On sa stará.

"Veru, hovorím vám: Niet nikoho, kto by pre mňa a pre evanjelium opustil dom alebo bratov a sestry alebo matku a otca alebo deti, alebo polia, aby nedostal stonásobne viac; teraz, v tomto čase, domy, bratov, sestry, matky, deti i polia, hoci s prenasledovaním, a v budúcom veku večný život." (Mk 10, 29-30)

Ale to sa nedá z vypočítavosti. Iba z lásky. Len kto skutočne seba zanechá, nájde v Bohu seba stonásobne viac. Kto z lásky k Bohu vzdá Bohu svoju slobodu, zistí, čo znamená byť naozaj slobodný. Kto z lásky vzdá Bohu to, čo má, pozná, čo znamená nemať nič a mať pritom všetko. Kto z lásky stratí seba, nájde seba, nového, slávneho, zbožšteného.

Láska oslobodzuje od nás samých. Otvára dvere *odpusteniu*, tomu skutočnému, podľa Boha. Odpustenie otvára dvere *komunite* spoločenstvu. Odpustenie plus Eucharistia rovná sa *Cirkev*, Hlava i Telo. Cirkev rovná sa *Nebo*. Bez lásky by však nebolo nič. Bez tej Božej Eucharistia a Telo. Bez tej našej odpustenie a spoločenstvo. Bez Boha nič.

Toto nás učí *liturgia*, každá omša, v samom svojom srdci, v eucharistickej modlitbe: stať sa obetou Bohu, obetou lásky, *celopalom* horiacim nie pozemským, ale nebeským ohňom Lásky. Ohňom, ktorý stravuje a tak oživuje, tak premieňa, tak spája s Ohňom Milovaného.

Toto je aj *modlitba mlčania*, modlitba kľudu, ako ju opisuje Miguel de Molinos. Mlčanie, keď sme pred Bohom iba pre Boha a kvôli Bohu, v láske proste len sme a nič viac. Nemáme čo ponúknuť, len svoju prítomnosť.

Takýmto sa má, *musí* stať náš život všetok a celý. Radostný a slobodný dar, v každej chvíli, v každom skutku. Vo všetkom a stále. Potom už viac niet rozdielu, všetko je modlitbou, všetko je adoráciou.

"Dávajte a dajú vám: mieru dobrú, natlačenú, natrasenú, vrchovatú vám dajú do lona. Lebo akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám."
(Lk 6, 38)

Pri ohni svätostánku

Koľkí, Pane, vyhlasujú, že v Teba veria? Koľkí o Tebe hovoria? Koľkí Ťa študujú, koľkí o Tebe vyučujú? Koľkí o Tebe píšú a diskutujú?

A koľkí k Tebe prídu, prídu za Tebou, aby boli s Tebou, pri Tebe? Nie kvôli spásu, kvôli darom, kvôli ničomu pre seba, ale kvôli Tebe? Ako *Mária, Mária, Mária* a *Ján* tam, pod Krížom? Koľkí k Tebe prichádzajú nie ako k *Pánovi*, ku *Kristovi*, ale jednoducho ako k *Ježišovi*, k *Priateľovi*, ktorého majú radi a na ktorom im záleží? Kto si v tom všetkom vlastne všíma *Teba*? Kto prichádza k Tebe, ostáva s Tebou?

"Medzitým ho učeníci prosili: "Rabbi, jedz!"" (Jn 4, 31)

"Vošiel do domu a znova sa zišiel toľký zástup, že si nemohli ani chleba zajesť. Keď sa to dopočuli jeho príbuzní, išli ho odvieť, lebo hovorili: "Pomiatol sa."" (Mk 3, 20-21)

Možno v Neho príbuzní neverili - je ťažké uveriť, že zrovna váš príbuzný je Boh v tele človeka - ale možno im na Ježišovi, tom *človeku* Ježišovi, záležalo viac, než mnohým z nás, kresťanov, ktorí v Ňom radi vidíme viac *zdroj* spásy a zdroj sily a zdroj požehnanja, *kravu* na dojenie, *automat* na dávanie a havarijnú *pohotovosť* na všetky problémy...

Prísť za Ježišom v Jeho osamelosti... Ako onen *parížsky žobrák* *Mu povedať: Ahoj, Ježišu, to som ja, prišiel som Ťa pozrieť...* Bez prosenia, bez hovorenia, kvôli Nemu... v Getsemanoch svätostánku...

Čo môžem ja, malý, nevhodný, hriešny, dať Bohu? Len svoju prítomnosť, svoje mlčanie, svoju vd'ačnosť, svoju pozornosť, svoj čas, tam, v chráme, pred ohniskom Jeho Lásky vo svätostánku... ktorá nám dala tento dar môcť *prísť navštíviť* Boha, ktorý je inak všade a všetko preniká, ale tu je ako Telo, na jednom mieste, aby sme mohli za Ním prísť a byť s Ním a pri Ňom.

Celý náš život sa potom stáva pokojným spoločenstvom dvoch priateľov. Dvoch priateľov, keď nás k Nemu nepúta zlá túžba po čomkoľvek pozemskom či nebeskom, len prosté priateľstvo. Ako večer pri ohni. Ako cez deň na prašnej ceste. Ako za páľavy poludnia v tieni pri studni... Ako za noci pod jednou oblohou na širšej prérii... Jeden s druhým, jeden vedľa druhého a celý svet naokolo. Všetko sa scvrkáva do jediného okamihu a do tohto maličkého kúsku vesmíru, toľkého, čo osvetlí pahreba ohňa, toľkého, že sa doň zmestíme my, On a ktokoľvek si príde a prisadne. Žiadne veľké plány. Starosti ani obavy. Malý kúsok svetla a Priateľ vedľa nás a my vedľa Neho. Noc a hviezdy nad nami.

"Keď vystúpili na breh, videli rozloženú pahrebu a na nej položenú rybu a chlieb. Ježiš im povedal: "Doneste z rýb, čo ste teraz chytili!" ... Ježiš pristúpil, vzal chlieb a dával im; podobne aj rybu." (Jn 21, 9-10.13)

Je čas pracovať s Ním. Je čas aj trpieť s Ním.

"Veru, veru, hovorím ti: Keď si bol mladší, sám si sa opásal a chodil si, kade si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš." To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha. Ako to povedal, vyzval ho: "Pod' za mnou!" (Jn 21, 18-19)

A je čas len tak, posedieť s Ním. Pri ohni svätostánku. Pri Chlebe Eucharistie. V žiari slova, v hrejivom svetle Ducha...

Cesta vedie cez Ježišovo a naše srdce... keď o ceste ani neuvažujeme...

Je toto Nebo? Keď nič nechceme, pretože sama prítomnosť Milovaného je nám rozkošou? Zaiste...

"A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili." (Hebr 4, 3)

Jediný bod

Život plynie tu a teraz. Prítomnosť, prítomný okamih je miesto života, miesto, kde je Boh, miesto, kde sa my sami premieňame.

Apatheia nás oslobodzuje od vášni a túžob, ktoré nás od tejto prítomnosti odvádzajú. *Bezstarostnosť* nás oslobodzuje od strachu a obáv a ustarostenosti, ktoré nás tiež z tohto okamihu vytrhávajú. Oboje je ovocím poznania a časom stále viac aj skúsenosti, že Boh je tu a nie inde, že Boh je cieľom, po ktorom sme túžili a ktorý k nám v krste už dorazil, už je tu, práve tu a práve teraz. V Bohu sme v úplnom bezpečí, nemôže sa nám prihodiť nič, čo by Boh nedopustil na naše dobro a na našu spásu.

Posledné, čo potrebujeme a po čom ešte túžime, je naplno vojsť do tejto prítomnosti a naplno sa ponoriť do Boha, ktorý už je tu, vojsť do Kráľovstva, ktoré v Ňom k nám už prišlo a ktorým je On sám.

Byť kresťanom znamená žiť naplno *prítomnosť*, žiť naplno *život*, ktorý v tejto prítomnosti prúdi, bez strachu, bez žiadostivosti, v radosi, v *uvolnenosti*. Žiť naplno a stále viac, pretože toto je podstata kresťanstva: ponárať sa do života, obliekať si sám život a ním je Boh sám. Byť kresťan znamená opravdivo žiť a žiť kresťanstvo znamená učiť sa stále viac, slobodnejšie a intenzívnejšie žiť. Až tak, že k tomu nepotrebujeme nič vonkajšie, žiadne zabávanie, rozptyľovanie, odreagovanie ani žiadne vonkajšie veci. Sám Život, Boh, nami prúdi a my v Ňom a nič iné

nepotrebuje. Pre ľudí sveta je podobná chudoba zlom. Pre ľudí Boha uľahčením, slobodnou a radostnou voľbou. To isté platí aj o pôste, o mlčaní a samote a podobných veciach.

Neponáhľame sa, nikam. Neunikáme, od ničoho a nikam, neutekáme. Sme naplno tu a teraz. Tu a teraz žijeme. Tu a teraz rastieme. Tu a teraz sme v Nebi, v Kráľovstve, stále viac a hlbšie.

Berieme veci jednu po druhej, žijeme veci jednu po druhej, vždy tú, ktorá práve je, naplno, bez smútku za tou, ktorá bola, bez netrzeplivosti po tej, ktorá príde. Vážime si každú chvíľu, naplno žijeme každý okamih a každú vec, do ktorej nás Božia prozreteľnosť doviedla, lebo v nej k nám hovorí, v nej nás trénuje, v nej je pri nás sám Boh. V nej aj my skutočne žijeme a rastieme.

"Všetko má svoj čas a svoju chvíľu každé úsilie pod nebom. Svoj čas má narodiť sa, svoj čas má zomrieť, svoj čas má vysádzať, svoj čas má sadenice vytrhať. ... Svoj čas má rozhadzovať kamene, svoj čas má zbierať kamene. Svoj čas má objímať sa, svoj čas má zdržovať sa objatia. ... Svoj čas má trhať, svoj čas má zašívvať. Svoj čas má odmlčať sa, svoj čas má prehovoriť."
(Kaz 3, 1-2.5.7)

V tomto prítomnom okamihu sa pre nás samotný svet, príroda, veci, udalosti, stávajú Božími, naplnenými Bohom, všetko je zdrojom radosti a vzrušenia, pretože do tohto všetkého vstúpil Boh a cez toto všetko k nám hovorí a s nami koná, cvičí, trénuje, zjavuje seba sám Boh. Všetko je iné, všetko sa zmenilo, samotný svet a život sa príchodom Boha zmenili - úplne rovnako, ako sa zmení *telocvičňa, keď do nej vstúpi majster*, ako sa zmení *hradná sála, keď do nej vojde kráľ*. Sú rovnaké a predsa úplne iné, dovtedy prázdne a mŕtve, teraz živé a plné, nie sebou a zo seba, ale tým, ktorý vstúpil.

"Zavolali apoštolov, dali ich zbičovať, prikázali im, že nesmú hovoriť v Ježišom mene, a prepustili ich. A oni odchádzali z veľrady natešení, že

boli uznaní za hodných znášať potupu pre toto meno. A neprestávali deň čo deň učiť v chráme i po domoch a zvestovať Krista, Ježiša." (Sk 5, 40-42)

Netúžime byť inde. Netúžime robiť niečo iné. Netúžime zažívať niečo iné. Prečo by sme mali? V tom, čo sa práve deje, je Boh a v Bohu tu a teraz prúdi život, skutočný život, aj náš vlastný život. Čo viac potrebujeme? Čo viac by sme mohli chcieť? Tu je všetko, to je všetko. Je nádherné bez strachu sa nechať viesť Bohom, nieť sa na Jeho perutiach.

Práve tu. Práve teraz. Práve tak. Nikde inde. Nikdy inokedy. Nijak inak. Jeden okamih. Jedno miesto. Jeden Boh. Jedno Kráľovstvo. Jeden život. Jeden bod. Všetko. Na slávu Boha, na radosť Boha, na spásu človeka. Kamkoľvek pôjdeš, pôjde tento bod s tebou a všetka plnosť s ním.

"Boh je oslávený v človeku plnom života." (sv. Irenej z Lyonu)

Proste priatelia

Pre *zástupy* je Ježiš niekto, kto vstúpil do ich života a tam niečo vykonal: poučil ich, uzdravil, nasýtil,...

Učeníci sú ale ľudia, ktorí naopak vchádzajú do Ježišovho života, ako Jeho priatelia sa k Nemu pridávajú, aby Ho nasledovali do Jeho Kráľovstva, k Nemu domov, aby s Ním žili.

Stať sa Ježišovým priateľom. Vojsť do Jeho života. Na rovine osoby. *Ježiša*, Syna Boha, nie nejakého "funkcionára", ktorý ako *Kristus*, *divotvorca* či čokoľvek iné pre nás niečo robí a od ktorého niečo očakávame. To by sme boli ešte ako *zástupy*. Priateľovi záleží na *osobe*. Osobe Ježiša, osobe Boha. A to je Nebo. Vchádza sa doň priateľstvom s Ježišom. Priateľstvom s Bohom.

Všetko ostatné je potom žítím a slávením tohto priateľstva, jeho uskutočňovaním. Nádherné posedenia a spoločná večera *omše a Eucharistie*. Spoločné sedenie, spoločné mlčanie blízkosti srdc v *adorácii*. Dlhé rozhovory v *modlitbe*. Spoločná práca, *angažovanosť, apoštolát* vo svete. Vylievanie si srdca v pokání a dotyk Jeho uzdravujúcej ruky v *spovedi*. Radosť v Jeho Rodine uprostred Jeho maličkých priateľov a súrodencov v *Cirkvi*.

Ale v strede všetkého musí byť láska. Priateľská láska. Osobná láska. Priateľstvo a blízkosť dvoch srdc. Osobné, hlboké, intímne, dôverné, oddané, verné. Nie kresťanstvo ako *system*, ale ako osobný vzťah, osobná blízkosť, láska a oddanosť. Nie Cirkev ako *organizácia*, ale ako Rodina, ktorá podopretá Kristom danou štruktúrou žije bratskú jednotu, naozaj *jednotu*, naozaj žije, nielen niečo predstiera a hrá.

Toto je uverenie a obrátenie, táto hlboká premena mojich postojov a vzťahov k druhým a ku Kristovi, vedúca nevyhnutne k úplnej premene celého života. Zmena života bez tejto zmeny srdca je pokrytectvo. Zmena srdca ale bez zmeny života neexistuje, ak sa nemení život, nezmenilo sa ešte ani srdce.

Stať sa *priateľom* Ježiša. Nasledovať Ho a *vojsť* do Neba, do jeho novej Reality. Žiť *komunitu* Ježišovej Rodiny, Cirkvi. Všetko v *slobode* Božích detí, ku ktorej nás Kristus oslobodil. To je všetko. Tak prosté. Vojsť tam, kde už nejde o to, čo z toho máme, kde už nepozeralme na prospech, na zázraky a na "požehnanie" ani na Božiu moc a na vypočuté prosby ani na nič iné. To už je za nami. Tu je už len Ježiš, Milovaný, Priateľ, Druh, Ženich,... proste Ježiš. Blízky a drahý. Ježiš, nič viac. Ježiš. On ide a my Ho nasledujeme. On pracuje, aj my pracujeme - pretože je to Priateľ. Pre nič iné. O nič iné nejde. Je to Priateľ, rozumieš? Priateľ! Ak rozumieš, pochopil si všetko.

Spočiatku, kedysi, sme hľadali na úspech, na výsledky, boli sme skleslí a bez nádeje, keď sme azda nevideli ovocie, vzdávali sme sa, zanechávali Božie dielo, lebo sme hľadali na seba a hľadali uspokojenie z úspechu.

Dnes už nie. Pracujeme s Ježišom. Sme s Ježišom. Viac nehľadáme. Viac netreba. Všetko ostatné je vedľajšie. Aj keby just bolo nezmyselné a beznádejné, čo spolu robíme - a ono nie je - aj tak by sme to robili. Ak je to s Ježišom, tak to bohato stačí. Aj tá najzbytočnejšia práca, konaná s Kristom, nie je zbytočná, naopak, stáva sa Nebom, lebo je konaná s Kristom. Môcť konať s Kristom, to je všetko čo chceme, všetko, po čom túžime, všetko ostatné je zabudnuté, za nami, preč. Čokoľvek, ak je to s Kristom, je Nebo.

"Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva. Keď vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, lebo Duch slávy a Boží na vás spočívajú." (1Pt 4, 13-14)

Kristus je Priateľ a my žijeme a konáme s Ním, lebo sme priatelia. To je všetko. Celé tajomstvo "*života, Vesmíru a vôbec*", ono *Douglas Adamsa číslo "42"* z jeho *Stopárovho sprievodcu po Galaxii: štyri znaky života dvoch srdc: priateľstvo, presťahovanie* a nasledovanie do Neba, *sloboda* novej identity Božieho synovstva, nový život *komunity* v Božej Rodine...

Zástupy od Ježiša stále niečo chcú, niečo očakávajú. *Učeníci* nie. Sú s Ježišom. To stačí. Nič viac nechcú, nič viac im netreba. Majú všetko, majú Ježiša. Sú priatelia.

"Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá; nezávidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, neteší sa z nepravosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne." (1Kor 13, 4-8)

"Tomáš, nazývaný Didymus, povedal ostatným učeníkom: "Poďme aj my a umrime s ním."" (Jn 11, 16)

Žiť s Kristom. Ale nie tak, že ja niečo žijem a verím, že Ježiš je so mnou. Nie. Ježiš žije. A ja sa pridávam, aby som to žil s Ním.

Čriepky II

Do neba, čiže do spoločenstva svätých, sa dá naozaj vojsť len ako dieťa, s prostotou dieťaťa, so srdcom dieťaťa.

Spása je naozaj nádherný, úchvatný, čarokrásny spôsob bytia, ale zároveň aj úplne nový, iný, nezemský spôsob bytia. Vstúpiť do nej tak naozaj vyžaduje všetko zanechať, pretože to znamená stať sa z gruntu novým stvorením. "*Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové.*" (2Kor 5, 17)

Ježiš hovorí: „*Každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach, je môj brat i sestra i matka.*“ (Mt 12,50) Traja sú, ktorí sú privilegovanými učiteľmi tohto umenia. Verne stáli pod Ježišovým krížom: Mária nás učí, ako byť Ježišovi *matkou*. Ján nás učí, ako byť Ježišovi *bratom*. Nakoniec Mária Magdaléna nás učí, ako byť Ježišovi *sestrou*.

Ježiš nehovorí, že máme byť stratoví. Hovorí: „*Vám, ktorí ma počúvate, hovorím: Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, [...] Ak robíte dobre tým, čo vám dobre robia, akúže máte zásluhu? Vedť isté robia aj hriešnici. A ak požičiavate tým, od ktorých to dúfate dostať naspäť, akúže máte zásluhu? Vedť aj hriešnici požičiavajú hriešnikom, aby dostali naspäť to isté. Ale milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým*“ (Lk 6,27.33-35).

V zásade Ježiš hovorí: Každý ste dostali kapitál – *peniaze, majetok, schopnosti, energiu, čas,...* Nieкто za to kúpi jedlo, pitie, zážitky – odmenou sú mu *rozkoše tela*. Nieкто za to kúpi majetok – stane sa *majetným*. Nieкто

si za to kúpi slávu a postavenie a vplyv – stane sa *dôležitým*. O každom z nich platí, že „*už dostali svoju odmenu*“ (Mt 6,2). No a kresťan všetky tieto veci investuje do toho, aby s ich pomocou konal ako Boh, Božie skutky a tak sa stal aj sám synom Najvyššieho – a výsledkom je, že „*tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho*.“

Miesto v Nebi, Božie synovstvo si teda v tomto zmysle treba pekne a poctivo *kúpiť*. Spása, *možnosť* vôbec do niečoho takého investovať, je *zadarmo*. Ostatné už potom ale stojí všetko, čo máme – rovnako ako oné pozemské veci stáli tých, ktorí do nich investovali, tiež všetko, čo mali.

A ak neveríte, že miesto v Nebi si treba týmto spôsobom kúpiť, počujte Ježiša: „*Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pominie, prijali do večných príbytkov.* ¹⁰ *Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom.* ¹¹ *Ak ste teda neboli verní v nespravodlivej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo?* ¹² *A ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše?* ¹³ *Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridržať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone.*“ ¹⁴ *Toto všetko počúvali aj farizeji, ktorí mali radi peniaze, a posmievali sa mu*“ (Lk 16,9-14).

Koľkí ľudia sú zamilovaní do Božej pomoci, do spásy, do prosperity, do Božieho požehnania, do Božej moci, Božích darov, ... a koľkí sú zamilovaní len tak do Boha, prosto, bez pretváranky, bez bočných úmyslov, bez podmienok, bez rozmyšľania, bez hraníc, ako dieťa? „*Lidé ... chtějí milovati Boha jako milují krávu. Tu miluješ pro mléko a sýr a pro vlastní užitek. Tak činí všichni lidé, kteří milují Boha kvůli bohatství nebo kvůli vnitřní útěše. Nemilují Boha správně, neboť milují Boha kvůli vlastnímu požitku. Vpravdě pravím všechno, čemu v duchu dáváš přednost, co neobsahuje Boha, at' je to sebelepší, stane se ti překážkou k nejbližší pravdě*“ (majster Ján Eckhart)

Ježiš hovorí: „*Viete, že vládcovia národov panujú nad nimi a mocnári im dávajú cítiť svoju moc*“ (Mt 20,25), avšak logika Boha je iná: „*Keď Ježiš prišiel na to miesto, pozrel sa hore a povedal mu: "Zachej, pod' rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!"*“ (Lk 19,5). Svet chápe moc ako schopnosť ovládať iného. Boh chápe moc ako schopnosť pomôcť inému človeku milovať, najprv Boha a potom v Bohu ostatných ľudí a tak sa aj sám pripodobniť Bohu a stať božským: „*On chytró zišiel a prijal ho s radosťou. ⁷ Keď to videli, všetci šomrali: "Vošiel k hriešnemu človekovi!" ⁸ Ale Zachej vstal a povedal Pánovi: "Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne."* ⁹ Ježiš mu povedal: "*Dnes prišla spása do tohoto domu. Ved' aj on je Abrahámovým synom*“ (Lk 19,6-9).

Tajomstvo komunity je v odpustení. Po prvé, poznám druhého a *beriem* ho takého, aký naozaj je, prepúšťam ho z reťaze mojich sebeckých nárokov a očakávaní. Po druhé, nezneužijem to, pretože ho súčasne nielen beriem, ale aj *prijímam* a milujem takého, aký je, nie kvôli tomu, aký je, ale kvôli sebe, že ho milovať chcem. A cieľom tejto lásky je pomôcť mu rásť a vyrásť. Som mu preto oporou, inšpiráciou k rastu, povzbudením k rastu a nakoniec výzvou, pozvaním k rastu, k premene – ku ktorej ho nemôžem ani vycvičiť, ani zmanipulovať, ale ku ktorej sa s mojou podporou a pomocou musí rozhodnúť sám a podľa miery svojho stavu a poznania.

Človek kráča a dozrieva, Boh dáva a vovádza, všetko v pravom čase, jedno po druhom. Dá sa len kráčať, krok za krokom, nie skákať a preskakovať. Musíme na to myslieť, vo svojej naivnej a sebeckej netrpezlivosti, keď jednáme s inými, keď sa snažíme viesť a učiť iných. Nemôžeme ich násilu ťahať ako kravu na štránku! „*Ešte veľa vám mám toho povedať, ale teraz by ste to nezniesli*“ (Jn 16,12); „*Teraz ešte nechápeš, čo robím, ale neskôr pochopíš*“ (Jn 13,7); „*Kam ja idem, tam teraz za mnou ísť nemôžeš, no pôjdeš za mnou neskôr*“ (Jn 13,36); „*A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov*“ (Lk 22,32)...

Božie odpustenie podľa podobenstva v Mt 18,23-35 znamená, že Boh nás

- *berie* a vidí takých, ako sme (Mt 18,24n),
- *prijíma* nás napriek tomu takých, akí sme (Mt 18,27),
- lebo nás miluje a túži, aby sme s Jeho pomocou *povstali* to svojich hriechov, stali sa ako On a zbožštili sa v Ňom (Mt 18,26.32n),
- pričom vie, že hoci s Jeho pomocou, ale povstať musíme *sami*, nemôže nás za nás nasilu vytiahnuť – preto je nám verný, aj keď sme neverní, trpezlivo stojí pri nás, odpúšťa znova a znova, ale ak sa rozhodneme Jeho odpustenie odvrhnúť a zožať vo svojich hriechoch, ani On s tým nič urobiť nemôže (Mt 18,34)...

Kresťanská komunita sa vyznačuje presne týmto správaním sa jeden voči druhému. Preto je komunitou, preto je jedným telom, následne v Kristovi Kristovým Telom.

Božia láska sa u kresťana stáva motívom všetkého. Aj apoštolátu, keď túžime po spáse iných najviac z lásky ku Kristovi, aby Jeho obeta nevyšla u nich nazmar, ako píše aj Pavol: "*Lebo nás ženie Kristova láska, keď si uvedomíme, že ak jeden zomrel za všetkých, teda všetci zomreli. A zomrel za všetkých, aby aj tí, čo žijú, už nežili pre seba, ale pre toho, ktorý za nich zomrel a vstal z mŕtvych. ... Sme teda Kristovými vyslancami a akoby Boh napomínal skrze nás. V Kristovom mene prosíme: Zmierte sa s Bohom! Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.*" (2Kor 5, 14-15.20-21)

Kresťanstvo, spása – to nie je to ani o vine a treste, ani o spravodlivosti, amnestii a nejakej právničine, ani o zásluhách a odmene, ani o Božej moci, Božom požehnaní či prosperite, ani o ničom podobnom. Kresťanstvo vždy bolo, je a bude milostný príbeh Boha a človeka a Nebo Svadba Baránkova. Alebo inak, je to o priateľstve. Prostom priateľstve. Ideš do kostola a večer

sa pomodlíš, aby si bol „zadobre s Bohom“ a aby, až zomrieš, tak si mal nejaké zásluhy a vpustil ťa do Neba? Zle! Nebo nie je miesto, kam ťa môže niekto vpustiť! Nebo znamená byť priateľom s Bohom. Tým najlepším, najvernejším, najoddanejším priateľom s Bohom, až na smrť a to obojstranne, tak, ako to On k tebe už urobil. Ak ti na Bohu nezáleží a ideš do kostola zo sebeckých dôvodov, aby si po smrti nebol poslaný do Pekla, ako by si mohol žiť v Nebi, keď stále žiješ v pekle svojho sebeckva? Ale ak si priateľom Boha a On tvojim a z priateľstva a lásky ideš do kostola na stretnutie a spoločné posedenie a slávenie s Ním, potom si v Nebi – nie preto, že si „chodil do kostola“, ale preto, že si priateľom Boha. A obdobne tom platí o všetkom, vrátane viery.

Odpustenie nás voči iným ľuďom stavia do pozície, povedzme, *vychovávateľov*. Alebo *trénerov*. Alebo ešte lepšie: *záhradníkov*. Len si to predstavme: Svet okolo nás ako vzácna záhrada, Boží národný park, veľká *ľudská rezervácia*, v ktorej nás (spomínate na Adama?) Boh ustanovil, aby sme ho obrábali, aby sme pleli, okopávali, hnojili a polievali, aby tak rastlinky a stromy v ňom rástli, na slávu Boha a vlastnú spásu! Toto je vzťah k ostatným ľuďom, ku ktorému nás vnútorný postoj odpustenia vedie.

Kristus je Alfou, lebo je vesmírom, v ktorom žijeme. A je Omegou, lebo je aj cieľom a dôvodom, pre ktorý žijeme.

Ruženec je jeden zo spôsobov, ako sa „votriet“ do Ježišovej rodiny a spolu s Máriou ako Jeho bratia a sestry, blížni, priatelia, Ho sprevádzať Jeho životom a byť s Ním pri Ňom.

Viera sa pominie aj nádej, ostane len láska. V Nebi. Ale možno to platí aj o *nocich*, krízach, kedy Ježiš akoby sa vytrácal, akoby zomieral a strácal sa kdesi v temno hrobu tak ako vtedy... Viera a láska sa môžu vtedy vytratiť,

ale láska, ako u Jána a Márií pod Krížom, láska aj tu ostane. Ak milujeme, ostaneme s Ním – aj v temnote a beznádeji.

V Cirkvi sa opakuje všetko to, čo Ježiš prežil ako jednotlivý človek: Počal sa z Ducha na Turíce v Tele Cirkvi, v ňom chodí po celom svete, slúži, vyučuje, ohlasuje, uzdravuje, vyháňa diablov, kriesi mŕtvych... V ňom je prenasledovaný, väznený, vraždený... a keď Jeho Telo zomrie a zahynie aj posledný kresťan (ako naznačuje Zjavenie 6,11) a svet sa bude radovať z Jeho smrti a oslavovať ju, príde konečné a definitívne zmŕtvychvstanie Krista – Cirkvi pri jeho Poslednom druhom príchode, „*vtedy príde Pán, môj Boh, a všetci jeho svätí s ním*“ (Zach 14,5). Dovtedy môžeme s Kristom robiť to, čo za Jeho života ako jedného človeka robili Jeho učeníci: byť s Ním, konať s Ním, stáť pod Jeho krížom aj keď sa zdá, že niet nádeje a Jeho Telo zomiera – ako vtedy tam *tri Márie a Ján*...

Kresťanstvo je tak desne jednoduché: *Priateľstvo* s Kristom. *Prestahovanie* sa do Neba. *Sloboda* Božích synov. *Komunita* Božej Rodiny. A to je všetko.

Hovoril som, že Nebo si musíme kúpiť? No, nie je to tak, nie v tom zmysle, že by sme museli nahromadiť nejaké *zásluhy* a *zaslúžiť* si Nebo. Musíme si ho ale kúpiť v tom zmysle, že Nebo, to je priateľstvo s Ježišom a my s radosťou vkladáme všetko, čo máme, do tohto priateľstva a to je naša cena nášho priateľstva s Ježišom, že všetko slúži Jemu, nášmu Priateľovi, tak, ako On celý a až do dna poslúžil nám. To je aj jeden zo zmyslov podobenstva o talentoch *kde sluhovia sa s radosťou starajú o majetok svojho pána bez toho, aby im bola vopred slúbená akákoľvek odmena. Tú dostávajú až potom, pretože sa osvedčili ako priatelia svojho pána.*

Kresťanstvo je tréning. Ale nie vzopätia sa, ako vo svete, ale uvoľnenia sa. Dôvere. Láске. Komunit. Jednote.

Nie, čo robiť. Čím byť. Čím si. To je to prvé. Priateľ Boha. Boh, priateľ. Môj. Priatelia. Prvú trénujeme identitu, konanie a život sú potom iba jej dôsledkom.

"Ja som sadil, Apollo polieval, ale vzrast dal Boh. A tak ani ten, čo sadi, nie je nič, ani ten, čo polieva, ale Boh, ktorý dáva vzrast." (1Kor 3, 6-7) U Jany z Arku stačil Bohu rok na svoje dielo a rok, aby sa stala svätou. Nechaj ovocie, výsledky, vzrast na Boha. Ty rob, čo robiť dokážeš, buď najlepší, aký byť dokážeš. Sad'. Polievaj. Okopávaj. Hnoj. Buď pripravený, najlepšie ako dokážeš. Nezúfaj. Ostatné je na Bohu. Ak na to príde, Jemu postačí na veľké veci aj rok, aj menej.

Úplne prvý je vzťah

Kresťanstvo nezačína otázkou, čo máme *robiť*.

Ešte pred ňou je otázka *identity*: Kto som? Nie je to o robení niečoho. Je to o bytí niekým. Ale ani to nie je prvé.

Prvou je otázka: Kto mi je Boh? Kým pre mňa je? V kresťanstve je prvým *vzťah*.

"Ježiš vyšiel so svojimi učeníkmi do dedín okolo Cézarey Filipovej. Cestou sa pýtal svojich učeníkov: "Za koho ma pokladajú ľudia?" Oni mu odpovedali: "Za Jána Krstiteľa, iní za Eliáša a iní za jedného z prorokov." "A za koho ma pokladáte vy?", opýtal sa ich. Odpovedal mu Peter: "Ty si Mesiáš."'" (Mk 8, 27-29)

Petrova odpoveď je aj nie je úžasná. Je, pretože, ako vraví Ježiš, zjavil mu ju Otec a tak aj Otec potvrdil Synovu voľbu Šimona za prvého pápeža Cirkvi. Súčasne ale nie je. Sústreďuje sa totiž na Ježiša z toho pohľadu, ako a čím je prospešný pre mňa? Sústreďuje sa na funkciu a poslanie Ježiša, nie na Neho samotného. V tom stále spočíva Petrova slabosť.

"Peter mu povedal: "Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem." Ježiš mu odvetil: "Veru, hovorím ti: Tejto noci skôr, ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš." Peter mu povedal: "Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa." Podobne hovorili aj ostatní učeníci." (Mt 26, 33-35)

Zaprel. Odpadli. Príliš hľadeli na to "On vyslobodí Izrael a my sa s Ním budeme mať dobré," než na "Toto je Ježiš, môj priateľ..." Od tohto sebeckta ešte len museli byť obrátení a očistení.

"Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov" (Lk 22,31-32).

Prvý je *vzťah* ku Ježišovi, láska k Ježišovi, kvôli Ježišovi, pre Ježiša, nezávisle od seba. Milujem Ježiša lebo Je. Lebo je dobrý, krásny, nádherný, dokonalý. Lebo je hodný mojej lásky. Sám v sebe, sám osebe, nezávisle čo do mňa.

Tento *vzťah* potom definuje mňa. Kto som? Som ten, koho priateľom je Boh. Boh je môj Priateľ. Alebo lepšie, Boh je *mi* priateľom. Toto je moja voľba, moja láska. Vyvolil som si Boha za priateľa. Chcem Mu slúžiť. Chcem Mu robiť radosť. Chcem Ho osláviť pred svetom a vyvýšiť pred všetkými ľuďmi. Bez ohľadu na to, čo On. Aj keby o mne nevedel (akože vie), aj keby si ma ani nevšimol (akože za mňa zomrel), aj keby som bol v Pekle (a to nie som), aj tak by sa na tomto nič nezmenilo, stále by som Ho miloval a slúžil Mu, stále by mi bol priateľom. Nič to totiž nemení na tom, že je mojej lásky hodný a ja som sa rozhodol milovať a uctievať Ho práve pre to, čím Je sám v sebe, bez ohľadu na mňa. To je láska.

Až potom prichádza tá tretia otázka:

"Nech teda s istotou vie celý dom Izraela, že toho Ježiša, ktorého ste vy ukrižovali, Boh urobil aj Pánom, aj Mesiášom." Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: "Čo máme robiť, bratia?"" (Sk 2, 36-37)

Ježiš sa mi stal Priateľom prv, než ja. Volá ma.

"My milujeme, pretože on prvý miloval nás." (1Jn 4, 19)

"Ježiš zastal a povedal: "Zavolajte ho!" Zavolali slepca a vraveli mu: "Neboj sa! Vstaň, volá ťa!" On odhodil plášť, vyskočil a šiel k Ježišovi." (Mk 10, 49-50)

Boh je mi Priateľom, ale aj ja som priateľom Bohu, neodvolateľne, dokonca aj keby som Ho zradil, zavrhol, poprel, nič nemôže zmeniť to, že som Božím priateľom. To je zase Jeho rozhodnutie, Jeho voľba, vykonaná nie preto, aký som, ale z Jeho čirej voľby. A aj tá je nemenná, práve preto je nemenná.

"On nás spasil a povolal svätým povolaním, nie pre naše skutky, ale zo svojho rozhodnutia a milosti, ktorú sme dostali v Kristovi Ježišovi pred večnými vekmi." (2Tim 1, 9)

"Jeho zradca im dal znamenie: "Koho pobožkám, to je on; toho chyťte!" A hneď pristúpil k Ježišovi a povedal: "Bud' pozdravený, Rabbi!" A pobožkal ho. Ježiš mu povedal: "Priateľu, načo si prišiel!?" Vtedy pristúpili, položili na Ježiša ruky a zajali ho." (Mt 26, 48-50)

"Lebo Božie dary a povolanie sú neodvolateľné." (Rim 11, 29)

Sme s Bohom priatelia, On je Priateľ mne, ja som priateľ Jemu. To je moja *identita*. Čo do Boha, som aj ja Jeho *priateľ*. Čo do seba, som Jeho *služobník*, lebo Ho milujem, vyvolil som si Ho za svojho Priateľa a Druha a preto Mu verne slúžim, nie z donútenia, nie zo sebeckva a pre nejaký zisk, ale slobodne, sám zo seba, pretože mi je Priateľom. A toto je aj odpoveď na otázku, *čo robíš*.

Ale táto otázka je až tretia v poradí. Ak by bola prvá, ak by som ňou kresťanstvo začínal, výsledkom by bol Zákon a pokrytectvo – robil by som niečo, čím v skutočnosti nie som, len pre zisk, prospech, lebo je to tak prikázané a bojím sa neposlúchnuť.

Kto mi je Boh? Kto som ja? Čo žijem a čo konám a prečo? Takto to je správne. A ak odpoveď je: Boh mi je Priateľom, ja som priateľom Boha synom Otca, bratom Ježiša a nevestou Krista a preto Mu v láske slúžim, na Jeho radosť, slávu a vzrast Jeho Kráľovstva, celým bytím a celým životom, lebo toto som, potom sú aj odpovede v poriadku. Potom je všetka naša pozornosť upretá na Ježiša, Boha a On je dôvodom všetkého. Nie naša spása. Nie náš prospech. On. Potom je to kresťanstvo.

Na Jeho slávu a potešenie chcem byť aj svätý, aj dokonalý. Na Jeho slávu a potešenie si volím spásu a Nebo, pretože za mňa zaplatil, cenu vysokú a krutú a ja nechcem, aby vyšla nazmar, aby som Ho takto zarmútil a opovrhol

Ním, to nech je ďaleko odo mňa! Aj keby som sám nechcel (akože chcem a ako!), aj tak by som si spásu a Nebo vyvolil, kvôli Nemu.

"Pre Jedného žijeme, pre Jedného zomierame." (Rangeri v seriáli Babylon 5)

A keď na to príde, pre Jedného sa aj spasíme, ak si to tak želá!

Keď je v strede On, dá sa to. Vtedy je všetko správne, všetko západne na svoje miesto, všetko začína fungovať, ako má. Neprepadni pokušeniu dať do stredu seba a svoju spásu, svoj prospech! Prvý je vzťah, nie prospech. Láska, nie úžitok.

Net'ahat' Boha za nohy!

Na začiatku Boh vchádza si nášho života. Hľadá nás tam, kde sme.

"Keď Ježiš prišiel na to miesto, pozrel sa hore a povedal mu: "Zachej, pod rýchlo dolu, lebo dnes musím zostať v tvojom dome!"" (Lk 19, 5)

"Ak má niekto z vás sto oviec a jednu z nich stratí, nenechá tých deväťdesiatdeväť na púšti a nepôjde za tou, čo sa stratila, kým ju nenájde?" (Lk 15, 4)

Ale neprichádza preto, aby tu s nami ostal, ale aby nás odtiaľ vyviedol preč, aby nás vzal na cestu zo sveta domov, do Jeho Kráľovstva, do Neba.

"Keď odtiaľ Ježiš odišiel, videl na mýtnici sedieť človeka menom Matúša a povedal mu: "Pod' za mnou!" On vstal a išiel za ním." (Mt 9, 9)

Máme v sebe, a často, pokušenie neísť, namiesto toho vtiahnuť Ježiša do nášho sveta a nášho života, urobiť ho účastníkom našich malicherných vojen, našich svetských túžob a snáh, urobiť si z Neho svojho pomocníka

a akoby svoju tajnú zbraň, výhodu v boji a súťaž s inými o veci tohto sveta, aby sme si tak zaistili úspech. Niektorí dokonca veria, že o toto ide, že toto je "požehnaný život" a vtedy žijeme "ako kráľovské dieťa", keď nám Ježiš takto pomáha na našej strane k pozemskému úspechu. Ale Ježiš toto rázne odmieta.

"Ktosi zo zástupu mu povedal: "Učiteľ, povedz môjmu bratovi, aby sa so mnou podelil o dedičstvo." On mu odvetil: "Človeče, kto ma ustanovil za sudcu alebo rozdeľovača medzi vami?" (Lk 12, 13-14)

Nevťahujme Boha do svojich pozemských malicherností, nešpiňme Jeho sväté Meno tým, že Ho vťahujeme do svojich svetských konfliktov a bojov - aj keď sa možno tvária ako náboženské - a keď Ho vláčime po špine sveta.

"Nedávajte, čo je sväté, psom a nehádzte svoje perly pred svine, aby ich nohami nepošliapali, neobrátili sa proti vám a neroztrhali vás." (Mt 7, 6)

Nesnažme sa nútiť Boha žiť a konať podľa nás. Miesto toho nechajme, aby v nás vyhasol starý život a staré postoje a aby sme my nasledovali Boha do Jeho života a Jeho konania a nechali sa Ním vyviesť z tohto sveta v tom novom, skutočnom *Exode*, ktorý nový *Mojžiš*, Ježiš, začal. Toto je podstata. Nie ostať žiť s Ježišom v Egypte hriechu, ale vyjsť z Neho s Ježišom a vojsť do zasľúbenej zeme Neba, čiže svätosti. Oblieť si svätosť a nepoškrvnenosť.

"Ved' v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškrvnení v láske." (Ef 1, 4)

Nežiadajme teda Boha, aby nám pomáhal v našom doterajšom spôsobe konania a správania sa, áno, aj v náboženskej rovine, kde často síce apoštolujeme, evanjelizujeme, ale podľa seba, po svetsky, nečisto a neúčinne, lebo aj keď slová zdanlivo hovoria o Bohu, spôsob je plný sveta a Diabla. Miesto toho zmlknime, počúvajme Boha, učme sa od Neho, aby nás On naučil Božím spôsobom, aby sme tak Božie veci aj Božo žili, konali, hovorili. A to platí o všetkom. Učme sa od Boha Božím spôsobom!

"On im povedal: "Vy ste zdola, ja som zhora. Vy ste z tohto sveta, ja nie som z tohto sveta. Preto som vám povedal, že zomriete vo svojich hriechoch. Lebo ak neuveríte, že Ja Som, zomriete vo svojich hriechoch."" (Jn 8, 23-24)

"A ten, čo sedel na tróne, povedal: "Hľa, všetko robím nové."" (Zjv 21, 5)

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

"Lebo ani obriezka nie je nič, ani neobriezka, ale nové stvorenie." (Gal 6, 15)

Možno najťažšie je odpútať sa od toho starého. Skončiť so starými spôsobmi, myslením, životom, konaním. Nakoniec, sme tak zvyknutí. Ľudia okolo nás sú na to zvyknutí. Čakajú, že v tom budeme pokračovať. Predsa musíme s veľkou odvahou tento sek a rez urobiť, aj keby nás ostatní za to odsúdili alebo mali za bláznov. Bez zanechanie starého totiž nie je možné prijať a naučiť sa to nové!

"Inému vravel: "Pod' za mnou!" On odpovedal: "Pane, dovol' mi najprv odísť a pochovať si otca." Ale Ježiš mu povedal: "Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty chod' a zvestuj Božie kráľovstvo!" (Lk 9, 59-60)

"Vošiel do domu a znova sa zišiel tolký zástup, že si nemohli ani chleba zajesť. Keď sa to dopočuli jeho príbuzní, išli ho odviešť, lebo hovorili: "Pomiatol sa."" (Mk 3, 20-21)

"Ako môžete veriť vy, ktorí sa navzájom oslavujete, a nehľadáte slávu, ktorú dáva len Boh?!" (Jn 5, 44)

"Vyčistite starý kvas, aby ste boli novým cestom. Ste totiž akoby nekvasený chlieb. Ved' bol obetovaný náš veľkonočný Baránok, Kristus." (1Kor 5, 7)

Ak je nám Boh Priateľom, potom sa od Neho ideme naučiť Jeho Ceste a Jeho spôsobom. Aby sme Mu mohli slúžiť tak, ako sa to páči Jemu, po Jeho.

"Ktorí sa boja Pána, majú pripravené srdcia a budú si pred ním sväto počínať." (Sir 2, 20)

"Sme však plní dôvery a radšej sa chceme vzdialiť z tela a bývať u Pána. A preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu." (2Kor 5, 8-9)

"Ved' zmýšľať podľa tela je nepriateľstvom voči Bohu, lebo sa nepodriaduje Božiemu zákonu — a ani sa nemôže. A tak tí, čo žijú telesne, nemôžu sa páčiť Bohu." (Rim 8, 7-8)

Ak je teda Boh našim Priateľom, potom už neupierame oči na svet a na ľudí, ale na Neho, pretože Jemu slúžime, Jeho nasledujeme, Jemu chceme byť na radosť a potešenie. A tak aj, akosi samo od seba, opúšťame svet a nasledujeme Toho, na koho takto pozeráme.

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

"[A] čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu." (Flp 3, 7)

"Keď som bol dieťa, hovoril som ako dieťa, poznával som ako dieťa, rozmýšľal som ako dieťa. Keď som sa stal mužom, zanechal som detské spôsoby." (1Kor 13, 11)

Podme sa teda odpútať od toho starého, úplne a od všetkého, aby sme mohli prijať to nové!

"Nik nevlieva nové víno do starých mechov, lebo nové víno mechy roztrhne a aj ono vytečie, aj mechy sa zničia. Ale nové víno treba naliať do nových mechov." (Lk 5, 37-38)

Ako uverit'?

Viera je ťažká. Vskutku nadľudská.

Uverit' *rozumom*, to nie je nič. To je *brnkačka*. Logika, fakty, skúsenosti, nič z toho nepustí. Je ľahké prijať a uverit' tomu, čo je zjavné. Na mnohé to stačí, na to, aby sme zažili Božie zázraky, uzdravenia, proste všetko to, čo zažívali okolo Ježiša zástupy.

"Keď už nebol [Ježiš] ďaleko od domu, stotník poslal k nemu priateľov s odkazom: "Pane, neunúvaj sa, lebo nie som hoden, aby si vošiel pod moju strechu. Preto som sa ani nepokladal za hodného ísť k tebe. Ale povedz slovo a môj sluha ozdravie! Ved' aj ja som človek podriadený vrchnosti a mám pod sebou vojakov. Ak doktorému poviem: "Chod'!" - ide; inému: "Pod' sem!" - tak príde; a svojmu sluhovi: "Urob toto!" - on to urobí." A keď sa poslovia vrátili domov, sluhu našli zdravého." (Lk 7,6-8.10)

Ale nestačí to na vnútornú premenu človeka. Na jeho *znovuzrodenie* sa.

Skutočná kresťanská viera je viac. Je to uvedomenie. Viera *srdca*, čiže čosi vnútorné, bytostné. *Uverit' napríklad, že v Eucharistii, v kúsku chleba, je telesne prítomný sám Boh: pre rozum žiaden problém. Učí tak sám Ježiš, má to svoju logiku, svedčí o tom Písmo, Boh to potvrdzuje znameniami, zázrakmi, ktoré vidíme na vlastné oči, dáva nám cez ňu útechu a skúsenosť Božieho Života... Nie, rozum nemá problém. Ale uvedomiť si to, uvedomiť si, že je to naozaj tak, že naozaj sám Boh, akosi to zažiť, vnútorne, bytostne, v záblesku náhleho poznania, osvietenia,... to je kumšt. To je dar. Možno výsledok vnútornej skúsenosti Boha. Isto ovocie Božieho dotyku v človeku.*

"Nik nemôže prísť ku mne, ak ho nepritiahne Otec, ktorý ma poslal. A ja ho vzkriesim v posledný deň. U Prorokov je napísané: "Všetkých bude učiť sám Boh." A každý, kto počul Otca a dal sa poučiť, prichádza ku mne." (Jn 6, 44-45)

Myslím, že cesta k tejto viere ide cez mlčanie. Vnútorne mlčanie. Myslením, uvažovaním, sa môžeme dotýkať *povrchu*, rozumu. Ale viera je skôr o *bytí*, o tom, kým sme, sami v sebe, kde sme, s kým sme, prirodzene, samozrejme, asi tak ako *prirodzene a samozrejme vieme, že máme ruky a nohy*, bez toho, aby sme o tom uvažovali.

"V tichosti prijmite zasiate slovo, ktoré má moc..." (Jak 1, 21)

Mlčanie vnútra, oná modlitba ticha, nás smeruje k samému a prostému bytiu. Tam, kde nie je nič, žiadne predstavy, žiadne túžby, žiaden strach, žiadne obrazy, nič, len číre prosté bytie. A tam sa môžeme dotknúť - alebo *ono* sa môže dotknúť *nás* - samo bytie Boha. A z toho sa potom rodí ono uvedomenie. Viera srdca. Dar Boha, ktorý sa dotkol človeka a vyjavil mu Seba. V mlčaní vychádza na povrch to, čo je zřejmé, čo je, - len to bolo zatienené chaosom našich predstáv, strachov, túžob a myšlienok.

"Potom povedal Tomášovi: "Vlož sem prst a pozri moje ruky! Vystri ruku a vlož ju do môjho boku! A nebuď neveriaci, ale veriaci!" Tomáš mu odpovedal: "Pán môj a Boh môj!"" (Jn 20, 27-28)

"Šavol vstal zo zeme, otvoril oči, ale nič nevidel. Vzali ho teda za ruku a zaviedli do Damasku. Tri dni nevidel a nejedol, ani nepil." (Sk 9, 8-9)

Každopádne nie je v našich silách túto vieru v sebe stvoriť. Môžeme ju len prijať. Takže cesta k nej naozaj vedie cez to, že sa v modlitbe vzdáme každého vlastného úsilia a v úplnej vlastnej pasivite, odovzdanosti a dôvere sa poddáme Bohu, aby On konal, aby sa On dotýkal. Samo toto mlčanie je už počiatok viery, totiž viera v to, že nemusíme namiesto Boha konať my, lebo On sám je tu a dokáže a bude konať sám za seba.

"Čakal som, čakal na Pána a on sa ku mne sklonil. ... Do úst mi vložil pieseň novú, chválospev nášmu Bohu. Mnohí tovidia a bázeň ich naplní a budú dúfať v Pána." (Ž 40, 2.4)

Viera je nakoniec, ale i na začiatku, *vzťah*, vzťah Boha a človeka. Spoločné bytie Boha a človeka. Skúsenosť tohto bytia. Bytie tohto bytia, že ním sme.

"Ja som vinič, vy ste ratolesti." (Jn 15,5)

Viera je vnútorná *istota*. Viera je hlboké, vnútorné *porozumenie*. Viera je *identita*. Nakoniec, viera je bytostný vnútorný *vzťah* Boha a človeka.

Živá farnosť

Kristus v Eucharistii, to je nový, iný, odlišný svet. Svet Boha. Svet Božieho Kráľovstva, ktorým Kristus osobne Je a ktoré je v Eucharistii prítomné medzi nami a z nej sa rozlieva do Tela Cirkvi.

"Potom vzal chlieb a vzdával vďaky, lámal ho a dával im, hovoriac: "Toto je moje telo, ktoré sa dáva za vás. Toto robte na moju pamiatku." Podobne po večeri vzal kalich a hovoril: "Tento kalich je nová zmluva v mojej krvi, ktorá sa vylieva za vás." (Lk 22, 19-20)

Adorovať Krista v Eucharistii a prijímať Ho v Eucharistii znamená do tohto sveta vstupovať. Do sveta, v ktorom sa *dávame jeden za druhého*. Vo svete využívame jeden druhého. Volíme si ľudí, ktorí nám sú príjemní, prospešní, z ktorých máme nejaké dobro. V Cirkvi žijeme opak. Dávame sa jeden za druhého, slúžime si jeden druhému, hľadáme záujmy jeden druhého, spôsob, ako byť čo najviac prospešní my im.

"Ježiš ich zavolať k sebe a povedal: "Viete, že vládcovia národov panujú nad nimi a mocnári im dávajú cítiť svoju moc. Medzi vami to tak nebude. Ale kto sa medzi vami bude chcieť stať veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude vašim sluhom. Ako ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých."" (Mt 20, 25-28)

"Nech nik nehľadá vlastné záujmy, ale záujmy iného." (1Kor 10, 24)

"Nerobte nič z nevraživosti ani pre márnú slávu, ale v pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho." (Flp 2, 3)

Je smiešne, ak by sme si mysleli, že dobrá farnosť je tá, kde ľudia prídu v nedeľu do kostola. Eucharistia je *alfa a omega* - lebo je Kristom a On tým je - a teda je ako *podnos a čerešnička*. Medzi nimi ale musí byť *torta* kresťanstva, ktoré sa z Eucharistie rodí a v Eucharistii završuje a to spočíva práve v tomto: že sme opustili svet a jeho spôsob života založený na *sebeckve a braní*, aby sme sa zhromaždili a sami zo seba medzi sebou vytvorili v Kristovi nový svet (či skôr ho od Krista prijali), svet Božieho Kráľovstva, založený na *úcte, láske a vzájomnom dávaní*.

"Milujte sa navzájom bratskou láskou, predbiehajte sa vzájomne v úctivosti." (Rim 12, 10)

"Nebud'te nikomu nič dlžní, okrem toho, aby ste sa navzájom milovali: ved' kto miluje bližneho, vyplnil zákon." (Rim 13, 8)

Ešte aj Gallupov ústav po dlhom skúmaní prišiel k záveru, že živé farnosti sa vyznačujú tým, že v nich *ľudia duchovne rastú k svätosti, slúžia si navzájom aj iným a obetavo sa medzi sebou delia o majetok a peniaze*. Kde sa takto žije, tam sú veriaci a obrátení ľudia, ktorí spoznali Evanjelium, prijali ho a začali žiť medzi sebou Božie Kráľovstvo. Tam sa potom rozlieva aj Boží Život. Sú živé.

"Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi." (Mt 18, 20)

"A urobím všetko, o čo budete prosit' v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi." (Jn 14, 13)

Chváliť Boha, modliť sa k Nemu, čítať Božie slovo, počúvať Ježiša, dokonca sa schádzať okolo Neho, nerobili všetko toto aj zástupy, bez toho, aby sa stali učeníkmi, veriacimi a obrátenými? Aj dnes, všetko toto ku kresťanstvu patrí, ale samo osebe nič z toho ním ešte nie je.

Kresťan, to je človek, ktorý vošiel do Božieho Kráľovstva, Cirkvi, a v ňom žije život Božieho Kráľovstva, Boží Život Trojice, založený na krajnej vzájomnej láske, darovaní sa, dôvere a jednote navzájom. Život odlišný od sveta, úplne opačný voči životu sveta, doslova život z iného sveta, toho Božieho. A v pozadí za tým je viera, čiže nové myslenie, nové chápanie vecí, sveta, seba, všetkého. Bez nej by to možné nijako nebolo.

"Preto je v Písme: "Hľa, kladiem na Sione kameň uholný, vyvolený a vzácny; kto v neho verí, nebude zahanbený." Vám, teda, ktorí veríte, je na česť; pre tých však, čo neveria: "Kameň, čo stavitelia zavrhli, sa stal kameňom uholným," "kameňom úrazu a skalou pohoršenia." Oni naň narážajú, lebo neveria slovu. A na to sú aj určení." (1Pt 2, 6-8)

Ak toto vieme, tak sa naozaj nezdržíme smiechu (alebo plaču) nad tým, ako sme sa kedysi považovali za dobrých kresťanov, lebo sa modlíme, chodíme do kostola, čítame Bibliu a podobne. Alebo ako sme hodnotili farnosť, že je živá, lebo kostol je plný ľudí, sú v nej raz do týždňa chvály, modlitby príhovoru a za uzdravenie a robí cez rok rôzne púte a akcie. Veď podobné veci dokážu aj cestovné kancelárie alebo centrá voľného času! Nedokážu ale žiť Boží Život a byť Božím Kráľovstvom. To dokáže iba Cirkev. Iba farnosť, ktorá naozaj živá je. Božia Rodina.

"Anjelovi sardskej cirkvi napíš: Toto hovorí Ten, čo má sedem Božích duchov a sedem hviezd: Poznám tvoje skutky; že máš meno, akoby si žil, ale si mŕtvy. Bdej a posilňuj, čo ešte ostalo, a už malo zomrieť. Lebo tvoje skutky nenachádzam dokonalé pred mojím Bohom." (Zjv 3, 1-2)

Nechajme sa vtiahnuť do sveta Eucharistie, ktorá z nás tvorí jednotu, nádhernú a krásnu, lebo v nej prijímame za pravidlo svojho života nový zákon, novú zmluvu, ktorou ona je, zákon Eucharistie, pravidlo dávania

vlastného tela a vlastnej krvi jeden druhému, jeden za druhého. V nej sa stávame ľuďom, ktorý dáva jeden druhému a jeden za druhého vlastné telo a vlastnú krv. Denne milujeme a sme milovaní, denne obdarovávame a sme obdarovávaní, sZkutočne a skutočné jedno Telo, navzájom, v Kristovi.

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov." (1Jn 3, 16)

A ak sa v tejto chvíli cítite bezradní a nevíete, ako na to, ako začať, pretože okolo seba nič také nevidíte, začnite *pôstom a modlitbou* za tých, ktorých ešte nevidíte, za svojich budúcich bratov a sestry. Pôstom ako skutočnou *obetou*, ktorá bolí – a modlitbou ako skutočnou *prácou*, z ktorej tečie krv námahy, nielen „pomodením sa“. A ostatné Vám už ukáže Pán...

Zvolit' si rodinu...

"Kto je moja matka a moji bratia?" Rozhliadol sa po tých, čo sedeli okolo neho, a povedal: "Hľa, moja matka a moji bratia. Lebo kto plní Božiu vôľu, je môj brat i moja sestra, i matka." (Mk 3,33-35)

To nie je *zhodenie* Ježišovej Matky – len povzdychnutie si nad tým, že poslucháči ešte stále nechápu, čo vlastne Ježiš prišiel urobiť a práve robí.

Ježiš totiž okolo seba zhromažďuje nový ľud, *novú rodinu*. A do nej sa nedá narodiť. To platilo nakoniec už o starom Izraeli. *Slovákom, Nemcom, Američanom* sa môžeme narodiť. Ale nie *Židom*! Tým sa človek stáva *obriezku* a prijatím Zmluvy! Neobrezaný Žid je gój – a obrezaný prozelyta je Žid. Národ samotný je definovaný nie na etnickom, ale na náboženskom princípe. Podobne je to s Božou Rodinou. Nedá sa do nej narodiť.

Aj Mária, Ježišova Matka, sa stala súčasťou tejto rodiny nie preto, že porodila Krista, ale preto, že *"zachovávala všetky slová vo svojom srdci"* (Lk

2,51) a nasledovala Krista, ako to o nej aj Ježišových bratoch vidíme na Turice, kde sú už všetci (aj Jeho bratia) súčasťou tejto Rodiny: "*Vystúpili do hornej siene, kde sa zdržiavali Peter a Ján, Jakub a Ondrej, Filip a Tomáš, Bartolomej a Matúš, Jakub Alfejev, Šimon Horlivec a Júda Jakubov. Títo všetci jednomyselne zotrvali na modlitbách spolu so ženami, s Ježišovou matkou Máriou a s jeho bratmi*" (Sk 1,13-14).

Ježiš jednoducho zakladá nový národ, novú rodinu, založenú nie na *tele*, ale na *zmluve*, Novej Zmluve v Jeho Krvi. "*Povedali mu: "Vonku ťa hľadá tvoja matka, tvoji bratia a tvoje sestry." On im odvetil: "Kto je moja matka a moji bratia?"*" (Mk 3,32-33) Myslia si, že preruší vyučovanie učeníkov a pôjde za svojou rodinou, je to predsa Jeho rodina, čo už len môže byť viac? Rodina, klan, je prvá a životne dôležitá opora života, je na prvom mieste v živote každého jej člena! A On im odpovedá: *Stále nechápete? Toto je teraz moja rodina – a tá podľa tela sa k nej alebo pridá a potom bude mojou rodinou v rámci Rodiny, ktorú vytváram, alebo ostane vonku a ostane tak pre mňa cudzia a ja pre ňu!*

Len v tomto svetle môžeme pochopiť iné Ježišove slová: "*Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden*" (Mt 10,37) – alebo inak: Kto sa nepripojí k tejto mojej Rodine, ktorú zhromažďujem (a uprednostní pred ňou ako svoju rodinu tú podľa tela), ostane jednoducho mimo, cudzí, ponechaný a opustený mimo mojej Rodiny.

Je to jednoducho prostá vec *príslušnosti*. Človek môže mať len jednu rodinu, patriť len do jednej. Len jedna z týchto dvoch rodín môže byť tá *pravá*, tá, ktorá je na prvom mieste. Len jedna. Musí si vybrať, ktorá z nich dvoch to bude!

To je aj kľúč k omši a Eucharistii.

Liturgia omše je ako pomyselný *lievik*, kde na „širokom konci“ vstupujeme ako mnohí jednotlivci túžiaci stať sa jednou Božou Rodinou, jedným Telom v Kristovi – v strede z nás obeta Eucharistia zmieruje s Bohom a On nás

prijíma za svoje Deti – vo svätom prijímaní sa bytostne zjednocujeme s Kristom – aby sme nakoniec na „úzkom konci“ vyšli von už naozaj ako jedna Rodina, pokrvní v Krvi Ježiša Krista, tí najbližší, patriaci jeden k druhému, skutočné Jedno Telo, o ktorom píše Písmo: "*Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe*" (1 Kor 10,17) a preto "*už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi*" (Gal 3,28).

Toto je postoj, s ktorým na omšu ideme – a bez ktorého nie sme disponovaní prijať Eucharistiu vo svätom prijímaní ani byť skutočne účastní na dani liturgie, pretože ona presne o tomto je. Kým toto neprijímame a nedychtíme po tom a nerozhodli sme sa pre toto v akte viery a obrátenia, *prestahovania* sa z prirodzenej do novej, Božej Rodiny Cirkvi, nie sme schopní byť na omši viac, než len *nezúčastnenými divákmi*. Omša je tu na to, aby mocou Eucharistie z ľudí, ktorí túžia a rozhodli sa, že chcú byť jedna rodina, pokrvní si navzájom, skutočné jedno telo, túto Rodinu, pokrvných v Krvi Krista a v Jeho Tele, aj skutočne tvorí.

Sme jeden

Všetci sme jeden. Všetci sme naozaj, opravdivo jeden. Všetko je jedno v Kristovi.

Toto je to ohromujúce zistenie, objav, otras, osvietenie, ktoré mení všetko. Toto je porozumenie, poznanie, pochopenie, ktorému v kresťanstve vravíme *vera*. Všetci a všetko sme jeden v Kristovi.

To len my, ľudia, sme oslepli a odpadli. Musíme sa vrátiť späť. Preto potrebujeme pokánie, návrat späť. A vraciame sa, v okamihu, keď sa nám vierou uzdravuje zrak a my znova vidíme.

"Radím ti: odo mňa si kúp [...] masť, ktorou si potrieš oči, aby si videl."
(Zjv 3, 18)

"... v plnosti času zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 10)

Sme jeden. Preto si po vzore Eucharistie aj navzájom vo svojom konaní, správaní a vzťahoch akoby dávame vlastné *telo* a vlastnú *krv*, pretože sme pochopilo, že sme jeden, jeden Kristus, jedno *telo* a jedna *krv*, že byť jedno telo a nechať v sebe prúdiť jednu krv je to, čo je normálne, prirodzené, samozrejmé, Božie. A tak sa náš život stáva konečne eucharistickým.

"Potom už niet Gréka ani Žida, obriezky ani neobriezky, barbara, Skýta, otroka, slobodného, ale všetko a vo všetkom je Kristus." (Kol 3, 11).

Kresťanstvo nie je o tom, že sa *snažíme* byť k sebe dobrí. Je o tom, že *sme* k sebe dobrí, lebo sme pochopili, precítili, prežili a stále žijeme to, že *sme jeden*, jedno telo, jeden Kristus, skutočne jeden a skutočne Kristus, naozaj sme! Kam pozrieme, vidíme Krista. Čoho sa dotkneme, dotýkame sa Krista, Boha, "*ktorý je nad všetkými, preniká všetkých a je vo všetkých*" (Ef 4, 6).

"Kráľ im odpovie: "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. '" (Mt 25, 40)

"Ved' stvorenie túžobne očakáva, že sa zjavia Boží synovia. ... že aj samo stvorenie bude vyslobodené z otroctva skazy, aby malo účasť na slobode a sláve Božích detí." (Rim 8, 19.21)

Všetko ostatné je potom už len dôsledok tohto prebudenia. Spoznania, že Kristovi sme sa stali jedným Telom. Skutočne. Preto v nás prúdi jedna Krv zdieľania všetkého, jeden spoločný Život.

"Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné." (Sk 2, 44)

"V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 20)

Ľudskosť Eucharistie

V Eucharistii sa Boh znížil na moju úroveň až natoľko, že s Ním môžem mať opravdivo opravdivý vzťah. Najprv je totiž vzťah, obyčajný ľudský vzťah s Bohom, až potom božské premenenie človeka v Sláve Boha. Najprv vzťah a jednota s Bohom, ktorý sa stal Telom. Až potom, už vo vzťahu, oslávenie a završenie nášho zbožštenia.

V tomto vzťahu je niečo hlboko *ľudské*. Ľudské v tom dobrom zmysle slova. Nie "telesné", ako používa toto slovo Písmo, ale ľudské. Na rozmer a na veľkosť človeka, niečo, čo dokážeme obsiahnuť a teda aj žiť, "*kým sme doma v tele*" (2Kor 5, 6). Je to blízkosť Boha, ktorý sa v tele rozhodol priblížiť k nám natoľko a tak, že môžeme doslova vidieť Jeho Tvár a ostať nažive, jesť s Ním a piť a bez trasenia a chvenia, ktoré zažívali tí vtedy na Sinaji (Ex 24,11) a hovorili: "*Nech s nami nehovorí Boh, aby sme nepomreli!*" (Ex 20, 19). Boh, ktorému nič skutočne ľudské nie je cudzie ani vzdialené, veď sám sa stal človekom a ako s človekom môžeme my sami žiť s Bohom. Pekne to naznačil román *Chatrč*. Len naznačil. Autor viac než to nemohol. Ako odlúčený brat totiž Eucharistiu nepoznal.

Nijako nedokážeme v tele pojať Boha v Jeho sláve, preto "*niet človeka, ktorý by mňa videl, a ostal by nažive*" (Ex 33, 20). Ale Boh "*vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom*" (Flp 2, 7), stal sa Telom, aby sme Ho mohli vidieť a pojať, pojať Boha a ostať nažive, neroztrhaní Jeho veľkosťou a nespálení Jeho Slávou.

Často si myslíme, že máme dôverný osobný vzťah s Kristom. Myslím ale, že kým neporozumieme Eucharistii a nepristúpime k Bohu v nej a cez ňu, ani netušíme, čo naozaj mať blízky a intímny vzťah s Bohom znamená. Eucharistia je nie brána, ona sama je týmto vrcholným osobným vzťahom človeka a Boha. Vzťah musí byť obojstranný a tu, na zemi, neexistuje skutočný vzťah Boha a človeka, ktorý by nezahŕňal aj telo a hmotu, čas a priestor. Preto vtelenie. Preto Eucharistia. Boh, ktorý práve preto vzal na

seba ľudskú prirodzenosť. Boh, ktorý práve preto hmotne a telesne prebýva uprostred svojho ľudu.

Preto je Eucharistia Nebom. Nebom na zemi. Nebom zmenšeným na veľkosť pozemského človeka. Ale hoci zmenšené, predsa v nej zažívame skutočne a opravdivo to čím Nebo je.

"Ale chrám som v ňom nevidel, lebo jeho chrámom je Pán, všemohúci Boh, a Baránok. A mesto nepotrebuje ani slnko, ani mesiac, aby mu svietili, lebo ho ožaruje Božia sláva a jeho lampou je Baránok. V jeho svetle budú kráčať národy a králi zeme doň prinesú svoju slávu. ... Ale nič poškrvnené, nik, kto sa dopúšťa ohavnosti a lži, doň nevojde, iba tí, čo sú zapísaní v Baránkovej knihe života." (Zjv 21, 22-24.27)

"Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha." (Mt 5, 8)

Medzi čistým srdcom a Eucharistiou je, myslím, hlboký súvis. Čisté srdce nás otvára Kristovi, Nebu v Eucharistii. Ale Eucharistia, ak v nej s Kristom trávime čas, v nás čisté srdce tvorí a obnovuje. Správna adorácia je čistým srdcom. Čisté srdce je to, ktoré adoruje. Ale nie umelo, lež tak, že ľudsky prebýva s Božským, ktorý sa stal človekom, aby nás urobil bohmi v Sebe. Je to blízkosť dvoch ľudí dôverných priateľov. Boh človeka a človeka.

"Lebo jeden je Boh a jeden prostredník medzi Bohom a ľuďmi — človek Kristus Ježiš, ktorý vydal seba samého ako výkupné za všetkých, ako svedectvo v pravom čase." (1Tim 2, 5-6)

To je čisté srdce a videnie Boha v Pokoji a spočinení Eucharistie. Pod spôsobom chleba na zemi, v jase Slávy vo Večnosti.

V Eucharistii môžem takto ľudský sa spájať a byť Jeden s Bohom, aby ma On mohol v tejto jednote následne pozdvihnúť a poviesť do božského. Netreba nič. Nie sú potrebné žiadne slová, gestá, spev, nič. Len proste byť. Nič, len byť. Proste sme spolu. Dvaja, jeden, sme. Bytie, ktoré je všetkým a nič viac nechce ani nepotrebuje. Nebo. Nebo na zemi. Nemusím na nič

myslieť, na nič sa sústreďovať, nikam sa upínať. Boh je tu a teraz. Ja som tu a teraz. Spolu. Sme. Stačí.

"... pre Židov pohoršenie, pre pohanov bláznovstvo, ale pre povolanych, tak Židov ako Grékov, Kristus — Božia moc a Božia múdrosť." (porov. 1Kor 1, 23-24)

V Eucharistii je všetko. Naozaj! Ale čo je na tom divné? Veď v nej, ňou, je Boh! Byť s Bohom v Eucharistii, to je niečo neopísateľné, nevýslovné, hlboké ako... niet, k čomu to prirovnať. Nič podobné mimo nej človek vo svete nepozná.

"... aby ste zakorenení a upevnení v láske mohli so všetkými svätými pochopiť, aká je to šírka, dĺžka, výška a hĺbka, a poznať aj Kristovu lásku, presahujúcu každé poznanie, aby vás naplnila Božia plnosť celá." (Ef 3, 17-19)

Prorok je ten, ktorý *vidí*. Eucharistia z nás robí pre svet prorokov.

Povinnosť

Spomínam si, ako jeden náš profesor na teologickej fakulte, ešte za bolševikov, bol alergický na slovo "náboženské cítenie ľudí". Hovoril, aké cítenie? Kresťanstvo nie je vec pocitov, ale rozumu a vôle. Poznania a rozhodnutia sa.

Dnes to isté zdôrazňujú knihy o úspechu. *Že úspešní idú a robia správne veci nie preto, že sa im chce, ale preto, že sú správne. Že ich nerobia vtedy, keď na ne majú chuť, ale sústavne, konzistentne. Bez ohľadu na nálady a pocity. Neznamená to, že nezažívajú aj skvelé pocity a zážitky, že sa niekedy necítia nabudení. A zase niekedy bez chuti a unavení a možno prázdni. Ale*

nech je jedno či druhé, keď príde čas, vstanú a urobia, čo urobiť treba, bez ohľadu na pocity.

V kresťanstve napriek tomu prevláda často názor, že to "musíme cítiť". *Necítim vieru. Necítim lásku.* Nejde mi to, lebo nič *necítim*. Keď som *cítil*, išlo mi to. Potom *pocit* prešiel a upadol som. Čakám, dúfam, že zas niečo budem *cítiť*.

Isteže, prežívame s Bohom veľké veci, zážitky a aj pocity. A prežívame aj *noci*, keď sa zdá byť všetko temné, bez nádeje a bez útechy, až sme v pokušení sa pýtať, či to vtedy predtým vôbec bola pravda.

Pravda ale je tá, že práve *noci* a krízy sú časom rastu, časom milosti. Vtedy totiž môžeme vstať a proste ísť a urobiť to, čo je správne. Nie preto, že to tak cítime. Že vôbec niečo cítime. Ale preto, že sme sa *rozumom* presvedčili o Bohu a o tom, že Mu môžeme dôverovať, city sem, city tam. *Zažili* sme to dokonca na vlastnej koži. *Vôľou* sme sa preto rozhodli, skutočne rozhodli, že prijímame Jeho ponuku synovstva. A preto, keď príde čas, vstanem a urobíme, čo je urobiť treba, pretože sme sa tak rozhodli. Pretože sme synovia a dcéry Boha.

"Ved' sme nesledovali vymyslené bájky, keď sme vás oboznámili s mocou a príchodom nášho Pána Ježiša Krista, ale sami sme boli očitými svedkami jeho veleby." (2Pt 1, 16)

Hovorí sa tomu *povinnosť*. Nie v zmysle niekým vnúteného bremena, ale v zmysle slobodne prijatého záväzku vôle na základe poznania rozumu o tom, čo je skutočné a čo nie, čo je objektívne správne a čo nie. Byť úspešným, či už ako *človek vo svete* alebo ako kresťan na ceste do Vlasti, znamená v každej chvíli proste konať túto povinnosť. Bez ohľadu na pocity. Bez ohľadu na nálady. Preto, že to tak je správne. Preto, že ti tak urobiť treba. Bodka.

"Čo poviete na toto? Istý človek mal dvoch synov. Prišiel k prvému a povedal mu: "Syn môj, choď dnes pracovať do vinice!" Ale on odpovedal: "Nechce sa mi." No potom to oľutoval a šiel. Išiel k druhému a povedal mu

to isté. Ten odpovedal: "Idem, pane!" Ale nešiel. Kto z týchto dvoch splnil otcovu vôľu?" Odpovedali: "Ten prvý". (Mt 21, 28-31)

Uvedomenie, oná bdelosť, prebudenosť, prirodzená kontemplácia, je aj o tom, že sme prebudení z opantania pocitov a nálad. Žijeme realitu, skutočnosť, nie subjektívne pocity a nálady. Prúdime realitou, nie emóciami. Vnímame svet, Boha, ľudí, seba ako bytie, skutočnosť namiesto toho, aby sme sa zatvárali do seba a brodili sa bahnom vlastných nálad, často smútkov, depresí, strachu, beznádeje.

Byť kresťanom znamená *vynoriť* sa z tohto všetkého von. Byť prebudený a vynorený. Nie sme odkázaní na pocity. Boh je prítomný v reálnom "vonkajšom" svete. Tam koná. Veci lepšie, než sú naše nálady. Skutki skutočnejšie, ako naše pocity. A aj keď ich práve nekoná, aj keď nastal čas tréningu uprostred noci a krízy, stále je prítomný aj keď práve nevidený. Nie v myšlienkach. V skutočnom "vonkajšom" svete.

"Prebud' sa, ty, čo spíš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus!" Dávajte si teda veľký pozor, ako máte žiť: nie ako nemúdri, ale ako múdri. (Ef 5, 14-15)

Nebrodím sa myšlienkami, planým dumaním. Nezaoberám sa sebou, svojimi pocitmi a náladami. Vynorený, v mlčaní prostého bytia, žijem to, čo je skutočné. Vnímam. Vidím. Žijem. Konám. Povinnosť. To, čo práve treba. Pretože je to správne. Pretože som sa tak rozhodol. Pretože som tomu na základe faktov rozumom uveril a bodka. Pretože som syn, dcéra Boha. Je to moja identita, toto byť a takto konať. Proste toto som. Toto je môj život. Cesta, ktorú som si vybral. Denný tréning, ktorý trénujem. Bez otáľania, bez odkladanie, bez unikania, bez vyhybania sa. Myšlienky, pocity, nálady s tým nemajú nič spoločné. Sú ako *para ktorá sa ovíja okolo bronzovej sochy - či je, či nie je, socha rovnako je, rovnako skutočná, rovnako pevná, rovnako istá, rovnako krásna.*

"Lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmietanej vetrom. Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; — muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní." (Jak 1, 6-8)

"A tak, moji milovaní bratia, buďte pevní, neochvejní, čoraz horlivejší v Pánovom diele, veď viete, že vaša námaha nie je daromná v Pánovi. ... Bdejte, buďte pevní vo viere, vzmužte sa, buďte statoční!" (1Kor 15, 58; 16, 13)

Tu sa odohráva skutočná jednota s Kristom, skutočné priateľstvo a partnerstvo! Nie, keď nás ako malé deti musí stále utešovať a presvedčať a motivovať všelijakými odmenami, ale keď sme sami dospeli a dozreli a už ako dospelí Ho nasledujeme a sprevádzame a spoločne s Ním konáme, lebo sme Jeho priatelia, On je náš Priateľ, Brat, tak sme sa rozhodli, tak sme si zvolili.

"Kiež by už ľudia konečne pochopili, že je úplne nemožné dosiahnuť nesmierne Božie bohatstvo a múdrosť, ak sa neodhodláme na úpornú námahu a mnohoraké utrpenia, pričom duša odkladá svoje útechy a svoje túžby." (sv. Ján z Kríža)

"Tu by som chcel uviesť dôvody, prečo tak málo duší dospeje k vyššiemu štádiu dokonalosti v spojení s Bohom. Musíme chápať, že to nie je preto, že by Boh chcel, aby takýchto povznesených duší bolo len málo. Naopak, Boh si praje, aby sme všetci boli dokonalí. Nachádza však len málo ľudských nádob, ktoré sú schopné prejsť takouto pokročilou a dôkladnou procedúrou. Keď ich Boh vyskúšal v malom, zistil, že títo ľudia sú tak slabí, že ihneď uhnú z cesty pred akoukoľvek námahou, pretože sa nechcú vystaviť ani najmenšiemu strádaniu a pocitu beznádeje ... Preto ich už naďalej neočisťuje a nepozdvihuje ich z pozemského prachu tým, že by ich postupne nechával odumierať veciam pozemským... Títo ľudia potom uvádzajú svoju telesnú stránku do bezpečia tak, že utekajú z úzkej cesty života a hľadajú širokú cestu útechy podľa svojich predstáv. Toto je však cesta skazy. Neposkytujú tak Bohu v sebe priestor, a tak, keď im Boh začína dávať, o čo

ho prosili, nedokážu tieto dary prijímať. Tak sa stávajú nádobami neužitočnými." (sv. Ján z Križa)

Tak blízko a tak ďaleko

Eucharistia.

Tak *blízko* a tak *ďaleko*.

Blízko *fyzicky* i povahou, pri nás a podľa nás, v hmotnom tele aké my máme.

A *ďaleko* pre diaľku, ktorou sa Bohu vzdialili naše srdcia, vzdialená *nepodobnosťou*.

Tu človek priamo zakúša veľkosť a nádheru Boha i vzdialenosť, ktorú medzi nami hriech vytvoril. Tu chápe, prečo je kresťanstvo cesta a prečo musíme my sami kráčať cestou premenenia. V Eucharistii vidíme Nebo, ochutnávame Nebo, ale súčasne vnímame diaľku, ktorá nás ešte stále od jeho otvorenej brány delí...

"... z diaľky to videli a pozdravovali; a vyznávali, že sú na zemi iba cudzincami a pútnikmi." (Hebr 11, 13)

"Tu prišiel Pánov anjel druhý raz, dotkol sa ho a povedal: "Vstaň a jedz, lebo máš pred sebou dlhú cestu!" (1Krľ 19, 7)

Kristus je cesta aj cieľ - aj v Eucharistii. Je cestou, pokrmom na cestu I cieľom cesty.

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 54-56)

Toto znamená ísť na sväté prijímanie a na svätú omšu obecne: *Premeníť sa v Krista*. Prijímať Ho tým, že sa ponoríme do Neho, aby nás On naplnil a prenikol a premenil v Seba. Túžiť po tejto premene. Celým srdcom s ňou súhlasiť, chcieť ju. Poddávať sa Kristovi v Eucharistii tým, že dobrovoľne zomierame sebe, dobrovoľne v sebe vypratávame priestor, aby ho naplnil Kristus. Aby sa stal nami a my Ním. Aby sme boli v Ňom a On v nás. Aby sme boli jedno.

"Ohlásil som im tvoje meno a ešte ohlásim, aby láska, ktorou ma miluješ, bola v nich a aby som v nich bol ja." (Jn 17, 26)

"Kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 10, 39)

"Pane, kto smie bývať v tvojom stánku? Kto môže nájsť odpočinok na tvojom svätom vrchu?" (Ž 15, 1)

Ten, kto úplne zanechal seba, stratil seba, opustil seba. Ten sa smie, Pane, ten sa dokáže ponoriť do Teba a stať sa v Tebe Tebou. A ako inak by to bolo možné, než tak, že namiesto seba sa zamiluje do Teba?

"A my, čo sme uverili, spoznali sme lásku, akú má Boh k nám. Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom." (1Jn 4, 16)

"Budeš milovať Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou silou." (Dt 6, 5)

"Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti [...] aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 26)

Omša, adorácia, proste Eucharistia. K tomuto dielu lásku ju Pán vymyslel a ako svoj vrcholný a najväčší Dar ponechal na zemi, Dar Samého Seba, Dar Ženícha pre svoju nevestu, Cirkev, nás. Blízkosťou nás lákaš, Pane, a poznaním dialky motivuješ k Tebe ísť tou jedinou cestou, odumretím sebe z lásky k Tebe.

"Keď odtiaľ Ježiš odišiel, videl na mýtnici sedieť človeka menom Matúša a povedal mu: "Pod' za mnou!" On vstal a išiel za ním." (Mt 9, 9)

Aké je to, byť Tebou, Pane?

"Neprišiel [som] svet súdiť, ale svet spasiť." (Jn 12, 47)

"Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých." (Mt 20, 28)

"Veru, veru, hovorím vám: Syn nemôže nič robiť sám od seba, len to, čo vidí robiť Otca. Čo robí Otec, to robí podobne aj Syn." (Jn 5, 19)

Ak po tom túžiš, Boh ti to dá. Túžiš po tom? Urobíš toto základným postojom, náplňou, zmyslom a cieľom svojho pozemského života, toho, čo tu žiješ, o čo tu na zemi usiluješ, po čom v tomto živote túžiš a čo chceš v živote jediné dokázať?

"Sám Duch spolu s naším duchom dosvedčuje, že sme Božie deti. Ale ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení. A myslím, že utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť." (Rim 8, 16-18)

Životná ambícia: syn Boha, Božie synovstvo. Nie jedna z mnohých. Nie popri ostatnom či dokonca po ostatnom, kedysi na konci života. Skutočná životná ambícia. Život, bydlisko, škola, zamestnanie, stav,... všetko len nástroje a kroky k dosiahnutiu a naplneniu tejto ambície, stať sa naplno a vo všetkom *Kristom* v Kristovi.

Sloboda

Emócie nie sú zlé. Zlými sa stávajú, keď ich pokrúti Ego. Keď nám začnú vládnuť, pretože ich samé (a nás s nimi) ovládol *hlad*. Nielen hlad po jedle, ale hlad po rozkoši, hlad po bezpečí a istote, hlad po majetku, hlad po uznaní, hlad po pocite správnosti, hlad po dôležitosti, hlad po výnimočnosti... Jednoducho hlad po všetkom tom, čo nám vrchovato dáva Kristus, ale bez neho nám to zúfalo chyba

Takýto človek sa stáva otrokom citov. Či skôr svojho hladu? Hladu. Hladu, ktorého bičom a vôdzkou sa stali emócie, dokonca pudy.

Výsledkom je, že všetko je poškvrnené sebestvom, dokonca aj to, čo považujeme za lásku je, ako hovoria psychológovia, len forma ukájania svojho hladu po tom, cítiť sa dobrý, správny, milujúci... Ešte aj v láske hľadáme seba. A naozaj je to tak.

"Veru, veru, hovorím vám: Každý, kto pácha hriech, je otrok." (Jn 8, 34)

Spisovateľ Orson Scott Card o tomto otroctve píše vo svojej knihe *Čorvi*: *"Ti, kteří jsou otroky vášně, jsou ti, které vidíme jako požitkáře, zbabělce, narkomany nebo opilce, ti, jichž litujeme nebo jimi pohrdáme. A tito otroci si myslí, že jejich vášeň jsou oni. Chci se napít. Chci dýchat. Jejich identita je v jejich potřebách. A je snadné nad nimi získat moc. Stačí ovládnout jejich rozkoš nebo jejich bolest."* Tak to robí Diabol.

Byť v Kristovi znamená žiť v *apathei* naplnenosti. Kristus náš smäd naplnil. Uhasil. Sme slobodní. Deje sa tak vtedy, keď vierou prijímame svoju novú identitu, darovanú Kristom a v nej vchádzame do Krista. Isto, jasne a pevne tak vieme, kto sme. Toto je tá pevná skala, pevný bod, na ktorom stojíme, naša nová prijatá identita v Kristovi. Od nej sa odvíja naše konanie, keď konáme skutky už nie preto, že po niečom smädíme, ani preto, že to ktosi

prikazuje a bojíme sa neposlúchnuť, ale preto, že tým a takí *sme*. Kým takto nevieme, kto *sme*, ostávame stále otrokmi.

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je." (1Jn 3, 1-2)

Viera je bránou k tejto identite. Kristus k nám vystiera ruku a hovorí: Si môj brat, si syn môjho Otca, dedič Kráľovstva, člen kráľovskej Rodiny Boha. A my Mu veríme, veríme a odpovedáme: Áno. Som syn Boha. Brat Krista. Dedič Kráľovstva. Patrím do Rodiny.

"Až keď vás Syn vyslobodí, budete naozaj slobodní." (Jn 8, 36)

A tak sa naozaj stalo. Slobodní, city sa u nás stávajú nástrojom rozumu a vôle - čiže lásky, skutočnej (lebo láska nie je cit) a vďaka slobode nesebeckej, nakoľko len to vo svete možné je. Lásky, ktorá tu nie je na to, aby nám niečo *získala*, ako tomu bolo predtým, ale ktorá je vyjadrením toho, kým *sme*. City jej potom slúžia ako schopnosť empatie.

Slobodní sme od citov oddelení. Nie izolovaní. Oddelení. Ako *kováč od kladiva, ktoré drží v ruke, pracuje s ním, ale kladivo nie je ním ani ho neovláda. Je nástrojom jeho rozumu a vôle. On sám je nad ním*. Tak je to aj s citmi u slobodného človeka. Používa ich. Nezvládnú mu.

Je to zvláštne opojný pocit, triezvo opojný, - asi ako lietadlo v slnečnom jase a modrej oblohe nad oblakmi - byť takto prebudený a slobodný od seba, vidieť veci aké sú, vskutku objektívne, vrátane seba, už nebyť otrokom *vášne a bolesti, strachu a túžby, príjemného a nepríjemného*, ale vidieť veci z hľadiska *dobra a zla, rozumnosti a nerozumnosti*. Takto nejako žije a koná a vidí Boh - a On nás seba takto pripodobňuje.

Tento postoj je základom stavu *komunity*, je podmienkou toho, aby človek bol skutočne *dobrý*. V komunite sa pretavuje do *konsenzu*, skutočného,

opravdivého, plného radosti a pokoja. Ba viac, je to počiatok trojičného života Boha, do ktorého sme takto uvádzaní. Znovu môžeme odovzdať slovo Cardovi z toho istého jeho diela:

„Nemusel lidem rozkazovat ani zvyšovat hlas. Naslouchal otázkám a odpovídal na ně, rozhodoval tiše, ale způsobem, který nepřipouštěl diskuzi. [...] Will totiž svou autoritu využíval výhradně pro dobro skupiny. Proto byl stejně spokojený, když poslouchal, i když vedl. Ať vydal rozkaz on nebo někdo jiný, když to byl rozkaz dobrý, měl být vyplněn. A tak kdyby byl jejím manželem a poručil by jí něco, co bylo správné a dobré, udělala by to. A nepochybovala, že kdyby ona poručila něco, co bylo správné a dobré, klidně by poslechl.“

Povaha modloslužby

Je to v nás.

Túžba, snaha, pokušenie prerobiť si Boha na svoj obraz, ovládnuť Ho, podrobiť si Ho.

V tom je podstata mágie, nájsť niečo, nejakú "páku" na Boha, na Nebo, ktorou by som mohol namiesto Kristovho "Buď vôľa Tvoja" presadiť ono "Buď vôľa moja!"

"Moabčania povedali madiánskym starším: "Tento húf nám požerie všetko vôkol nás, ako dobytok spása trávu na poli!" A Seforov syn Balak, ktorý bol toho času moabským kráľom, poslal poslov k Beorovmu synovi Balámovi do Petoru na Eufrate, do krajiny jeho národa, aby ho privolal, a odkázal mu: "Je tu ľud, čo vyšiel z Egypta. Roztiahol sa už po celej krajine a usalašil sa naproti mne. Príď teda a prekľaj mi tento ľud, lebo je silnejší ako ja. Možno ho potom porazím a vyženiem z krajiny, lebo viem, že koho ty požehnáš, je požehnaný a koho ty prekľaješ, je prekliaty." (Nm 22, 4-6)

V tom je podstata aj modloslužby, nejakým spôsobom uzatvoriť Boha do podoby, ktorú máme pod kontrolou, ktorú môžeme manipulovať, ktorú ovládame my a nie On nás.

Bolo to aj to pokušenie, o ktorom píše Písmo:

"Keď ľudia videli, aké znamenie urobil, hovorili: "Toto je naozaj ten prorok, ktorý má prísť na svet." Ale keď Ježiš spoznal, že chcú prísť, zmocniť sa ho a urobiť ho kráľom, znova sa utiahol na vrch celkom sám." (Jn 6, 14-15)

Dnes je toto pokušenie silné u evanjelikálnych a charizmatických denominácií a hnutí. Čítal som knihu akéhosi evanjelikála s názvom *Žiť ako kráľovské dieťa*, kde vysvetľoval ako sa mu nechcelo na križovatke čakať na semafore, veď je predsa dieťaťom Kráľa! Pomodlil sa a na semafore zázračne naskočila zelená... Nakoniec, nie je o tom celé tzv. "evanjelium prosperity"? Pokus akoby uniesť Boha a urobiť Ho tým, čo vtedy na začiatku na púšti Diablovej odmietol, totiž prijať Ho nie ako Kráľa Nebeského kráľovstva, ale spraviť Ho svetským vládcom môjho osobného svetského života? Zažiť ako zástupy Božiu moc a Božie zázraky - ale potom sa Boha zmocniť (pod navonok krásnou zámenkou, že Ho predsa ideme urobiť svojim kráľom a uctievať Ho tým) a nejako Ho tak donútiť slúžiť nám podľa našich predstáv?

"Ježiš im odpovedal: "Veru, veru, hovorím vám: Nehľadáte ma preto, že ste videli znamenia, ale preto, že ste jedli z chlebov a nasýtili ste sa. Nezháňajte sa za pomínutelným pokrmom, ale za pokrmom, ktorý ostáva pre večný život, a ten vám dá Syn človeka. Lebo jeho označil Otec, Boh, svojou pečatou." (Jn 6, 26-27)

Modloslužbou je aj snaha uzatvoriť Boha do nejakej knihy, nauky, nejakého odhlasovaného vyznania, kde Boh má zapchaté ústa, Jeho skutky sú prehliadané, odmietané alebo popierané a my si môžeme ísť ďalej podľa svojich vier a náuk a mať tak všetko podľa seba a pod kontrolou.

"Jeden z nich, Nikodém, ten, čo predtým prišiel k Ježišovi, im povedal: "Odsúdi náš zákon človeka prv, ako by ho vypočul a zistil, čo urobil?" Odrvrávali mu: "Nie si aj ty z Galiley?! Skúmaj a uvidíš, že z Galiley prorok nepovstane." A všetci sa vrátili domov." (Jn 7, 50-53)

Na akoby opačnej strane spektra sú potom rôzni liberáli a tak. V ich poňatí sú náboženstvo a bežný život dve od seba jasne oddelené veci. Náboženstvo, to je to, čo robíme v kostole. Obrady. Rituály. Proste "náboženstvo". Je to *folklór*, krížik na krku, obraz na stene, ruženec zavesený v aute, zvyky a tradície, ktoré na Vianoce a Veľkú noc, tí folklórnejší aj v nedele či dokonca piatky, zachovávame. Ale ako sľuboval svojim voličom už John Fitzgerald Kennedy, na náš život mimo tohto rámca, v spoločnosti, v zamestnaní, v politike, to nebude mať žiaden dopad. Všade tam môžeme byť a sme ľudia ako všetci ostatní, lebo to je ten "druhý" svet, vonkajší, profánny, to už nie je "náboženstvo", dokonca veria, že je kresťanské tam kresťanstvo nijako nezaťahovať, musíme byť predsa tolerantní! A, to už nepovedia, byť tak zadobre s *Bohom* i so *svetom*. S *Bohom*, lebo veď sme dobrí kresťania, modlíme sa a chodíme do kostola. A so *svetom*, lebo veď sa mu vo všetkom prispôsobujeme a za odmenu sme byť úspešní a bohatí podľa meradiel sveta.

Philip Lawler píše o tomto postoji v Amerike: *"V profesionálnom živote se katolíci naučili tlumit důkazy o svém etnickém původu a náboženské víře, aby je nová, vyšší společenská kasta přijala. ... Mnoho církevních představitelů je dodnes přesvědčeno, že nejlepší cestou k získání veřejného vlivu je přesvědčit většinu, že katolíci jsou rozumní lidé přístupní kompromisu - tedy doufat v postupnou změnu spíše než usilovat o rozhodné vítězství. ... Prohlašovat se za katolíka v Bostonu 80. let znamenalo spíše etnickou než náboženskou charakteristiku. Voliči, kteří se označili za katolíky, tazatelům v průzkumech říkali něco o svém prostředí, ale ne nutně o svém přesvědčení. O hodně víc než po celou jednu generaci mezi katolíky vládl módní trend oprostování se od vlastního náboženského zázemí. Do roku 1986 se tak zachovala většina."*

Aj to je modloslužba, pokus skrotiť Boha, odkázať Ho niekam do nejakej ohrady, premeniť ho na bezzubú bezmocnú modlu, ktorú použijeme kedy kde a ako my chceme, a ktorú odložíme keď už ju nechceme a ona tam poslušne (a vari ešte aj vd'ačne!) ostane, šťastná, že sa s ňou aspoň z času na čas pohráme.

Nič z toho nie je kresťanstvo. Už vôbec nie katolícke.

Musíme si na modloslužbu naozaj dávať pozor. Nie nadarmo Ján svoj list končí slovami:

"Deti moje, chráňte sa modiel!" (1Jn 5, 21)

Čriepky III

Ako hovorí James Pitre, *uctievať* niečo *ako boha* znamená prinášať tomu obety.

"A Jakub urobil sľub: "Ak je Boh so mnou, ak ma ochráni na tejto ceste, ktorou teraz idem, ak mi dá chlieb na živobytie a šaty na oblečenie a ak sa šťastne vrátim do domu svojho otca, tak Jahve bude mojím Bohom a tento kameň, ktorý som postavil ako pomník, bude Božím domom. A zo všetkého, čo mi dáš, odovzdám ti desiatky." (Gn 28, 20-22)

Toto je prvá a základná forma obety. Kam smeruje tvoj desiatok? Lebo tam je tvoj Boh. Tomu sa klaniaš.

"Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba!" (Kol 3, 5)

"Ich koniec je záhuba, ich bohom je brucho a hanba je slávou tých, čo zmýšľajú pozemsky." (Flp 3, 19)

Viera, nádej a láska...

Veríš, že na to, aby si mohol byť podobný Ježišovi v Nebi, musíš Mu byť podobný na zemi, pretože je to jeden a ten istý Ježiš a jedna a tá istá podobnosť a jednota?

Máš istotou *nádeje*, že v sile Božej milosti to naozaj *môžeš*?

A hlavne *láska* – naozaj to chceš? Páči sa ti Ježiš a túžiš byť Mu podobný? Nielen v Jeho *schopnostiach* (moc, nesmrteľnosť – kto by po tom netúžil?), ale aj v Jeho *vlastnostiach*, ako sú láska, milosrdenstvo, dobro, pretože jedno bez druhého neexistuje?

Čím viac sa ponárame do Krista, tým viac sa z nás vynára náš vnútorný človek.

V Cirkvi natrafíte na dva druhy ľudí: na domácich a na cudzích. Cudzí Cirkev navštevujú, ale nežijú v nej ani nepracujú. Veď im je cudzia. Domáci v nej žijú a pracujú. Veď je ich. Podľa toho ich rozoznáte od seba.

Sú dve možnosti, ako pristupovať k Písmu.

Prvý spočíva v tom, že si vezmeme Písmo ako základ a na jeho základe, ako nejakí detektívi, začať dedukovať a pátrať po Mesiášovi a po všetkom tom, čo s tým súvisí. Tak to robili zákonníci a rabíni na prelome letopočtov. Výsledkom však bolo, že Ježiša dali ukrižovať a Bar Kochbu prehlásili za Mesiáša...

Druhý spočíva v tom, že základom a východiskom je Kristus – a v Jeho svetle pristupujeme k Písmu a ono sa nám odhaľuje, pretože je ožiarené Kristom. Tak to ako prví zažili emauzskí učenici, keď im Ježiš „*otváral Písma*“ a „*počnúc od Mojžiša a všetkých Prorokov, vykladal im, čo sa naňho v celom Písme vzťahovalo*“ (Lk 24,27). Odvtedy to Cirkev robila práve takto a robí to tak dodnes. Žiadne *sola scriptura*, ale *Solus Christus*. On je Alfa a Omega, nikto iný, nič iné.

Nakoniec, aj samo Písmo svedčí, že „*nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je už položený, a je ním Ježiš Kristus*“ (1 Kor 3,11).

Byť ako dieťa. Znovu sa narodiť. Byť novým stvorením. Písmo rôzne opisuje hĺbku, do akej musíme ísť pri zanechávaní predstáv a vzorcov svojho myslenia, aby sme mohli do seba pojať realitu kresťanstva, Boha, skutočného sveta. Uvidieť veci úplne nanovo. Pravdivo. Také, aké sú, nepokrútené ilúziami sveta.

Aj to, že človek musí opustiť, či skôr zákonite opustí ľudskú rodinu sveta, keď sa rozhodne takto žiť. Aj na to nás Písmo upozorňuje ako na cenu nového života, vrátane nenávisťi sveta, ktorý sa desí toho, čo sa od neho odlišuje, čo nechápe, čo nemôže ovládať a čo ho presahuje.

Občas tomu hovoríme mystika a myslíme si, že je to niečo výnimočné, určené len nemnohým. Opak je pravdou. Čím iným je Nebo, než mystikou?

Modliť sa znamená prebývať v Božom svete. Preto je modlitba tak dôležitá (hoci nielen preto): skutočne *navyknuť* na Boha a Božie veci a Boží svet sa dá naozaj asi len tak, že v ňom čo najviac a najintenzívnejšie prebývame.

Podobnú funkciu má aj spoločenstvo, v ktorom sa tento svet zhmotňuje a kde sa ho tiež učíme žiť a v ňom žiť vzájomným *odkukávaním*, inšpiráciou, príkladom.

Nielen Eucharistia ako taká, ale aj sama liturgia Eucharistie je Nebom na zemi – práve preto, že je to nie hocičo, ale liturgia. Kto miluje Nebo, miluje liturgiu Eucharistie, lebo v nej ho zažíva. Kto miluje liturgie Eucharistie, miluje Nebo, pretože už vie, ako chutí.

Keď človek vidí všetky tie bizarnosti, ku ktorým mnohí odlúčení bratia dospievajú, lepšie chápe, prečo nás tu Ježiš nenechal s knihou Písma v ruke, ale rozhodol sa osobne s nami na zemi ostať, odetý v Tele Cirkvi, ktoré si za týmto účelom vytvoril.

Radšej plynúť realitou, ako plynúť myšlienkami.

Odmietanie Boha a Jeho konania – či už sú to ateisti alebo odlúčení bratia – je veľmi podobné konšpiračným teóriám. Ako mi napísal jeden priateľ ateista na tému Lurdy: *„komisia skúmala či akési uzdravenie bol alebo nebol zázrak – o tomto diskutovať nemienim, na zázraky neverím, celá tá myšlienka je absurdná“*. Nepotrebujete nič vedieť. Nepotrebujete vôbec používať rozum. Stačí dookola opakovať magické slová „demagógia“, „absurdné“, „neverím“, „blbosť“, „Cirkev je zločinná organizácia“, „náboženstvo spôsobilo všetky vojny“ a pod.

Problém je potom to, že zatiaľ čo poznanie faktov a vyvodenie logických záverov vyžaduje odvahu, istú námahu a aj umenie správne myslieť, to druhé nevyžaduje nič – a ešte je aj pohodlné, pretože sa utvrdzujeme vo svojej predstave, čo nám dáva pocit dôležitosti (ja som ten, čo vie, ako to je, nie tie hlúpe ovce) a pohodlia (nemusím na seba nič meniť ani podstupovať žiadnu námahu myslenia).

Preto v konečnom dôsledku pokusy ukázať podobným ľuďom realitu zväčša vyznejú do prázdna – ich problémom totiž nie je nevedomosť, tá je len dôsledkom ich lenivosti a pocitu nadradenosti nad ostatným sprostým „plebsom“.

Dospelosť je o *sebaaktualizácii* - Viem, kto som! - a *transcendencii* - Viem, komu slúžim! Oboje je *autotelické*.

Ten ohromný nový svet

Cirkev, tá Kristova, je Nebo na zemi. Božie Kráľovstvo uprostred sveta. Vtelený Boh. Kristus osobne. Boží svet.

"On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov. ... On je hlavou tela, Cirkvi. On je počiatok, prvorodený z mŕtvych, aby on mal vo všetkom prvenstvo. Lebo Boh chcel, aby v ňom prebývala všetka plnosť." (Kol 1, 13-14.18-19)

Keď začneme chápať, čo to znamená a začneme sa do tohto sveta nesmeli, s búchajúcim srdcom ponárať, žasneme a preniká nás vd'ačnosť a bázeň.

Keď hľadáme na odlúčených bratov, srdce nám obzvlášť silne zaplaví vd'ačnosť za tento Boží Dar.

Veria v tú istú Kristovu obeť, ale tá je pre nich ďaleko v minulosti. Dúfajú v to isté spasenie sa, ale to je pre nich ďaleko v budúcnosti. Veria v toho istého Krista, ale ten je pre nich vysoko, na Nebi. Majú s Ním niektorí vzťah, ale len ako po telefóne. Niektorí zažívajú, ale len malé Božie dary, možno *jazyky* alebo nejaké *uzdravenie*, ale nie sám *Dar Duchu*, *Dar zbožštenia* sa v Bohu, život v Trojici. A niektorí ani to a podľa slov Luthera, že "*len uši sú orgánom kresťana*" proste iba veria, že to, čomu sú vyučovaní, je "biblické" a "plné evanjelium" a nič viac neexistuje. Sú ako vyhnanci, ktorí si dobrovoľne zvolili svoje vyhnanstvo.

Pre človeka, ktorý z nesmiernej Božej milosti zažil blízkosť Krista, realitu Kráľovstva v Tele Cirkvi, to duni veľkou a smutnou prázdnotou a srdce mu naplňa rovným dielom smútok a bolesť pre nich a bázne a chvenia plná vd'ačnosť a oslava Boha za to, že mohol spoznať Jeho Dar, on, hriešnik, nehodný.

"Nenechám vás ako siroty, prídem k vám. Ešte chvíľku a svet ma už neuvidí, ale vy ma uvidíte, lebo ja žijem a aj vy budete žiť. V ten deň spoznáte, že ja som v svojom Otcovi, vy vo mne a ja vo vás." (Jn 14, 18-20)

Kristus je tu. Neodišiel. Nenechal nás ako siroty. Prišiel k nám a je s nami. Jeho Kráľovstvo je s nami, odkedy na kríži vypil onen štvrtý kalich zjednotenia - už s nami a nový v Božom Kráľovstve, ktoré práve nastalo.

Všetko, čo Cirkev žije a koná je plné Krista, plné Jeho Kráľovstva, plné Nového Života vykúpených ľudí, ktorí (ako vysvetľuje Katechizmus) sú už teraz vo sviatostiach zbožš'ovaní Kristovým Duchom Svätým.

Všetko toto je na dosah, už tu, - ak veríme, ak sme sa obrátili a vierou do tohto Božieho Zázraku vošli.

Ak nie, bude všetko toto pre nás napriek všetkému stále prázdne a mŕtve. Bude to ako vtedy *pri Cézarey Filipovej: Jedni videli len človeka s menom Ježiš, Peter videl Syna Boha.* Ak veríme, sme obrátení a prijali sme Ducha, vidíme Krista v Tele Cirkvi, Božie Kráľovstvo žiariace Božím Jasom uprostred sveta. Ak nie, vidíme len akúsi *organizáciu* a *nezmyselné rituály*, ktorým nerozumieme a pripadajú nám prázdne, lebo sme sami ešte stále prázdni...

"Lebo ak neuveríte, že Ja Som, zomriete vo svojich hriechoch." (Jn 8, 24)

Ignác, pravoslávny metropolita z Latakie, to vystihol presne:

"Bez Ducha Svätého Boh je veľmi d'aleko, Kristus stojí v minulosti, evanjelium je mŕtvou literou, Cirkev je obyčajnou organizáciou, autorita je vecou nadvlády, poslanie je záležitosťou propagandy, liturgia je iba spomienkou, kresťanský život otrockou morálkou. Ale v Duchu Svätom Vesmír je vzkriesený a vzdychá v pôrodných bolestiach kráľovstva, zmŕtvychvstalý Kristus je tu, evanjelium je silou života, Cirkev vyžaruje život Trojice, autorita je oslobodzujúcou službou, poslanie - to sú Turice, liturgia je pamiatkou aj očakávaním, ľudský čin sa stáva Božím."

Amen.

Najprv musím vedieť, kto som!

To prvé a základné je otázka, odpoveď na otázku "Kto som?" Od jasnosti a povahy tejto odpovede sa odvíja všetko ostatné.

Aby sme ju mohli zodpovedať, potrebujeme zrkadlo. Referenčný bod. Skalu. Krista. On je ten Bod. On Je. Od Neho ako Skaly, v Ňom ako v zrkadle, vidíme seba, poznávame, kto sme.

Nemáme žiaden iný skutočný referenčný bod, iba Krista. Každý iný je len jeho napodobeninou. Majetok? Postavenie? Uznanie od ľudí, spoločnosti? Alebo dnes tak módna odlišnosť? Žiaden z nich nedokáže dať skutočnú identitu. Slobodu. Žiaden. Iba Jeden. Kristus. Ostatné zotročia. Kristus oslobodzuje.

Je to len medzi nami a Kristom. Pozeráme na Krista a vidíme v Ňom seba. Pozeráme na seba, na svoje pravé, skutočné Ja a vidíme v ňom, za ním Krista.

"Ako ste teda prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žite: v ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere, ako ste sa naučili, a vynikajte vo vzdávaní vd'aky!" (Kol 2, 6-7)

Kresťanstvo nie je Zákon. Je to Zmluva. Jeho prvá otázka nie je, *čo robiť*. Jeho prvá otázka je, *kto som*. Bez tohto poznania nie je možné byť kresťanom. A bez toho, aby sme videli Krista, hľadeli na Krista, náš archetyp, nie je možné naozaj pochopiť, kto sme.

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

Slovami sa dá odovzdať zákon, pravidlá, príkazy, ale nie *identita*. Tú musíme vidieť. Cítiť, nie ako emóciu, ale ako niečo, čím sme.

"[Kristus] nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje." (2Kor 3, 6)

"Pod'ťe ku mne všetci..." (Mt 11, 28)

Musíme prísť k Ježišovi. V mlčaní vnútornej modlitby Ho nechať vojsť, zjaviť samého seba. Hľadiť na Neho v samom Jeho Bytí. Vojsť do Kráľovstva, do Spoločenstva svätých. Do Kráľovstva. Do Božieho sveta. Tam nachádzame nakoniec aj seba. Svoje pravé Ja. Stávame sa schopní zrkadliť ho v sebe, ale aj v spoločenstve, v Cirkvi, v malej komunite, v ktorej uskutočňujeme trojičný život a jednotu Boha a tak kráčame cestou svojho zbožštenia sa v Bohu.

Náš život sa stáva *autotelickým*. Alebo, *Kristotelickým*. Nekonáme preto, že svet, že ľudia, že moc, že sláva, že odmena, že zisk, že rozkoš, ani pre nič vonkajšie. Naše konanie vychádza z nášho *vnútra*, z Krista a teda z nás, z nás a teda z Krista, lebo sme s Ním jeden, v Ňom spočíva naša identita. Slobodní od všetkého a od všetkých konáme to, čo je dobré a správne, lebo je to tak dobré a správne, pretože vieme, kto sme, pretože takí sme. Je to pre nás tak normálne a prirodzené, pretože sme sa takými stali. V Kristovi sme novým stvorením.

"Podľa toho poznáme, že milujeme Božie deti, keď milujeme Boha a plníme jeho prikázania. Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachováme jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 2-4)

Lekcia túžby

Koľko vecí pochopíme, až keď sú od nás, hoci aj na čas, odňaté? Keď nás nariadenie nevpustí do chrámu na omšu? Alebo keď pre chorobu nemôžeme stráviť čas modlitby v adorácii v telesnej blízkosti Vteleného Slova?

Zrazu sa cítíme ako vo vyhnanstve. Zrazu rozumieme slovám Učiteľa:

"Vari môžu svadobní hostia smútiť, kým je ženích s nimi? No prídu dni, keď im ženícha vezmú; potom sa budú postiť." (Mt 9, 15)

Čo iné ako pôst a modlitba ostáva tam, kde je hoci len na chvíľu odobratá radosť adorácie, radosť z Eucharistie, rozkoš blízkosti Ženícha? Zrazu objavujeme, aký vzácny je Boží Dar, veru nič všedné ani samozrejmé, hoci nám to tak môže začať pripadať v dňoch hojnosti a radosti s Pánom.

V dňoch ako tieto sa učíme viac a hlbšie dychtiť a túžiť po Chlebe Života, Kristovi. A desiť sa Pekla, ktoré je nekonečne hlbším odlúčením od Ženícha než to, ktoré práve zažívame - a už navždy, bez nádeje!

Stále máme Písmo. Stále máme modlitbu. Ale nič z toho sa nevyrovná Eucharistii. A predsa, jedno... Ruženec. Ruženec jej je veľmi blízky. Nie je to Eucharistia, ale napriek tomu otvára dvere do Kráľovstva, ku skúsenosti Kráľovstva. Kde niet adorácie, je ruženec to druhé najlepšie, čo nám Boh daroval. Nie div, že mu mnohí znova a znova vydávajú svedectvo! Ruženec je ako adorácia "nasucho". Ukája, sčasti, náš hlad a smäd a súčasne ešte viac ho prehlbuje, smäd a hlad po Chlebe Života, po Eucharistii, po Živom Vtelenom Slove, po Kristovi. Po Nebi.

Ty si, Pane, môj Vesmír, môj Svet. V Tebe môže človek skutočne a konečne žiť.

Závratná hĺbka obrátenia

Zmeniť svoje srdce. O to ide. A to je naozaj veľká vec. Závratná.

To nie je ako *zákon*. Ako poslúchnutie nejakého príkazu. Splnenie si povinnosti. Napríklad *máte nepriateľa, nenávidíte ho, ale poslúchnete Evanjelium a zachováte sa voči nemu veľkoryso. Dokonca mu odpustíte. Ale to staré, tá nenávisť, je stále ako kotva, ktorá vás drží a vy sa držíte jej, aby ste sa do toho nezrútili. Chráni vás pred pádom do hlbiny. Dáva vám oporu a istotu, že aj keď ste to urobili, váš život sa nezrúti. Ostanete sebou, tým, čím ste boli doteraz. Všetko ostane ako doteraz. Život pôjde ďalej ako vždy len možno budete obohatení o dobrý pocit veľkorysosti a odpustenia.*

Ale zmena *srdca*. Rozhodnutie naozaj svojho nepriateľa *milovať*. Chápete? Poslúchnuť Krista a milovať svojho nepriateľa! Viete čo je to *milovať*? Byť verný milovanému. Hľadať dobro a šťastie milovaného. Chrániť milovaného. A hej, obetovať sa pre milovaného. Ako Ježiš. A teraz si to predstavte v situácii tam hore: Byť verný svojmu *nepriateľovi*. Hľadať dobro a šťastie svojho *nepriateľa*. Chrániť svojho *nepriateľa*. A hej, obetovať sa pre svojho *nepriateľa*, keď na to príde. Ako Ježiš...

Cítite to? Tú strašlivú ľahkosť na jednej strane – stačí sa rozhodnúť, povedať si to: Milujem – a je to! Tú závratnú túžbu urobiť tak ako čosi tak prirodzené, tak samozrejmé, po čom odjakživa v srdci túžime urobiť to. A na druhej strane to... ako to vlastne vôbec opísať? Desivú hĺbku tohto kroku, skoku do hlbiny a neznáma, nad ktorou sa nám točí hlava a chytá nás závrat?

Urobiť to, je naozaj ako *skočiť do priepasti*. Ponorit' sa do hlbiny a nemať záchranné lano, nemať žiadne istenie. Pustiť sa šialeným toboganom a nemať tušenie ani kontrolu nad tým, kam nás odnesie. Unesie vás to. Pohltí vás to. Úplne a bezo zvyšku, bez možnosti záchrany. Môže sa stať, že *len tak dáte svoju výplatu bezdomovcovi na ulici... alebo rovno rozdáte svoj majetok... predáte dom... dáte výpoveď v robote, zmeníte školu,*

zamestnanie... odhodíte všetky staré dobré istoty... odídete do krajiny, o ktorej ste pred týždňom ani nevedeli, že existuje... Všetko je možné, všetko je otvorené – sme zrazu ako list nad Božou Hlbinou, unášaný Víchrom Ducha a majúci jedinú istotu a tou je viera. To je...

... to je obrátenie. Zmena srdca. To, o čo ide. O čom celé kresťanstvo je. Premeniť sa v Krista. Nie vzhľadom. Nie napodobením vecí, ktoré kedysi urobil. Stať sa Mu podobný srdcom. Láskou. Súcitom. Milosrdenstvom. Obetavosťou. Starosťou o všetkých a o všetko. Závratný pád do Hlbiny Kristovej osobnosti. Cesta, o ktorej len Boh vie, kam nás zavedie. Naša doterajšia osobnosť, doterajší život, to všetko sa rozloží na drobučké zrnká piesku, na prach, aby sa to všetko premiešalo, preskladalo a znovu spojilo do niečoho úplne nového. Nič neostane, ako bolo. Nič nebude, ako bolo.

"Hľa, všetko robím nové." (Zjv 21, 5)

Toto je duchovný život. Život s Bohom. Kresťanstvo.

Keď prichádzame k Ježišovi v Eucharistii, ale aj v modlitbe, tak nie v prvom rade užívať si. Ani nie klaňať sa. Prichádzame učiť sa. Učiť sa byť ako On, nasávať do svojho srdca Jeho Srdce, aby sa naše premieňalo na to Jeho, učilo sa Jeho láske, Jeho súcitu, Jeho milosrdenstvu, Jeho postoju zodpovednosti a starosti o všetko stvorenie. O toto ide. Vnútorne sa stať Kristom, premeniť sa v Neho - tým, že Ho do seba doslova *nasajeme*.

Je treba uvedomiť si, že aj adorácia je aktom učeníctva, nástrojom tréningu, našej premeny. Aj modlitba, aj adorácia. Nie je to ani *dovolenka*, ani *prestávka*, ani *odmena*. Ak sa ideme modliť alebo prichádzame na adoráciu, vždy to musí byť s vedomím a rozhodnutím, že sa ideme *meniť* podľa Krista, *meniť* svoje srdce podľa Jeho Srdca. Ideme na lekciu, na tréning, na cvičenie. Ideme na „sedenie“ so svojim Terapeutom, Cvičiteľom, Majstrom. Ideme *pracovať*. Na tejto premene srdca, na niečom inom, na ničom menšom.

Otčenáš a božský nadhľad

Zmyslom života človeka je osláviť Boha. Tak to učí Cirkev. Ako ale Boha osláviť najlepšie?

Irenej, ten Irenej, Lyonský, píše: „Boh je oslávený v človeku plnom života“. Akého života? Božieho života. Boh je oslávený v zbožštenom človekovi, v človekovi, ktorý sa stal *bohom* v Bohu, synom, dcérou Boha.

Je to ako v *pozemskej sieni kráľa*: *Poddaní a prosebníci sa klaňajú a prinášajú dary a hovoria vzletné slová na oslavu svojho kráľa – ale kráľ sám vie, že tá jeho najväčšia sláva, tá, ktorú mu žiaden poddaný dať nemôže, je tá, ktorú mu dávajú jeho vlastné deti, keď na ne môže ukázať a povedať: Vidíte? Vidíte? Toto je môj syn! Nie je úžasný? A toto je aj opravdivou slávou Boha!*

"Tu v ktorýsi deň prišli Boží synovia a postavili sa pred Pána. S nimi prišiel aj satan. Pán povedal satanovi: "Skadiaľ prichádzaš?" Satan odpovedal: "Chodil som krížom-krážom po zemi." Pán povedal satanovi: "A všimol si si môjho služobníka Jóba? Niet mu rovného na zemi. Je to muž dokonalý a statočný, bojí sa Boha a chráni sa zlého."" (Job 1,6-8)

"Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorilo nebo a on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad neho. A z neba zaznel hlas: "Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie."" (Mt 3,16-17)

"Kým ešte hovoril, zahalil ich jasný oblak a z oblaku zaznel hlas: "Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie; počúvajte ho."" (Mt 17,5)

Našou hlavnou úlohou – a tu sa dokonale stretá náš záujem s oslavou Boha – je naučiť sa *byť bohmi*. Stát' nie ako *poddaní sluhovia* pred Bohom, ale ako *synovia a družiníci* vedľa svojho Kráľa, vedľa Boha a s Bohom.

Židia očakávali v Mesiášovi nového Mojžiša, ktorý nás povolá na nový Exodus do novej Zaslúbenej zeme. Stalo sa. Nový Exodus je tu: prechod *zo sveta do Božieho Kráľovstva*, prechod od *svetského ľudstva k Božiemu synovstvu*. Tento Exodus sa odráža v Modlitbe Pána – a Modlitbu Pána pochopíme naplno len vo svetle tohto Exodu.

Najprv prichádzame ako synovia a dcéry Boha k Bohu ako k svojmu Otcovi: *Otče náš, ktorý si na Nebesiach!*

A Otec sa nás pýta: Synovia moji, dcéry moje, deti moje, čo si želáte, čo mám pre vás urobiť?

Keby sme boli nie synmi, ale poddanými, prosebníkmi pred trónom Kráľa – potom, ako to dobre vidieť v starozákonných modlitbách, by sme mali mnoho čo prosiť pre seba: zachráň nás, požehnaj nás, daj nám úspech, víťazstvo, vyslobod' nás z rúk nepriateľov, rozhojni náš majetok, žehnaj naše domovy, uzdrav naše choroby, potrestaj našich nepriateľov,...

Ale ako synovia a dcéry? Ved' toto všetko sme už opustili, opustili sme svet, aby sme sa prest'ahovali k Bohu, do Jeho kráľovstva, aby sme sa postavili vedľa Neho, nie *oproti* ako prosebníci, ale *vedľa* Neho ako Jeho spoločníci a spolupracovníci! A podľa toho aj odpovedáme. Vravíme: Nepotrebuje a nechceme nič, ved' v Tebe máme všetko!

"Sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení" (Rim 8,17).

Jediné, čo si želáme, sú veci Kráľovstva, inú túžbu nemáme, len aby sa, Otče, *posvätilo tvoje Meno, aby prišlo Tvoje Kráľovstvo, aby sa diala Tvoja vôľa*, vždy, všade, vo všetkom, až po samé končiny sveta!

Pre seba chceme len jedno: *Chlieb náš nadprirodzený, nebeský, daj nám dnes*. Toto je presný význam slova *epiousios*, ktorý je tam použitý: Chlieb *nadprirodzený*, zhora, z Neba. Sme na ceste Exodu, učíme sa, smrteľní ľudia, byť a konať ako synovia a dcéry Nesmrteľného Boha – tak daj nám, Pane, *nebeskú mannu*, skutočný opravdivý Chlieb z Neba, ten pravý, Telo svojho Syna, *Eucharistiou*, aby sme v jeho sile denne touto cestou vládali putovať a nezaostali, pretože ona je nad sily púheho človeka!

"Ježiš im odvetil: "Veru, veru, hovorím vám: Nie Mojžiš vám dal chlieb z neba, ale môj Otec vám dáva pravý chlieb z neba. Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život." Povedali mu: "Pane, vždy nám dávaj taký chlieb." Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť. [...] Toto je ten chlieb, ktorý zostupuje z neba, aby nezomrel nik, kto bude z neho jesť. Ja som živý chlieb, ktorý zostúpil z neba. Kto bude jesť z tohoto chleba, bude žiť naveky. A chlieb, ktorý ja dám, je moje telo za život sveta" (Jn 6,32-35.50-51).

Tomuto umeniu Božích synov a dcér sa však ešte len učíme – preto, Otče, buď zhovievavý a odpusť nám naše *dlhy*, nedokonalosti, ktoré v tomto máme – veď aj my sme urobili to isté voči všetkým ostatným.

Urobili sme to, keď sme opustili svet za nami. Dovtedy sme boli súčasťou sveta, súčasťou jeho bojov, zápasov, nepriateľstiev, závidi, hnevov a nenávisti, bojovali sme a zápasili a porovnávali sa a súdili medzi sebou. Ale keď sme opustili svet, prepustili sme na slobodu – lebo toto slovo *afiémi*, odpustiť, znamená – *všetkých* a *všetko*. Svet ostal za nami. Nemáme v ňom už žiadne záujmy ani nároky. Už nie sme súčasťou jeho boja a zápasov. Všetkých a všetko sme prepustili a nechali za sebou.

Týmto skutočným generálnym *odpustením* sme dokázali, že naozaj sme, Otče, Tvoji synovia a Tvoje dcéry. Naozaj sme zanechali a opustili sme svet, všetko. Vybrali sme sa na cestu do Novej Vlasti, do nášho nového Domova, Neba.

A tak, svojim synom a dcéram, odpusť aj Ty, ak v niečom nedostojíme svojmu novému postaveniu, odpusť nám naše *dlhy* a nedokonalosti, ak v niečom ešte nie sme úplne ako Tvoj Prvorodený, Kristus. Odpusť nám, lebo my sa *byť bohmi* ešte len učíme!

"Vtedy mu Peter povedal: "Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou. Čo z toho teda budeme mať?" Ježiš im povedal: "Veru, hovorím vám: Pri obnovení sveta, keď Syn človeka zasadne na trón svojej slávy, aj vy, čo ste išli za mnou, zasadnete na dvanásť trónov a budete súdiť dvanásť kmeňov Izraela. A každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými" (Mt 19,27-30)

"Bratia, ja si nenamýšľam, že som sa už zmocnil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi" (Flp 3,13-14)

"Keď niekto vidí, že jeho brat pácha hriech, ktorý nevedie k smrti, nech prosí a Boh mu dá život, totiž tým, čo páchajú hriech, ktorý nevedie k smrti. Je aj hriech, ktorý vedie k smrti; o takom nehovorím, že sa treba zaň modliť. Každá nepravosť je hriechom, ale je aj hriech, ktorý nevedie k smrti" (1 Jn 5,16-17)

A nikdy nedopusť, aby sme upadli do pokušenia vrátiť sa späť, do Egypta, k starému a možno na pohľad pohodlnému životu pri hrncoch mäsa!

"Vo väčšine z nich nemal Boh zaľúbenie, ved' popadali na púšti. To sa stalo ako predobraz pre nás, aby sme neboli žiadostiví zla, ako boli žiadostiví oni" (1 Kor 10,5-6)

Miesto toho, *zbav nás raz a navždy Zlého*, pretože my sme sa ho už zriekli aj všetkého, čo nám môže ponúknuť, každej pozemskej rozkoše, pozemskej slávy či pozemskej moci – tak, ako to urobil Tvoj Prvorodený vtedy na púšti! Aj my sme to už urobili, zriekli sme sa Zlého a tak sme dokázali, že sme už

nie pozemskí ľudia, ale Tvoji synovia a dcéry. A teraz Ty, Otče, nás úplne Zlého zbav, pretože už po ňom netúžime, nechceme ho, nebudeme za ním, za *Egyptom sveta*, nariekať ani plakať! Veru nie!

Z tohto potom plynie onen, nazval by som to *nadhľad Božích synov a dcér*, keď na svet, v ktorom žijeme a na veci, týkajúce sa pozemského života, hľadáme ako na niečo, čo je *mimo nás*, čo sa nás osobne už nijako *netýka*, čo je už dávno za nami, z čoho sme už vyrástli, čo sme už opustili, čo sa nás nedotýka ani nás to už nijako nevzrušuje. Už je to za nami – alebo inak, my sami sme už *nad tým*. Sme nad tým, nie sme už viac toho súčasťou. Odišli sme už. *Telo* ešte za našou myslou i srdcom trochu zaostáva a ešte akoby žilo vo svete, ale už nežije. Pretrváva v ňom, ale nežije. My sami už vôbec. My už žijeme v Nebi, s Bohom a vedľa Boha a pre Boha a od Boha sa učíme už len jednému, byť bohmi ako Boh.

"*Svoj život si však veľmi necením, len aby som dokončil svoj beh a službu, ktorú som dostal od Pána Ježiša: svedčiť o evanjeliu Božej milosti*" (Sk 20,24).

Už najranejšie Cirkev v 1. storočí prikazovala modliť sa modlitbu Pána trikrát denne. Dodnes to tak zachováva Cirkev vo svojej liturgii: dvakrát denne sa ju v rámci liturgie hodín modlíme v ranných a večerných chválach, tretí raz v liturgii svätej omši. Dôvodom je práve toto: že ak ju chápeme a rozumieme jej, je návodom, *matricou*, podľa ktorej môžeme stvárať svoje myslenie, svoje sebauvedomenie a sebaepochopenie ako synov a dcér Boha a dedičov Kráľovstva.

„Terapeutické sedenie“ s Kristom

Každá adorácia je vo svojej podstate *lekcia, pracovné sedenie* s Ježišom, kedy vkladáme svoje ruky do Jeho, stíšujeme svoje vnútro, odstraňujeme všetky bariéry a zábrany, čo najviac Mu otvárame a sprístupňujeme svoju myseľ, svoje vnútro, svoje srdce – aby mohol vstúpiť, preniknúť čo najhlbšie a tam konať, pretvárať, predstavovať, premieňať samú *štruktúru* našej osobnosti. Alebo inak: tvoriť z nás nového človeka, syna Boha.

Naša blízkosť s Ježišom pri adorácii sa nemeria na metre, ale na pozornosť a lásku.

Milovať Krista znamená milovať v prvom rade to, čím Je. Milovať to, lebo sa nám to páči.

Ak sa nám to ale páči, potom veru, čo by sme dali za to, keby sme aj my mohli byť ako Ježiš? Ako Boh? *Sme ako Popoluška zamilovaná do princa, zbožňujúca princa, ktorá by dala všetko, len keby mohla, podobná jemu, stáť po jeho boku. Nie kvôli nejakému prospechu, ktorý by z princa mala, ale kvôli samej kráse, ktorá z princa vyžaruje, ktorú obdivuje a je ňou unesená.*

A hľa, Boh nám v Kristovi presne toto ponúka. Pozýva a volá: *Tak pod! Vystúp! Naskoč ku mne! Pod' a bud' ako ja!* Naš sen je zrazu možný!

A tak, jedno či v modlitbe, v adorácii, alebo v živote a v konaní, všade tam sme naplnení tou jedinou túžbou, aby sa na nás dialo to, čo opisuje Písmo:

"A my všetci s odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz." (2Kor 3, 18)

Vo všetkom túžime po tejto premene. A všetko v našom živote chápeme, prijímame a užívame ako nástroj tejto premeny. Vo všetkom hľadáme len a jedine túto premenu. Celý náš život sa mení na jedno veľké "sedenie" s Kristom akoby s nejakým "terapeutom" – v skutočnosti ale viac trénerom a *tvorcom*, pretože v nás neobnovuje nič, čím sme, ale tvorí z nás niečo, čím sami osebe nie sme – a ktorý nás cez všetko takto pretvára, transformuje – a my sa usilujeme čo najviac sa Mu otvoriť, čo najviac Mu umožniť, aby v nás toto dielo slobodne konal a aby Mu z našej strany nič nebránilo.

"Oblečte si Pána Ježiša Krista; a o telo sa nestarajte podľa jeho žiadostí."
(Rim 13, 14)

O nič iné v našom živote nejde, na ničom inom nezáleží. Všetko, čo sme a čo máme, je v podstate *spotrebný materiál* v tejto pozemskej škole Kristovej. Čas, peniaze, majetok, zdravie, zamestnanie, postavenie, sám život, všetko toto je tu na to, aby sa to použilo, zodralo, spotrebovalo, bez smútku, pri tréningu a učení sa tomu jedinému: stať sa aj sami ako Ježiš, dorásť v sile Jeho Milosti do Jeho Kráasy, stať sa skutočne bohom v Bohu.

A tento duch a postoj preniká od okamihu uverenia a obrátenia v našom živote všetko. Veď viera je uverenie v to, že niečo podobné je možné. A obrátenie je hlboké "zúfalé" zatúženie po tom, aby sa tak naozaj aj stalo!

"Peter mu povedal: "Nikdy mi nebudeš umývať nohy!" Ježiš mu odpovedal: "Ak ťa neumyjem, nebudeš mať podiel so mnou." Šimon Peter mu vravel: "Pane, tak potom nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!"" (Jn 13, 8-9)

Niektorí ľudia sa rozhodli, že chcú byť hudobníkmi, iní kozmonautmi, iní bohatými obchodníkmi a iní farmármi alebo vedcami. My sme sa tým istým zaniieteným, zarytým, umieneným spôsobom rozhodli stať sa v Kristovi bohmi.

Opojná voľnosť

Ego si chránime a staráme sa oň a slúžime mu, až kým neprídeme na to, akou hroznou záťažou a bremenom pre náš život je a aké vyčerpávajúce je vliecť ho so sebou.

Odložiť Ego, to je ako vyslobodenie. Vlastne nie ako. To JE vyslobodenie.

Bol jeden kňaz, ktorý keď sa medzi farníkmi niečo strhlo, vždy vzal vinu na seba, že to je jeho chyba, isto niečo zle vysvetlil, aby mu to prepáčili. Ego by sa hádalo, do krvi, obhajovalo seba, usvedčovalo druhých. Pre Ego je podobný postoj neprípustný.

Keď ale Ego odložíme, zrazu si uvedomíme všetku tú detinskosť, v ktorej sme dovtedy boli zabrdnutí až po samé uši, ba až nad hlavu. Vyrástli sme z nej, konečne. Spoznali sme, že na ničom z toho nezáleží. *Postavenie, imidž, hodnotenie od druhých*, na ničom nezáleží. Sme slobodný spokojne byť poslední, najmenší, priznať si pokojne aj pred inými, pred celým svetom svoj hriech, svoju slabosť, zlyhania, nedokonalosť a, ak treba a prospeje to, vziať aj vinu a zlyhanie iných na seba, byť oným obetným baránkom, slobodne a z vlastnej vôle, ľahko a bez premáhania sa, pretože tým nič nestrácame. A ani by sme nič nezískali, keby sme zápasili o opak.

Ego by zúrilo. Pre Ego by to bola strata, porážka, potupa. My sme ale stratili a zanechali *samo Ego*. Preto pre nás ani tieto veci už nič neznamenajú. Pre naše pravé Ja neznamenajú nič. Sme synovia Kráľovstva a svet je *pieskovisko*, z ktorého sme vyrástli. Nič, čo sa týka pieskoviska, sa už nijako nedotýka nás. Sme mimo neho a ono je mimo nás, za nami. Sme od neho slobodní. V tom je tajomstvo Kráľovstva, tajomstvo samého Krista.

"Kto sa bude chcieť stať medzi vami veľkým, bude vašim služobníkom. A kto bude chcieť byť medzi vami prvý, bude sluhom všetkých. Lebo ani Syn

človeka neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil a položil svoj život ako výkupné za mnohých." (Mk 10, 43-45)

"... nie zo žiaľu ani z donútenia, lebo veselého darcu Boh miluje." (2Kor 9, 7)

Pre svet, pre Ego, je to nepredstaviteľné, je to príznak bolestivej obety. Pre Kráľovstvo a deti Boha je to čosi prirodzené a normálne, púhe vyjadrenie, prejav ich vnútornej slobody a vnútornej hodnoty, nezávislej na čomkoľvek vonkajšom.

Zrazu môžeme byť všetkým a čímkoľvek. Ako Pavol.

"Lebo hoci som slobodný voči všetkým, stal som sa sluhom všetkých, aby som čím viacerých získal. ... Pre slabých som sa stal slabým, aby som získal slabých. Pre všetkých som sa stal všetkým, aby som zachránil aspoň niektorých." (1Kor 9, 19.22)

Je to úžasný, opojný pocit prebudenia a slobody, keď nás Kristus vezme za ruku a povie: Prebud' sa, vstaň! - a my sa prebudíme z nášho Ega a z jeho obľúznenia do tejto hlbokkej slobody synov a dcér Boha. Zrazu sa nám otvára celý nový rozmer nášho života, predtým Egom odmietnutý. Nové cesty a spôsoby, predtým pre strnulé Ego neschodné. Život dostáva úplne novú chuť a vôňu čerstvého vetra na vrcholoch Božích hôr.

Ale najlepšie na tom je, že v tejto Božej slobode začíname lepšie rozumieť aj samému Bohu. A náš vzťah, spoločenstvo s Ním, sa tiež posúva na úplne inú rovinu a nadobúda úplne novú kvalitu. A začíname lepšie rozumieť, čo znamená byť Bohom, i prečo je to tak úchvatné, byť synmi Boha, ako Boh, zbožštení v Bohu, ktorý sám je nám v tomto všetkom vzorom slobody, bezprostrednosti, skutočného života a pravej veľkosti, ktorá sa navonok prejavuje v malosti.

Svadobné rúcho

V jednom podobenstve Ježiš hovorí o Božom Kráľovstve ako o kráľovi, ktorý pripraví veľkú hostinu a potom na ňu pozýva ľudí. Stalo sa. Ježiš pripravil Hostinu Eucharistie a od Turíc podnes zvoláva na ňu ľudí do svojho Domu, ktorým je Cirkev.

Ostáva ono posledné: *svadobné rúcho*.

Od samých prvých čias apoštolov Cirkev pred sv. prijímaním volá: *Sväté svätým! Kto je svätý, nech pristúpi! Kto nie je svätý, nech koná pokánie!*

V čom táto svätosť spočíva? V dokonalej bezchybnosti? Raz aj to. Ale dnes ešte nie. Svätosť tu, na zemi, nie je bezchybnosťou, ale dokonalosťou v láske. Tak učí Písmo, tak po ňom opakuje Cirkev.

"Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou!" (Mt 22, 37)

"Boh je láska; a kto ostáva v láske, ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom." (1Jn 4, 16)

"Kto verí v Krista, stáva sa Božím synom. Toto adoptovanie za syna ho premieňa a umožňuje mu nasledovať Kristov príklad. Robí ho schopným správne konať a robiť dobro. Učeník zjednotený so svojím Spasiteľom dosahuje Dokonalosť lásky čiže svätosť." (KKC 1709)

Ako ľudia sveta sme sebeckí a vypočítaví. Keď niečo chceme, snažíme sa to získať čo najľahšie, najlacnejšie. Je to základný zákon prežitia v tomto svete. Maximum zisku s minimom nákladov. Evolučne prežijú tí, ktorí dokážu s menšou energiou získať viac prospechu.

Môžeme takto pristupovať aj k Bohu: Ako sa dostať do Neba čo najlacnejšie? Kde je to minimum, ktoré musíme zaplatiť? Alebo kde je

nejaká forma zľavy, výpredaja, nejaká zázračná pobožnosť, úkon, ktorý by stačilo vykonať a už to máme v suchu? Ale takéto sebeckto je presným opakom lásky. Seba a svoje pohodlie v ňom uprednostňujeme pred Bohom, seba kladieme do stredu a nie Boha. Katechizmus hovorí, že presne v tomto spočíva smrteľný hriech, ktorý vedie do zatratenia.

"Ťažký hriech ... Odvracia človeka od Boha, ktorý je jeho posledným cieľom. Pred Božou blaženosťou uprednostňuje nejaké nižšie dobro." (KKC 1885).

Nebo, to je Baránkova svadobná Hostina, na ktorej nie sme hostia, ale sama Nevesta.

"Radujme sa a plesajme, vzdávajme mu slávu lebo nadišla Baránkova svadba a jeho nevesta sa pripravila. A smela sa obliecť do čistého, skvúceho kmentu; ten kment sú spravodlivé skutky svätých." (Zjv 19, 7-8)

"Ved' sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali." (Ef 2, 10)

Nevesta hľadá na Ženícha, nie na seba. Miluje Ho. Nehľadá svoj prospech, ale túži potešiť a osláviť Ženícha. On je v jej strede. S radosťou koná skutky, ktoré Mu urobia radosť, s radosťou Mu slúži, lebo tak a nijako inak Mu nedokáže vyjadriť svoju lásku. A tak celým srdcom koná, čo si On želá, čo sa Jemu páči, aby On mal radosť a zaľúbenie a potešenie v nej.

"Preto sa usilujeme páčiť sa mu, či sme doma alebo mimo domu." (2Kor 5, 9)

"... nie z prinútenia, ale dobrovoľne, podľa Božej vôle, nie pre mrzký zisk, ale ochotne." (1Pt 5,2)

Toto je to *svadobné rúcho*. Láska. Láska uskutočnená v konaní tých skutkov, ktoré Boh pripravil, aby sme ich konali, ktoré sa Jemu páčia. Nie *vypočítavosť*, ktorá hľadá, ako sa s čo najmenej námahou votrieť na Hostinu Baránkovu. Nie *pohodlnosť*, kedy konáme skutky, ktoré sa nám páčia a nám vyhovujú a Boh nech je spokojný s tým, čo Mu my takto vyberieme a ako

dostačujúce pohodíme. Láska hľadá na Milovaného a túži všetko, samu seba Mu dať, podľa Neho, tak, ako sa to Jemu páči.

Nevesta odetá do tohto rúcha svätosti, dokonalej lásky, je pripravená. Môže vojsť a pristúpiť k Stolu Ženícha a všetko bohatstvo Neba sa pred ňou vylieva v Chlebe a Víne Eucharistie, ktorá sa pred ňou otvára dokorán, pretože ju prijíma nie na záhubu, ale na život.

Nehľad' na seba, ale na Krista. Hľadaj nie prospech, požehnanie, dokonca ani svoju spásu nie. Hľadaj Krista. Ako Jemu slúžiť. Ako Jeho osláviť a potešiť. Ako Mu radosť urobiť. Ako splniť Jeho túžby, Jeho vôľu. Kto takto z lásky stratí sám seba pre Krista, s prekvapením zisti, že dostal a našiel všetko, v Kristovi sám Večný Život.

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše." (Mt 6, 33)

Kto ale hľadá seba namiesto Krista, svoj prospech a svoju spásu namiesto služby z lásky Kristovi, zistí len, že čím viac sa pachtí za týmto preludom, tým viac sa mu všetko stráca pomedzi prsty. Sebeckto do Neba nevedie ani vypočítavosť k manželskej jednote Nevesty a Ženícha! Eucharistii ostáva pred ním zatvorená, Božia blaženosť ukrytá.

"Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 16, 25)

V tom je paradox lásky. Paradox Neba. Vo svete prežijú silnejší, sebeckejší, vypočítavejší. Ale v Nebi neplatí evolúcia a boj, ale láska. Nebo je opakom sveta. Čo vo svete prospieva, v Nebi zabíja - a naopak.

"Každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými." (Mt 19, 29-30)

"Nie nás, Pane, nie nás, ale svoje meno osláv!" (Ž 115,1)

Nečakaj na nejaké pocity. Je to vec rozumu a vôle. Človek miluje keď sa rozhodne, že milovať chce. Teda, keď príde K Bohu a povie:

"Obety a dary si nepraješ, lež uši si mi otvoril. Nežiadaš žertvu ani obeť zmierenia, preto som povedal: "Hľa, prichádzam. Vo zvitku knihy je napísané o mne, že mám plniť tvoju vôľu. A to chcem, Bože môj, hlboko v srdci mám tvoj zákon." Ohlasujem tvoju spravodlivosť vo veľkom zhromaždení; svojim perám hovoriť nebránim, Pane, ty to vieš. Tvoju spravodlivosť si v srdci neskrývam, rozprávam o tvojej vernosti a o tvojej spáse. Neskrývam tvoju milosť a pravdu pred veľkým zhromaždením." (Ž 40, 7-11)

"... aby ste boli dokonalí a celkom zaujatí Božou vôľou." (Kol 4, 12)

Bolo by to príjemné...

Bolo by to príjemné, mať vždy *pocit* Božej blízkosti, pocit naplnenosti Bohom, už trvale si užívať blaženosť Neba.

Bolo by takisto príjemné mať vždy okolo seba *ľudí*, spoločenstvo nabudených, zanietených, Kristovi oddaných bratov a sestier.

Bolo by príjemné aj vidieť vždy ovocie, *výsledky* toho, čo konáme, tešiť sa z toho, že nekonáme nadarmo.

Lenže tak to nefunguje.

V našom živote musí a môže byť len jedna *istota* – a tou je Kristus. Kristus osobne.

"Nik nemôže položiť iný základ okrem toho, čo je už položený, a je ním Ježiš Kristus." (1 Kor 3,11)

V našom živote musí a môže byť takisto len jediný *motív* nášho konania – a tým je tiež Kristus, láska ku Kristovi, túžba konať to, čo Mu urobí radosť, čo Ho poteší, čo Ho oslávi, čo je podľa Jeho predstáv.

"Všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána. Preň som všetko stratil a pokladám za odpadky." (Flp 3,8)

Dokonca ani nie *pocit* Krista, *pocit* Jeho blízkosti, *pocit* lásky... Lebo aj to je nám niekedy upreté – v oných chvíľach vyprahnutosti, púšte, noci a temnoty. Len Kristus. Kristus sám a nič iné. V onej *temnej viere*, ktorá sa nemôže oprieť o nič iné, než o samú seba, uprostred temnoty a chladu a samoty a súženia, ako o nej hovorí sv. Ján z Kríža.

"...ako je napísané: "Hľa, kladiem na Sione kameň úrazu a skalú pohoršenia; kto v neho verí, nebude zahanbený."" (Rim 9,33)

Zmysel je jasný. Nebo – to je láska nevesty a Ženícha. Ženich miluje Nevestu, o tom niet pochýb. Ale čo nevesta? Miluje Ženícha? Alebo len jeho dary? Miluje Ženícha – alebo sa jej len páči príjemné spoločenstvo skvelých bratov a sestier? Miluje Ženícha – alebo sa len rada kochá v úspechu svojich diel? Miluje Ženícha – alebo len miluje ten pocit blaženosti Neba a chce ho pre seba získať? Miluje nevesta – alebo je to len za lásku preoblečené sebeckvo?

Ako to zistiť?

Len tak, že ju Ženich ponorí do *temnoty opustenosti a súženia*...

"Veru, veru, hovorím ti: Keď si bol mladší, sám si sa opásal a chodil si, kade si chcel. Ale keď zostarneš, vystrieš ruky, iný ťa opáše a povedie, kam nechceš." To povedal, aby naznačil, akou smrťou oslávi Boha." (Jn 21,18-19)

"Kováč Alexander mi spôsobil veľa zlého. Pán mu odplatí podľa jeho skutkov. Aj ty sa ho chráň, lebo veľmi odporoval našim slovám. Keď som

sa prvý raz bránil, nebol pri mne nik; všetci ma opustili. Nech sa im to nepočíta." (2 Tim 4,14-16)

Nejestvuje iná cesta, ktorou by sme mohli kráčať.

"Radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa radovali a plesali aj vtedy, keď sa zjaví jeho sláva." (1 Pt 4,13)

A preto – neželajme si žiadnu inú oporu, než Krista, ktorému veríme a v ktorého veríme. Nehľadajme ani žiaden iný motív konania, než lásku ku Kristovi, ktorý nás miluje a ktorého my milujeme. Bez ohľadu na to, či niečo práve vidíme alebo nie. Či niečo práve cítíme, alebo nie. Či niečo práve zažívame, alebo nie. Len Kristus. Nič, než *Kristus*. Nič, než *láska* k Nemu. Dokonca aj keby sme mali pocit, že nás opustil, zabudol na nás, zanechal nás v prázdnote a temnote – oprieť sa o *temnú vieru* v Krista a ďalej stáť na Kristovi v pevnej dôvere, že On Je Tu.

"Vy ho milujete, hoci ste ho [vtedy] nevideli. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte a jasáte nevýslovnou radosťou, plnou slávy, že dosahujete cieľ svojej viery - spásu duší." (1 Pt 1,8-9)

V tej najjednoduchšej prostote, bez špekulovania, bez dumania, bez pochybovania, bez neistoty – tak prosto, ako prostá a jednoduchá je Božia Realita, ako prostý a priamy vo svojej láske a vernosti je sám Boh.

"Peter mu povedal: "Pane, ak si to ty, rozkáž, aby som prišiel k tebe po vode." On povedal: "Pod!" Peter vystúpil z loďky, vykročil po vode a šiel k Ježišovi. Ale keď videl silný vietor, naľakal sa. Začal sa topiť a vykrikol: "Pane, zachráň ma!" Ježiš hneď vystrel ruku, zachytil ho a povedal mu: "Maloverný, prečo si pochyboval?"" (Mt 14,28-31)

Ak sa budeme opierať o čokoľvek iné, stavať na čomkoľvek inom, neobstojíme.

"Ježiš mu povedal: "Ak nevidíte znamenia a divy, neveríte."" (Jn 4,48)

Pastierka a Kráľ

Mocný Kráľ oslňuje oči a nik z pozemšťanov neznesie pohľad na Jeho strašlivú veľkosť a majestáť. Ale v *manželskej komnate* je len a jedine *mužom*, nič viac, mužom, ktorý v žiare krbu čaká na svoju manželku.

"... zriekol sa seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka." (Flp 2, 7)

A tak tá, ktorá neznesie pohľad na Kráľa, dokáže milovať Muža.

V tom je dar Eucharistie, okrem iného.

Nedokážeme Boha obsiahnuť, poňať, pohliadnuť do Jeho Tváre ako Boha. Sme na to príliš malí a krehkí, smrteľníci. Ale v Kristovi vidíme Boha nie ako Kráľa, ale ako muža. V Eucharistii Ho môžeme milovať, dotýkať sa Ho, splynúť s Ním v Jedného, Jeho.

Tu platí prostota. Prostá láska. Prostá blízkosť. Prostá dôvera. Nevesta, ktorá si neláme hlavu tým, že ten muž je tam von, za dverami komnaty, Veľkým Strašlivým Panovníkom, ktorého jas oslepuje oči a veľkosť zasekáva dych i srdce. Miluje muža. Prosto. Úprimne. Z lásky. Nič viac v tom nie je. Nič viac v tom nehľadá. Žiaden prospech z Kráľa. Žiadne výhody či zisk. Prosto miluje muža.

Zajtra ráno ju vezme za ruku, odeje, postaví vedľa seba na svojom tróne v tej istej oslepujúcej sláve. Ale to bude zajtra. Dnes je dnes. Uprostred noci, v prítmí ohňa, je len muž a žena. Chlieb. Láska. Jednota. Plynutie dvoch, ktorí sa stali Jeden.

Nemusíme porozumieť všetkej teológii. Nemusíme sa snažiť porozumieť skutočnej veľkosti Boha. Nemusíme nič nadľudské. Nič mimoriadne. Naopak, je to niečo veľmi prosté. Aby sme sa nezľakli Kráľa, prišiel k nám

Boh ako prostý muž k svojej chudobnej neveste. Jediné, po čom túži, je prostá láska nevesty. Stačí milovať. Prosto. Detsky. Nič viac.

"Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." Potom ich objímal, kládol na ne ruky a požehnával ich." (Mk 10, 15-16)

Prostota, čistota, jednoduchosť, priamosť srdca. Svet by to možno nazval naivnosťou a pohrdol by ňou: *Ty si myslíš, že zrovna o teba sa bude ten tvoj Boh zaujímať? Aké naivné, aké hlúpe!*

"... ale čo je svetu bláznivé, to si vyvolil Boh, aby zahanbil múdrych, a čo je svetu slabé, vyvolil si Boh, aby zahanbil silných." (1Kor 1, 27)

Kresťanstvo je umenie byť dieťaťom. Dieťaťom v dôvere, nevestou v láske. Pastierka zamilovaná do Kráľa, ktorý pre ňu odložil korunu a majestát, ako prostý muž vošiel do jej prostej koliby, aby sa nakoniec stal pre ňu Chlebom, ktorý ju nasýti a navždy spojí v Jedno Telo. Nedumaj nad tým. Nešpekuluj. Nestaraj sa. Nepochybuj. Prijmi to také, aké to je. Miluj. Prosto. Jednoducho. V tom je celé tajomstvo Neba, tajomstvo svätosti.

"Na neho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará." (1Pt 5, 7)

"Kto ma miluje, bude zachovávať moje slovo a môj Otec ho bude milovať; prideme k nemu a urobíme si uňho príbytok." (Jn 14, 23)

"Hľa, stojím pri dverách a klopem. Kto počúvne môj hlas a otvorí dvere, k tomu vojdem a budem s ním večerať a on so mnou. Toho, kto zvíťazí, posadím vedľa seba na mojom tróne, ako som aj ja zvíťazil a zasadol som s mojím Otcom na jeho tróne. Kto má uši, nech počúva, čo Duch hovorí cirkvi." (Zjv 3, 20-22)

Musíme vyzliecť všetku svoju *dospeláckosť* a učiť sa znova byť *dieťaťom*, aby sme potom mohli znova dospieť, ale už správne, podľa Krista. Najprv sa ale musíme znova naučiť byť deťmi. Detskej dôvere. Detskej priamosti. Detskej bezprostrednosti. Detskej láske tej jedinej skutočnej a pravej *detskej*

nevesty. Najprv sa stať skutočným, znovuzrodeným a skrze Krv Ženicha čistým a a srdci nevinným dieťaťom, aby sme z neho mohli dorasť do rovnako skutočnej dospelosti, ktorou je svätosť.

"V tom čase Ježiš povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým." (Mt 11, 25)

"... kým nedospejeme všetci k jednote viery a poznania Božieho Syna, k zrelosti muža, k miere plného Kristovho veku." (Ef 4, 13)

"Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť." (Jn 3, 7)

Najprv musí byť všetko malé, aby sa to potom mohlo stať veľkým.

"Seje sa porušiteľné, vstáva neporušiteľné; seje sa potupené, vstáva slávne; seje sa slabé, vstáva mocné; seje sa telo živočíšne, vstáva telo duchovné." (1Kor 15, 42-44)

"Predniesol im ešte iné podobienstvo: "Nebeské kráľovstvo sa podobá horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial na svojej roli. Ono je síce najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie než ostatné byliny a je z neho strom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch." (Mt 13, 31-32)

A tak nakoniec v sebe spojíme oboje. Budeme deťmi bez toho, aby sme vzdali svoju dospelosť, a dospelými bez toho, aby stratili svoju detskosť. Dokonalý človek. Úplný človek. Boží človek. Svätý. Zbožštený.

Dospelosť dieťaťa

Skutočná dospelosť nie je to, čo bežne vo svete žijeme. To je *dospeláckosť*. Karikatúra dospelosti. Je protikladom toho, byť dieťaťom, zatiaľ čo

skutočná dospelosť znamená doviest' k dokonalosti schopnosť byť dieťaťom.

"*Ved' stvorenie túžobne očakáva, že sa zjavia Boží synovia. ... aby malo účasť na slobode a sláve Božích detí.*" (Rim 8, 19,21)

Ako by sme však mohli dospieť do dokonalosti dieťaťa bez Otca? Ježiš prišiel, aby vyhľadal nás, márnотratných synov Boha a priviedol nás späť, domov. Tam, kde môžeme byť súčasne dospelí aj deti a kde jedno nevylučuje druhé a oboje je jedným, Božím synovstvom.

"*A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe.*" (Jn 12, 32)

"*... a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier.*" (Jn 10, 16)

Naivní ľudia sa pýtajú, akí budú ľudia v Nebi? Mladí? Starí? A odpoveď je: úplní! Ak tu na zemi náš vek a čas plynie ako strana za stranou, vzkriesený človek je potom knihou, celou a úplnou, je dieťaťom, zreлым mužom i starom súčasne a všetko toto spolu tvorí *bezveky vek* spasených.

Ale už tu, na zemi, môžeme žiť prvotiny tohto bezvekeho veku. Duch nám dáva múdrosť *starcov* a život s Otcom nám dáva radosť, pasiu, bezstarostnosť a prostotu *detí* a v Kristovi nachádzame svoju *zrelosť*. Ale je to prostota dieťaťa, ktorou sa vchádza.

"*Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdete do nebeského kráľovstva.*" (Mt 18, 3)

A dieťaťom sme zase len vtedy, keď nájdeme svoju *Rodinu* a svojho *Otca* a oboje prijmeme: Boha a Nebo, Božie Kráľovstvo, do ktorého sa vraciame, aby sme v ňom odteraz skutočne žili. Musíme ako prvé privyknúť *domáckosti* Boha a Neba. *Prostote* vzťahu Otca a dieťaťa.

Sloboda, bezprostrednosť, radosť a nadšenie *dieťaťa* spolu so zrelosťou, odvahou, odhodlaním a vytrvalosťou *muža* a to všetko v múdrosti a

porozumení *starca*. Úplný človek. Celý človek, pretože v Bohu, V Rodine Boha, doma, v Nebi. Hľa, k čomu nás Pán vedie a vychováva! Dieťa Otca. Dospelý v Kristovi. Múdry a dozretý v Duchu.

"Ľud sa v náhlosti vrátil a starší mu povedali [Danielovi]: "Pod', sadni si medzi nás, pretože ti Boh dal vážnosť starca!"" (Dan 13, 50)

"Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach." (Mt 5, 16)

"Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí. Ale nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich velebil." (Sk 5, 12-13)

Mimo Boha a Jeho Kráľovstva to ale možné nie je. Ako by aj mohlo? *Otec* ma učí byť dieťaťom. *Kristus* dospelým, zrelým mužom. *Duch* múdрым starešinom. *Rodina* dobrým súrodencom. Nádej dieťaťa. Viera muža. Múdrosť Ducha. Láska Trojice v Božej Rodine, láska súrodenca i syna. Trojičný život v Trojici. Paradox? Nie. Syntéza.

"[Kristus] vo svojom tele zbúral medzi nimi múr rozdelenia, nepriateľstvo." (Ef 2, 14)

"Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny." (Ef 2, 19)

Čriepky IV

Liturgia a obrady Katolíckej Cirkvi nenáležia do *sveta*, ale do *Kráľovstva*. Tam, v ňom, dávajú zmysel a naplno ožívajú. Bez toho, aby sme vierou a obrátením do Kráľovstva vošli, nám veľa zmyslu nedajú. Budú nám pripadať prázdne a zbytočné podobne, ako *vel'ký a výkonný počítač*,

avšak na ostrove, kde nie je žiaden elektrický prúd ani pripojenie. Určite v nich neobjavíme to, čím sú: prvotinou Neba na zemi.

Kázat'? Rozprávať Príbeh a vt'ahovať doň. Odhaľovať Krásu a nadchýnať pre ňu. Ukazovať bohatstvo a moc, ktoré nám Boh dal a učiť ho prijímať a používať, žiť. Prednášať nie rečnícke cvičenie, ale prostou rečou hovoriť ku konkrétnym ľuďom pred sebou.

Môžeme hľadiť na Krista v *spoločenstve*, ktoré Ho zrkadlí, a to je ľahšie. Alebo Ho nájsť pohliadnuť Mu do Tváre v mlčaní a prázdnote ako *pustovníci*. To je ťažšie. Ale jedno z toho zvoliť musíme, ak nie je prvé potom druhé.

Viera, to je rozum, ktorý vie, *kto som*. Nádej, to je vôľa, ktorá vie, *čo chcem*. A láska – láska, tá vie, *kam patrím*. Tieto tri. Tu musí byť jasno. Úplne jasno. Spolu tvoria identitu: Som syn Boha. Chcem si naplno osvojiť Božie synovstvo, na slávu a radosť Otca. Patrím do Neba, svojmu Otcovi, svojej Rodine. Všetko ostatné sú už len detaily. Rozum, vôľa, vzťah. Viera, nádej, láska. To je všetko.

Vystihla to presne: "*Tu vôbec nejde o to, že by verejnosti chýbali racionálne argumenty. V súčasnej dobe o racionalitu vôbec nejde. Súčasný dav je poznačený vášňou, horúčkovitou snahou nájsť vinníka a oslobodiť tak seba samého od vlastného nešťastia.*" (blog.postoj.sk) Tu naozaj nejde o rozum, logiku, skúsenosť, fakty... zbytočne sa na ne odvolávať či nimi obhajovať. Je to tak. Na druhej strane, neprekvapuje. Presne túto budúcnosť nám Ježiš už pred 2000 rokmi predpovedal, tak akože prečo sa divíme. V bahne a hnoji podobného svinstva plávame ako ryba vo vode a kým sme Cirkvou, nemá

moc nám ublížiť, naopak... Kde viac vynikne perla či veľký drahokam, než uprostred šedivosti blata a hnoja? 😊 Moja rada: Kašlime na argumentovanie a presviedčanie a obhajovanie a dôvodenie a podobne. Nikto to nepočúva! Nikto to počúvať ani nechce! Tak načo strácať čas? Buďme perly, buďme diamanty, buďme svetlo, buďme mestá na návrší, belostné a krásne, buďme plní života a radosti "uprostred zvrhého pokolenia" - ako znamenie pre nich - a ostatné je na nich. Bodka.

Svätosť nie je ťažká. Stačí sa len presťahovať do Neba. Pustiť sa svetského sveta a presťahovať sa do sveta Božieho. Vznášať sa s anjelmi, plesať s archanjelmi, žiť so svätými, byť plní Ducha, hľadiť a spoliehať sa na Boha a už len na Boha, lebo sa stal našim Bohom, našim Pánom, našim Otcom, našim Svetom. Sme Jeho a preto aj On je náš.

Len sa s vierou pustiť starého. Len sa s vierou ponoriť do Nového. Len sa presťahovať.

Postoj voči Bohu? Nečakám nič – a čakám všetko!

Kresťan je človek, ktorý vyrástol z tohto detského sveta, odpojil sa od jeho pieskoviska, nechal ho tak, za sebou, vošiel do Božieho sveta a žije už dospelým životom a robí už skutočné, dospelé veci. Byť takto dospelý, takto odpojený od detinského sveta *sveta*, to je veľmi zásadná a podstatná vec. Srdce *prebudenia, metanoie, obrátenia, bdenia*, všetkého.

Komunitu musí niečo spájať. Alebo spoločná bolesť, utrpenie, agónia (á la Peck), alebo spoločný zmysel, spoločná hodnota, videnie, povaha dobrá a

dokonalosti, ktoré spoločne uskutočňuje, každý svojim spôsobom (á la Kristus).

Komunita je opakom súkromia. Súkromie je opakom komunity.

Ak unikáme do virtuálneho sveta a na sociálne siete, je to najskôr znak toho, že sme bezradní a nemáme poňatia, čo si počať v skutočnom svete, čo robiť, ako v ňom žiť.

Viera, to je aj hlboké uvedomenie si, ba až *prežitie* toho, že Boh je skutočný, a je to svet, ktorý je neskutočný.

Farnosti na Slovensku v podstate neexistujú. Neexistuje farské spoločenstvo, štruktúra farnosti, sieť, ktorá by zachytávala a niesla jej členov. Aj keď ľudia chodia na nejaké *spoločá* a *stretká*, je to viac o tom, že tam niečo *robia*, než že by ich to *včlenilo* do Božej rodiny, do organizmu farnosti, kde by žili a v podstate akoby bývali.

A tak je vlastne ponechaný každý sám na seba, bez pomoci, bez opory a časom väčšina hynie. Sami bojujú, sami prehrávajú, sami hynú.

A najhoršie je, že veríme, že tak je to normálne. Kňazi sa ani ne snažíme farnosť budovať, biskupi už vôbec a veriaci, tí sa v mene ani neviem čoho, možno akejsi nezávislosti a slobody, zubami nechtami bránia patriť niekam, byť skutočne, vážne, záväzne súčasťou organizmu Cirkvi. Väčšinou sa držia len na úrovni jej *návštevníkov* a na Cirkev hľadajú ako na formu duchovného *bufetu*, kam si zídu na omšu, na krst, na modlitbu – nie rodiny, nie

organizmu, kde by boli organickou súčasťou a kde by ich tento organizmus niesol a podporoval.

Myslím, že v Cirkvi nám nechýba len ohlasovanie a vedenie k obráteniu, ale veru aj *mystagógia* – čo vyplýva z prvého. Výsledkom je kresťanstvo protestantsky banálne, povrchné, bez tajomstva, bez mystéria, bez skutočného života v Bohu. Možno s Bohom, ale nie v Bohu. Takže tu máme zhruba tri problémy: *neobrátení kresťania, neprítomnosť mystagógie, nefungujúca farnosť*.

Dobre je nám tu!

"Vtedy Peter povedal Ježišovi: "Rabbi, dobre je nám tu. Urobme tri stánky: jeden tebe, jeden Mojžišovi a jeden Eliášovi." (Mk 9, 5)

V prítomnosti Krista všetko bledne.

"Ale čo mi bolo ziskom, kvôli Kristovi pokladám za stratu. A vôbec všetko pokladám za stratu pre vznešenosť poznania Krista Ježiša, môjho Pána." (Flp 3, 7-8)

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi." (Mt 13, 44)

V Ňom nachádzame všetko, On je všetkým, plnosťou. On je Nebom, ako hovorí dnešná oslávenkyňa, Terézia Veľká. Blažený, kto toto spoznal a pochopil! V Jeho prítomnosti všetko bledne a doznieva. Všetko je len tieňom, ale Kristus je skutočnosťou.

"[Mária] si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slovo. Ale Marta mala plno práce s obsluhou. Tu zastala a povedala: "Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, nech mi pomôže!" Pán jej odpovedal: "Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala lepší podiel, ktorý sa jej neodníme." (Lk 10, 39-42)

Staráme sa o mnohé pozemské veci, považujeme ich za dôležité, "otravujeme" nimi Boha. A Boh nás nechá. Ako dobrotivý Otec svoje malé ešte hlúpučké, ale milované dieťa. Čaká, kedy pochopíme. Že nie dary, ale On je tým Darom. On osobne. Že nie nejaké miesto, ktoré sa volá Nebo a kde vraj raz budeme žiť, ale že aj toto je On sám. On osobne. Že On je všetko.

Všetko toto je prítom už teraz telesne prítomné v Cirkvi, ktorá je Telom Boha. V Eucharistii, z ktorej sa Telo Cirkvi rodí, pretože ona je Ním, Telom a Krvou, bytím a životom Boha. Všetko už tu. Na dosah ruky. Cirkev je Božie Mesto na zemi, Eucharistia je nekončiaci Vrch Premenenia.

Vskutku všetko bledne, všetko tichne pred Tým, Ktorý Je v Eucharistii. Kto by ešte myslel na iné, túžil po inom, keď iného už ani niet, pretože sme práve našli Všetko, samú Plnosť?

"Všetko mu položil pod nohy a jeho ustanovil nad všetkým za hlavu Cirkvi, ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplňuje všetko vo všetkom." (Ef 1, 22-23)

"Keď som pri tebe, nič pozemské ma neteší. Hynie mi telo i srdce, no Boh je Boh môjho srdca a podiel večitý." (Ž 73, 25-26)

Pomáhaj mi, Pane, byť v Tebe, už nastalo!

"A teraz, deti moje, ostávajú v ňom, aby sme mali dôveru, keď sa zjaví, a aby sme pri jeho príchode neboli ním zahanbení." (1Jn 2, 28)

Učiteľka viery

"Bez viery je totiž nemožné páčiť sa Bohu. Lebo kto prichádza k Bohu, musí veriť, že je a že odmieňa tých, čo ho hľadajú." (Hebr 11, 6)

Viera je kľúčová. Viera je základ. Istota viery, založená na poznaní a spoznaní skutočnosti. Hlboké vnútorné presvedčenie viery. Istota ohľadom toho, čo je isté.

Viera v čo?

Iste, sprvu v to, že Boh Je. Potom v to, že sa stal človekom. Viera v Krista. To sú prosté fakty. Potom ďalej viera v Kráľovstvo, ktoré Kristus ohlasuje, ktoré prichádza, ba už je tu – na základe autority Krista, v ktorého sme ako Boha na základe faktov uverili. Ale nakoniec sa všetko sústreďuje do posledného: viera v onú odmenu, ktorú Boh v Kráľovstve dáva tým, ktorí Ho hľadajú. Viera v Božie synovstvo.

"Ved' v ňom [Kristovi] telesne prebýva celá plnosť božstva. V ňom ste aj vy naplnení. On je hlavou každého kniežatstva a mocnosti. V ňom ste boli obrezaní obriezku urobenou nie rukou, ale obriezku Kristovmu, vyzlečením hriešneho tela. S ním ste boli pochovaní v krste a v ňom ste boli s ním aj vzkriesení vierou v moc Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych." (Kol 2, 9-12)

Viera je aktom *súhlasu*. Zmluvy. Prijatia *novej identity* syna Boha. Je touto identitou. A *porozumením*, čo to znamená, že sme synovia Boha. Že sa stávame obyvateľmi iného sveta, ľuďmi z iného sveta, žijúci iný život podľa iných zákonov. Sme cudzinci pre svet a svet je cudzia pre nás. Svet nás má za bláznov, lebo nepochodujeme v jeho rytme a neklaniame sa jeho modlám. Nám sa zase svet oškliví, lebo už zažívame niečo iné, väčšie, krásne a čisté a svet nám náhle pripadá ako *škaredá ropucha uprostred lúky plnej krásnych kvetov*.

Sú ľudia, ktorí merajú Boha podľa sveta a myslia si, že Božie synovstvo ich urobí veľkými vo svete a podľa sveta a jeho meradiel. Lenže Kráľovstvo a svet sú si opačné. Byť veľkým podľa sveta znamená byť ničím v Kráľovstva. Byť veľkým v Kráľovstve znamená byť malým, dokonca z pohľadu sveta neúspešným vo svete. To preto, že oboje ide inými cestami a usiluje o iné vec. V skutočnosti sú si svet a Kráľovstvo tak opačné, že sú vzájomne neporovnateľné – asi tak, *ako nemôžete cyklistu porovnávať a hodnotiť vzhľadom na horolezcov, ani horolezca vzhľadom a podľa meradiel cyklistov*.

"Nik nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Mt 6, 24)

Chod' pred svätostánok. Postav sa pred Krista v Eucharistii. On je Syn *par excellence*. Skúmaj, kto a aký je. Hlad' na Neho v tejto podobe. Akým je? Prečo takým je? Ale príliš uvažovať nemusíš. Skôr počúvať, čo ti On povie. Nechať, aby ti to ukázal. Dýchať a nadýchať sa z Neho vône synovstva. Prijímať samým bytím to, čo by sa len ťažko dalo preniesť slovami a rozumom. Zakús v Ňom synovstvo. Aby si porozumel, kým byť. Aby si sa v Ňom tým aj stal. Hľadaj to, čo vidíš na Kristovi v Eucharistii, na Kristovi na kríži. Zanechaj všetko to, čo Kristus na kríži, v Eucharistii, sám odložil preč ako cudzie. Tak to nabádal už veľký Akvinský.

Eucharistia je našou učiteľkou, lebo je našim Majstrom a Učiteľom, ktorý v nej neopustil ani nepoprel, ale naplňuje a uskutočňuje to, Kým Je, Synom Otca. Uč sa od nej, od Neho, aby si sa s ňou mohol zjednotiť a v nej s Ním. Aby sa tak tvoj život stal *eucharistickým*, čiže Božím, čiže spaseným, čiže nebeským.

"Keď odídem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A cestu, kam idem, poznáte." Tomáš mu povedal: *"Pane, nevieme, kam ideš. Akože môžeme poznať cestu?!"* Ježiš mu odpovedal: *"Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa."* (Jn 14, 3-6)

Eucharistia je cesta, pravda a život. Učiteľka, nástroj vojdenia i cieľ. Samo Nebo na zemi, pretože Je Kristom, ktorý všetko toto je. A je to zvláštna myšlienka: nielen prijímať Eucharistiu, nielen sa v nej klaňať Bohu, ale aj *učiť sa* od nej.

Eucharistia ako *pravda* o Bohu, o pravej podstate a povahe Boha, učiteľka našej viery, ktorá nám odhaľuje povahu našej novej identity. Od ktorej sa učíme pravému Božiemu synovstvu.

A potom aj ako *cesta* k tomuto synovstvu skrze jednotu s Kristom v Kristovi a tak aj naša nádej.

A nakoniec *život*, pretože ona je už Nebom, Božím Kráľovstvom, pretože je Bohom Ježišom Kristom - a to je naša láska, naša vášeň, naša túžba, náš cieľ.

Pravda, cesta, život. Viera, nádej, láska. Eucharistia. Suma všetkého.

Ak ste si s Kristom blízki, podobní v Eucharistii, je to dobré znamenie.

V Eucharistii môžeme skutočne porozumieť tomu, kto a aký je Boh - a čo aj pre nás znamená byť synom Boha.

Ak sa niekde na svete cítíme byť doma, tak...

Adorácia v sebe nesie vôňu a chuť domova. Tu som doma, tu, kde je On. On je Domov.

"*Ved' on je náš pokoj!*" (Ef 2, 14)

"*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam.*" (Jn 14, 27)

"*Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: "Vezmite a jedzte: toto je moje telo."*" (Mt 26, 26)

"*Usilujme sa teda vojsť do onoho pokoja.*" (Hebr 4, 11)

V tomto pokoji samého Seba nás objíma a nesie a my sami sa naplníme týmto večným Pokojom samého Boha a všetko zapadá na svoje miesto a všetko je, ako má byť. To je Nebo, ako o ňom vraví Youcat: *miesto, kde sa*

bez najmenšieho odporu uskutočňuje Božia vôľa. Všetko je v nej zavŕšené a dokonané. Všetko nachádza samo seba v tomto Božom Pokoji dokonalosti.

"Zasa vás uvidím a vaše srdce sa bude radovať. A vašu radosť vám nik nevezme." (Jn 16, 22)

Keby Nebo bolo *miesto*, museli by sme čakať, kedy doň vojdem. Keby spása bola *vec*, mohli by sme sa báť, že nám ju niekto vezme. Ale Nebo je *stav*, je to sám život, Boží Život, "*blažený sám v sebe*" (KKC 1). Preto Nebo môžeme žiť už teraz. Preto nám ho nik vziať nemôže. Slovom Ireneja, tak, ako si Boh v Kristovi akoby "navykal" byť človekom a žiť s človekom, tak si mi, vovedení do Neba, už len stále viac navykáme žiť s Bohom, žiť v Bohu, žiť Boha, čiže Nebo, Pokoj samého Boha.

Dookola zúri mor a karanténa nás dusí. Ale namiesto strachu prežívame vzrušenie, veď cez toto všetko k nám hovorí a v nás koná Boh a Jeho Láska nás objíma a Pokoj naplňa.

"... lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali." (Rim 5, 5)

"Vám, svojim priateľom, hovorím: Nebojte sa tých, čo zabíjajú telo, a potom už nemajú čo urobiť!" (Lk 12, 4)

Uprostred strachu sme plní nádeje a radosti. Uprostred neistoty plní pokoja. Sme v Nebi, v Bohu, naplníme sa Životom Boha. Nikto a nič nám to nemôže vziať ani zabrániť. Naše srdce, naše Ja je už doma, s Pánom. A na tele nezáleží, ani na tom koľko ešte pobudneme v tejto cudzine. Na vojdenie do Neba stačí *okamih*. Potom v Ňom už zotrváme naveky. A telo sa časom pridá...

"Potom povedal: "Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva." On mu odpovedal: "Veru, hovorím ti: Dnes budeš so mnou v raji." (Lk 23, 42-43)

"V tvojom stánku chcem prebývať naveky." (Ž 61, 5)

Je to tak prosté. Stačí vojst'. Brána Neba je dokorán. Stačí vojst'. A keď vojdeme, nik nás nepošle preč.

"Všetko, čo mi dáva Otec, príde ku mne. A toho, kto prichádza ku mne, neodoženiem, lebo som nezostúpil z neba, aby som plnil svoju vôľu, ale vôľu toho, ktorý ma poslal." (Jn 6, 37-38)

Keď tak urobíme, sme doma. Viac niet po čom túžiť ani čoho sa strachovať. Sme doma, v Božom Pokoji. A ak je na svete miesto, kde sa cítime byť doma, potom je to tu: kde je Eucharistia. Kde sa slávi Jeho Obeta a Jeho Hostina. Kde je telesne a hmotne prítomné Nebo a kde viditeľný Chlieb dokáže nasýtiť naše srdce a všetky jeho neviditeľné a on to páľčivejšie túžby a smäd. Nebo je náš domov. Sme doma. V Nebi. V Kristovi.

"Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?" (Rim 8, 32)

"Vezmite a jedzte: toto je moje telo." (Mt 26, 26)

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň. Lebo moje telo je pravý pokrm a moja krv je pravý nápoj. Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 54-57)

Konečne môžeme bez ľútosti a bez strachu pustiť všetko ostatné, ba aj sám náš pozemský život, pretože v Ňom sme našli svoje Všetko. Samých seba. V Ňom. On je náš Život. On je naše Všetko.

Vydržal by som to naveky. A presne v to aj dúfam... Len treba vojst'. Úplne. Úplne, lebo nik nemôže žiť dva životy, v dvoch svetoch, slúžiť dvom pánom. Preto úplne. Kto vošiel úplne, je už v Nebi. Keby všetci ľudia vošli do tohto Pokoja, všetky problémy sveta a každého človeka by boli razom vyriešené. Svet by sa stal Rajom.

"Moje srdce prekypuje krásnymi slovami, svoje verše venujem kráľovi. Môj jazyk je ako pero rýchlopisca." (Ž 45, 2)

Z tejto skúsenosti, pocitu, zážitku, žitia tejto *domáckosti Boha* v Eucharistii sa potom rodí spoločenstvo Cirkvi, iné a odlišné od každého iného spoločenstva – nie preto, že ľudia v ňom sú k sebe dobrí a milí a majú radi a tak, ale jedinečné preto, že tí, ktorí ho tvoria, sú všetci v tomto Božom pokoji, všetci sú skutočne a opravdivo Doma, Nebo sa rozlieva v tomto ich spoločenstve a ono sa tak stáva tým, čím je, sprítomnením Neba na zemi.

Jánova provokatívna múdrosť

"Kto ostáva v ňom [v Kristovi], nehreší; kto hreší, ten ho nevidel, ani nepoznal." (1Jn 3, 6)

"A jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 3-4)

Tieto slová nás provokujú. Pretože hrešíme, odmietame ich alebo aspoň ignorujeme. Alebo si vymýšľame vlastné "Ježišove prikázania", ktoré sú však naše, ľudské a ktoré sú pre nás dostatočne malé a ľahké, aby sme ich dodržali a tak mali pocit, že "sme dobrí kresťania" a "nemáme hriechy" - a je jedno, či to má podobu "chodiča do kostola" či vyznávača "evanjelia prosperity", "spásy čírou vierou bez skutkov", či akúkoľvek inú.

Ale Ján hovorí, čo hovorí. A má pravdu.

Ak sa naozaj ponárame do Krista, zrazu zisťujeme, že je to naozaj tak, že úmerne nášmu pohrúženiu do Jeho nesmiernej Hlbiny sa príkazy Evanjelia, vrátane tých všetko opustiť a zanechať a stratiť svoj život pre Neho a všetkých ostatných, stávajú nielen samozrejmé a prirodzené, ale dokonca

úplne nevyhnutné. Tak nevyhnutné, *ako keď sa dieťa po narodení prvý raz nadýchne a odvtedy mu je dýchanie samozrejme a nutné.*

Tak nám pripadá Evanjelium, keď sa ponoríme a vojdeme do sveta, ktorým je Kristus. To, čo nám pripadalo radikálne, je zrazu normálne. To, čo sme vnímali ako nadľudsky ťažké a nemožné, zrazu cítime úplne opačne, ako ohromné uľahčenie, oslobodenie, ako naopak zhodenie ťažkého bremena... Evanjelium sa stáva *naším dýchaním.*

Je to naozaj tak, ako hovorí Ján. Nie, že keď budeme dodržiavať slová Evanjelia, budeme v Kristovi, ale naopak! Ak sa ponoríme do Krista, zrazu budeme žiť a konať aj Evanjelium, pretože nám to bude zrazu normálne a prirodzené.

A má pravdu Ján aj v druhom, že bez viery to nie je možné. Jedna vec je *prvotná viera prvého obrátenia*, viera v Krista ako v Spasiteľa a v odpustenie hriechov a v ostatné začiatočnícke nauky. Druhá je ale tá plná a *zrelá viera*, viera onoho *druhého obrátenia*, v ktorej skutočne strácame a opúšťame seba a svet, aby sme doslova v Kristovi našli svoje úplne nové Ja a svoj úplne nový svet, nový domov. A mnohé z toho sa zavŕši dokonca až pri *treťom obrátení*, ktorým sa dosahuje úplná dokonalosť spasených.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

Tu nás zachvacuje strach a závrat z tej ohromnej Hlbiny Krista, ako aj z veľkosti kroku, ku ktorému sme pozvaní, skoku do tej nezmernej Hlbiny. Len ak naozaj veríme a vo viere tento krok urobíme, môžeme zvíťaziť. Kým sa bojíme pustiť toho starého, nemôžeme prijať to nové. Ostávame stále vo svete a svet si nad nami stále zachováva svoju moc.

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4, 4)

A sú aj iné putá, staré návyky a zabehnuté chodníčky našej mysle, vôle, srdca, podvedomia, ktoré nás ako povrazy a obojky držia späť.

Až viera a z nej plynúca odvaha napriek tomu všetkému, v slepej dôvere, možno pritom v duchu *kričiaci strachom skočiť*, všetko opustiť, aby sme všetko získali, nás robí víťazmi nad svetom.

V tej chvíli sa všetko stráca v Kristovi. Naozaj, staré sa pominulo. Vznášame sa v Ňom nahí od všetkého, dokonca sami od seba. Akoby sme ani neexistovali. On nám dáva a v Ňom potom nachádzame všetko odznova a nové: nového seba, nový život, nový domov, nový svet. Všetko je od Neho. Vo všetkom sa stávame závislí len a jedine na Ňom. V tomto zmysle už nič nie je a nikdy nebude naše. A aj to je viera, odvaha dôverovať Ježišovi natoľko, že sa rozhodneme vo všetkom úplne závisieť iba na Ňom a od Neho.

Ti, ktorí pozerajú na kresťanstvo ešte len zvonka, vidia akési obrady, vieru v Ježiša ako Spasiteľa, nejaké príkazy a morálne zásady... *Podobajú sa ľuďom, ktorí hľadajú na vesmírnu raketu a vravia, čo je na tom také? Rúra so špicom na vrchu. Je tam toho! Ak ale vojdeme, skutočne vojdeme, zvnútra nás ohromí a omráči veľkosť toho, čím kresťanstvo v Kristovi je, ohromnosť toho, čo ponúka a dáva, aké aj závratnosť kroku, ku ktorému nás volá a ktorý nás od toho všetkého delí a ktorý v sebe zahŕňa nič menej, než úplne všetko, všetko čím sme, čo žijeme, či máme.*

"Lebo ani obriezka nie je nič, ani neobriezka, ale nové stvorenie." (Gal 6, 15)

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pominulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

Ale toto sa nedá opísať ani odovzdať slovami. Až keď sa človek dotkne Krista, pohliadne na Neho, začne pomaly rozumieť a chápať.

A tak aj tu a v tom je nám Eucharistia učiteľom a adorácia školou. Ale aj posilou, pretože v nej nás Kristus láka svojou krásou, v nej nám dáva ochutnávať Nebo, v nej posilňuje naše srdcia.

Tak. Pustiť všetko a skočiť.

Naozaj nemáme čas?

Malá veľká Terézia hovorila, že *keby si ľudia uvedomili cenu Eucharistie, musela by vstup do kostola regulovať polícia*, také zástupy by sa doň hrnuli.

Keby sme si uvedomili veľkosť Božieho Daru... či by sme neboli ako onen šťastlivec z Ježišovho podobenstva?

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi. Nebeské kráľovstvo sa podobá aj kupcovi, ktorý hľadá vzácne perly. Keď nájde veľmi cennú perlu, ide, predá všetko, čo má, a kúpi ju." (Mt 13, 44-46)

Prečo to potom nerobíme? Nechápeme? Nerozumieme? Prečo?

Pretože *nemáme čas*. Diabol nás drží v pohybe. Drží nás v strachu a ustarostenosti a v obavách. A v žiadostivosti a v túžbach. Musíme sa o toľko vecí starať. Toľko pracovať. O toľko sa usilovať. A nemôžeme to nechať tak, veď ide len o tie základné veci... ako na úrovni žiť... A ako si trochu dopriať... to sú veci, ktoré sa proste musia.

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše. Preto nebuďte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia." (Mt 6, 33-34)

Ale Diabol vraví opak. Vraví, najprv sa postaraj o *svetské veci*, o svetský život. Mysli na zajtrajšok a staraj sa oň. Potom, keď urobíš tieto dôležité veci a ostane ti čas a sily, potom sa môžeš trochu povenovať aj Bohu a Jeho Kráľovstvu. A ak nie... no, veď On to pochopí. On tomu porozumie. On ti odpustí. Veď je dobrý. Veď aj On chce, aby ti bolo dobre. Je to tvoj Otec, nie? Večer sa pomodlíš *otčenáš, zdravas, sláva* - to stačí. Tak nám to Diabol hovorí.

Sme *nevedomí*, pretože nemáme kedy uvažovať o Božích veciach, naša myseľ je ubytá týmto svetom a čím je ťarbavejšia, tým menej dokáže prijímať, nieto chápať veci vznešené, krásne, nebeské, Božie.

Sme *bez nádeje*, lebo nemáme kedy od Boha prijímať Jeho Dar, Boží Život. Nemáme čas na Božiu Rodinu. Netrénujeme. A potom je to v našom živote rovnako, *ako v živote človeka, ktorý chce schudnúť a mať svalnatú postavu. Nemá ale kedy trénovať. Netrénuje, necvičí, keď, tak len kde tu - a po čase sa ho zmocní beznádej: mne sa to nikdy nepodarí, ja to nikdy nedokážem.* Tak aj nás opantáva skleslosť a beznádej a ak sa jej nevzoprieme, pomaly opúšťame Boha a Božie veci úplne.

Obrátenie znamená aj obrátenie tohto nášho prístupu k veciam.

"Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše." (Mt 6, 33)

Kým nezačneme k veci pristupovať opačne, nič sa nezmení. Znova ako ten človek z príkladu: *keď si povie, môj tréning a diéta sú prioritá, ostatné až potom a musí sa prispôbiť, isto uspeje.* Ježiš nám hovorí to isté. Urob Nebo, svätosť, spásu svojou prioritou. Potom uspeješ.

Potrebujeme *ticho a samotu*, aby sme v nej hľadeli na Pána, adorovali Ho, učili sa od Neho, nasávali do seba od Neho svoju novú identitu a navykali si na nový svet, ktorým je On sám. Púšť. Pustovňa. Miesto stretnutia. Učenia sa.

Potrebujeme *spoločenstvo*, malú komunitu v rámci farnosti, náš tréningový tím, aby sme sa v ňom učili, trénovali, navykali si žiť to, čo od Krista v samote prijímame: Božie synovstvo v Božej Rodine, Trojičný Život Boha, Jeho lásku i jednotu.

Potrebujeme nakoniec aj *vyjsť do sveta*, aby sme sa učili slúžiť ako Boh slúži, konať skutky Boha, konať Božie dielo.

Samota, spoločenstvo, služba. Identita, život, konanie. Mysel', vzťahy, skutky. Všetky tri zakorenené a zavŕšené v *liturgii*. Toto musí byť naša priorita. *Jadro*, okolo ktorého sa potom usporiada všetok zvyšok nášho ostatného života tu, vo svete.

Nehovorte, že sa to nedá. Na svete sú milióny ľudí - *športovci, umelci, ľudia s najrôznejšími záľubami, často tak bizarnými, ako že opravujú tanky z druhej svetovej či si stavajú na záhrade svoju vlastnú vesmírnu raketu či stredoveký hrad* - ktorí tak denne žijú, svoj život vystavali okolo svojej vášne, priority.

"A pán pochválil nepoctivého správcu, že si opatrne počínal. Lebo synovia tohto sveta sú voči sebe navzájom predvídavejší ako synovia svetla." (Lk 16, 8)

Ak to dokážu oni, prečo nie my? Ak je spása naozaj našou túžbou a svätosťou našou záľubou a vášňou a Nebo našou ambíciou, potom tk zaiste a poľahky urobíme aj my!

Je to len a jedine otázka priorít. Ničoho iného. Vlastne tak žijeme už aj teraz, každý sme si svoj život vystavali okolo svojej vlastnej *životnej priority* – aj keď ňou je zvyčajne onen nevel'mi radostný šedivý priemerný „život aspoň trochu na úrovni“, ako tomu hovoríme. Lenže...

"... čo osoží človekovi, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?!" (Mt 16, 26)

Je to len a jedine vec chcenia, onoho *bezpodmienečného chcenia*, kedy niečo proste chceme nadovšetko ostatné. Vec našej vlastnej voľby.

"V posledný, veľký deň sviatkov Ježiš vstal a zvolal: "Ak je niekto smädný a verí vo mňa, nech príde ku mne a nech pije. Ako hovorí Písmo, z jeho vnútra potečú prúdy živej vody."" (Jn 7, 37-38)

"Budete ma hľadať a nájdete ma; ak ma budete hľadať celým svojím srdcom, dám sa vám nájsť — hovorí Pán." (Jer 29, 13-14)

Nič záhadné v tom nie je. Je to vec voľby. Nič iné. Peklo, ako vraví Gerald Vann, *nie je o tom, že by Boh zavrhol nejakého človeka, ale že človek zavrhol Boha* - pretože mal iné túžby, iné chcenie, iné priority. Nemal na Boha čas - a nemá ho už naveky, lebo tak si to pre svoju večnosť zvolil. Neschopný Neba, pretože sa mu nenaučil a nenatrénoval si ho, ostáva schopným len jedného, Pekla... To celý život svojim sebectvom a chtivosťou hľadal, naň celý život trénoval. Konečne ho má, už naveky...

"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 10, 37-39)

Priorita. *Bezpodmienečné chcenie*. Voľba. To je všetko. Toto je náš súd, ktorým sami seba súdime, práve tu, práve teraz.

"Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil. Kto v neho verí, nie je súdený. Ale kto neverí, už je odsúdený, pretože neuveril v meno Jednorodného Božieho Syna. A súd je v tomto: Svetlo prišlo na svet, a ľudia milovali tmu viac ako svetlo." (Jn 3, 17-19)

P. S.: Možno ste stavali dom. Napadlo vás naprojektovať v ňom jeho srdce, domácu rodinnú kaplnku? 😊

Ten hlboký pocit nepatričnosti

Spomínate na film Matrix? *Ako Morpheus dal Neovi červenú pilulku s on sa náhle prebral na mieste, o ktorom by sa dalo povedať všeličo, hlavne ale bolo krajne nepatričné a Neo sám bol v krajne nepatričnom stave a nič nebolo, ako by mal byť?*

Adorácia je ako oná *červená pilulka*. Prítomnosť Boha, ak sa jej otvoríme, nemilosrdne rozpúšťa náš osobný *matrix* ilúzií a myšlienok a predstáv a zámerov. Náhle sme tam, pred Tvárou Jeho, nahí, skutoční... a uvedomujeme si presne tú *hlbokú nepatričnosť* toho všetkého, čím sme, čo žijeme, čo robíme. A možno dokonca aj toho, kde sme.

Tým to začína, naša skutočná cesta s Pánom. Toto je podklad pre skutočné pokánie, pretože tu konečne začíname rozumieť tomu, že naozaj potrebujeme úplné a radikálne *obrátenie*.

"Aj my sme kedysi boli nerozumní a neposlušní. Blúdili sme, slúžili všelijakým žiadostiam a rozkošiam, žili sme v zlobe a závideli. Boli sme hodni opovrhnutia a vzájomne sme sa nenávideli." (Tit 3, 3)

Náhle, v Jeho svetle, sám seba vidím ako odporného, pokrúteného, pokryteckého a cynického kohosi. Seba. Tak.

"Lebo živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč; preniká až po oddelenie duše od ducha a kĺbov od špiku a rozsudzuje myšlienky a úmysly srdca. A niet tvora, ktorý by bol preň neviditeľný. Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať."
(Hebr 4, 12-13)

Odhaľuje môj hriech, aby mi ukázal potrebu záchrany, spásy, uzdravenia, premenenia. Bez Neho by toto poznanie viedlo k zúfalstvu. Alebo k rezignácii a ešte hlbšiemu cynizmu a nihilizmu, k úplnej beznádeji. V Ňom je ale aj nádej, aj samo riešenie a uzdravenie. V Ňom toto poznanie nie je na smrť a zatratenia, ale na uzdravenie duše i tela.

"Nečuduj sa, že som ti povedal: Musíte sa znova narodiť." (Jn 3, 7)

V Eucharistii tak nachádzame aj odpoveď. Písmo nás k nej smeruje, ukazuje cestu, prihovára sa našim ušiam a nášmu rozumu. Eucharistia však potom preniká až k srdcu, hovorí jazykom samého bytia a mení naše bytie.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom." (Jn 6, 56)

Adorácia, zastavenie sa, zabrzdzenie seba pred Pánom, je skvelým spôsobom, ako sa pripraviť a otvoriť Jeho prijatiu v Chlebe Života.

Tu je čas vstúpiť, *ako do Pánovho Hrobu*, do nejakej formy *pustovne*, samoty a odlúčenia, ak nie iného, aspoň čo najviac od ilúzií sveta, internetu, televízie, prázdnej zábavy a všetkých tých únikov od reality. V tichu a mlčaní symbolických troch dní zanechať v hrobe *pustovne* staré ja, aby sme mohli vyjsť ako nové narodené deti a začať rásť do zrelosti nového človeka. V tom je zmysel krstu i spôsob, akým ho naozaj prijímame.

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrť, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom. Lebo ak sme s ním zrástli a stali sa mu podobnými v smrti, tak mu budeme podobní aj v zmŕtvychvstaní. Ved' vieme, že náš starý človek bol s ním ukrižovaný, aby bolo hriešne telo zničené, aby sme už neotročili hriechu." (Rim 6, 4-6)

Bojíš sa, že to nedokážeš? Neboj sa! Tu niet, čo nedokázať! To nie je o nás. To je o Božom konaní, On to prichádza dokázať. Od nás sa vyžaduje *presný opak* dokazovania čohokoľvek: všetko pustiť. Uvoľniť sa. Zomrieť. Nechať sa pochovať, ostať pochovaný, v hrobe *pustovne*. Úplne sa poddať, *ako*

mŕtvola bez vlastnej vôle a vlastného života či pohybu. Telo, s ktorým môže Tvorca slobodne nakladať a vydýchnuť mu svojho Ducha Života.

"Lebo kto zomrel, je ospravedlnený od hriechu. Ale ak sme zomreli s Kristom, veríme, že s ním budeme aj žiť." (Rim 6, 7-8)

Nielen kríž, aj hrob je na ceste k vzkrieseniu. Ostať pochovaný, aby nás Iný mohol vziať za ruku, vzkriesiť a zodvihnúť.

"Vstúpil ta, kde dievča ležalo, chytil ho za ruku a povedal mu: "Talitha kum!", čo v preklade znamená: "Dievča, hovorím ti, vstaň!" A dievča hneď vstalo a chodilo." (Mk 5,40-42)

"Vtedy Pán, Boh, utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou." (Gn 2, 7)

Musíme sa vrátiť na samý začiatok. Do samého prvého stavu hlíny, aby sme mohli povstať do slávy Nového Človeka v Bohu.

Ked' si kresťanstvo iba predstavujeme

Existuje skutočné kresťanstvo.

A existuje ilúzia kresťanstva. A jednou z jej podôb je snívanie.

V duchu si predstavujeme seba ako veriacich, ako obrátených a myslíme si, že to je rozjímanie či vnútorná modlitba. Predstavujeme si seba, ako zažívame skúsenosti s Bohom a myslíme si, že to už naozaj je skúsenosť Boha.

Je to však klam, ktorým klameme sami seba. Dôkazom toho je, že sa rozplynie hneď, ako toto snívanie skončí - a my žijeme a konáme ďalej ako starí ľudia, bez toho, aby sa to dotklo nášho života.

"Odpovedali mu: "Naším otcom je Abrahám." Ježiš im povedal: "Keby ste boli Abrahámovými deťmi, robili by ste skutky Abrahámove. ... Vaším otcom je diabol a vy chcete plniť túžby svojho otca." (Jn 8, 39,44)

"Prihodilo sa im to, čo hovorí pravdivé príslovie: "Pes sa k tomu vrátil, čo vyvrátil a umyté prasa váľa sa v blate zasa." (2Pt 2, 22)

Inokedy môžeme toto snívanie preniesť aj do skutočného života, keď si predstavujeme, ako cez jednotlivé situácie koná Boh podľa našich predstáv a očakávaní. V tom, čo sa nám páči, vidíme Jeho požehnanie a hlasne Ho za to chválime. To, čo sa nám nepáči, zase berieme veľkoryso ako vlastnú hrdinskú obeť za spásu sveta, alebo ako skúšku... Alebo sa sťažujeme Bohu, cítime sa ukrivdení (Čo som Bohu urobil, že ma takto trestá?) – a keď s tým nevieme nič urobiť, tak to veľkoryso prijímame, aha, akí sme my kresťania, aj krivdu a nespravodlivosť od Boha trpezlivo a pokorne znášame! Bezmála by sme povedali (a cítiť to tak cítime), že sme lepší a spravodlivejší ako Boh! Kocháme sa sami v sebe, akí sme úžasní a hlbokí kresťania, nie ako ostatní... A vôbec si neuvedomujeme, že to je len naša fantázia.

"Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: "Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám." (Lk 18, 11-12)

A podľa čoho poznáme, že to je len snívanie a fantázia? Presne podľa toho: že sa náš život nemení. A ak hej, tak len zdanlivo, pretože v skutočnosti stále všetko ide podľa našich predstáv, našich očakávaní. A zvyčajne sa to veľmi nedotýka takých tých "vážnych vecí" ako sú majetok, peniaze, zamestnanie, to nie. A ak hej, vždy len podľa nás. V našich predstavách sa Boh prispôsobuje nám, nie my Bohu.

A aj podľa pýchy. Dokonca aj na pokoru sme pyšní a hľadáme zvrchu na tých chudákov, ktorí na rozdiel od nás nevedia, že sú hriešnici, tak, ako to vieme my, už pokročili na ceste svätosti.

"... *A tento zástup, ktorý nepozná zákon, je prekliaty.*" (Jn 7, 49)

Skutočná modlitba nás vedie k *mlčaniu* pred Pánom. Mlčanie nás vracia do *reality* a naše snívanie sa rozbieha o jej tvrdé a ostré skaly.

"*Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: "Bože, buď milostivý mne hriešnemu."*" (Lk 18, 13)

V mlčaní a nahote reality vidíme seba takých, akí sme, v celej svojej nepatričnosti (porov. predch.), vo všetkej svojej tvrdosti a samolúbosti a ľahostajnosti, tuposti.

"... *ako nerozumné zvieratá, od prírody určené na to, aby ich lovili a ničili...*" (2Pt 2, 12)

Tam, v tom *skutočnom*, v jeho poznaní a uznaní, v bolesti nad tým, že nás to *ani nebolí*, sa potom začína naša premena. Bolestná, namáhavá, ťažká - ale taký predsa tréning je, nie? Ak by tréning nebol ťažký a nebolel, k čomu by bol? Nanič. *No pain, no gain* (žiadna bolesť, žiaden rast), hovorí ošúchané príslovie. A, áno, dotkne sa aj našich pozemských istôt: majetku, peňazí, vzťahov s inými ľuďmi, možno aj zamestnania... Určite rozbiže naše predstavy o tom, ako by mal vyzerat' náš život, naša budúcnosť...

"*Veru, veru, hovorím ti: [...] iný ťa opáše a povedie, kam nechceš.*" (Jn 21, 18)

"*Zachej vstal a povedal Pánovi: "Pane, polovicu svojho majetku dám chudobným a ak som niekoho oklamal, vrátim štvornásobne."* Ježiš mu povedal: "*Dnes prišla spása do tohoto domu. Veď aj on je Abrahámovým synom.*" (Lk 19, 8-9)

Naša premena sa vždy odohráva v realite. V mlčaní modlitby, ktorá nás stavia pred skutočného Boha a v Jeho Svetle odhaľuje naše skutočné ja. V realite pokánia, skutočnej bolesti a skrúšenosti srdca, ktoré spoznali tvrdú pravdu o sebe. V radosť skutočného obrátenia, ktoré spoznalo lásku a dobrotu skutočného Boha. A v skutočnom "vonkajšom" živote, keď ho Pán berie do svojich rúk, so všetkým, čo k nemu patrí, áno, aj s našou *peňaženkou* a *kariérou*, a všetko toto nepredvídateľne mení podľa seba. A všetko v triezvosti, nie v nijakom snívaní či v nejakej sentimentalite. A vždy sme to *my*, kto sme premieňaní do podoby Boha, skutočne premieňaní. Nie Boh do podoby našich "telesných" želaní a predstáv.

"Preto odložte všetku nečistotu a akúkoľvek zlobu a v tichosti prijmite zasiat slovo, ktoré má moc spasit' vaše duše." (Jak 1, 21)

A zrazu je všetko úplne inak. Bolestne inak. Nádherne inak. *Great pain, great gain, great joy* (veľká bolesť, veľký rast, veľká radosť). Ako opisuje Guigo II. Kartuzián, *v tomto umieraní podivuhodne ožívame*.

Drž sa reality. Drž sa mlčania. Drž sa konania.

"Lebo ako telo bez ducha je mŕtve, tak je mŕtva aj viera bez skutkov." (Jak 2, 26)

"Keď sa modlíte, nehovorte veľa ako pohania." (Mt 6, 7)

"Len mlčanlivý a múdry muž si získa úctu." (Sir 21, 31)

"Prebud' sa, ty, čo spiš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietit' Kristus!" (Ef 5, 14)

L'útosť a bolesť nad sebou a radosť a jasanie z Boha. Potrebné je prežiť oboje, vlastnú biedu i milosrdenstvo Boha, v celej hĺbke jedného aj druhého. Inak to nejde. Bez jedného či druhého by to bola stále len ilúzia.

"Kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila milosť." (Rim 5, 20)

Oboje naraz. Bolesť i úľava. Smútok i radosť. Skrúšenosť i sloboda. Jedno z nás, jedno z Boha. Oboje naraz, bez odporovania jedno druhému, oboje jedno v druhom jedno. To je onen *pokoj*, to je oná *pravda*. Rozkoš blaženosti. Znak toho, že sme triezvi, v realite, v pravde. V Bohu. V Nebi, na ceste doň. Telo sa postí a umiera, duša však jasá v Bohu a ožíva.

"*Nemám väčšej radosti, ako keď počujem, že moje deti žijú v pravde.*" (3Jn 1, 4)

Milujem Ťa, Pane, taký, aký som. Úbohý, tupý, otupený, zatvrdnutý, nevládny. Nič iné nemám, nič viac dať neviem.

"*Ale so skrúšenou dušou a poníženým duchom nech dosiahneme prijatie!*" (Dan 3, 39)

Nesnívajme o obrátení. Nepredstavujme si, ako sme obrátení. Obráťme sa. Buďme obrátení. Amen.

Dnes. Teraz. Fakt.

Viera má mnoho odtieňov a rozmerov. Identita, istota, dôvera, porozumenie,... Je to tiež spoznanie, že niečo je pravdivé, pretože sme sa uistili o pravdivosti.

Viera nakoniec znamená aj prijať niečo za *skutočné*. Že to naozaj tak je. Jedno, či človek uverí *diagnóze, ktorú mu hovorí lekár alebo dôvernej šeptande o skvelej a jedinečnej príležitosti investovať úspory do nejakého podniku*, alebo *Evanjeliu Boha o našom zbožštení*. Uveriť znamená prijať to za *skutočné*: Tak teda takto to je, o toto ide, naozaj to tak je! Uvedomiť si to a prijať to.

Čo sa stane s človekom, ktorý takto uverí, že naozaj Boh ho vybral a vyvolil, aby sa aj on sám v Bohu stal bohom a to skutočne a naveky? Čo sa stane s človekom, ktorý tomuto Evanjeliu Boha uverí? Naozaj to potrebujeme vysvetľovať? Je to predsa jasné...!

"Jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predom mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi." (Flp 3, 13-14)

Niektorým chyba poznanie, aj mnohým kresťanom. Neveria, pretože nevedia čomu uveriť.

"Ako budú vzývať toho, v ktorého neuverili? A ako uveria v toho, o ktorom nepočuli?" (Rim 10, 14)

Ako katolíci síce máme v Cirkvi zachované plné poznanie Evanjelia, Boh buď za to denne natisíckrát pochválený, ale tiež často, isto väčšinou, už nie vieru. Pretože keby sme naozaj verili Evanjeliu, ktoré poznáme, keby sme ho naozaj prijali za *isté* a nielen za niečo v rovine "zaujímavé, ktovie, ako to naozaj je, veď raz možno uvidíme..." - potom by sme veru úplne inak konali a úplne iný rebríček hodnôt by v našom živote bol...

"Jedenásti učeníci odišli do Galiley na vrch, kam im Ježiš rozkázal. Keď ho uvideli, klaňali sa mu, no niektorí pochybovali." (Mt 28, 16-17)

A aj katolíci mnohí možno, isto, tiež nevedia a nepoznajú. Nie preto, žeby nemali ako a odkiaľ poznať plnosť pravdy. Ale preto, že sa neunúvajú počúvať, možno dokonca pravde v srdciach odporujú... Je to akoby začarovaný kruh: pretože tomu neverím, neunúvam sa spoznávať to, a pretože to nepoznám, nemám ani ako tomu uveriť: Božiemu Evanjeliu...

Adorácia je potom miesto, kde *skutočný* Boh búcha na škrupinu našej ťarbavosti a ignorancie a neschopnosti prijať to, čo je zjavné.

"Žena mu vravela: "Pane, vidím, že si prorok. Naši otcovia sa klaňali Bohu na tomto vrchu, a vy hovoríte, že v Jeruzaleme je miesto, kde sa treba

klaňať." Ježiš jej povedal: "Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme. ... Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde." Žena mu vrela: "Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko." (Jn 4, 19-21.24-25)

Veď uvidíme. Veď ktovie. Raz sa možno dozvieme. Ale teraz ešte nie. Si prorok, ale ja neviem, je to naozaj tak, ako hovoríš? Čo ja viem. Keď je to všetko také divné. Je to namáhavé, uvažovať o tom. Nechajme to tak. Raz príde mesiáš, potom možno zistíme, ako to naozaj je.. A dovedy to môžeme dať nabok a nemusíme sa týmito ťažkými vecami vyrušovať ani zaoberať.

No, nevidíme sa v tej žene viac či menej aj my? *Dnes to riešiť nemusíme, veď aj zajtra je deň, dnes nemám čas, potom, neskôr, raz...* Prokrastinácia v kresťanstve. Alebo *akedia*, skysnutosť už v samom počiatku, únava z cesty, na ktorú sme sa ešte ani len nevybrali?

Päťou svojho bytia Boh udiera na škrapinu tejto našej zadubenosti, aby nás prebral z otupenosti, vyháňavosti, zľahčovania a nechápavosti, že nám to stále nedochádza, že stále akosi nedokážeme vziať vážne veci vážne a skutočné ako skutočné. V Písme. V udalostiach nášho života. V adorácii svojej Prítomnosti v Eucharistii.

"Hľa, ja robím čosi nové, teraz to kľíči, nebadáte?" (Iz 43, 19)

Písmo nám hovorí, kričí, výzva: Dnes. Dnes. Teraz.

"Hľa, teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy!" (2Kor 6, 2)

"Preto, ako hovorí Duch Svätý: "Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia ako pri vzbure, v deň pokúšania na púšti, kde ma pokúšali vaši otcovia; skúšali ma, hoci videli moje skutky ... Dávajte si pozor, bratia, aby nik z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ale deň čo deň sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to "dnes", aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu." (Hebr 3, 7-9.12-13)

Urob to dnes. Teraz. Hneď. A urob to naozaj. Skutočne. Nepochybuj o tom, čo je isté, zjavné, overené. Neodkladaj to, čo je nadovšetko naliehavé. Urob to. Hneď dnes. Hneď teraz. A naozaj to urob.

"Inému vravel: "Pod' za mnou!" On odpovedal: "Pane, dovol' mi najprv odísť a pochovať si otca." Ale Ježiš mu povedal: "Nechaj, nech si mŕtvi pochovávajú mŕtvych. Ty chod' a zvestuj Božie kráľovstvo!" Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovol' rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 59-62)

"Kto bude v ten deň na streche a veci bude mať v dome, nech nezostupuje vziať si ich, a kto bude na poli, nech sa takisto nevracia nazad. Spomeňte si na Lotovu ženu." (Lk 17, 31-32)

Konanie je najlepší liek na otupenosť, na váhavosť, na neistotu, na beznádej, na všetko. Ísť, urobiť, presvedčiť sa.

"Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán!" (Ž 34, 9)

"Ježiš mu povedal: "Chod' a rob aj ty podobne!" (Lk 10, 37)

Konanie je nakoniec a hlavne liekom aj na samo naše zatratenie...

"Nebol náš otec Abrahám ospravedlnený zo skutkov, keď obetoval na oltári svojho syna Izáka? ... Lebo ako telo bez ducha je mŕtve, tak je mŕtva aj viera bez skutkov." (Jak 2, 21.26)

V Eucharistii, dva metre predou mnou, je Boh, ktorý sa stal Telom, človekom a nakoniec Chlebom Života, aby mňa, človeka, urobil bohom. Dokázal a urobil to už na nespočetných zástupoch ľudí predou mnou. V tomto smere niet o čom uvažovať, Boh je nanajvýš "seriózna a zavedená firma". Teraz prišiel za mnou, aby to isté urobil so mnou. Dofrasa, prečo a na čo vlastne ešte čakám? Kvôli čomu vlastne ešte otáľam? O čom tu vlastne ešte špekulujem? Tu Je. Tu stojí. Tu čaká. Na čo čakám?

"Šimon Peter padol Ježišovi k nohám a povedal: "Pane, odíd' odo mňa, lebo som človek hriešny." Hrôza sa totiž zmocnila jeho i všetkých, čo boli s ním, nad úlovkom rýb, ktoré chytali. Takisto aj Zebedejových synov Jakuba a Jána, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Tu Ježiš povedal Šimonovi: "Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí." A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním." (Lk 5, 8-11)

"Preto ju ja vyvábim, zavediem ju na púšť a prehovorím k jej srdcu." (Oz 2, 14)

Duch, pravda a veľké nič

Sedím pred Pánom, ako kedysi David...

A keď vidím na sebe všetku tú... ani neviem, ako to nazvať: Nemotornosť? Ťarbavosť? Tuposť? Zadubenosť? Česi na to majú slovo, že "netečnosť"... - keď toto na sebe a v sebe vidím, som v pokušení, nutkaní ísť a niečo s tým rýchlo robiť, veď je to strašné, je to ako byť ochrnutý, meravý, ako nejaká vec a nie živý tvor...

Bola by to ale asi chyba. Naša nádej nie je v nás, je v Bohu. On uzdravuje, nie my. Myslím, že by som mal urobiť presný opak. Úplne sa uvoľniť, poddať, odovzdať, vydať Kristovi. Aby On konal, aby On uzdravil.

"Tu muži priniesli na nosidlách človeka, ktorý bol ochrnutý, a pokúšali sa dostať ho dovnútra a položiť pred neho. Ale keď pre zástup nenašli priechod, kadiaľ by ho vniesli, vyšli na strechu a cez povalu ho na lôžku spustili priamo pred Ježiša. Keď videl ich vieru, povedal: "Človeče, odpúšťajú sa ti

hriechy." ... A on hned' pred ich očami vstal, vzal si lôžko a velebiac Boha odišiel domov." (Lk 5, 18-20.25)

Pre našu byvšiu pýchu a sebedomie je to smrteľné, neznesiteľné, zahanbujúce, takto nemohúco len nechať a čakať na Božiu záchranu. A to je dobré.

Nechcem túžiť po veľkých veciach, veľkých podľa mňa. Nechcem túžiť po ničom. Len po tomto, aby som mohol byť ukrytý v Ňom, aby On bol všetkým vo mne.

"Tu sa ozval Peter: "Pozri, my sme opustili všetko a išli sme za tebou." (Mk 10, 28)

"A zasa ho diabol vzal na veľmi vysoký vrch, ukázal mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu a vrazil mu: "Toto všetko ti dám... " Vtedy mu Ježiš povedal: "Odíď, satan...!" (Mt 4, 8-10)

"Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov." (Jn 4, 23)

V pravde. Skutočný Ja pred skutočným Ním. Nič viac. On Neho pochádza skutočná veľkosť, ktorá stavia na našej malosti. Na pravde.

"Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi. A urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby bol Otec oslávený v Synovi." (Jn 14, 12-13)

On to urobí. Nie my. On. V Duchu a v pravde.

V Pravde o Bohu, v pravde o sebe, pravdivo sa poddať a nechať Ducha vojsť a konať, podľa Neho. To je znak opravdivých synov a dcér Boha, že vo všetkom, aj v každom konaní, sú v Bohu a v Pravde, že totiž podľa pravdy oni sú ničím a Boh je všetkým a všetko, čo sa ich rukami deje, koná Boh -

práve preto, že prijali svoju ničotnosť a Boh tak v nich a cez nich je naozaj Bohom, naozaj všetkým.

Učíme sa byť doma

Zrieknuť sa vlastnej vôle. Vlastných predstáv. Byť maličký a nechať sa ako pierko unášať Kristom, Jeho Duchom. Je to krásne i nezvyklé súčasne. Ťažké i ľahké. Ľahké svojou povahou a krásou. Ťažké uskutočnením, lebo sme zvyknutí na opak.

Modlitba a adorácia je prvé miesto, kde sa to učíme, chránený okamih, zátiešie a útočisko. V nádeji, že časom sa z Božej milosti stane takouto modlitbou a adoráciou aj zvyšok nášho života, všetko.

Znova mi ide na myseľ Eckhart a jeho, že obrátenie znamená, že už *sami nechceme vôbec nič*. Dumal som už o tom, uvažoval, analyzoval, zdôvodňoval, ale... viete čo? Niet nad čím uvažovať! Nie je v tom žiadne tajomstvo. Jednoducho je to tak!

"O jedno prosím Pána a za tým túžim, aby som mohol bývať v dome Pánovom po všetky dni svojho života, aby som pociťoval nehu Pánovu a obdivoval jeho chrám." (Ž 27, 4)

A keď nám to Pán v Kristovi splnil a daroval, niet viac po čom pre seba túžiť. Už len sa úplne poddať a odovzdať a ponoriť do tejto slasti, byť v Ňom a On v nás, byť s Ním Jeden Vinič.

"Ak budete zachovávať moje prikázania, ostanete v mojej láske, ako ja zachovávam prikázania svojho Otca a ostávam v jeho láske. Toto som vám povedal, aby vo vás bola moja radosť a aby vaša radosť bola úplná." (Jn 15, 10-11)

Toto je to umenie, ktorému sa učíme: Z Boha sme vyšli a k Nemu smerujeme, v Ňom je náš život, svet, plnosť. Neoddeľovať sa od Neho. A predsa asi potrebné je ono *ovocie poznania dobra a zla*, pretože bez oddelenia sa by sme nespoznali biedu a zlo hriechu ani by sme nepoznali a neocenili dobro, ktorým je Boh a Jeho láska. Ako sme teda spoznali biedu hriechu a oddelenosti, tak sa teraz učíme rozkoši jednoty a svätosti v Bohu. Dvaja v jednom tele, v jednej vôli, v jednom Duchu, Boh a človek, ale už jeden.

"... čo si v ňom [Otec] predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 9-10)

Aké blažené, aké sladké je spočinúť v Ňom, byť doma, skutočne doma! Hľa, dokonca aj pre mňa, starého, nehodného, ťarbavého a nemohúceho duchom, má miesto, svoju lásku, náruč, pokoj, uzdravenie, domov! Kto sa Ti, Bože, vyrovná?

Učiť sa byť ničím, aby bol Boh všetkým.

A naša pozemská identita je...

Na povrchu som hnusné namyslené arogantné sebecké prasa. Presne to je ten vonkajší človek, ktorý musí byť vyzlečený a zahodený.

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy." (Ef 4, 22)

Pod ním sa nachádza ten *vnútorný*, skutočný, stvorený Bohom a nie hriechom, ten pravý.

"Hoci náš vonkajší človek chradne, náš vnútorný sa zo dňa na deň obnovuje." (2Kor 4, 16)

Ako vyzliekať starého a obnovovať nového človeka v sebe?

Myslím, že to nejde bez *bdelosti, sústredenosti*. Inak prepadneme, úplne automaticky, starým návykom a navyknutým spôsobom myslenia, vychodeným cestičkám. Len neustála sústredenosť, bdelosť, pozornosť a prítomnosť tu a teraz tomu dokáže zabrániť.

Aby to ale bolo možné, musí v nás byť skutočná *túžba*. Túžba urobiť to.

"Budete ma hľadať a nájdete ma; ak ma budete hľadať celým svojím srdcom." (Jer 29,13)

To znamená *viera*, že to stojí za to.

"A myslím, že utrpenia tohoto času nie sú hodny porovnávania s budúcou slávou, ktorá sa na nás má zjaviť." (Rim 8, 18)

Nádej, že to v Božej sile dokážem.

"Pán sa k nemu obrátil a povedal: "Chod' s touto svojou silou a vyslobod' Izrael z ruky Madiánčanov! Posielam ťa!"" (Sdc 6, 14)

Láska a vášeň pre toto dielo, rovnaká, aká poháňa *vrcholových športovcov* či úspešných *podnikateľov*.

"Zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou. Bežím k cieľu, za víťaznou cenou Božieho povolania zhora v Kristovi Ježišovi." (Flp 3, 13-14)

Výsledkom je niečo ako "prechodná identita". *Je to ako športovec. Verí, že je budúci šampión, kým sa ním ale naozaj stane, prijíma dočasnú identitu trénujúceho športovca a pretekára*. Rovnako my. Dostali sme od Boha dedičstvo. Ale naša *kondícia*, schopnosť prevziať ho a žiť ho, je veľmi,

veľmi slabá. Sme *rozkysnutí hriešnici*, neschopní nebeského života. A tak prijímame na seba dočasnú identitu *kajúcich*, čiže *trénujúcich hriešnikov* - aby sme raz mohli byť *šampiónmi* v Sláve Boha.

"Už mám pripravený veniec spravodlivosti, ktorý mi v onen deň dá Pán, spravodlivý sudca; a nielen mne, ale aj všetkým, čo milujú jeho príchod." (2Tim 4, 8)

"Je dôležité si uvedomiť, že existuje iba jedna možnosť; buď podstúpiť úplnú premenu a vstúpiť do neba, alebo byť večne odlúčení od Boha v pekle. Existujú iba dva konečné ciele, a ak chceme vstúpiť do neba, musíme byť pripravení na videnie Boha. Svätosť nie je nepovinnou "možnosťou". V nebi sú iba svätí; úplná transformácia nie je "možnosťou" pre nikoho, kto po tomto túži, ale je nevyhnutná pre všetkých, ktorí chcú stráviť večnosť s Bohom." (Ralph Martin)

Športovec je dnes trénujúcim pretekárom, aby bol zajtra triumfujúcim šampiónom. Je to jeho dnešná prechodná identita na ceste k tej zajtrajšej, ktorá mu ostane už naveky, aj keď už šport zavesí na klinec.

My sme *kajúci hriešnici*, čiže *trénujúci hriešnici*, trénujúci *Boží športovci*.

"Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili." (1Kor 9, 24)

To je naša prechodná identita, ktorú na seba berieme. Áno, už sme synovia Boha a dedičia všetkého, už sme. Ale súčasne ešte len musíme dorásť a stať sa schopnými byť tým a žiť to, čiže svätými. A preto namiesto toho, aby sme už teraz boli naplno v Nebi, sme ešte na zemi, kde trénujeme a osvojujeme si schopnosti, potrebné na život v Nebi.

"Celý účel nášho stvorenia, celý účel nášho vykúpenia spočíva v tom, aby sme mohli byť úplne zjednotení s Bohom v každom aspekte nášho bytia." (Ralph Martin)

Sme kajúci, čiže svätosť, Božie synovstvo trénujúci hriešnici, aby sme raz boli Božími šampiónmi, víťazmi v Jeho sláve.

"Kto zvíťazí, zdedí toto; a ja budem jeho Bohom a on bude mojím synom. Ale zbabelci [...] budú mať podiel v jazere horiacom ohňom a sírou; to je tá druhá smrť." (Zjv 21, 7-8)

Túto prechodnú identitu si musíme osvojiť, vytlačiť ju do seba, stať sa tým.

"Hovorím však: Kým je dedič maloletý, ničím sa nelíši od otroka, hoci je pánom všetkého. Je pod poručníkmi a správcami až do času, ktorý určil otec." (Gal 4, 1-2)

Nie, nie som len hriešny človekom, ktorý čaká... neviem, na čo by mohol čakať. *Že mu jedného dňa zaklope na dvere olympijský výbor a tam na gauči pred televízorom ho dekoruje zlatou medailou?* Asi tak by to bolo, keby sme len ako hriešnici sedeli a čakali, že však sa nad nami hádam Pán Boh nejako zmiluje a nakoniec nás len tak, *v župane a rovno z gauča v obývačke* vytiahne hore, do Neba, a postaví medzi víťazov bok po boku s hrdinskými vyznávačmi a neohrozenými mučeníkmi.

Nie, nie som ešte ani šampión. Hoci som vykúpený a je mi darované synovstvo, viera v to nestačí. Viera bez skutkov, čiže *bez tréningu*, je mŕtva a márna. *Športovec aj keď ma ten najvyšší talent, nie je tak hlúpy aby veril, že len sám talent bez tvrdej driny ho urobí víťazom.* Kristus nám dal absolútny "talent na Nebo" - ale sám talent ani sama viera v neho nás šampiónmi a víťazmi neurobia.

Už nie som *len hriešnik* a ešte nie som *ani šampión*. Som *trénujúci hriešnik*, Boží športovec, bojovník o víťaznú cenu Večného Života v Nebi. Toto je moja pozemská identita. Toto musí byť moja pozemská identita. Iná cesta nie je. Neexistuje.

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; ved' doň si povolaný a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

"Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 27)

"Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba!" (Kol 3, 5)

Bol som hriešnik a Boh ma vykúpil a adoptoval za svojho syna a dediča a tak dnes som hriešnik trénujúci Božie synovstvo, trénujúci byť bohom, byť ako Boh. Toto som, toto a nič iné, len a jedine toto: hriešnik trénujúci na syna Boha.

Vtlačte, vryte do seba túto identitu, staňte sa tým, buďte tým, vo dne, v noci, aby vaša myseľ bola týmto úplne samozrejme a podvedome naplnená. Každý deň aby ste úplne samozrejme brali ako nový, ďalší tréning. Vstávam, aby som trénoval. Čaká ma tréning. Nemôžem vynechať. Ani flákať. Preteky sa blížia. Musím trénovať. Dnes. Zajtra. Každý deň. Preto som tu. Nemám žiaden iný zmysel svojho bytia tu, na zemi. Som tu, aby som trénoval. Pre nič iné. To je môj život. To je moja identita. To som. Všetko ostatne je vedľajšie. Všetko ostatné mi v tomto alebo pomáha a slúži, alebo to v mojom živote nemá miesto, zbytočnosť, smeť.

"Celý život cirkevného spoločenstva a kresťanských rodín musí viesť týmto smerom. Je ale tiež zrejmé, že cesty svätosti sú osobnými cestami. Volajú po vlastnej podobe „tréningu svätosti“, ktorý je prispôbenný potrebám jednotlivca. Tento tréning musí integrovať bohatstvá ponuky, poskytovanej všetkým, súčasne tradičnými formami individuálnej i skupinovej asistencie, ako aj novými formami, ktoré sa poskytujú v združeníach a hnutiach, schválených Cirkvou." (Novo millenio ineunte 31, podľa anglického prekladu)

"Ján Pavol II. nazýva farnosti tretieho milénia školami modlitby a miestami, kde sa uskutočňuje „tréning vo svätosti“." (Ralph Martin)

Čriepky V

Estetika môže byť prízemná a banálna, dokonca temná a zlá. Ale *krása*, jej podstatou je to, že nám odhaľuje, zviditeľňuje niečo z Kráasy Boha, pozdvihuje nás, naplňa nás niečím väčším, vznešenejším, než sme my sami. Ak toto chýba, vytráca sa aj sama krása a ostáva iba púha estetika – ak nie dokonca ešte menej: prázdne provokovanie a šokovanie moderného „umenia“...

Boží život prúdi – áno, *prúdi* – v tom jedinom ostro vyhranenom štvorprieniku *Boh – ty – tu – teraz*, vymanenom zo sveta a všetkého jeho balastu, neskutočnosti a všetkej jeho nečistoty, čistom, čírom, vznešenom a nadnesenom.

Ak vám niekto dáva dar, nemôžete sa mu zavďačiť lepšie než tak, že tento dar prijmete, naplno využijete, tešíte sa z neho a tak mu spôsobíte veľkú radosť a vyvýšite ho ako veľkého darcu. S Bohom a Božím synovstvom je to práve tak.

Prvé, čo nás Boh v Eucharistii učí, je, že prvé je bytie, prosté, pravdivé bytie. Najprv musíme byť, potom môžeme žiť a konať to, čím sme. Ale najprv proste byť.

Nie. Nie som ako Boh. Neviem žiť Boží život. Neviem konať Božie skutky. Vzdávam sa. Zostúpim. Budem sa učiť. Budem slúžiť...

Naozaj nepotrebujeme s inovercami diskutovať a dohadovať sa a argumentovať a presviedčať. Svetlo vo tme nepotrebuje reklamu. Stačí nám naplno žiť slobodu, slávu a radosť detí Boha a nehanbiť sa za ňu, žiť ju otvorene pred tvárou sveta a nemať problém o nej aj úplne normálne, otvorene, radostne a „na plnú hubu“ hovoriť bez toho, aby sme zabrdali do akejkoľvek trápnej diskusie – pretože ako môže niekto spochybníť to, čo je vidieť a čoho sa dá dotknúť, Boží život v Bohu?

Ako sa otvoriť spoločenstvu s Bohom? Písmo napovedá: "*Kto ostáva v ňom, nehreší*" (1 Jn 3,6). Ovocím Ježišovho príchodu je – žiaden hriech. Žiaden. Nula. Ani ľahký. Žiaden. Ak teda chceš, aby fakt vošiel, potom presne *toto* musíš chcieť: už nikdy viac žiaden hriech. Tak, ako učí Katechizmus o skutočnom "platnom" pokání: "*Vnútorne pokánie je radikálne preorientovanie celého života, návrat, obrátenie sa k Bohu celým srdcom, zanechanie hriechu, odvrátenie sa od zla spojené s odporom k zlým skutkom, ktorých sme sa dopustili*" (KKC 1431), a ktorým teda "*vylučuje [sa] akákoľvek trvalá záľuba k akémukoľvek hriechu, aj k ľahkému*" (Indulgentiarum doctrina). Je to prosté. Cena za príchod Ježiša je: *žiaden hriech*. Ak chceš Ježiša, musíš chcieť aj cenu: už nikdy nikde žiaden hriech. Bodka. A musíš to fakt chcieť. Rozhodnúť sa pre to.

"Svätá Terézia Avilská sa veľmi jasne vyjadruje o tom, ako bezstarostnosť ohľadom hriechu blokovala jej duchovný rast. "Čo sa všedných hriechov týka, nevenovala som im pozornosť a to je to, čo ma zložilo." Rozhodnutie nikdy si nezvoliť vykonanie ani toho najmenšieho hriechu je dôležitý zlom na naše duchovnej ceste." (Ralph Martin)

Už nikdy nič, čo by zarmútilo Boha...

Modliť sa s vierou znamená modliť sa s vedomím, že odo mňa nezávisí vôbec nič – ani od slov, ani od precítenosti, ani od ničoho – a že všetko závisí iba od Neho, ktorý ma miluje, stojí pri mne a počuje hoc‘ aj moje jediné slovo.

Kto som? Kam patrím? O čo mi ide? Čo urobím?

Adorovať, modliť sa,... Všetko je to o tom: vypnúť, poddať sa vytvoriť Bohu priestor a čas, aby v nás pracoval.

Chod' a rob podobne

Sme ľudia citoví a bežne konáme veci podľa toho, či na ne máme chuť alebo nie.

Ale v skutočne dôležitých veciach sa dokážeme od citov odpojiť a konať to, čo konáme, bez ohľadu na chuť, na pocit či náladu. Toto je tajomstvo aj skutočne úspešných ľudí v hociktovej oblasti života: že to, čo iní ľudia robia vtedy, keď sa im chce, oni robia sústavne, konzistentne, bez ohľadu na pocity.

Toto konanie sa odvíja od vedomia identity a následnej zodpovednosti: *Som rodič, starám sa o deti a domácnosť, aj keby som neraz radšej robil niečo iné, čo by ma bavilo viac. Som športovec, trénujem, aj keď dnes na to nemám chuť a najradšej by som ostal ležať v posteli a dal si pauzu. Ale neurobím to, lebo preteky sa blížia, ja chcem vyhrať a mám zodpovednosť aj voči tímu, sponzorom, trénerovi, ba dokonca fanúšikom...*

Je to vlastne to, čo nazývame *profesionalitou*. Amatér robí, čo a kedy sa mu chce. Profesionál to robí naplno, vážne a bez ohľadu na osobné pocity. *Dobry rodič, dobrý športovec, dobrý podnikateľ*, je v srdci práve takýto *profesionál*.

Ani v našom kresťanstve to nie je inak. *Viera plodí identitu*. Identita plodí *konanie*. Konám, lebo tým *som*, lebo mám zodpovednosť za seba, za iných a voči iným, a predovšetkým voči Bohu, môjmu sponzorovi, ktorý na mňa vynaložil veľké prostriedky a draho za mňa platí. Kresťan je profesionál, syn Boha na plný úväzok, so všetkým, čo z toho vyplýva.

"Čo myslíš, ktorý z tých troch bol bližším tomu, čo padol do rúk zbojníkov?" On odpovedal: "Ten, čo mu preukázal milosrdenstvo." A Ježiš mu povedal: "Chod' a rob aj ty podobne!" (Lk 10, 36-37)

Chod' a rob. Nečakaj na mystické zážitky. Neriad' sa pocitmi. Viera nie je pocit. Je to istota. Vedomie istoty. Je v rozume a v srdci, nie v pocitoch a emóciách. Nádej tiež nie je pocit. Nadšenie je pocit. Nádej je istota úspechu, lebo ho zaručuje Boh sám. Kresťanstvo je život a život sám je konanie. Život sa dá iba *konať*. Život nie je pocit ani nálada. Život je *konanie*, konzistentné sústavné konanie toho, čím sme: Božieho synovstva. Preto mu Ježiš hovorí: chod' a rob. Preto sme súdení zo *skutkov*, nie z pocitov. Pocity sú a odídu. Môžeme sa nabudiť a vyhecovať, keď na to príde, ale aj tak nemôžeme v tomto stave ostať trvalo. Nikto nedokáže byť nabudený a plný adrenalínu 24 hodín denne 365 dní v roku. Ale byť niečím a konať to a tak, to sa dá. Tým môžeme opravdivo byť. A o to ide.

"Trocha poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je možné, minula táto hodina. Hovoril: "Abba, Otče! Tebe je všetko možné. Vezmi odo mňa tento kalich. No nie čo ja chcem, ale čo ty."" (Mk 14, 35-36)

Bez ohľadu na pocit úzkosti, Ježiš proste stále je, čím Je, koná to, čo koná. Nie pocity ale *identita* a jej *konanie* definujú aj Jeho.

Proste chod' a *urob* to.

Odpoj sa od pocitov, prebuď sa z nálad, vynor sa z nich ako z močariska a bahna. Sú to len bezmocné pocity a nálady, keď od nich poodstúpiš a pozrieš sa na ne, zistíš, že nie sú viac, než *zdrap hmly*. Zrazu si uvedomíš, že vlastne ani neexistujú, že nad tebou nemajú žiadnu moc, len tú, ktorú majú nočné mory. Kým спиš, vládne ti sen. Ale keď sa zobudíš, všetka jeho moc sa rozplynie, pretože v skutočnosti nikdy neexistovala. Čo je to pocit? Nálada? Dá sa chytiť? Môže ťa do niečoho tlačiť? Je to niečo skutočné? A zrazu, zobudený z obľúznenia, zisťuješ, že to je iba tieň, bezmocný príznak, na pohľad veľký a desivý, v skutočnosti vetčný a bezmocný. Si voľný, si slobodný. Samo *pokúšenie* mizne, je bezmocné, ak ho ty sám neživíš svojou vlastnou neistotou a vôľou. Nemá inú silu, len tú tvoju. Nedaj mu ju a splasne.

"Diablovi sa vzoprite a ujde od vás." (Jak 4, 7)

Nadýchni sa čerstvého vzduchu bdenia a rozumu, uvedom si, kto si a potom to urob. *Konaj* to, čo *si*. Konanie je najlepší liek na pokušenie neviery. Konanie je najlepší liek na pokušenie beznádeje. Konanie je najlepší liek na oné iracionálne pochybnosti a neistotu, spočívajúce v pocitoch strachu či neistoty. Jednoducho kašli na pocity. Bdi. Ži. Uč sa. Konaj. Trénuj. Užívaj si to. Zvíťaz.

"Však viete, aký je čas, že už nadišla hodina, aby ste sa prebudili zo sna. Ved' teraz je nám spása bližšie, ako vtedy, keď sme uverili. Noc pokročila, deň sa priblížil. Zhod'me teda skutky tmy a oblečme sa do výzbroje svetla." (Rim 13, 11-12)

Diabol obchádza v tieňoch, ilúziách, klamoch, preludoch, v mámení. Boh prebýva vo svetle, v realite. V tom, čo je skutočné, pretože On sám Je.

"Prebud' sa, ty, čo spiš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus!" (Ef 5, 14)

"Preber sa, preber sa, vstaň, Jeruzalem, čo si pil z Pánovej ruky kalich jeho hnevu; omamný pohár si pil, vyprázdnil." (Iz 51, 17)

Ani v modlitbe či adorácii nehľadaj pocity, zážitky ani nálady. Zotrvaj v bytí, v prostom bytí. Prúd' ním. Má svoju vlastnú rozkoš, hlbšiu a širšiu, ktorá je už chuťou Kráľovstva! Nie je to čas spania, driemania ani snívania. Naopak, je to okamih tej najplnšej reality, najtriezvejší okamih plného a číreho bytia v Bohu. Bez slov, bez predstáv, bez všetkého, len číre bytie v Bohu.

"I keby som mal ísť tmavou dolinou, nebudem sa báť zlého, lebo ty si so mnou. Tvoj prúd a tvoja palica, tie sú mi útechou. Prestieraš mi stôl pred očami mojich protivníkov. Leješ mi olej na hlavu a kalich mi naplňuje až po okraj." (Ž 23, 4-5)

Je to návyk, návyk nového života: nespáť a nemoriť sa myšlienkami, predstavami, náladami, pocitmi a čím všetkým, ale bdieť s Pánom a žiť. Konať. Konať svoj život. Skutočný život.

Archimedes hovorí: *Dajte mi pevný bod a pohne zemou.* Kým nemáme pevný bod, sú našim jediným záchytným bodom ilúzie a pocity a všetko to ostatné. Ak chceme žiť plnosť reality, naplno bdiť, existuje len jediný dostatočne pevný bod: Kristus.

"On je kameň, ktorý ste vy, stavitelia, zavrhli, a on sa stal kameňom uholným. A v nikom inom niet spásy, lebo niet pod nebom iného mena, daného ľuďom, v ktorom by sme mali byť spasení." (Sk 4,11-12)

Tri body

Ak chceme byť sebou, existujú tri body, kotvy, bez ktorých to nejde.

Prvou je *Kristus*. Len hľadiac na Neho, vo vzťahu s Ním a v Ňom sme synmi Boha, "synovia v Synovi". Vo vzťahu s Ježišom sme Božie deti. Mimo tohto vzťahu nie sme nič, iba *zhluk buniek a orgánov*, ktorý dnes je zajtra nie je.

"... s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery." (Hebr 12, 2)

"Ved' v ňom si nás ešte pred stvorením sveta vyvolil, aby sme boli pred jeho tvárou svätí a nepoškvrnení v láske; on nás podľa dobrotivého rozhodnutia svojej vôle predurčil, aby sme sa skrze Ježiša Krista stali jeho adoptovanými synmi." (Ef 1, 4-5)

Druhý bod je *Boží svet*. Vnímať svet, realitu, v ktorej žijeme, v jej plnosti, viditeľný svet ako súčasť väčšej *Božej Reality*, ako predsieň a počiatok tak Neba ako aj Pekla. Len vtedy, keď veci vidíme takto celostne, chápeme a rozumieme tomu, čo sa deje s nami či okolo nás. Byť synmi a dcérami Boha sa dá iba v tejto úplnej Realite. Mimo nej veci nedávajú zmysel - preto mnohí, ktorí ju nevidia a nežijú v nej, často hovoria ono 'Prečo?' Prečo sa

toto deje? Prečo ma Boh trestá? Prečo mi Boh nedal to či tamto? Boží svet je prirodzené prostredie Božích synov a dcér. Otvoriť sa mu a vojsť doň a žiť v ňom, zotrvať v ňom, je druhý bod, o ktorý sa opierame a ktorý nám sprístupnil Kristus svojou obetou a Zmŕtvychvstaním.

"A do pokoja vchádzame my, čo sme uverili." (Hebr 4, 3)

"[Boh] nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 13-14)

Tretím bodom je potom sama *prítomnosť*. Naplno, s otvorenými očami, celým srdcom, vnímajúc, byť *tu a teraz*, na *tomto mieste* a v *tomto čase*, prúdiť prítomnosťou, prítomným okamihom, pretože v ňom všetko toto je: Boh, Kristus, Božie Kráľovstvo, Božie synovstvo, Boží svet, Božia moc, všetko. Nie zajtra, nie včera, ale *teraz*. Nie niekde inde, ale *tu*. Prúdiť týmto všetkým.

"Nespomínajte udalosti dávne, o veciach predošlých neuvažujte. Hľa, ja robím čosi nové, teraz to kľúči, nebadáte? Áno, urobím cestu na púšti a rieky na pustatine." (Iz 43, 18-19)

"Hľa, teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy!" (2Kor 6, 2)

Celým srdcom a celým bytím prúdiť *tu a teraz*, s Kristom a v Kristovi v Božom svete. Toto je, tak mi to pripadá, *vzorec bdelosti*. Bdiť ako vidieť a chápať, nezatvárať oči - to je Boží svet. Bdiť ako nestrácať sa v spomienkach alebo v snívaní - to je prítomný okamih, ten jediný skutočný. A nakoniec stáť na pevnom základe, tom jedinom dokonalom vzťahnom bode, zrkadle Reality, zrkadle našej identity - a tým je Kristus, v ktorom jedinom skutočne sme.

"Voviedol si ich a osadil si ich na svojom vlastnom vrchu, na mieste, ktoré si prichystal za bývanie sebe, Pane, vo svätyni, ktorej základy kládli tvoje ruky." (Ex 15, 17)

"Ale vy, milovaní bratia, ktorí to už viete, chráňte sa, aby ste sa nedali zviest' bludom ničomníkov a aby ste neodpadli od svojho pevného základu." (2Pt 3, 17)

Fyzika vraví, že tri body, opory, dávajú telesu dokonalú stabilitu. Náš život, ak sa opiera o tieto tri body, *Božieho Syna*, v ktorom sme aj my synmi, *Boží svet*, v ktorom sme dedičia Boha a *prítomný okamih*, v ktorom jestvuje Božia Realita, tiež nachádza svoju stabilitu: v Kristovi *vieru*, poznanie, kto sme; v Božom svete *nádej*, istotu toho, kam smerujeme, odkiaľ sme vyšli a čo je pre nás pripravené; v prítomnom okamihu nakoniec *lásku*, rozkoš a radosť prúdenia, lietania s Bohom, vznášania sa na krídlach Ducha. Toto znamená bdiť.

Len *tu a teraz* je Boží svet, aby sme v ňom žili, i Kristus, aby sme s Ním boli.

Len v *Božom svete* je možné bez strachu a s radosťou naplno prúdiť prítomnosťou a len v ňom je prítomný Kristus, jeho Tvorca a Kráľ.

A len s *Kristom* môžeme vojsť do Božieho sveta a žiť v ňom, len s Kristom a v Kristovi sa prúdenie prítomnosťou stáva rozkošou, pretože aj uprostred hrôz a zavíjania púšte sveta sa stáva oázou pokoja a prvotinou Neba.

"Tu sa strhla veľká víchrica a vlny sa valili na loď, takže sa loď už naplňala. On bol v zadnej časti lode a spal na poduške. Zobudili ho a povedali mu: "Učiteľ, nedbáš o to, že hynieme?" On vstal, pohrozil vetru a povedal moru: "Mlč, utíš sa!" Vietor prestal a nastalo veľké ticho. A im povedal: "Čo sa tak bojíte?! Ešte stále nemáte vieru?"" (Mk 4, 37-40)

- *Kto som?* Z milosti Krista syn Boha a dedič všetkého.
- *Kam patrí?* Do Neba, je to môj domov, moja vlasť, moja rodinka, môj svet. Tu som doma.

- *O čo mi ide?* Byť s Kristom, dorásť do Jeho Daru, byť Mu na radosť a na slávu, odvdáčiť sa Mu za toto všetko tým, že sa co najdokonalejšie stanem tým, čím má urobil.
- *Čo urobím?* Tu a teraz idem s Kristom na spoločnú cestu, nič iné nechcem, nikde inde byť netúžim, tu a teraz som všetkým, tu a teraz mám všetko. On je môj druh a ja Jeho. Dvaja v jednom Tele. Nikdy Ho už neopustím, nikdy nezaradím, tak, ako ani On mňa.

Byť ako Boh, žiť to, čo Boh, mať Božie vzťahy. To je Nebo. Prvé prijímame a sme tým tu a teraz, v Božej Realite. Druhé žijeme v Božom svete. A v Kristovi vstupujeme do Božích vzťahov Trojjediného Stvoriteľa, ktorý je zdrojom, Alfou a Omegou tohto všetkého.

Strata, ktorá nás už ani nebolí...

Je karanténa a sme na nejaký čas odrezaní od omše a Eucharistie. A to je isto bolestné, hoci je to len na čas.

Pritom si ale už ani neuvedomujeme, už nás tým ani nenariekame, že sme už dlhé roky odrezaní od *ovocia Eucharistie*. Už tak dlho, že nám to pripadá normálne. Dokonca aj kňazom. Dokonca aj biskupom. A to je nekonečne horšie a bolestnejšie, strata sama i to, že nás už ani nebolí...

"No neprosím len za nich [Dvanástich], ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že

ich miluješ tak, ako miluješ mňa. Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja, aby videli moju slávu, ktorú si mi dal, lebo si ma miloval pred stvorením sveta." (Jn 17, 20-24)

Aristoteles kedysi učil, že *štát, to je spoločenstvo ľudí usilujúcich o dobrý, čnostný, dokonalý život*. Bodaj by ho kresťania nemali v obľube! Veď definícia spoločenstva Cirkvi akoby tej jeho z oka vypadla: *Spoločenstvo Trojičnej jednoty ľudí, usilujúcich o svätosť*. Tak by sme mohli zhrnúť, čo o spoločenstve Cirkvi píše Písmo a Cirkev učí sama o sebe.

Toto spoločenstvo je ovocím Eucharistie. V nej sa stávame s Kristom jedným Telom a v tomto Tele sme si aj navzájom jedným telom, skutočne, objektívne, do dôsledkov. Lebo ak nie, potom sme Eucharistii neprijali.

"Keďže je jeden chlieb, my mnohí sme jedno telo, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe. Pozrite na Izrael podľa tela: nemajú azda tí, čo jedia obety, účasť aj na oltári?" (1Kor 10, 17-18)

Svätosť i spoločenstvo sú v skutočnosti jedno. Svätosť je dokonalosť v láske a dokonalá láska tvorí dokonalú jednotu, tak, ako je to v Bohu Trojjedinom. A dokonalá jednota dokonalej lásky vyžaduje svätosť, dokonalé dobro a žiadne sebecko ani zlo. Oboje je jedno.

"Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1Jn 4, 8)

"Usilujte sa o pokoj so všetkými a o svätosť, bez ktorej nik neuvidí Pána." (Hebr 12, 14)

Kresťanstvo sa nedá žiť mimo tohto spoločenstva Cirkvi, v ktorom sme v Kristovi skutočne *jedno telo a jedna duša* (a učíme sa tomu spoločne) - jednoducho preto, že kresťanstvo je týmto životom, je touto jednotou. Kresťanstvo nie je (len) svetonázor, nie je to ani (len) viera v niečo, bár je to aj viera v Krista ako v Spasiteľa.

"Čo ma oslovujete: "Pane, Pane," keď nerobíte, čo hovorím?" (Lk 6, 46)

Kresťanstvo, to je: *mnoho ľudí - jeden v Kristovi.*

"Lebo všetci, čo ste pokrstení v Kristovi, Krista ste si obliekli. Už niet Žida ani Gréka, niet otroka ani slobodného, niet muža a ženy, lebo vy všetci ste jeden v Kristovi Ježišovi. A keď ste Kristovi, ste Abrahámovým potomstvom a podľa prisľúbenia dedičmi." (Gal 3, 27-29)

Niekedy pred 200 rokmi sa začali rozpadávať vonkajšie formy tohto spolužitia: *obec, kde ľudia, zväčša roľníci, ako komunita spoločne žijú všetko, od pasenia, orania, kosenia, zväžania až po liturgiu, modlitbu, svadby či pohreby.*

Dnes sme rozmetaní do sveta, každý sám do svojho zamestnania, do škôl, deti od svojich rodičov, manželia od svojich manželiek, sused od svojho suseda. Dnes *obec* ako *spoločenstvo ľudí* v tom Aristotelovom zmysle už neexistuje. Len nahromadenie domov a byrokratická samospráva nad nimi.

V Cirkvi sme na toto nedokázali zareagovať, u nás do veľkej miery aj kvôli rokom totality. Výsledok? Cirkev sa nám zmenila rovnako. Stali sme sa tak v praxi tiež len nahromadením inak si viac-menej cudzích ľudí, nad ktorými je farský *úrad* a ktorých spája iba to, že sa v nedeľu (aj to len 10%) stretnú v jednej budove kostola a majú úrad, kde občas idú niečo vybaviť: krstný list, sobáš, dať na omšu...

"A bolo jej [šelm] dovolené viesť vojnu proti svätým a zvíťaziť nad nimi. Dostala moc nad každým kmeňom, ľudom, jazykom a národom." (Zjv 13, 7)

Keď sa rozpadla vonkajšia forma, časom zomrelo aj vnútro. Cirkev prestala byť až na malé výnimky *ciркvou*. Už nie je spoločnosťou. Už sa v nej nežije kresťanstvo, Boží Život. Už sa ani neučí, ani netrénuje. Eucharistia sa už neprijíma, lebo jej nedovoľujeme, nechceme, netúžime, aby z nás jedno Kristovo Telo vytvorila. Už sa väčšinou len *prehľta*... Každý je ponechaný sám na seba, napospas všetkému. A z nás, kňazov, sa z mnohých stali *úradníci* a *údržbári* prázdnej škrupiny povrchu. A aj keď nie, sme často bezradní a zúfalí a často sami stratení a opustení uprostred biskupstva, ktoré

sa tiež javí byť viac *úradom*... Hynieme my, hynú oni... Každý sám, každý opustený...

"Nájomník a ten, čo nie je pastierom a ovce nie sú jeho, opúšťa ovce a uteká, keď vidí prichádzať vlka, a vlk ich trhá a rozháňa." (Jn 10, 12)

"Som ako pelikán na púšti, ako kuvik uprostred zrúcanín." (Ž 102, 7)

"Na mori sa zrazu strhla taká búrka, že sa vlny prevaľovali cez loďku; a on spal. Pristúpili k nemu a zobudili ho slovami: "Pane, zachráň nás, hynieme!"" (Mt 8, 24-25)

"Pre vás je už čas bývať vo vykladaných domoch, kým tento dom je pustý? Nuž, teraz toto hovorí Pán zástupov: Všimnite si, ako sa vám vodí! Siali ste veľa, málo ste zvažali; keď ste jedli, nenasytili ste sa; keď ste pili, nenapojili ste sa; obliekaním ste sa nezohriali a kto robil za mzdu, dával mzdu do deravého vrečka." Toto hovorí Pán zástupov: "Všimnite si, ako sa vám vodí! Chodte do hory, dovezte drevo a stavajte dom! Budem v ňom mať záľubu a oslávim sa, hovorí Pán."" (Ag 1, 4-8)

"A modlila sa k Pánovi, Izraelovmu Bohu: "Môj Pane, ktorý si naším jediným kráľom, pomáhaj mne opustenej, ktorá nemá okrem teba nijakého iného pomocníka."" (Est 14, 3)

Úplne, odznova, nanovo

Ako často konáme Božie diela, ktoré ale v skutočnosti Božie diela nie sú. Sú to naše *ľudské* diela, ktorými našim *ľudským* spôsobom chceme slúžiť Bohu, ale podľa *seba*.

Kým sme malí vo viere, ešte len po prvom obrátení a ku skutočnému kresťanstvu sa ešte len blížime po ceste očisťovania, Boh to zaiste

prijíma. *Sme ako malé deti, ktoré sa svojmu otcovi motajú pod nohami pri práci a snažia sa mu svojim detským spôsobom pomáhať. Sú pri tom úprimné, zlaté a aj úplne neužitočné. Ale otec ich nechá, lebo sú ešte malé a robia to s dobrým úmyslom. Ale keď podrastú, začne ich učiť, ako robiť veci skutočne, nie detský, ale dospelé, nie len akože, ale naozaj.*

Druhé obrátenie je aj obrátenie ku skutočnému učeníctvu. Vydávame svoj život Bohu a On nás začína učiť *svojim* spôsobom, viest' svojimi cestami, aby sme konali už dospelé *Jeho* skutky, ako skutoční *synovia a dcéry* svojho Otca.

"Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi." (Jn 14, 12)

Musíme mať ale odvahu zanechať detinskosť a nedospelosť, ktorú sme si zo sveta priniesli, aj svoju detinskú pýchu na to, ako to všetko dobre a skvelo žijeme a robíme, aj svoju lenivosť a pohodlie, keď nám vyhovuje robiť si veci po svojom, a to aj keď vidíme, že neprinášajú ovocie.

"Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi." (Jn 15, 8)

Ak dovoľíme, aby v nás prevládala láska k Otcovi a túžba osláviť Ho, sme pripravení zanechať svoju *dospelácku detinskosť* a dospieť do *dospelosti Božieho dieťaťa*, ktoré je konečne pripravené začať sa učiť od svojho Otca skutočnej Božej práci. Stávame sa učeníkmi Krista, otvárame sa vedeniu Jeho Ducha a možno sprvu so strachom a možno s nostalgiou za strateným pohodlím, ale vydávame sa s Bohom na nové a neznáme cesty, aby sme robili nové a nám neznáme veci novým a pre nás neznámym spôsobom, tak, ako nás povoláva Pán. Výsledkom je ovocie.

"A povediem slepých cestou, čo nepoznajú, po im neznámych chodníkoch ich odprevadím. Tmu pred nimi obrátim na svetlo a hrboľaté cesty na rovinu. Toto sú skutky, ktoré urobím a neodstúpim od nich." (Iz 42, 16)

Skostnatenosť, biedna stareckosť, čo je neschopnosť a neochota učiť sa nové veci, to je obrovská a smrteľná prekážka v živote s Bohom. Ved' sme uverili Bohu, ktorý *všetko robí nové*, ako by sme mohli zotrvať v tom *starom*?

"Máte odložiť starého človeka s predošlým spôsobom života, ktorý sa ženie za klamnými žiadosťami do skazy, a obnovovať sa duchovne premenou zmysľovania, obliecť si nového človeka, ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti." (Ef 4, 22-24)

Toto je, myslím, náš častý problém. Zdráhame sa takto vydať Bohu. Chceme Mu slúžiť, ale *podľa seba*, po starom, v pohodlí starého návyku, bez námahy premeny a bez nutnosti čeliť neznámemu a novému.

Ak sa ale pozrieme na svätých, na každom jednom vidíme okamih, keď ich Pán povolal a oni vykročili za Ním. Ich život sa zmenil, často úplne a od základu. Stali sa novými ľuďmi. A priniesli Bohu - ci skôr Boh cez nich? - nevídané ovocie.

"Vtedy na teba zostúpi Pánov duch, budeš vo vytržení s nimi a zmeníš sa na inakšieho muža. Keď sa ti všetky tieto znamenia splnia, rob, čoho budeš schopný, lebo Boh je s tebou." (1Sam 10, 6-7)

Boh prichádza, aby nás úplne premenil, aby z nás urobil úplne nového Božieho človeka, ktorý žije úplne nový Boží život a koná úplne nové skutky - Božie. Toto je naša nádej, v to dúfame. Peklo by bolo ostať naveky, ako sme, ponechaní a zatratení.

"Dvaja budú na poli, jeden bude vzatý, druhý sa ponechá." (Lk 17, 36)

Ale toto je aj cesta. Nie je možné premenu dosiahnuť inak, ako premenou, tým, že sa Bohom necháme takto premeniť podľa Neho. Tak sa tomu prestaňme vyhýbať, nadýchňime sa, vierou odsuňme nabok strach a urobme to!

"Pán prišiel, zastal si a volal ako predtým: "Samuel, Samuel!" A Samuel odvetil: "Hovor, tvoja sluha počúva!" ... Samuel dorastal, Pán bol s ním a

ani jednému z jeho slov nedal padnúť na zem, takže sa celý Izrael od Danu až po Bersabe dozvedel, že Samuel ako Pánov prorok je spoľahlivý." (1Sam 3, 10.19-20)

Predstúp pred Boha ako novonarodené dieťa, ktoré ešte nemá žiadnu minulosť ani si ešte nestihlo vymyslieť žiadnu budúcnosť, nemá žiadne návyky, nemá žiadne predstavy, nemá ani žiadne túžby ani žiadne strachy či obavy, ani ešte nie je k ničomu pripútané, na ničom nelipne, nie je ničím poznačené, nemá nič, je čisté a číre ako nová prázdna nádoba, pripravené nechať sa úplne a od samého základu úplne nanovo sformovať Otcom do novej podoby, podľa Jeho ľubovôle. Nemá nič to seba, preto môže prijať všetko z Boha.

"Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." (Lk 18, 17)

"Krstom sme teda s ním boli pochovaní v smrti, aby sme tak, ako bol Kristus vzkriesený z mŕtvych Otcovou slávou, aj my žili novým životom." (Rim 6, 4)

Nič predo mnou, nič za mnou, nič nado mnou, nič podo mnou, nič napravo, nič naľavo, oddelený a odpútaný od všetkého, len Boh a ja a Boží osud, ktorý pre mňa od stvorenia sveta pripravil.

Naozaj si to navykať!

Skutočne sebou, vnútorným človekom, som len vo vzťahu s Kristom.

A teraz nemyslím vzťah v zmysle, že *ved' v Neho verím a milujem Ho* a tak. Myslím skutočný a reálny vzťah, spoločenstvo, keď sme skutočne *spolu*.

Je to ako krasokorčuliarsky pár. *On bez nej nie je ničím. Povedia mu, ukáž nám na ľade, čím si - a on povie: Sám? Ako by som mohol sám a bez*

partnerky zajazdiť náš spoločný tanec? My sme pár! Tak sme my a Kristus. Dvaja v jednom Tele. V Kristovi a s Kristom sme sebou. Bez Neho a mimo Neho nie sme nič.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 4-5)

"... s očami upretými na Ježiša, pôvodcu a završiteľa viery." (Hebr 12, 2)

A to doslovne. Musíme sa učiť bdelosti. Neustálej pozornosti voči Ježišovi. Neupadať do bezmyšlienkovitosti, do roztržitosti, kedy si nevšímame, nevnímame skutočnosť, kedy sme uznesení a odtrhnutí svetom od Krista i sami od seba. Byť naplno prítomní tu a teraz a s Kristom a v Kristovi. V ňom naplno byť, v ňom naplno vnímať. V ňom byť prebudeným synom Boha.

Nie je to drina ani námaha. Možno sprvu, trochu. V skutočnosti je to brána k plne intenzívnemu žitiu, *prúdeniu* samého bytia, samého života. Takéto *prúdenie* je rozkošou samo osebe. Čo potom *prúdenie* Božieho syna v Božom Synovi, Kristovi, samom Bohu? A dosahuje sa nie vzopätím a kľčovitou námahou, ale presne naopak, poddaním sa a uvoľnením, ako *prebudením sa z noci do slnečného rána*.

"Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu." (Mt 11, 29)

Je to ako sama viera, ktorá tiež nie je namáhavým vzopätím, ale kapituláciou pred tým, čo Je, poddaním sa, nevzpieraním sa realite. Rovnako aj tu, v samom živote, jednoducho len pustíme tie všetky putá a špagáty, ktorými nás skúša pútať k sebe svet, otrasieme sa, pretrieme si oči - a čo ostane, je práve toto: Boh, Boží svet, v ktorom skutočne sme a prítomný okamih reality.

"Z oblaku zaznel hlas: "Toto je môj vyvolený Syn, počúvajte ho!" A kým hlas doznel, ostal Ježiš sám." (Lk 9, 35-36)

Tu a teraz, v Božej Realite, s Kristom a v Kristovi. Tri kotvy nášho pravého Ja, nášho Božieho synovstva. Musíme sa naučiť byť nimi neustále ukotvení. Vedome v tomto stave zotrvať vo všetkom, čo robíme, kde sme, čo žijeme. Sú to jediné tri kotvy, ktoré nás pripútaním oslobodzujú k tomu, aby sme mohli voľne lietať v závrtných výšinách Boha.

Ty, ja, tu a teraz. Model a základ života. Adorácia a tiež aj vnútorná modlitba sú chráneným miestom, kde si môžeme v tichu a mlčaní nerušene navykáť na tento spôsob bytia - aby sme si ho potom udržali, stále viac, hlbšie a lepšie, aj von, uprostred chaosu sveta.

"A svet sa pominie, aj jeho žiadostivosť. Kto však plní Božiu vôľu, ostáva naveky." (1Jn 2, 17)

Žiadna žiadostivosť. Žiadne porovnávanie sa. Žiadne súperenie. Žiadne posudzovanie. Žiaden strach. Žiadna neistota. Žiadna ustarostenosť. Pokoj. Boží pokoj. *Nirvana Christi.* Prúdenie života. Nebo.

V Duchu a v Pravde

Neviem posúdiť ten teologický spor, či Miguel Molinos bol a či nebol *kvietista* (podľa mňa ani nie). Ale jedno viem: modlitba pokoja a mlčania, o ktorej píše, je naozaj vrchol.

Na nič nemyslieť, nič nehovoriť, nič si nepredstavovať, len jednoducho *byť* pred Ním, s Ním, v Ňom... Nie je vari toto Nebo, číre bytie, účasť na samom Božom Bytí, ktoré samo v sebe obsahuje všetko?

A tak mlčanie adorácie, bytie spočívania pred Ním a v Ňom je predchuťou Neba. Návšteva medzi všetkými svätými, v ich blaženom spoločenstve. Prísľub a chuť toho, v čo sami dúfame. Takto vchádzame do Kráľovstva, do Neba, aby sme v ňom boli. Odtiaľ sila a schopnosť žiť Nebo v *spoločenstve* farnosti i konať *nebeské skutky* uprostred pustiny a cudziny sveta. Tu sa učíme a navykáme si *byť*, aby sme tam dokázali *konať* a *žiť*.

Tu, v mlčaní a prostom bytí s Pánom, je všetko čisté, číre a jasné. Tu je studňa a prameň všetkej múdrosti, len z nej musíme naučiť sa piť.

Pravda je viac, než myšlienka. Je to samo bytie, sama realita. V plnosti Boh Je Pravda. V tomto mlčanlivom bytí sa vynára - a my ju zakúšame - aj pravda o nás, stvorená v nás krstom. Toto je Boží Pokoj.

Tu sa zriekame a odumierame všetkému, aby sme v Bohu a skrze Boha všetko prijali odznova a nanovo, už vzkriesení. Tu prijímame a vidíme seba takého, akí sme, mŕtvi a hriešni. A súčasne prijímame svoje nové ja, živé a od Boha. Je to pravda o sebe v Pravde, Bohu a pravde od Boha. Už netúžime utekať ani zakrývať svoju biedu, lebo je to len jedna pravda, ktorá usvedčuje, ale láskavo, nežne a hneď aj premieňa a uzdravuje.

"... *aby bol Boh všetko vo všetkom.*" (1Kor 15, 28)

Tu, v Kristovi, viem, kto som. Viem, lebo to som. Nie rozumom. Som. A je naozaj tak, ako hovorí Ján:

"*Jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet.*" (1Jn 5, 3-4)

V porovnaní s Ním je všetko tak malicherné, tak maličké...! Z mlčania adorácie sa vynára Jeho Svet.

"*Videl som nové nebo a novú zem, lebo prvé nebo a prvá zem sa pominuli a ani mora už niet. A videl som, ako z neba od Boha zostupuje sväté mesto, nový Jeruzalem, vystrojené ako nevesta, ozdobená pre svojho ženicha.*" (Zjv 21, 1-2)

Celý vtíp duchovného života je navyknúť si ostať takto natrvalo a stále viac.

"Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne." (Jn 15, 4)

"Prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctítelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov." (Jn 4, 23)

Krstom sme sa stali nekonečne bohatým vesmírom, pretože sme sa stali Chrámom Boha, sám Boh je v nás a s Ním všetka plnosť.

Ako dávni priatelia

Klaňať sa Bohu a uctievať Ho je veľká vec. Žiť s Ním, skutočne a prosto a v Pokoji Božom, je väčšia vec. Tamto bol Starý zákon. Toto je Evanjelium.

Tak je to s človekom, ktorý vymenil hriech za Božiu prítomnosť. Lebo hriech a žiadostivosť nie je možné žiť s Bohom, iba proti Bohu. A ak taký človek aj uctieva Boha a klania sa Mu, k čomu to je?

"Najprv hovorí: "Obety ani dary, ani obety zápalné, ani obety za hriech si nechcel, ani sa ti nepáčili" — a ony sa prinášajú podľa zákona. Potom povedal: "Hľa, prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu." Ruší prvé, aby ustanovil druhé." (Hebr 10, 8-9)

Cieľom je bývať s Pánom. Nie Boh s nami, ale my s Ním a u Neho. Byť si blízki, skutočne a opravdivo žiť, konať, robiť a hovoriť všetko s Ním a v Ňom, ako dvaja starí, dobrí, dôverní, dávni priatelia, ktorí sa jeden pred druhým už nemusia na nič hrať, nič predstierať, nijako okúňať, pretože jeden druhého poznajú, úplne si dôverujú a jeden druhého úplne prijímajú a milujú takého, aký ten druhý je. Ak takto žijeme s Bohom, vošli sme do Jeho Pokoja.

Ak naozaj všetko takto prosto, bez pretváranky, prirodzene, bez vzrušenia ale zato v hlbokom pokoji žijeme a konáme s Bohom, ak je takouto adoráciou a *communio*m všetko, jedno či *omša*, *zametanie*, *krájanie cibule*, *orezávanie sviečky*, *pisanie teologickej práce*, *modlitba ruženca*, ak toto všetko proste konáme v hlbokom súzvuku a jednote s Bohom ako vskutku jeden, dvaja v jednom tele, ak takto prosto a prirodzene a samozrejme v podľa Boha Bohu žijeme, potom sme vskutku Jeho deti a On náš Otec, potom sme vskutku priatelia, potom sme už vskutku vošli.

Láska a jednota, do ktorej nás Boh pozýva, je vskutku domácka, blízka, prostá a bezprostredná. Nie je v nej nič umelé, nič barokové, nič nafúknuté. Prostá domácka láska domácich Boha.

"Tak sa splnilo Písmo, ktoré hovorí: "Abrahám uveril Bohu a to sa mu počítalo za spravodlivosť." A bol nazvaný Božím priateľom." (Jak 2, 23)

Človeku sa derú slzy do očí, keď mu Pán dá toto zažiť a pozve ho do tejto *domácej blízkosti*, už nie ako sluhu, ale ako *syna*, ako *brata*, ako *druha*. V tej chvíli je naše vnútro naplnené a naše najhlbšie túžby splnené.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

Už viac niet uvažovania a delenia času medzi Boha a to ostatné, ani medzi modlitbu a adoráciu a profánne veci. Všetko je v Bohu a Božie. Všetko je prirodzené a normálne a súčasne nadprirodzené a nebeské, pretože Nebo sa nám stáva normálnym a normálne sa stalo nebeským. Tak sa v našom živote už teraz plní to, čo sa raz splní na svete:

"A keď mu [Kristovi] bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom." (1Kor 15, 28)

Veď či nie sme my sami a náš život takýto *malým svetom*? Čo sa vo "veľkom" svete udeje na jeho konci, to sa v našom malom svete deje už teraz. Sme prvotiny Božie.

"Nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi." (Zjv 14, 4)

Tu niet žiadneho strachu ani ničoho podobného, len láska a blízkosť a Pokoj Boží.

"V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske." (1Jn 4, 18)

Len sa musíme rozhodnúť. Hriech alebo tento Pokoj Neba v Bohu. Lebo hoci modliť sa k Bohu a klaňať sa Mu dá sa aj človeku, ktorý hriech ešte nezanechal, žiť s Bohom a v Bohu už nie. Sme s Bohom ako hriešnici, dokonca padáme a nie raz. Ale toto rozhodnutie v nás byť musí i snaha to všetkých síl ho naplniť.

"Veď či je zlučiteľný s tebou trón bezprávia, čo vysluhuje násilie, a nie zákon?" (Ž 94, 20)

Prečo a ako nebyť pokrytcom

Keby bolo Nebo *vec*, ktorú dostaneme ako odmenu za vonkajšie skutky, malo by pokrytctvo zmysel a zákon a jeho vonkajšie zachovanie by boli cestou do Neba.

Keby bol Boh *prísny sudca*, malo by zmysel snažiť sa pred Ním vyzerat' čo najlepšie, popierať hriech a obhajovať sa, bol by to prinajmenšom pokus, ako sa zachrániť pred trestom.

Keďže oba názory sú medzi kresťanmi rozšírené, neprekvapuje, že aj obe "techniky" sú vcelku bežné. Líšia sa len, či ide o verziu akože "katolícku" alebo protestantskú: *zaslúžim si Nebo, lebo si plním náboženské povinnosti / lebo vyznávam Krista ako svojho osobného Spasiteľa*. Nie, nemám problémy a zaslúžim si spásu, *lebo nič také zlé nerobím / a aj keď robím, Ježiš už za mňa zaplatil, takže je to v pohode*.

Nebo je ale *stav*, kedy sme ako Boh. Musíme sa takými *stať*, alebo v Nebi nebudeme.

A Boh je *lekár a záchranca*, Spasiteľ, ktorý k nám prišiel, aby nám pomohol presne touto premenou prejsť, uzdraviť sa a do Neba dorásť.

Preto k Nemu musíme prísť takí, akí sme. Tak, *ako chodíme k lekárovi a odhaľujeme mu svoje choroby a slabosti*. Je to ponížujúce. Je to proti všetkým našim ostatným inštinktom zo sveta, kde úspech je ovocím toho, vyzerat' čo najlepšie a obhajovanie seba je spôsob, ako sa zachrániť a spať.

V tichu adorácie dať stranou všetky tie zdvihnuté ruky a silné slová a veľké gestá a všetko to ostatné. V tichu a mlčaní prísť pred Boha a nič neskrývať. Byť pred ním ako *ohavná žaba v skvúcej mramorovej kráse a čistote Božieho sveta*. Škaredý, tupý, ťarbavý, tvrdý a natvrdlý... hej, presne taký. Rozpleštený rovno uprostred, ohavná húsenica Bohu a všetkým nádherným nebeským bytostiam na očiach...

"*Lebo hovoríš: "Som bohatý, zbohatol som, nepotrebujem nič" — a nevieš, že si biedny, poľutovaniahodný, chudobný, slepý a nahý. Radím ti: odo mňa si kúp zlato vyskúšané ohňom, aby si zbohatol, a biele rúcho, aby si sa zaodel a aby nebolo vidieť hanbu tvojej nahoty, i masť, ktorou si potrieš oči, aby si videl."* (Zjv 3, 17-18)

Prvá vec, ktorú pred Bohom musíme urobiť je, na nič sa nehrať, pred Ním ale ani sami pred sebou. Lebo aj sami sebe hráme divadlo. Zo strachu i z hanby. V dôvere a v pokore pred Bohom Spasiteľom, ak sme Mu uverili, nachádzame odvahu aj sami uvidieť seba takých, akí naozaj sme. A potom, namiesto úteku od hanby či zúfalstva, prísť k Nemu a nechať, dovoliť, aby nás uzdravil a pretvoril.

Jedna z podstatných vecí adorácie je práve toto, Duch a pravda. Duch, ktorým je Boh. A pravda o nás, *žabe*, i o Ňom, *lekárovi*, ktorá oslobodzuje.

"Boh je duch a tí, čo sa mu klaňajú, musia sa mu klaňať v Duchu a pravde."
(Jn 4, 24)

"Poznáte pravdu a pravda vás vyslobodí." (Jn 8, 32)

"Nebeské kráľovstvo sa podobá horčičnému zrnku, ktoré človek vzal a zasial na svojej roli. Ono je síce najmenšie zo všetkých semien, ale keď vyrastie, je väčšie než ostatné byliny a je z neho strom, takže prilietajú nebeské vtáky a hniezdia na jeho konároch." (Mt 13,31-32)

Duchovná cesta začína vtedy, keď konečne vidíme seba takých, aký sme, prijímame to a potom s Božou milosťou a pod Božím vedením začíname na sebe pracovať na takých, akí sme. Bez popierania, bez vyhovárania sa, bez pretváranky, bez uhýbania. Takýto som. Tu stojím. Tu začnem. Tu pracujem. Tu konám. Taký, aký práve som, v tom, čím naozaj práve som. Prostý realizmus v praxi. Žiadne pretváranky či ilúzie. Prijat' seba *takého, aký som* - bez toho, aby som sa poddal tomu, aký som, zmieril sa s tým a prijal to. *Prijímam* seba, aký som, ale súčasne *neprijímam* to, aký som. Preto na sebe pracujem, na takom, aký som, aby som raz bol, akým byť môžem a mám a chcem.

"Keď to videl Šimon Peter, padol Ježišovi k nohám a povedal: "Pane, odíd' odo mňa, lebo som človek hriešny." Hrôza sa totiž zmocnila jeho i všetkých, čo boli s ním, nad úlovkom rýb, ktoré chytili. Takisto aj Zebedejových synov Jakuba a Jána, ktorí boli Šimonovými spoločníkmi. Tu Ježiš povedal

Šimonovi: "Neboj sa, odteraz budeš loviť už ľudí." A keď pritiahli lode k brehu, opustili všetko a išli za ním." (Lk 5, 8-11)

Prečo ho Ježiš povolal práve vtedy? Pretože práve vtedy Peter konečne spoznal, kto je on a kto je Ježiš. Konečne dozrel. A z toho začiatku, *človek hriešny, rybár prostý, nedovtipný a neučený*, sa to všetko začalo. A ako sa hovorí, ostatne je už príbeh...

Tu som. Hanba, ale kdesi na začiatku. Nie svätý, ale *hriešny*. Nie dobrý katolík, ale *úbožiak*. Tak to je. *Denníček sestry Faustíny, spisy veľkej Kataríny* sú nádherné, ale ja ešte nie som *motýľ*. Som *húsenica*, zatiaľ ešte len. Môj nasledujúci krok na ceste bude *krok*, nie lietanie s nimi v závratnej výšine mystiky. Možno raz, raz iste. Ale dnes? Leda vo vlastnej fantázii. A o to nestojím. Takže, dnes žiadne lietanie. Začneme tréningom *plazenia sa*: jedna noha, jeden krok, druhá noha, druhý krok,... A tak ďalej, po bruchu, v prachu... v tom, čím práve som. Ťap, ťap. Žiadne skoky. Vôbec nie lietanie. Plazenie. Ak neprestanem, ak tých krokov urobím po ceste očistenia a osvietenia koľko treba, potom, raz, bude aj *kukla* Temnej noci. A po nej *motýľ* Zjednotenia. *Lietanie* mystiky. Ale teraz som ešte len, čím som. S tým, čím som, robím, čo robím, čo mi je práve primerané. To je všetko. To čo môžem urobiť - so sebou, práve teraz, práve tu. Jeden krok tu a teraz. V každom tu a každom teraz jeden krok. A znova a znova a znova.

"Kto sa zahľadá do dokonalého zákona slobody a vytrvá, kto nie je zábudlivý poslucháč, ale uskutočňovateľ diela, ten bude blahoslavený pre svoje skutky." (Jak 1, 25)

"Bratia, ja si nenamýšľam, že som sa už zmocnil. Ale jedno robím: zabúdam na to, čo je za mnou, a uháňam za tým, čo je predo mnou." (Flp 3, 13)

"Život, ktorý teraz žijem v tele, žijem vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa." (Gal 2, 20)

Je to zaujímavý pocit: nie nabudenosť, nadšenie, motivujúce úžasné predstavy, sebaistota, ale naopak, suchá drsná a nijako krásna realita a jej

pokojné, triezve prijatie ako motív a sila konania, putovania, tréningu svätosti... Zvláštne, že? To sa dá len v pokojnej istote viere a nádeji. Ktorú v Kristovi máme. Nie ilúzie, ale realita. Nie predstavy, ale pravda. Nie nadšenie, ale pokojná istota viery a nádeje. Úbožiak, ktorý prijal seba aký je, sa s vierou doplazí nekonečne ďalej než ten, komu sa brídí robiť krok za krokom a presviedča sám seba, že miesto toho určite už-už poletí...

Pracovať na sebe a so sebou, nie na fantastickej naivnej predstave seba. Tu a teraz, práve ten jeden krok, nie na vysnívaných fantastických cestách kdesi v inom ale isto nie skutočnom vesmíre. Som zlý človek, mám zlé srdce. Je to tak, nepozerajte tak na mňa... Taký som. Tu začínam. Na takom sebe spolu s Kristom práve tu a teraz pracujem. To je môj život. Moje tu a teraz. Omnoho lepšie než klamať sám seba... omnoho lepšie, než plánovať.

"Druhý [ukrižovaný] ho zahriakol: "Ani ty sa nebojíš Boha, hoci si odsúdený na to isté? Lenže my spravodlivo, lebo dostávame, čo sme si skutkami zaslúžili. Ale on neurobil nič zlé." Potom povedal: "Ježišu, spomeň si na mňa, keď prídeš do svojho kráľovstva."'" (Lk 23, 40-42)

Jeden krok. Malý krok. Na úspech vo svete ich treba desať tisíc. Na úspech Neba...? Kto vie. Záleží na tom? Krok. Jeden krok. Tu. Teraz. Na sebe, takom, aký som. Na tom záleží.

Svojim spôsobom je to ako hra: človek pozerá na seba, bez príkras, bez ilúzií, ako na vzpurného osla, tvrdohlavú mulicu, ktorú pozná ako svoje podrážky, vie, kam ju to ťahá, čo na ňu platí, čoho sa desí a kde sa potkne – a hrá tak sám so sebou hru, *duch s telom*. Duch nad telom.

"Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva" (Gal 5,1).

"Nech teda nevládne hriech vo vašom smrteľnom tele, žeby ste sa poddávali jeho žiadostiam" (Rim 6,12).

Podstata

V čom tkvie sama podstata?

""Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie?" On mu povedal: "Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou mysl'ou!"" (Mt 22, 36-37)

"Keď sa vydával na cestu, ktosi k nemu pribehol, klakol si pred ním a pýtal sa ho: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?" ... Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: "Jedno ti ešte chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!"" (Mk 10, 17.21)

Sú to dve strany jednej mince, zvanej láska.

Kresťanstvo nie je nič iné, než láska. Láska, kedy milujeme Boha ako On nás, obaja úplne, obaja do krajnosti, v jedinom večnom tanci vzájomného darovania sa Ženícha a Jeho nevesty, nás.

"Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania. A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky — Ducha pravdy, ktorého svet nemôže prijať, lebo ho nevidí, ani nepozná. Vy ho poznáte, ved' ostáva u vás a bude vo vás. Nenechám vás ako siroty, prídem k vám." (Jn 14, 15-18)

Nie je to ťažké. Nikdy. S láskou je to ľahké a prirodzené a napĺňa nás radosťou, že sme slobodní od všetkého a môžeme úplne a celí patriť

Milovanému. Bez lásky je to zase jednoducho nemožné. Ale nikdy to nie je ťažké. Buď ľahké, buď nemožné.

"Živočišny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať. No duchovný posudzuje všetko a jeho nik nemôže posúdiť." (1Kor 2, 14-15)

"Čo bolo nemožné zákonu pre slabosť ľudskej prirodzenosti, to uskutočnil Boh, keď pre hriech poslal svojho Syna v tele podobnom hriešnemu a v tele odsúdil hriech, aby sa požiadavka zákona splnila v nás, čo nežijeme podľa tela, ale podľa Ducha." (Rim 8, 3-4)

Je to opojná blaženosť, keď človeku náhle nezáleží na ničom, ani na živote, ani na majetku, ani na povesti, ani na postavení, na jedle ani na pití, lebo je s Bohom a v Bohu. Tak nám Boh dáva už na zemi ochutnávať blažený pokoj a jednotu lásky Neba. Hoci, ja viem, je to stále len "videnie". To, čo zažívame v adorácii, v kontemplácii, sa ešte musí stať skutočným a potvrdiť v skutkoch a v samom živote. Vtedy to dosiahne plnosť. Ale Boh nám tú krásu ukazuje a zjavuje už vopred, ako vtedy trom učeníkom na Vrchu premenenia. Aby sme vedeli, kam ideme, čo nás čaká. Aký dobrý a nádherný je Pán.

A v tom to je, podstata Neba: zamilovať sa do Boha tak, že pre Neho s radosťou opustíme všetko ostatné, aby tak Boh ostal v našom živote všetko vo všetkom.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

"A keď mu bude všetko podrobené, vtedy sa aj sám Syn podrobí tomu, ktorý mu všetko podrobil, aby bol Boh všetko vo všetkom." (1Kor 15, 28)

A týmto podrobením je láska. Len v nej a nijako inak sa podrobuje celý človek, nielen jeho časť. A len v nej je podrobenie rozkošou, radosťou,

vytúženým cieľom a vyvýšením, pretože ten, komu sa v láske podrobujeme, nás miluje rovnako.

"Ako ani Syn človeka neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých." (Mt 20, 28)

Je to láska. Láska, nič iné, nič viac, nič menej. Láska. Žiadne ďalšie otázky. Žiadne ďalšie záujmy. Žiadne ďalšie túžby. Nič. Len láska. Len Milovaný. Nič viac. Už viac netúžime nič vlastniť. Netúžime byť niekde inde. Sme v Ňom. To je všetko. Stačí. Úplne. Navždy. On a ja. A dookola prázdnota, ktorá už nie je prázdna, lebo je plná. Plná Milovaného. On ju naplňa, On je všetkým, stal sa všetkým, vždy bol všetkým a teraz je všetkým aj v mojom živote.

Ja viem. Ešte treba "pečiatku", osvedčiť toto všetko životom a skutkami. Dá Boh, bude aj to. Preto nám to Boh dáva zažiť, ukazuje a zjavuje, dáva ochutnať.

"... aby ste vedeli, aká je nádej z jeho povolania, aké bohatstvo slávy je z jeho dedičstva vo svätých." (Ef 1, 18)

V modlitbe a adoráciu sa toho môžeme nadýchať, naplniť sa tým, aby nám to potom "vydržalo" aj do života a konania. Aby sme aj tam, zamilovaní, s radosťou opustili všetko, aby On bol odteraz našim Všetkým. Stať sa mŕtvym, aby On bol vo mne živým, Životom.

"Kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 10, 39)

Som, aký som. Úbohý, škaredý, slabý. Ale aj tak Ho milujem. Proste Ho milujem taký, aký som. Úbohou láskou úbohého človeka, hriešnika. A On ju prijíma. On, Veľký, ju prijíma, akoby Mu bola rovná. V Duchu. V pravde. V láske. V tom je Jeho veľkosť, veľkosť Boha, ktorý je tak veľký, že miluje i niečo tak nepatrné, ako som ja. Prijíma s nekonečnou nehou a pozornosťou aj lásku tak nepatrnú a nedokonalú, ako je tá moja. Dávam sa Ti, Pane, aký

som. Bez pretváranky. Lebo Ti verím, verím Tvojej láske. Nepotrebujem sa pred Tebou na nič hrať. Iba milovať. Iba sa dať.

Pred Tebou, Pane, Milovaný, sa všetko ostatné rozplýva ako dym, do bezvýznamnosti...

Preorganizovanie a prostota

Kresťanstvo je o veľkom preorganizovaní sa.

Na začiatku sa všetko točí okolo nás, nášho Ega. Ešte aj Boh, aj k Nemu sa modlíme, aby slúžil našim túžbam, aby nám pomáhal dosahovať naše ciele, aby nám dal výhodu pred inými ľuďmi.

Vzťahy, ktoré tvoríme s inými ľuďmi, sa tiež točia okolo spoločných záujmov. Sú to spojenectvá. Stále je v strede naše Ego, len sa spájame s niekým, kto nám je či môže byť prospešný a kto si to isté myslí o nás.

Boh všetko mení.

V Ňom sú naše túžby raz a navždy naplnené. Už nemáme túžby, pretože niet po čom túžiť. Nemáme žiadne záujmy, pretože niet o čo sa zaujímať. A naše Ego, naše Ego je nám náhle na príťaž, ba hnuší sa nám, lebo je opakom slávy a krásy, ktorú sme v Bohu našli.

V tej chvíli akoby sa náš život - osobný, ale, ak to zažívame spolu, aj rodiny či priateľstva - rozpadáva. Stratili sme svoj doterajší smer, stratili sme doterajší stred, stratili sme pôdu pod nohami. Chvíľu sme bezradní ako suché listy víriace v jesennom vetre.

A potom sa začíname znova "organizovať", zoskupovať okolo nového stredu a tým je Boh. Všetko v našom živote sa vracia a znovu spája dohromady, ale už po novom, očistené, preskupené. Nové. Všetko je sústredené okolo Krista a na Krista. A to je podstata Božieho Kráľovstva. Podstata slobody. Podmienka opravdivej komunity, jednoty Neba. Zdroj a príčina radosti.

"A každý, kto pre moje meno opustí domy alebo bratov a sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života." (Mt 19, 29)

Nejde o to niečo *zanechať*. Najprv sa ale musíme toho všetkého *vzdať*, pustiť to, aby sa to mohlo od nás odpútať (a my od toho) a potom sa mohlo toto všetko (aj my sami) takto úplne pripútať k Ježišovi a v Ňom tak nanovo a už skutočne a v slobode Kráľovstva všetko znovu nájsť, i seba samých.

"No toto hovorím na váš prospech, nie aby som na vás hodil slučku, ale aby ste sa čestne a nerušene pripúťali k Pánovi." (1Kor 7, 35)

Je to ohromujúce zistenie, že to, čo kedysi stálo medzi nami a Bohom, je zrazu včlenené do Boha a našej jednoty a Ním, v dokonalej jednote, súzvuku a súlade.

"Ved' azda preto odišiel na čas, aby si ho dostal navždy. Už nie ako otroka, ale oveľa viac ako otroka: ako milovaného brata, milého najmä mne — a o čo viac tebe — i podľa tela aj v Pánovi." (Flm 1, 15-16)

Už to nie sú povrchné hoci často silné pocity radosti či ľútosti. Je to viac. Hlboké "city" samého bytia, prostej a preto tak zázračnej Reality, lebo ňou je sám Boh, ktorý proste je v nás a my proste v Ňom, v pravde, skutočne, bez čohokoľvek po vrchného či zdanlivého alebo len obrazného.

"Kto je moje telo a pije moju krv, ostáva vo mne a ja v ňom. Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa." (Jn 6, 56-57)

To je aj tajomstvo Eucharistie. Žiadne znamenia, žiadne divadlo, žiaden oheň ani *oblačné stĺpy*. Boh v prostom Chlebe, ako prostý pokrm človeka, ktorý tak vstupuje vo všetkej závratnosti do prostého a skutočného Božieho Bytia a sám Boh sa celkom proste a skutočne a úplne stáva jeho Životom. Prostota zázračnejšia od všetkých pozemských a viditeľných divov a znamení, ktoré sú naozaj len tým, čím sú: *znamením* tejto prosto zázračnej skutočnosti.

"Ježiš vedel sám od seba, že jeho učeníci na to šomrú, a opýtal sa ich: "Toto vás pohoršuje? A čo až uvidíte Syna človeka vystupovať ta, kde bol predtým? Duch oživuje, telo nič neosoží. Slová, ktoré som vám povedal, sú Duch a život." (Jn 6, 61-63)

V Duchu, čiže v tom, čo je skutočné, sa držať musíme. Neulietat' k márnym ľudským pocitom, snívaniu, vlastným predstavám a myšlienkam. Miesto toho pevne a prosto zotrvať v tom, čo je skutočné: v Bohu.

V tejto prostote je krása, ktorej sa nič pozemské nijako nevyrovná. Je to prostota *apatheia* nasýteného, naplneného človeka, ktorý už nemá s nikým o čo bojovať ani pred nikým čo skrývať či hrať. Je sám sebou, plne sebou v Bohu, malý a veľký súčasne, malý sebou, veľký Bohom. Z toho sa rodí prostá jednota a blízkosť komunity Cirkvi. Prostí ľudia, prostí v Bohu, jednoduchí v Bohu, ti a len ti niečo podobné dokážu.

"V tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým. Áno, Otče, tebe sa tak páčilo." (Lk 10, 21)

Lebo všetci túžia, aby Boh slúžil im: *Bože spas, Bože požehnaj, Bože uzdrav, Bože zachráň, Bože daj*,... Ale tí, ktorí naozaj spásu prijali a sú už vykúpení s Kristom v Nebi, tí už skutočne a opravdivo slúžia Bohu. Nepotrebujú o nič žiadať, pretože všetko už dostali, stačí natiahnuť ruku a vziať.

"Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!?" (Rim 8, 32)

"Potom som videl, a hľa, Baránok stál na vrchu Sion a s ním stoštyridsaťštyritisíc tých, čo mali na čele napísané jeho meno a meno jeho Otca. ... To sú tí, čo sa nepoškrvnili so ženami, lebo sú panici. Tí nasledujú Baránka, kamkoľvek ide. Oni sú vykúpení z ľudí ako prvotiny Bohu a Baránkovi. V ich ústach sa nenašla lož: sú bez škvrny." (Zjv 14, 1,4-5)

A znova sme aj pri dokonalej modlitbe: prosté bytie pred Pánom. Adorácia. Spočínutie v Ňom.

Kdeže Benediktova voľba...!

Svet a Cirkev nikdy nesplynú.

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4, 4)

Ani v samom srdci stredoveku, keď bola Európa kresťanská, nebola v skutočnosti ani zďaleka úplne kresťanská a svet a Cirkev sa ani vtedy nestali jedným.

Vždy budeme ostrov uprostred sveta. Nikdy to inak nebude a ani byť nemôže.

"Neboj sa, maličké stádo, lebo vášmu Otcovi sa zapáčilo dať vám kráľovstvo. Predajte, čo máte, a rozdajte ako almužnu! Robte si mešce, ktoré sa nezoderú, nevyčerpatel'ný poklad v nebi, kde sa zlodej nedostane a kde moľ neničí. Lebo kde je váš poklad, tam bude aj vaše srdce." (Lk 12, 32-34)

Túžime žiť inak, iným spôsobom, v iných vzťahoch, ako sa žije vo svete. Smädime a dychtíme po tom. Sme až akoby chorí túžbou, áno, túto túžbu v sebe máme aj teraz a tá bude úplne naplnená až vo Večnosti, aby dar, ktorý sme dostali, sme mohli žiť, už teraz, ak nie naplno, aspoň sčasti.

"Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení. ... Blahoslavení lační a smädni po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení." (Mt 5, 4.6)

Hľadáme, kde okolo nás je ešte niekto, kto túži, dychtí, plače túžbou a lačne po tomto novom živote a chradne vo svete ako figovník uprostred ľadovej pláne. Alebo aspoň kto by porozumel našej túžbe, dokázal otvoriť oči, uvidieť, čo my vidíme, zažiť, čo my žijeme, zažiť radosť, ktorou nás Boh naplňa a pocítiť smäd po jej plnosti, ktorý sami cítime.

Aby sme sa s ním, s nimi, mohli zísť a vytvoriť ostrov. Ostrov uprostred sveta. Ostrov, kde sa žije podľa Kráľovstva, kde vládne Pokoj od Boha, sloboda a láska a jednota a kde sa dá voľne dýchať a spievať a kde konečne chápeme, čo to znamená, žiť.

"Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. ... Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. Blahoslavení tí, čo šria pokoj, lebo ich budú volať Božími synmi." (Mt 5, 3.8-9)

Dreherova 'Benediktova voľba'? Pche! Toto je voľba Cirkvi od jej samého počiatku! Nevymyslel ju svätý Benedikt. Nie je možné žiť kresťanstvo inak, než už teraz v Božom Kráľovstve, hoci akoby vo vyhnanstve uprostred cudziny. A nie je možné toto Kráľovstvo medzi sebou ustanoviť inak, než ako *spoločenstvo*, bunku Cirkvi, ktorá sa skutočne zide, zhromaždí - to je presný význam slova *ekklesia*, zhromaždenie - aby sa stala oázou Kráľovstva v púšti, ostrovom v mori a kŕčoch sveta.

"Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné. ... Deň čo deň svorne zotrvali v chráme, po domoch lámali chlieb a s radosťou a úprimným srdcom požívali pokrm." (Sk 2, 44.46)

Táto jednota zahrňuje všetko, samozrejme že aj majetok, delenie sa s ním.

Nielen preto, že po tom túžime, po dokonalej a úplnej jednote lásky v Bohu a s rozkošou ju žijeme tak hlboko a intenzívne, ako len dokážeme.

Ale aj preto, že sme opustili svet, vedome a dobrovoľne. Súčasne v ňom ale ešte nejaký čas musíme žiť. Pretože sme sa zriekli bojov tohto sveta, pretože sám svet sa nám stal nepriateľom, o to viac sa potrebujeme my sami medzi sebou podporovať a pomáhať si. Z praktického dôvodu číreho prežitia, obľahnutí svetom.

"Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho, ale preto, že nie ste zo sveta, že som si vás ja vyvolil zo sveta, svet vás nenávidí." (Jn 15, 19)

Ale ešte viac preto, že aj v tom a cez to žijeme Kráľovstvo, jeho lásku a jednotu. Odhodlali sme sa, nadýchli sme sa a vo viere sme vymenili bohatstvo *majetku* za bohatstvo *Kráľovstva*, vymenili sme úplne Frommovsky ono 'mať' za omnoho lepšie 'byť'. A neľutujeme.

"Predávali pozemky a majetky a rozdeľovali ich všetkým, podľa toho, ako kto potreboval." (Sk 2, 45)

"Aj ja vám hovorím: Robte si priateľov z nespravodlivej mamony." (Lk 16, 9)

Cirkev je ostrov uprostred sveta. Cudzia svetu, svet jej je rovnako cudzinou. Žije iný život, načúva inému rytmu, počúva iné zákony, zmiera inou túžbou, kráča po inej ceste a sleduje iné ciele, vlastne len jeden, Ten Jeden.

Byť súčasťou Cirkvi znamená zhromaždiť sa navzájom, lebo nikto nemôže žiť Kráľovstvo sám.

"Lebo kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi." (Mt 18, 20)

"... lebo Božie kráľovstvo je medzi vami." (Lk 17, 21)

A tam potom, medzi sebou a navzájom, oddelení od sveta a jeho spôsobov, ostrov uprostred sveta, nastolia vzťahy a lásku Kráľovstva a začnú v radosť žiť jeho životom, vzrastať v ňom zo dňa na deň, plní slobody, ktorú nám získal Kristus, plní Ohňa, ktorým je Duch Boha.

"A preto vyjdite spomedzi nich, oddel'te sa, hovorí Pán, a nečistého sa nedotýkajte; a ja vás prijmem a budem vaším Otcom a vy budete mojimi synmi a dcérami, hovorí všemohúci Pán." (2Kor 6, 17-18)

"On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 13-14)

"Chválili Boha a boli milí všetkému ľudu. A Pán každý deň rozmnožoval tých, čo mali byť spasení." (Sk 2, 47)

Ako inak by to bolo možné, byť kresťanom, byť zhromaždením Cirkvi? Ako inak sa dá vojsť do Kráľovstva, než doň vojsť? Ako inak sa dá žiť v Kráľovstve, než sa naučiť v ňom žiť? A ako inak by sa to dalo, ak nie tak, že ho a v ňom začneme skutočne žiť?

"Ak niekto povie: "Milujem Boha," a nenávidí svojho brata, je luhár. Ved' kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí. A toto prikázanie máme od neho: aby ten, kto miluje Boha, miloval aj svojho brata." (1Jn 4, 20-21)

"Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha." (1Jn 4, 7)

Mnohí majú ústa plné toho, ako sú 'znovuzrodení kresťania'. Ale sú? Byť zrodený z Boha predsa značí byť ako Boh, mať Kristovho Ducha, pretože sme narodení z Neho, nanovo a po novom.

"Ale tým, ktorí ho prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 12-13)

"Lenže vy nežijete telesne, ale duchovne, pravda, ak vo vás prebýva Boží Duch. Lebo kto nemá Kristovho Ducha, ten nie je jeho." (Rim 8, 9)

A čo iné znamená mať Kristovho Ducha a nežiť telesne, než že namiesto sebeckva žijeme *lásku*, namiesto individualizmu *jednotu spoločenstva*, namiesto oddeľovania sa *delenie sa so všetkým*? Teda namiesto sveta vo svete *Kráľovstvo v Kráľovstve*?

Niet iného znaku, podľa ktorého je možné poznať *znovuzrodeného kresťana*. Niet iného znaku, podľa ktorého by bolo možné poznať, že niekde je v nejakom spoločenstve skutočne prítomná, sprítomnená tá prvá zo všetkých stvorená a od počiatku vystrojená Nevesta, Kristova Katolícka Cirkev, Božie Kráľovstvo.

"Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať." (Jn 13, 34-35)

"Ale nespasí sa, hoci je začlenený do Cirkvi, kto nezotrvá v láske, lebo zostáva síce v lone Cirkvi ,telom', ale nie ,srdcom'." (KKC 837)

Ak by sme neboli znovuzrodení, ak by sme boli stále plní sveta, plní nedôvery, sebeckva, lakomstva, chamtivosti, nijako by sme nevedeli takto žiť!

"Nič mi nepomôžu svetské radosti ani kráľovstvá tohto sveta. Pre mňa je výhodnejšie zomrieť v Kristovi Ježišovi, ako vládnuť nad končinami zeme. Hľadám toho, ktorý za nás zomrel; chcem toho, ktorý pre nás vstal z mŕtvych. [...] Túžim byť Boží, nevydávajte ma svetú, ani ma nezvádzajte hmotou. Nechajte ma vnímať čisté svetlo." (sv. Ignác Antiochijský, žiak Jana apoštola)

Životom Cirkvi je toto *zhromaždenie*. Poslaním Cirkvi a každého v nej je takéto *zhromažďovanie* všetkých, ktorí chcú, okolo Krista a v Kristovi. Evanjelizovať znamená ohlasovať Kráľovstvo.

"Ježiš prišiel do Galiley a hlásal Božie evanjelium. Hovoril: "Naplnil sa čas a priblížilo sa Božie kráľovstvo. Kajajte sa a verte evanjeliu." (Mk 1, 14-15)

Apoštolovať a katechizovať potom znamená aj reálne ľudí v tomto Kráľovstve Božou mocou zhromažďovať.

"Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier." (Jn 10, 16)

"Chodte teda, učte všetky národy a krstite ich v mene Otca i Syna i Duchu Svätého a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta." (Mt 28, 19-20)

To je úloha každého kresťana, ktorý už v Kráľovstve, Cirkvi žije. Obzvlášť je to potom úloha a poslanie, samo srdce a podstata pastoračnej práce nás, kňazov a ešte viac biskupov: zhromažďovať takto všetkých a všetko v Kristovi.

"Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľudom. Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí. ... a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien." (Sk 5, 12.14)

"Svet bol stvorený kvôli Cirkvi,“ hovorili kresťania prvých čias. Boh stvoril svet kvôli účasti na svojom božskom živote. Táto účasť či spoločenstvo sa uskutočňuje „zhromažďovaním“ ľudí v Kristovi a toto „zhromažďovanie“ je Cirkev. Cirkev je cieľom všetkých vecí." (KKC 760)

Sme dnes svedkami toho, ako Boh pred našimi očami rozbíja našu ilúziu o 'kresťanskej Európe' a 'kresťanskom Slovensku'. A je to dobré, veľmi dobré. Vracia nás tým *do normálu*, znova nás učí, čo je to Cirkev, čím je Cirkev vo svete, čím a čo žije a čo znamená, byť katolíkom. Aj keď to značí prijať výsledky prieskumov, ktoré naznačujú, že spomedzi *pokrstených* slovenských 'katolíkov' len pol percenta, pár desať tisíc, sa naozaj na cestu

Kráľovstva vydalo. Tvrdá pravda, ale ak ju prijmem, oslobodzujúca. Oslobodí nás totiž k tomu, znovu začať byť Cirkvou.

Amen.

Štvrtý bod

Po prvom obrátení, na ceste očisťovania, je to Boh, ktorý vstupuje do nášho života.

Potom, po noci zmyslov, ako jej hovorí Ján z Kríža a po druhom obrátení, sme to my, kto sme pozvaní vstúpiť do Života Boha.

Nesmieme ale prepadnúť myšlienke, že to znamená niečo, ako keby sme sa vzniesli kamsi preč z nášho života, niekam inam, k niečomu inému. To by sme potom upadli do snívania a do fantázií, ako sa aj často stáva. Takí ľudia potom zamenia skutočný Boží Život za to, čo si pod ním sami predstavujú a často je to skôr nejaká forma "náboženského vyžitia", než skutočný život a už vôbec nie Boží Život.

"... nie je pre teba vysoký ani ďaleký; nie je v nebesách, ... ani za morom nie je..." (Dt 30, 12-13)

Skutočný Boží Život je tu, pri nás, hneď vedľa nás. Je to totiž Božia verzia toho, čo sami tu a teraz žijeme, ktorú je Boh pripravený začať žiť s nami a v nás. Vojst' do Božieho Života neznamená niekam z nášho života odísť, k niečomu na pohľad zvláštnemu a mimoriadnemu. Niekedy hej, niekedy Boh niekoho povolá k pustovníctvu alebo k zvláštnej úlohe. Ako napríklad apoštola Pavla. Ale zďaleka nie všetci boli ako on. Väčšina žila Boží Život tam, kde aj dovtedy.

"Nech každý zostane v tom stave, v ktorom bol povolany... je dobre, keď človek ostane tak, ako je." (1Kor 7, 20.26)

Do Božieho Života vchádzame tu a teraz tým, že náš vlastný život sa zbožšťuje, že si tu a teraz obliekame Božiu verziu nášho života. Na jednej strane sa nič mimoriadne nedeje, nič sa nemení, nikam neodchádzame, stále sme tam a tým, čím sme. Na druhej strane sa mení úplne všetko a celý náš život sa stáva normálne mimoriadnym a mimoriadne normálnym, pretože sa stáva Božím a naplňa sa nielen Božími postojmi, zmýšľaním a konaním, ale samým Bohom. A v Bohu sa my sami stávame Božím Kráľovstvom.

"... urobil nás kráľovstvom, kňazmi Bohu a svojmu Otcovi." (Zjv 1, 6)

To, čo chcem povedať je, že Boh je tu a teraz pri nás, pracuje s nami takými, akí tu a teraz skutočne sme, v celej našej všednosti, slabosti, úbohosti a tuctovosti. Nie vo fantázií, nie na mimoriadnych miestach, nie nejakými mimoriadnymi fantastickými spôsobmi. Už vôbec nie v nejakej "náboženskej extravagancii", nejakom "náboženskom snobizme", ktorý často len z ľudí okolo nás robí nedobrovoľných mučeníkov a nás naplňa jedine vlastnou pýchou a falošným sebauspokojením. Nie. Tu a teraz. S nami a v nás. V čistej, čirej, prostej a suchej realite takej, aká je. Tam a len tam Je, tam a len tam koná. V Duchu a v pravde.

Najprv sa musíme sami prebrať a zastaviť, tu a teraz. Odložiť ilúzie, divadlo, pretváрку i fantazírovanie a prijať realitu, prijať seba takých, akí sme. A potom, hneď vedľa seba a pri sebe, nájdeme aj Jeho. A ak sa Mu otvoríme, On nám, takým, akí sme, v tom, čím a čo sme, dovoľí vojsť a On vojde k nám. Všetko premení. Budeme navonok najskôr aj naďalej takí a tým, čím sme boli doteraz a tam, kde sme boli aj doteraz - a súčasne vo všetkom úplne noví, Boží, zbožštení.

"Nato Samuel vzal roh s olejom a pomazal ho uprostred jeho bratov. A od toho dňa pôsobil na Dávida Pánov duch. Samuel potom vstal a odišiel do Rámy." (1Sam 16, 13)

Na pohľad sa nič nezmenilo, *David na druhý deň najskôr znova išiel pást na to isté miesto tie isté ovce*. A predsa sa zmenilo úplne všetko. A časom sa veci začali meniť aj navonok. Ale až časom, za vcelku dlhý čas. Takto to funguje. V tom istom dome, v tej istej kancelárii či dielni, pri tej istej práci, v tých istých vzťahoch. Len všetko je nové. Sme starí a noví súčasne. To, čím sme boli, nebolo zničené. Len premenené. Či postupne premieňané. Keď sme prijali seba a potom Boha v realite toho, čím naozaj skutočne sme, otvorili sme sa tomuto procesu. Sme stále tým, čím sme boli - a súčasne sme úplne iní, úplne noví.

Nehľadajme mimoriadnosti, už vôbec nie výstrednosti. Je to naša všednosť, naša obyčajnosť, naša nezaujímavosť, áno, naša slabosť a hriešnosť a nevábnosť, do ktorej Boh vstupuje, aby ju vzal do svojich rúk a urobil ju uprostred jej obyčajnosti neobyčajnou. Nie *na vrchole Sinaja, za trúbenia archanjelov a znamení na nebi*, ale tu dole, v robote, v dielni, pri hučaní vŕtačky a pod blikajúcou výbojkou bude Boh konať toto dielo. Tu a teraz budeme premenení.

"Dve budú spolu mlieť: jedna bude vzatá, druhá sa ponechá. Dvaja budú na poli, jeden bude vzatý, druhý sa ponechá." (Lk 17, 35-36)

Hovorili sme kedysi o troch oporných bodoch? Pridáme si *štvrtý*. Skutočný Boh. Skutočný ja. V Božom svete, tu a teraz. *Skutočný ja* je miestom, kde stretám a vstupujem do vzťahu so *skutočným Bohom*. *Boží svet* tomu všetkému dáva svetlo a zmysel a *prítomný okamih* je miestom, kde sa to práve tu a teraz a nie inokedy či inde deje.

Čriepky VI

Kresťanstvo nie je forma nejakej *záujmovej činnosti*, ktorej sa venujeme popri iných (dôležitejších) veciach v našom živote. Naopak, je to zmysel

nášho života, sme „kresťania profesionáli“ – a všetko ostatné je v porovnaní s tým marginálne.

Chceš poznať tajomstvo Neba? Pozri, Boh je všade a je stále v Nebi. My sme tam, kde je aj Boh a predsa nie sme v Nebi. Už rozumieš, prečo Nebo nie je miesto? *"Božie kráľovstvo neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať. Ani nepovedia: "Aha, tu je!" alebo: "Tamto je!", lebo Božie kráľovstvo je medzi vami"* (Lk 17,20-21).

"Ak vy odpustíte ľuďom ich poklesky, aj váš nebeský Otec vám odpustí. Ale ak vy neodpustíte ľuďom, ani váš Otec neodpustí vaše hriechy" (Mt 6,14-15). Prečo? Boh je ten, ktorý odpúšťa hriechy – so všetkým, čo k tomu patrí, s túžbou zachrániť hriešnika, až do krajnosti, až na kríž. Hriech znamená nebyť ako Boh. Prijatť odpustenie znamená rozhodnúť sa zanechať hriech – a teda začať byť ako Boh. *Byť* ako Boh znamená *odpúšťať* ako Boh – so všetkým, čo k tomu patrí, s túžbou zachrániť hriešnika, až do krajnosti, až na kríž. Kto takto odpúšťa, aj sám prijal odpustenie. Kto takto neodpustí, sám odpustenie odmieta.

Odpustenie je základná vlastnosť Boha – *afiemi* (nechať druhého tak, prepustiť ho na slobodu), láska k druhému takému, aký je, prijímanie druhého takého, aký je a darovanie sa mu bez ohľadu na to, aký je. Odpustenie je podstatou lásky aj komunity. Všetko ostatné v Bohu je dôsledkom lásky, čiže odpustenia. Trojica a teda aj Nebo je potom spoločenstvo osôb, ktoré sa takto milujú navzájom. Boh odpustil aj tým, ktorí ostali v Pekle a miluje aj tých, ktorí sú v Pekle – a oni sú v Pekle a nie v Nebi nie preto, že by im Boh neodpustil, ale preto, že oni sami neodpustili, nemilujú touto láskou a tak sú neschopní tohto spoločenstva, z ktorého sa sami vylúčili.

Sme ľudia na odchode. Dychtíme po odchode zo sveta domov, do Vlasti v Nebi. Príprave na tento slávny okamih venujeme všetok svoj život, všetky svoje sily a schopnosti. Preto naši bratia a sestry nezomierajú. Miesto toho nás predchádzajú – domov, do Vlasti. Tam, kam raz, možno už skoro, pôjdeme aj my. Pre tento okamih slávy a triumfu žijeme a trénujeme.

„Železná vôľa“ – to je, myslím, stav, kedy sme so svojim cieľom tak stotožnení, že sa stáva našou identitou: *som* športovec, *som* politik, *som* obchodník,... *som* Boží syn. Vtedy dokážeme vytrvalo a naplno konať, čo treba, pretože pri tom naše chcenie nemusí nič prekonávať: robíme to, s čím sme stotožnení, čo je nám prirodzené a navyše nás to tak baví, máme v tom pasiu. Nečelíme žiadnej rozpoltenosti túžob ani pochybnostiam. Ako vraví Fromm, tajomstvom úspechu je *chcieť jednu vec* – takže sa ona stane našou identitou, lebo nás vyplní úplne.

Je možné, aby niekto bol súčasťou Kristovho Tela a nedialo sa s ním a cez neho zázraky? Svätí nás učia, že nie.

Opustiť vonkajšie a naučiť sa vystačiť s tým, čím som. *Autotelický* život. Život sám v sebe. Ako Boh. Nemalo by to byť ťažké. Sme chrámom Boha, v nás, vo vnútri, sídli Nekonečno. To je viac, než všetok svet tam vonku.

Keď prichádzame k Bohu, nemusíme nič hrať ani sa tváriť ani sa pretvárať. Ved' neprichádzame k sudcovi, ale k učiteľovi a trénerovi. Boh je pripravený pracovať s nami s takými, akí naozaj sme. Tak teda k nemu ako učenici aj prichádzame takí, akí naozaj sme.

Ježiš hovorí: "*Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vy vzájomne milovali, ako som ja miloval vás.*" (Jn 13, 34)

Pravdu má iste Ján a s ním aj my, ako to chápeme ako mieru nezištnosti a intenzity: "*Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov.*" (1Jn 3, 16) Aj v tomto je toto prikázanie nové – milovať *ako Kristus* je niečo úplne iné, než len *ako seba samého*.

Ale je v tom ešte viac, pretože láska Krista túži, aby sme s Ním boli naozaj jedno Telo a aby nám patrilo a On s nami zdieľal všetko, čím je a čo sám má: "*Otče, chcem, aby aj tí, ktorých si mi dal, boli so mnou tam, kde som ja, aby videli moju slávu, ktorú si mi dal, lebo si ma miloval pred stvorením sveta*" (Jn 17, 24), aby sme opravdivo boli v *Ňom a On v nás*.

Preto milovať ako Kristus znamená ešte viac, znamená chcieť a túžiť byť s bratmi a sestrami skutočne a vo všetkom jedno telo, aby všetko naše bolo aj ich: "*Všetci, čo uverili, boli pospolu a všetko mali spoločné.*" (Sk 2, 44)

V tomto je tá radikálna novosť, ktorá Ježišovo nové prikázanie odlišuje od starého príkazu "*Nepomsti sa a neprechovávaj hnev voči príslušníkom svojho ľudu, ale miluj svojho blížneho ako seba samého!*" (Lv 19, 18)

Keď si bol pokrstený, stal si sa chrámom Boha. Toho Boha, ktorý napĺňa všetko vo všetkom a sám Vesmír je len drobná myšlienka v Jeho Mysli. Naplnil ťa, pripojil ťa k sebe, ponoril do seba, prenikol ťa. Skutočne a opravdivo. Prečo hľadáš čokoľvek tam vonku? Mimo? V tebe je z Božej milosti Plnosť sama!

Brodíme sa (s prepáčením) morom *sračiek*: ignorancie, nevedomosti, mýtov, nezmyslov, hlúposti, primitívnosti, ale aj nenávisti, závidi, zákernosti hnevu, ... Nedá sa s tým bojovať. Dá sa v tom alebo utopiť, alebo

vybudovať uprostred toho všetkého svinstva *ostrovček*, *útočisko* pre všetkých, ktorí už zistili, čím sa brodia a túžia po kúsku pevnej zeme pod nohami. To je Cirkev vo svete.

Ak človek naozaj vzdá ilúzie a snahu vyzerat' iný a inak a konečne prijme seba aký je a vidí sa, aký je a to všetko "*vo viere v Božieho Syna, ktorý ma miluje a vydal seba samého za mňa*" (Gal 2,20) – potom mu nepríde zaťažko byť ponížený a pokorný a aj keď je v postavení úradu, vníma ho len ako službu, v onom Augustínovom: *pre vás som biskupom, ale učeník a hriešnik spolu s vami*. A nemá problém ani znášať ich nedostatky, lebo aj sám ich má a teraz už vidí. Nie je veru iný.

Pri adorácii je príhovorná modlitba ako keď sedíte s priateľom pri kávičke a zhovárate sa o spoločných známych.

Kresťanstvo je v podstate zreorganizovanie sa, nanovo, okolo Krista ako stredu všetkého a priority, lásky nadovšetko. Ako vraví Písmo: „*zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi*“ (Ef 1,10), takže „*bude jedno stádo a jeden pastier*“ (Jn 10,16). Takže rodina zhromaždená okolo otca, firma okolo šéfa, štát okolo prezidenta,... – všetko ako keby sa rozpustilo, zrušilo, preformovalo, prebudovalo a nanovo sformovalo, ale už okolo Krista.

Komunita je ovocím pravdy. Poznania svojej malosti, ktorá je z nás, že sme hriešnici, a súčasne veľkosti, pretože sme z milosti prijatí za deti Boha. Nemáme prečo bojovať o svoju veľkosť, pretože tá je v Bohu, nezávisí nijako od nás ani od sveta, nič z nás ani z druhých ľudí ju nemôže ani zväčšiť, ani zmenšiť. A súčasne ani nechceme bojovať za seba, lebo

nemáme za čo – sme sami v sebe malí a hriešni a naopak, potrebujeme úplne odumrieť sebe, znova sa narodiť, zmeniť úplne celý náš život, našu osobnosť.

Krása bez obetí neexistuje. Ak v sebe nezahŕňa aj smútok a bolesť, nie je to krása. Chýba jej jej krása.

Milgramov experiment hovorí, že človek potrebuje niečo/niekooho, komu sa podriadi a kto za neho nesie zodpovednosť. najčastejšie je to autorita. Môže to byť aj nejaká ideológia – komunizmus aj nacizmus páchali ohavné zverstvá v mene „dejinnej nevyhnutnosti“ a „oslobodenia“ a podobne. Myslím, že v tom je ozvena toho, že sme stvorení na to, aby sme boli v Bohu a aby Boh bol našim domovom a základom. Bez tohto základu hľadáme nejakú jeho náhradu – alebo sa potácame v pekle svojvoľnosti, ako to opisuje Peck pri *chaoticko-asociálnej* etape duchovného rastu človeka. Zakotvený v Bohu sa človeku dostáva istoty a súčasne slobody, ako aj odolnosti voči akejkolvek forme vonkajšej manipulácie. Čo je dôvod, prečo je kresťanstvo znova a znova prenasledované a nenávidené. Proste „nezapadá“ do sveta a jeho spôsobu fungovania.

Kedy je to naozaj?

Niekedy som hovoril, že kresťanstvo má byť naša záľuba. Je to pravda z toho pohľadu, že ak sme kresťania, potom je Kristus a život s Ním a Jeho veci a záležitosti - Cirkev, spása, apoštolát, služba,... - našou *vášňou*.

Ale v niečom to pravda nie je.

Ak je niečo len naša záľuba, znamená to zvyčajne, že to nepatrí medzi takzvané "vážne veci", ktoré v našom živote považujeme za nevyhnutné a nadovšetko dôležité: dom, majetok, peniaze, zamestnanie, vzdelanie, zdravie, život, postavenie v spoločnosti, ... Tieto veci majú predsa len pred záľubami prednosť. Záľube sa venujeme vo voľnom čase a tak, aby nebola, aspoň za nejakú únosnú mieru, na úkor týchto vecí.

V tomto sa kresťanstvo od záľuby líši.

Ak sme kresťania, potom kresťanstvo má vo všetkom úplnú prioritu. Až vtedy sa dá hovoriť o skutočnej viere, skutočnom kresťanstve, skutočnom obrátení, ak aj naše peniaze, majetok, zamestnanie, vzdelanie, zdravie, vzťahy s okolím, sám život sú vo všetkom a úplne podriadené Kristovi a Jeho záujmom a slúžia Božím veciam. Je to totiž dôkaz toho, že Božie veci sa už naozaj a naplno stali aj našimi vecami a že teda naozaj už sme deti Boha a našou rodinou naozaj už je Božia Rodina Cirkvi a našim domovom je už Boží domov, Nebo. A tam potom, logicky, smerujú aj naše zdroje a prostriedky. Je to už predsa naše. Čo je prirodzenejšie, než že na prvé miesto dávame to, čo je naše a staráme sa o to, čo nám patrí, o svoj vlastný majetok?

"Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcem, ktorý je na nebesiach. Ale toho, kto mňa zaprie pred ľuďmi, aj ja zapriem pred svojím Otcem, ktorý je na nebesiach. Nemyslíte si, že som priniesol pokoj na zem. Nie pokoj som priniesol, ale meč. Prišiel som postaviť syna proti jeho otcovi, dcéru proti matke, nevestu proti svokre. A vlastní domáci budú

človeku nepriateľmi. Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden. Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden. Kto nájde svoj život, stratí ho, a kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho." (Mt 10, 32-39)

"Ako šiel trochu ďalej, videl Jakuba Zebedejovho a jeho brata Jána — aj oni boli na lodi a opravovali siete — a hneď ich povolal. Oni zanechali svojho otca Zebedeja na lodi s nádeníkmi a išli za ním." (Mk 1, 19-20)

"Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom, a kto je nepoctivý v malom, je nepoctivý aj vo veľkom. Ak ste teda neboli verní v nespravodlivej mamone, kto vám zverí pravé bohatstvo? A ak ste neboli verní v cudzom, kto vám dá, čo je vaše? Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridržať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Lk 16, 10-13)

Kresťanstvo nemôže byť iné, len *skutočné*. Ak by nezahŕňalo v sebe to, čo v živote za skutočné a dôležité považujeme, bolo by ilúziou a klamom. Nebolo by skutočné a ako by nás niečo klamné a neskutočné mohlo priviesť ku skutočnosti Božej spásy a Neba?

Obrátenie je *prest'ahovanie* sa do novej reality Kráľovstva. Prest'ahovanie sa je zo samej svojej podstaty *úplne*. Alebo tam už naozaj žijeme, *celí* a so *všetkým*, alebo je to len *návšteva* - a potom sme ešte stále starí, neveriaci a neobrátení ľudia. Až keď prijmem Božie veci za svoje a naozaj sa našimi skutočne stanú, sme znovuzrodení obrátení a veriaci ľudia, Božie deti a Boží dedičia. Potom tak aj myslíme, tak pozeráme na veci, potom je pre nás úplne samozrejmé, že pracujeme s Kristom na spoločnom diele, spolu s Ním sa namáhame, áno, spolu s Ním aj znášame utrpenie a čelíme nepriateľstvu a nenávisti, keď na to príde.

"Ak sme deti, sme aj dedičia: Boží dedičia a Kristovi spoludedičia; pravda, ak s ním trpíme, aby sme s ním boli aj oslávení." (Rim 8, 16-17)

V tom sa kresťanstvo líši od záľuby: záľuba je *dobrovoľná* a *nezáväzná* vášeň. Kresťanstvo je okrem toho aj *záväzné* – nielen preto, že sa zaväzujeme sľubom vernosti Vernému Bohu, ale vyplýva to zo samej jeho podstaty.

Rakety vzlietajú zo zeme

Som hriešnik a nič nižšie ani menej už byť nemôžem. Nemám dôvod nič na sebe skrývať, nemám dôvod sa pretvarovať ani nič hrať. Nič mi nemôže ublížiť, nič na nemôže ponížiť viac a hlbšie, než skutočne som.

Niekoľko by povedal, dobre, ale musia o tom ľudia vedieť? Nie je lepšie, keď si o nás myslia lepšie, keď máme ich úctu a obdiv?

K čomu by to ale bolo? V Ježišovi Kristovi som z Jeho milosti synom Boha, Boh mi je Otec a urobil ma svojim dedičom, dedičom všetkého. Nič viac ani nič vyššie už byť nemôžem, žiaden človek mi k tomu nemôže už nič pridať - ani z toho nijako nič ubrať. Prečo teda brať ohľady na ľudí a ich súdy? Keby má všetci hneď teraz opľuli a zavrhli, nič mi to neuberie, taký som. A keby ma všetci oslavovali a chválili, nič mi to nepridá, väčším od toho všetkého ma už nie človek, ale Boh urobili.

"Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste ozdraveli. Lebo veľa môže naliehavá modlitba spravodlivého." (Jak 5, 16)

Možno ale, aby som nepohoršil iných? Ale ako by mohla *pravda* pohoršovať? Ako by sme mohli v Cirkvi jeden druhého pohoršiť tým, čím sme a čo o sebe každý vieme: *hriešnikmi*? Ved' preto sme sa k Cirkvi pridali, že sme veľkí a bezmocní hriešnici a zúfalo všetci potrebujeme spásu a uzdravenie. Nikto nie sme iní. A voči svetu? Ako lepšie osláviť Krista a vyvýšiť Jeho Moc, než priznať, čím sami v sebe sme a že všetko dobré v nás

je len a jedine Jeho dielo a nič z toho nie je z nás? Ako by mohla pretváрка a klam osláviť Boha? To to robia ľudia, ktorí chcú osláviť seba, nie Boha!

"Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali." (Lk 5, 32)

Len keď v pravde prijímam to aký som, keď v pravde a taký, aký som, predstupujem pred Boha, On na mne pracuje a z toho, čím som, má robí tým, čím ma *chce mať* On a čím má ustanovil: svätým synom Otca, svojim bratom a druhom, dedičom spolu s Ním a v Ňom. Pracuje so mnou, nie *s niečím, na čo sa hrám*. Zachraňuje hriešnika, nie *falošného pokrytca* hrajúceho sa na spravodlivosť.

Na *Ježišovom* názore a súde záleží. Nie na ľudskom. A preto radšej budem tým, čím som, hriešnikom vo svojich aj Jeho očiach.

Nemám pred ľuďmi čo skrývať. Nemám s ľuďmi o čo bojovať. Sme hriešnici, ja i vy. Sme povolani k zbožšteniu, ja i vy. Máme jedného Otca v Nebi, ja i vy. V Cirkvi sme synovia a dcéry Otca, deti Boha, dedičia Boha, ja i vy. Namiesto úplne zbytočného porovnávanie sa, boja, pretvárk a skrývania sa jeden pred druhým je toho toľko, čo môžeme v radosti zdieľať, ešte aj túto svoju úbohosť podľa slov Písma:

"... kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnala milosť." (Rim 5, 20)

Spoločenstvo hriešnikov, spoločenstvo Ježišových pacientov, spoločenstvo zranených a zlomených, spoločenstvo povolaných, vyvolených, zbožšťovaných Božou milosťou bez vlastných zásluh, detí samého Boha - je toho toľko, čo máme spoločné, čo môžeme medzi sebou zdieľať. Vzájomne otvorení, zmierení medzi sebou v Kristovi sa tak stávame skutočne jedným telom, jednou dušou, v hlbokom vzájomnom súcite, porozumení a pochopení, v láske.

To je Cirkev. To je jej spoločenstvo, komunita Cirkvi. Hlboký pokoj a radosť spoločenstva. Rodiny. Ten, o ktorý denne prosíme v liturgii: *Daruj*

svojej Cirkvi pokoj a jednotu. Pokoj a bratskú lásku medzi nami. Lebo láska je ovocím pokoja: Žiadne boje či zápasy. Žiadne pretvárký. Žiaden strach. Sme hriešnici, ja i vy. Sme deti Boha, ja i vy. Sme jedna krv, ja i vy, tá Kristova v nás. Jedno Telo, to Kristovo, ktorým sme. Pokoj súcitu, prijatia, porozumenia, pochopenia jeden druhého. Pokoj podobných. Pokoj spolupatričnosti. Z neho sa rodí bratská láska.

Znakom porozumenia, toho, že sme sami seba prijali, je toto: *pokora*. Pokora *hriešnika*, ktorý neskrýva, že je hriešnik a na nič sa nehrá. A pokora *syna Boha*, ktorý sa nepredvádza, nepovyšuje, pretože nič z toho mu nemôže nijako nič pridať k tomu, čím je, naopak, len by to ubralo dôstojnosti synovstva, ktoré od Boha dostal – nie jemu, ale synovstvu. Nepotrebuje sa predvádzať či povyšovať. Pripadá mu to tak zbytočné, až absurdné – niečo také robiť.

"Čo je svetu neurodzené a čím pohŕda, to si vyvolil Boh, ba aj to, čoho niet, aby zmaril to, čo je, ... aby, ako je napísané: "Kto sa chváli, nech sa chváli v Pánovi." (1Kor 1, 28,31)

V hlbokom pokoji, priamo a prosto je, čím je, otvorene a pred tvárou všetkých: zo seba hriešnik, z Krista dieťa, syn, dcéra Boha. Súčasne malý i veľký, ten najmenší aj ten najvyšší, oboje naraz, jedno v druhom. Spriaznený so všetkými ostatnými hriešnikmi, i so všetkými ostatnými vyvolenými deťmi Boha.

"Lebo toto je naša chvála, svedectvo nášho svedomia, že sme žili na svete a zvlášť u vás v Božej jednoduchosti a úprimnosti; nie v telesnej múdrosti, ale v Božej milosti." (2Kor 1, 12)

Len hriešnici dokážu stvoriť komunitou, plnú súcitu, prijatia a porozumenia. A len v sláve Božej milosti, vyvolenia, Božieho synovstva, sa z nej stáva Cirkev, *plná "milosti a pravdy"* (Jn 1, 14) od Syna, ktorého Telom sa stala.

Rakety štartujú do Vesmíru zo zeme. Aj ty, najprv sa musíš stať, čím aj tak už si, hriešnikom. Potom si pripravený na krídlach Ducha vzlietnuť a stať sa synom.

Najprv si teda navykaj na ten pocit: *som hriešnik*. Som najnižší možný, nikto nižší ani menší ani horší odo mňa nejestvuje.

"V pokore pokladajte jeden druhého za vyššieho." (Flp 2, 3)

Priznávam to, neskrývam, nezatajujem. A nie, nezbláznim sa z toho ani ma to nezničí, pretože Pán sa nado mnou zamiloval.

"Veď ja som najmenší... ale z Božej milosti som tým, čím som." (1Kor 15, 9-10)

"On mi povedal: "Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti." A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný." (2Kor 12, 9-10)

Až tu človek začína chápať túto Pavlovu evanjeliovú "zvrátenosť"... a nielen jej rozumieť, ale sám ju začať žiť.

Navykaj si, byť zachráneným hriešnikom!

Je to nesmierne oslobodzujúce: zhodiť z pliec všetko to bremeno žiadostivosti, strachu, zápasenia, porovnávania sa, pretvarovania, hrania, obhajovania sa, posudzovania, predvádzania a ľudských ohľadov.

V strede je osoba

"Učiteľ, ktoré prikázanie v Zákone je najväčšie?" On mu povedal: "Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým svojím srdcom, celou svojou dušou a celou svojou myslou! To je najväčšie a prvé prikázanie. Druhé je mu podobné: Milovať budeš svojho blížneho ako seba samého!" (Mt 22, 36-39)

V strede kresťanstva nie je *doktrína*. V strede je *osoba*. Osoby. Boh, ktorý je milovaný nadovšetko. Blížni, ktorí sú v milovaní v Bohu. Človek, ktorý takto miluje. Kresťanstvo je podstatne *osobné*, podstatne *vzťahové*. Sám Duch Svätý, ktorého prijímame, je Osoba, nie nejaká sila či schopnosť. Dá sa prijať iba na základe vzťahu, osobnej jednoty - a do vzťahu Osobnej Jednoty vovádza, do Života Trojice, Boha, ktorú JE Láskou, ktorý JE Vzťahom, ktorý JE Jednotou.

Zákonníci stali pod krížom a nič nechápali. Poznali *doktrínu*, ale nerozumel jej, lebo iba *láska* dáva kľúč na jej pochopenie. Bez lásky nechápali nič, Boh sám a Jeho skutky im dokonca pri padali ako rúhanie sa Bohu. Nie, že by sa dnes toto neopakovalo znova a znova, keď sám Boh je v mene doktríny a zdanlivej úcty voči Nemu odmietaný a Jeho vlastné skutky zatracované ako rúhavé voči Bohu... Nie kvôli láske, ale kvôli doktrínam sa kresťanstvo rozpadlo a miestami stále rozpadáva.

Lotor na kríži doktrínu veľmi nepoznal. Ale mal *lásku*. Tá v ňom prebudila aj ľútosť a pokánie, aj mu otvorila oči a on spoznal Krista. Nie rozumom, nie doktrínou, nevedel by to isto vysvetliť ani popísať múdrymi pojmami. Ale spoznal. Spoznal a spasil sa.

"Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: "Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. ... Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: "Bože, buď milostivý mne hriešnemu." Hovorím

vám: *Tento odišiel domov ospravedlnený, a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený.*” (Lk 18, 10-11.13-14)

"Poznanie nadúva, kým láska buduje. Ak si niekto myslí, že niečo vie, ešte to nevie tak, ako by mal vedieť. Ale ak niekto miluje Boha, toho Boh pozná." (1Kor 8, 1-3)

Internet je plný diskusií o doktrínach. Ale doktrína má cenu len vtedy, ak má privedie k Bohu. Ak k Bohu prídem aj bez jej pomoci, je to úplne v poriadku.

"Lebo k vám prišiel Ján cestou spravodlivosti, a neuverili ste mu. Ale mýtnici a neviestky mu uverili. A vy, hoci ste to videli, ani potom ste sa nekajali a neuverili ste mu." (Mt 21, 32)

Preto mnohí v doktríne zdatní ostanú vyhodení von... A iní, ktorí ju bez vlastnej viny možno ani nepoznali, budú dedičmi Kráľovstva.

"Hovorím vám, že prídu mnohí od východu i západu a budú stolovať s Abrahámom, Izákom a Jakubom v nebeskom kráľovstve, a synovia kráľovstva budú vyhodení von do tmy; tam bude plač a škrípanie zubami." (Mt 8, 11-12)

Záleží na láske, na pokání, na obrátení. Nie na vedomostiach. Sú dôležité, ale len ako nástroj a pomôcka. Ak nám bránia prísť k Bohu, ak sa neprejavia láskou a jednotou a bratstvom v spoločenstve Cirkvi, sú nanič. A to platí o všetkom. Samo *náboženstvo* je len súbor nástrojov, ktoré sú tu na to, aby nám umožnili v láske žiť s Bohom v spoločenstve Božej Rodiny. Ak ale túto funkciu v našom živote neplní, venujeme sa mu zbytočne.

"Beda vám, zákonníci, lebo ste vzali kľúč poznania! Sami ste nevošli, a tým, čo chceli vojsť, ste zabránili." (Lk 11, 52)

"Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1Jn 4, 8)

Láska je dôkaz.

"Nové prikázanie vám dávam, aby ste sa milovali navzájom. Aby ste sa aj vzájomne milovali, ako som ja miloval vás. Podľa toho spoznajú všetci, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať." (Jn 13, 34-35)

Spasení sme nie samou vierou, ale len vierou, ktorá vedie k tejto láske. Kresťania nie sú (len) veriaci ľudia. Sú *milujúci* ľudia. Až vtedy sú kresťanmi. Nie skôr. Tak to sám Ježiš zadefinoval.

"Lebo v Kristovi Ježišovi ani obriezka nič neznamená, ani neobriezka, ale viera činná skrze lásku." (Gal 5, 6)

To je spôsob, ako dokázať, že naozaj patríme Kristovi. To je spôsob, ako najlepšie presvedčiť aj tých druhých, že tu je naozaj cesta, ktorá vedie ku Kristovi, cesta lásky, vedúca do Jednoty Lásky Božieho Kráľovstva, už tu, už teraz. Presvedčte všetkých láskou, láskou tak veľkou, že každý pochopí, že len z Boha v Bohu môže človek takto milovať - a nie ako nejakú obeť, ale s radosťou a rozkošou Božieho Života!

"... aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal. A slávu, ktoré si dal mne, ja som dal im, aby boli jedno, ako sme my jedno — ja v nich a ty vo mne. Nech sú tak dokonale jedno, aby svet spoznal, že si ma ty poslal a že ich miluješ tak, ako miluješ mňa." (Jn 17, 20-23)

A všetko ostatné, *modlitba, slovo, sviatosti, liturgia, askéza*, všetko toto sú len pomôcky a nástroje na budovanie, vzrast a žitie tejto lásky a jednoty Boha a ľudí v spoločenstva Cirkvi.

"Prinášali k nemu aj nemluvňatá, aby sa ich dotkol. Keď to videli učeníci, okrikovali ich. Ale Ježiš si ich zavolať a povedal: "Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo!"" (Lk 18, 15-16)

Tri v jednom

Uveriť znamená zamilovať sa. V prípade Boha, samozrejme. Nie je možné skutočne uveriť v Boha a alebo Ho celým bytím neznenávidieť, alebo si Ho celým srdcom nezamilovať.

Zamilovať sa do Boha, to značí odložiť seba a vojsť do Boha. Kristova láska otvorila Bránu Neba, ktorým je sám Boh, Jeho otvorené srdce na kríži, ktoré v sebe obsahuje všetko, lebo je to srdca Boha. Naša láska potom do tejto Brány vchádza.

Nastáva svadobná Hostina Baránkova. Omša. Eucharistia. Prvotina Neba na zemi. Len vo viere a láske sa dá sláviť. Mimo nich ostáva uzatvorená.

Viera, nádej a láska, tieto tri, sú na zemi jedno. Jeden postoj, jedna Kvalita. Jedna vec. Veriť znamená milovať, milovať znamená mať nádej, nádej znamená veriť. Tieto tri sú jedno. Osamote neexistujú, nie na kresťanský spôsob synov a dcér Boha. Viera bez lásky a v zúfalstve beznádeje je to, čo žije diabol.

Eucharistia je miesto, kde toto žijeme najplnšie. Vierou sa nám otvára. Žijeme v nej lásku a zakúšame v nej nádej. Ako by mohol nejaký človek porozumieť Bohu, ak by nerozumel Eucharistii? A ako by mohol rozumieť Eucharistii inak, než srdcom? Tým, že ju vo viere a láske *zažije*?

Sediť pred Pánom... zhovárať sa s Ním... Nielen o "zbožných" veciach. O všetkom. Pretože kresťanstvo, to je život. Život s Bohom. Zahŕňa všetko. Úplne všetko. Pred Ním a s Ním môžeme všetko. Hovoriť. Mlčať. Pospomínať. Hoci aj si zaspievať... alebo si dokonca zdriemnuť pred Bohom a pri Bohu :-)... Modliť sa s Bohom. Azda k Bohu, nie? K Bohu i s Bohom. To je ako *hovoriť k človeku a rozprávať sa s človekom*. Skutočná modlitba je viac, než hovorenie k Bohu či počúvanie, čo hovorí Boh nám. Viac, než len "pozdvihnutie duše k Bohu". Je to nástroj spoločenstva. Dá sa

modliť k Bohu. Dá sa aj modliť s Bohom... To prvé robíme my. To druhé dáva Boh.

Dvaja priatelia. Boh a človek. V Eucharistii sa Boh najintímnejšie a najhlbšie otvára človeku. Od Srdca k srdcu. Kto nezažil Eucharistiu, veru nevie, či je to mať skutočný vzťah s Bohom - a nielen "telefonický" v modlitbe či "listový" v Písme... Sú to veci veľké, obrovské, naše srdce ich nedokáže celé pojať, obsiahnuť, prekypuje nimi v sladkej blaženosti Neba.

Chce to vo viere byť, čím sme, lebo sme uverili, že aj On Je, Čím Je. V láske sa uvoľniť, otvoriť tomuto dôvernému spoločenstvu. Nasat' do seba nádej, jesť a piť lásku, spoločenstvo. V prostote viery, dôvery. Blízkości. Pokoja. *"Všetko je obnažené a odkryté pred očami toho, ktorému sa budeme zodpovedať"* (Hebr 4, 13) - tak načo čokoľvek zakrývať či vylučovať z tohto spoločenstva?

Vskutku, ako by mohol jeden rozumieť Bohu a Božej spásy, ak nerozumie Eucharistii? Ona je obojím, aj Bohom, aj Božou spásou.

Nesúdiť, posudzovať

V Písme sú dva akoby si odporujúce výroky:

"Nesúďte a nebudete súdení. Neodsudzujte a nebudete odsúdení! Odpúšťajte a odpustí sa vám." (Lk 6, 37)

"Živočišny človek neprijíma veci Božieho Ducha; sú mu bláznovstvom a nemôže ich pochopiť, lebo ich treba duchovne posudzovať. No duchovný posudzuje všetko a jeho nik nemôže posúdiť." (1Kor 2, 14-15)

V skutočnosti sa oba dokonale dopĺňajú.

Všade okolo nás je moderné *súdiť*. Ľudia súdia politikov, biskupov, kňazov, vedcov, všetkých a všetko. Toto súdenie v sebe nesie dva problémy. Okrem toho, že je zvyčajne odsúdením daného človeka (či už tak alebo onak), je aj postojom typu: *ja všetko viem, ja mám ten jediný správny názor a ak so mnou súhlasiš, posúdim ťa priaznivo a si môj favorit, ak so mnou nesúhlasiš, odsúdim ťa a zavrhnem*. Inými slovami, nemienim vôbec uvažovať nad tým, čo hovoríš, už vôbec nie zmeniť svoj názor. *Som ako kus kameňa, nemenný monolit. Uhni mi z cesty, alebo ťa svojim súdom zvalcujem...*

Pavol naproti tomu hovorí o presnom opaku: Som *hriešnik* na ceste *obrátania* a zmeny života. Som pripravených sa *meniť*. Ako a akým smerom? To musím ešte len spoznať. Preto všetko bedlivo sledujem, snažím sa porozumieť a pochopiť, všetko dôkladne zvážiť a posúdiť. Mám na to jasné kritérium: Krista Ježiša, tak, ako ma učí prostredníctvom Cirkvi, prostredníctvom Písma, ktoré (NZ) napísala a autorizovala, prostredníctvom Ducha Svätého, ale vo svetle toho všetkého aj prostredníctvom dennej skúsenosti života, spoločenstva,... Vzhľadom na Krista tak posudzujem všetko. Nie, či je to pohodlné, príjemné, či sa to *páči ľudom*, ale či to zodpovedá Kristovi.

Preto takéhoto človeka nedokážu posúdiť ľudia sveta. Oni majú ako kritérium *rozkoš (zábavu), majetok, slávu a moc*. Tieto štyri. Keď ale pozerajú na kresťana, nerozumejú mu, majú ho za blázna, pretože jeho motívy i jeho kritérium posudzovania vecí im je tak cudzí, ako sú jemu už cudzie ich motívy a kritériá.

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4:1, 4)

"Lebo slovo kríža je bláznovstvom pre tých, čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je Božou mocou." (1Kor 1, 18)

Ak teda namiesto posudzovania - čiže najprv *počúvam*, potom sa usilujem *pochopiť*, potom všetko dôkladne *zvažujem*, objektívne a vzhľadom na Krista a na žiadne iné kritérium - ak teda namiesto *posudzovania* vecí ich spolu s ľuďmi prosto *súdime*, potom sa previňujeme nielen proti láske, ale aj proti múdrosti a proti sebe samým, pretože sami sebe bránime rásť a meniť sa a teda byť kresťanmi, pretože rast k dokonalosti a premena zo starého na nového človeka sú v samej podstate kresťanstva a bez nich kresťanstvo neexistuje.

"A modlím sa za to, aby vaša láska čoraz viac rástla v pravom poznaní a vo všestrannom chápaní, aby ste vedeli rozoznať, čo je lepšie, a aby ste boli čistí a bez hany pre Kristov deň, plní ovocia spravodlivosti, ktoré je skrze Ježiša Krista na Božiu slávu a chválu." (Flp 1, 9-11)

"Preto aj my odo dňa, keď sme to počuli, neprestávame sa za vás modliť a prosiť, aby ste boli naplnení poznaním jeho vôle vo všetkej múdrosti a duchovnej chápanosti, aby ste žili, ako sa patrí vzhľadom na Pána, a páčili sa mu vo všetkom, tým, že budete prinášať ovocie všetkých dobrých skutkov a rásť v poznaní Boha." (Kol 1, 9-10)

"Vzrastajte v milosti a poznaní nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Jemu sláva i teraz a až do dňa večnosti. Amen." (2Pt 3, 18)

Kto *súdi*, pasuje sám seba za *spravodlivého*. Kto *posudzuje*, sám seba potvrdzuje, že je *hriešnik* na ceste obrátenia.

"Jeden je zákonodarca a sudca, ktorý môže spasiť i zahubiť. Ale kto si ty, že súdiš blížneho?" (Jak 4, 12)

"Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali." (Lk 5, 32)

Prijmime fakt, že sme *hriešnici*, učme sa byť *učeníkmi*, prestaňme *súdiť* a navykajme si *posudzovať*.

"Všetko skúmajte a čo je dobré, toho sa držte! Chráňte sa zla v akejkoľvek podobe! Sám Boh pokoja nech vás celých posväťí, aby sa zachoval váš duch"

neporušený a duša i telo bez úhony, keď príde náš Pán Ježiš Kristus." (1Sol 5, 21-23)

Takto to funguje

"On mi povedal: "Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti." A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. Preto mám záľubu v slabostiach, v potupe, v núdzi, v prenasledovaní a v úzkostiach pre Krista; lebo keď som slabý, vtedy som silný." (2Kor 12, 9-10)

"Eliáš bol krehký človek ako my a keď sa naliehavo modlil, aby nepršalo, nepršalo na zemi tri roky a šesť mesiacov." (Jak 5, 17)

"On musí rásť a mňa musí ubúdať." (Jn 3, 30)

Takto presne to funguje, Boží Život v nás, ale aj Božie konanie cez nás. *Čím menej nás, tým viac Boha.*

Preto prijatie svojej úbohosti, preto spoliehanie sa jedine na Boha a Jeho Moc. Preto dokonca záľuba v tom, že sme ničím, pretože On je všetkým a On je náš a my Jeho, dvaja v jednom, avšak Jeho Tele, v jednom, avšak Jeho Živote, konajúci jedny, avšak Jeho skutky.

Dokonca každý deň pripravení zomrieť a opustiť svet. Vlastne viac. Nielen pripravení. My už *sme* mŕtvi... Čo do sveta sme už mŕtvi, zomretí.

"Sami nad sebou sme už vyniesli rozsudok smrti, aby sme nedôverovali sebe, ale Bohu, ktorý kriesi mŕtvych." (2Kor 1, 9)

"Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu." (Kol 3, 3)

V hociktorej chvíli pripravení aj telom opustiť svet, ktorý sme srdcom zanechali už dávno a vrátiť sa domov, do Neba, kde naše srdcia v Kristovi už dávno žijú.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

Ruženec

Myslím, že jedna z prvých vecí, ktoré sú musíme uvedomiť je, že ruženec je v samej svojej podstate modlitbou príhovoru. Je tu na to, aby sme sa ním modlili za iných, za svet, za všetko. V tom je podobný omši, ktorá je tiež obetou, ktorú Kristus rukami Cirkvi - a my, Jeho Telo, skrze Krista, s Kristom a v Kristovi - prinášame ako svoju kňazskú službu za seba i za celý svet, *"za všetkých a za všetko"* (liturgia sv. Jána Zlatoústeho).

Úvodné *Krédo* je naše osobné svedectvo, úvodné vyhlásenie, ktorým sa sami pred sebou, pred Bohom, pred anjelmi, ľuďmi i démonmi prihlasujeme k Bohu.

"Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi, aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach. Ale toho, kto mňa zaprie pred ľuďmi, aj ja zapriem pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach." (Mt 10, 32-33)

V úvodnom *preddesiatku* prosíme Boha, aby aj tu a teraz, počas samej tejto modlitby, stál pri nás a niesol nás svojou milosťou, lebo veľmi dobre vieme, že bez Neho nemôžeme nič urobiť.

"Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť." (Jn 15, 5)

"Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči." (Flp 2 13)

A tak aj modlitba, na ktorú sa pohnutí Jeho milosťou podujímame, bude Jeho dielom v nás, tak to chceme, tak to dúfame, tak o to prosíme.

Modlitbou Pána, Otčenášom, vchádzame do Kráľovstva, do sveta a Reality Božej, v ktorej sme z Božej milosti synmi, dcérami Boha, Nebo je náš domov a Božia rodina je aj našou rodinou.

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho." (1Jn 3, 1)

"Naša vlasť je v nebi." (Flp 3, 20)

"Teda už nie ste cudzinci ani prišielci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny." (Ef 2, 19)

V *zdravasoch* sa k nám pripája Matka Božia a s ňou celé Oslávené Telo Krista, všetci svätí. Ruženec nie je modlitba k Panne Márii. Je to modlitba s ňou (a spolu so všetkými svätými v Nebi) k Bohu. *Preto sa napríklad Bohorodička modlila ruženec s Bernadetou Soubirous, keď onoho času navštívila niekoľkokrát mestečko Lurdy.* Bolo by smiešne, keby sa mala modliť k sebe. Ale ruženec nie je modlitba k Márii, ale s Máriou a svätými i anjelmi (preto v ňom znejú aj anjelove slová) k Bohu.

"A počul som hlas z neba; bol ako hukot veľkých vôd a rachot mocného hromobitia. Hlas, ktorý som počul, znel, ako keď citaristi hrajú na svojich gitarách. A spievali čosi ako novú pieseň pred trónom, pred štyrmi bytosťami a pred starcami. A tú pieseň sa nemohol nik naučiť, iba tých stoštyridsaťštyritisíc vykúpených zo zeme" (Zjv 14,2-3).

A keď sa takto modlíme ku Kristovi, On sám sa k nám pridáva a modlí sa s nami. Poviete si, ako to? Ježiš sa modlí sám k sebe? To hádam nie! Ale Písmo vraví inak:

"Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedlňuje? A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac — ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás?" (Rim 8, 33-34)

Kristus sa stal človekom a ako človek bol vzkriesený a vystúpil ako človek do Neba, *"aby on bol prvorodený medzi mnohými bratmi"* (Rim 8, 29). A tak je nielen Hlavou, ale aj Telom Cirkvi. A ako prvorodený medzi mnohými bratmi, čo je divné na tom, že sa prihovára spolu s nimi, či skôr oni spolu s Ním u Otca? To je to, o čom hovorí Písmo:

"Prišiel aj iný anjel a zastal pred oltárom so zlatou kadidelnicou. Dostal veľa kadidla, aby ho pridal k modlitbám všetkých svätých na zlatý oltár, čo je pred trónom. A dym kadidla s modlitbami svätých vystúpil z ruky anjela pred Boha." (Zjv 8, 3-4)

Ale modlitba nie je len prosba. Modlitba je viac. Je to spoločenstvo. *"Modlitba je povznesenie duše k Bohu"* (KKC 2559). Spoločenstvo s Bohom. Niečo, čo konáme nielen my smerom k Bohu, ale priamo Boh s nami. *Pokojne si to predstavme ako otecka, ktorého malé dieťa sa učí hovoriť a otecko "žvatlá" jeho detské slová spoločne s ním a tak ho učí, ale nielen to, je to z jeho strany vyjadrenie lásky, blízkosti, spoločenstva otca a dieťaťa.* Podobne modlitba je viac, než len naše hovorenie k Bohu. Je to niečo, čo Boh koná spolu s nami, predchádza nás v nej, volá a láka, nesie, sprevádza. Spoločenstvo s Bohom. Spočinitie v Bohu. Hlboký súzvuk, jednota s Bohom. Dvaja jedno.

"Tak aj Duch prichádza na pomoc našej slabosti, lebo nevieme ani to, za čo sa máme modliť, ako treba; a sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi." (Rim 8, 26)

A tak v modlitbe ruženca môžeme zažiť a skutočne aj zažívame Božie Kráľovstvo, samo Nebo, hlbokú jednotu s Bohom, s Máriou a so všetkými svätými i s anjelmi, hlboký súzvuk, keď sa modlíme a prihovárame a prinášame *kadidlovú obeť modlitby* za celý svet a spájame sa tak s planúcou túžbou Boha spasíť a zachrániť *všetkých a všetko.*

"Toto je dobré a milé pred Bohom, naším Spasiteľom, ktorý chce, aby boli všetci ľudia spasení a poznali pravdu." (1Tim 2, 3-4)

Veľkú milosť a veľké dary Boh udeľuje v tejto modlitbe tým, ktorí sa ju skutočne modlia a nechajú sa ňou vtiahnuť do spoločenstva Boha a vytiahnuť do výšin, až pred sám Boží Trón.

Práve preto je adorácia pred svätostánkom, pozemským trónom Krista, to pravé a nanajvýš vhodné miesto a čas k tejto modlitbe.

Nekomplikujme to. Vychutnajme si to. Jednoducho sa nechajme vtiahnuť. Ako deti.

"Ježiš si ich zavolať a povedal: "Nechajte deti prichádzať ku mne a nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo! Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň."" (Lk 18, 16-17)

Jediný argument, jediná služba svetu

Diskutovať sa dá do nekonečna. Najmä dnes, keď ľudia už pravdu nehľadajú, ale prijali absurdnú, hoci všeobecne rozšírenú mienku, že každý človek môže mať a má "svoju pravdu".

Pritom je to desne jednoduché. Ako povedal ktosi - cituje ho aj pápež František - *kresťan, to je žobrák, ktorý sa delí s iným žobrákom o to, kde majú chlieb.*

Naším najväčším argumentom je, *byť katolikmi.* Mať v ruke onen chlieb, byť nasýtení Chlebom Života, verejne, otvorene, pred tvárou celého sveta.

"Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť." (Jn 6, 35)

Našou najväčšou službou svetu - ale súčasne aj *podmienkou predchádzajúceho* - je byť Cirkvou. Byť spoločenstvom, Božou Rodinou, ostrovom a útočiskom uprostred sveta, archou záchrany, bránou von, preč zo sveta, do skutočnej vlasti, vráteného Raja, do Neba.

"Množstvo veriacich malo jedno srdce a jednu dušu. A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločné. ... Rukami apoštolov sa dialo množstvo znamení a divov medzi ľudom. Všetci svorne zotrvali v Šalamúnovom stĺporadí. Ale nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich velebil a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien." (Sk 4, 32; 5, 12-14)

V tejto Rodine je potom aj Chlieb, ktorý nám Otec dal na túto cestu domov. Ona je tým Chlebom, Telom Krista a preto je schopná a dokáže sláviť a stvoriť Eucharistiu, ktorou sa na ceste sýtime.

Toto je jediné, čo svet nevie a nedokáže: *nasýtiť* srdce človeka a *spojiť* ľudí do opravdivej jednoty, takže sú naozaj jedno Telo, jedno srdce, jedna duša, jedna láska. To dokáže iba Kristus. Je to ten jediný absolútny dôkaz a súčasne jediný opravdivý a exkluzívny dar Cirkvi svetu.

"No neprosím len za nich, ale aj za tých, čo skrze ich slovo uveria vo mňa, aby všetci boli jedno, ako ty, Otče, vo mne a ja v tebe, aby aj oni boli v nás jedno, aby svet uveril, že si ma ty poslal." (Jn 17, 20-21)

Spoločenstvo žobrákov, ktorí majú chlieb, uprostred *rozhádaných bedárov v hladujúcom svete*. Presne to sme. Tým sme povolaní vo svete byť. Tým je Cirkev v samej svojej podstate.

Hádať a diskutovať sa dá do nekonečna. 2000 rokov diskutujeme so svetom. 1000 rokov s pravoslávím. 500 rokov s protestantmi. Výsledky neveliké. Ale

žobrák, ktorý má v ruke chlieb a okolo seba rodinu, *domov*... To je silnejšie, než všetky slová a diskusie o tom, kde a či vôbec niekde nejaký chlieb je...

Toto z Božej milosti pochopil sv. František z Assisi. A pochopil, že toto svedectvo, svedectvo vlastného šťastia a blaženosti v Božej Rodine, Cirkvi, v samom Bohu, je možné každému - pretože je to súčasne aj náš cieľ, ku ktorému sme každý povolaný.

Ultimatívny argument, definitívny dôkaz, neleží ani v slovách, dokonca ani v zázrakoch, ale v tomto: že sme kresťania v Cirkvi, čiže Božie deti v Božej Rodine, čiže nasýtení, šťastní, číri a Božou milosťou žiariaci noví ľudia v jednote a sláve Božieho Kráľovstva, už tu, už teraz.

"Naše evanjelium neprišlo k vám iba v slovách, ale aj v moci a v Duchu Svätom a v celej plnosti; veď viete, akí sme boli medzi vami kvôli vám. A vy ste napodobňovali nás i Pána, keď ste vo veľkom súžení s radosťou Ducha Svätého prijímali slovo." (1Sol 1, 5-6)

"Všetko robte bez šomrania a pochybovania, aby ste boli bezúhonní a úprimní, Božie deti bez hany uprostred zvrhého a skazeného pokolenia, medzi ktorým svietite ako svetlá na svete tým, že sa držíte slova života." (Flp 2, 14-16)

A ako to urobiť? Prosto.

Ak máš ruky plné smetí, ako do nich môžeš vziať chlieb? Najprv pusť a zahod' smeti, svoje ego, starého človeka, tretky tohto sveta, aby si mal prázdne ruky a prázdne srdce. Potom môžeš prijať Krista, aby ťa naplnil. On sa stane tvojím všetkým. Keď ty zanecháš seba a staneš sa ničím, On sa v tebe stane tvojim všetkým a bude úplne tvoj, pretože ty budeš úplne Jeho.

"Telo a krv nemôžu byť dedičmi Božieho kráľovstva, ani porušiteľnosť nebude dedičom neporušiteľnosti." (1Kor 15, 50)

A kde sa to stane? Predsa v Kristovi. V Jeho Tele. V Cirkvi. V jej spoločenstve. Isto ho nenájdeš doma na gauči. Ani vo svojom dome. Musíš

von. Vyhľadat' ho. Nájst' ho. Pridat' sa k nemu. Zvolit' si ho aj za svoju Rodinu. Rodinu svojej rodiny. Tam sa to stane. Tam a nikde inde.

"Ja som dobrý pastier. Poznám svoje a moje poznajú mňa, ako mňa pozná Otec a ja poznám Otca. Aj svoj život položím za ovce. Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohoto ovčince. Aj tie musím priviesť a budú počuť môj hlas; a bude jedno stádo a jeden pastier. ... Ja im dávam večný život. Nezahynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky." (Jn 10, 14-16.28)

Ako inak, než plný Boha? Kde inde, než v Rodine Boha?

Ani napravo, ani naľavo

"Nuž zachovávajúte a robte, ako vám prikázal Pán, váš Boh; neodchýľte sa ani napravo, ani naľavo!" (Dt 5, 32)

V SZ to bol vonkajší zákon.

V NZ je to Kristus. Sám Kristus, ktorý nás v Duchu preniká, aby sme k Nemu úplne priľnuli a vo všetkom robili, čo sa Jemu páči, podľa Jeho vôle, aby sme sa od nej a od Neho neodchýlili ani napravo, ani naľavo. Aby sme sa stali Ním a On nami. To je Nebo. Podstata spásy.

"Nech vám [Boh] dá podľa bohatstva svojej slávy, aby skrze jeho Ducha mocne zosilnel váš vnútorný človek, aby Kristus skrze vieru prebýval vo vašich srdciach." (Ef 3,16-17)

"A toto je dôvera, ktorú máme k nemu, že nás počuje, keď o niečo prosíme podľa jeho vôle ... a dostaneme od neho všetko, o čo len budeme prosiť, lebo zachovávame jeho prikázania a robíme, čo sa jemu páči." (1Jn 5, 14; 3, 22)

Toto je aj tajomstvo adorácie: byť pred Pánom. Úplne sa uvoľniť. Nechciet' ani to, ani ono, len aby Boh s nami a v nás urobil, čo sa Jemu páči, jedno, či

to budeme nejako cítiť alebo nie, či to bude plné Svetla alebo nás prevedie nocou a bezútešnosťou. Nehľadáme seba. Nehľadáme zážitky. Poddávame sa Bohu. Je to láska. Nie pocit lásky. Láska.

Je to priznanie pravdy o sebe. Hriešnik, neschopný sám sa zachrániť či premeniť, už vôbec nie zbožštiť. Stvorenie, úplne závislé na Stvoriteľovi. Syn, bezvýhradne dôverujúci svojmu Otcovi. Preto sa vo všetkom a úplne takto vkladám do Božej vôle. Konečne. Na toto Boh celý čas čakal, dávajúc mi slobodu urobiť to slobodne a tak prijať od Boha podiel na Jeho vlastnej božskej Slobode.

Modlitba, adorácia,... všetko miesta, kde sa človek, plný seba, vyprázdňuje, aby mohol byť plný Boha.

Krásne a nevídané nové veci sú pre každého z nás pripravené. Čakajú, kým sa vyprázdňime z toho starého v nás, aby sme ich do seba pojali.

Mať jasno, koľko stojí Nebo

Musíme mať istotu. A vedieť to, krištáľovo čisto a jasne: sme na zemi, aby sme sa nechali Božou milosťou zbožštiť. Sme tu na to aby sme sa naučili byť bohmi. Svet je posilovňa. Veci okolo nás sú tréningové nástroje. Život je tréning. O nič menej ani o nič viac nejde. Toto je jediné. Toto je všetko. Nič iné nie je.

Poviete si možno, veď iste, hej, veď áno, je to tak, ale...

Nie. Žiadne ale. *Ako robotník v zamestnaní je sústredený na svoju prácu, ako športovec je sústredený na svoj tréning - a nie je tam žiadne "... ja viem, že som práve na tréningu, ale musím si odbehnúť do obchodu a na pizzu a*

navštíviť kamaráta, ved' viete..." - tak ani u nás nie je žiadne: "... ale keď človek žije vo svete a aj o to svetské sa treba starať a nie vždy vyjde čas a potom, ved' viete, ľudia, priatelia, aj manžel(ka)... nie vždy sa to dá..."

Máme jeden cieľ. Zbožštenie. Máme jednu naplňa života. Naučiť sa byť bohmi. Všetko v našom živote tomu alebo slúži, alebo to nemá v našom živote miesto.

Znie vám to radikálne? Samozrejme. Neexistuje nič závratnejšie a radikálnejšie, ako spasiť sa. Čiže zbožštit' sa. Čiže stať sa bohom v Bohu. Čo je porovnaní s tým *majster sveta v cyklistike, prezident republiky alebo najbohatší človek na svete či nejaká celebrita? Brnkačka. Desať rokov štyri hodiny denne na tom pracujte a máte to (ako zistili vedci). Ešte vám ostane čas a priestor na mnoho iného. Ale stať sa bohom... Keby nebolo Božej milosti, bolo by to zhola nemožné.*

"Oni sa ešte viac čudovali a hovorili si: "Kto potom môže byť spasený?" Ježiš sa na nich zahľadel a povedal: "Ľuďom je to nemožné, ale Bohu nie. Lebo Bohu je všetko možné."" (Mk 10, 26-27)

Od nás to ale vyžaduje dať do toho všetko. *Tamtí sa z ľudí obyčajných menia na ľudí-športovcov, alebo ľudí-obchodníkov. Nemusia meniť všetko, len niečo. My sa meníme zo synov ľudí na synov Boha, meníme sa na bohov v Bohu. Preto do našej premeny musíme dať všetko a ona zasiahne úplne všetko. Preto tá radikálnosť v slovách Krista:*

"Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojím učeníkom. A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojím učeníkom. ... Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom. Soľ je dobrá. Ale ak aj soľ stratí chuť, čím ju napraví? Nehodí sa ani do zeme, ani do hnoja, ale ju vyhodí von. Kto má uši na počúvanie, nech počúva." (Lk 14, 26-27.33-35)

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové. Ale to všetko je od Boha, ktorý nás skrze Krista zmieril so sebou a zveril nám službu zmierenia." (2Kor 5, 17-18)

A v tomto, že to chceme, že vieme ako na to a hlavne, že vieme, aká je *cena* tejto premeny, rozumiem jej, prijímame ju a sme rozhodnutí zaplatiť ju, v tomto musíme mať úplne jasno a byť úplne jednoznačne a bez váhania rozhodnutí. Musíme si v tom byť istí. To je jeden zo znakov kvalít viery. Viera je rozhodnutie sa.

"Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 61-62)

"Lebo kto pochybuje, podobá sa morskej vlne, hnanej a zmietanej vetrom. Taký človek nech sa nenazdáva, že dostane niečo od Pána; — muž s rozpoltenou myslou, nestály vo všetkom svojom počínaní." (Jak 1, 6-8)

Sme uzrozmenejší s cenou? Tu žiadne zjednávanie zo samej podstaty neexistuje! Rozhodli sme sa zaplatiť ju? Sme si v tom istí? Rozhodnutí? Vieme úplne presne a jasne, kto teda v Kristovi sme? Čo skrze Krista chceme? Čo s Kristom ideme robiť?

"Prebud' sa, ty, čo spíš, vstaň z mŕtvych a bude ti svietiť Kristus!" Dávajte si teda veľký pozor, ako máte žiť: nie ako nemúdri, ale ako múdri. Využívajte čas, lebo dni sú zlé. Preto nebuďte nerozumní, ale pochopte, čo je Pánova vôľa." (Ef 5, 14-17)

"Keď sa vydával na cestu, ktosi k nemu pribehol, kľakol si pred ním a pýtal sa ho: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?" ... Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: "Jedno ti ešte chýba. Choď, predaj všetko, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" On pri tomto slove zosmutnel a odišiel zarmútený, lebo mal veľký majetok. Ježiš sa rozhlíadal a povedal svojim učeníkom: "Ako ťažko vojdú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky... Lahšie je ťave prejsť cez

ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva."... " (Mk 10, 17.21-23.25)

... a je jedno, či tým "majetkom", ktorý nám zabráni vojsť do Kráľovstva, sú peniaze, dom, alebo veci nehmotné, ako je pohodlie, postavenie, verejná mienka, iní ľudia, alebo naše názory, predstavy, túžby, žiadostivosť, svetské sny, záľuby, čokoľvek.

Nebo je *zadarmo*. Súčasne ale vojdenie doň je *extrémne drahé*, bude nás to vždy a za akýchkoľvek okolností stáť *úplne všetko*. Tu niet výnimky. U nikoho. Tak ako? Sme s tým uzrozmění? Pripravení zaplatiť? Platíme? Bez smútku?

"... nie zo žiaľu ani z donútenia, lebo veselého darcu Boh miluje. A Boh má moc rozhojniť vo vás každú milosť, aby ste mali vždy vo všetkom úplný dostatok a aby ste mali hojne na každý dobrý skutok." (2Kor 9, 7-8)

Adorácia je miesto, kde sedíme pred Synom, hľadáme Naň a upevňujeme sa v onom vnútornom postoji: áno, presne týmto sa teraz idem stať, do tejto podoby idem byť pretvorený. Idem sa stať synom v Synovi, bohom v Bohu. Presne týmto, na čo, na Koho hľadím. Koho do seba prijímam v Hostine Omše, aby som sa Ním nechal premeniť v Neho. Viem, že ma to bude stáť skutočne úplne všetko, ale zvažil som to, riadne a dôkladne, a stojí mi to za to. Idem do toho. Som pripravený začať platiť.

Kolaboranti

Kolaboranti. Zradcovia. Podliaci. Oportunisti.

No, nemáme k tomu sklony každý? Len to označujeme inak: *Ked' teraz je svet taký... Teraz je taká situácia... Ak si chce človek dnes udržať robotu... Aby sme neurazili... nepohnevali si...*

Desím sa. Desím sa toho, aké je to *lahké*: zradiť, sklamať, podraziť, opustiť, zmeniť stranu, lebo sa zmenila situácia a veci sa zrazu majú inak... Desím sa myšlienky, ako by som sa ja sám zachoval... ako sa ja sám zachovám, keď na to príde. Kto z nás to zistí prv, než na to príde?

"Peter mu povedal: „Aj keby všetci odpadli od teba, ja nikdy neodpadnem.“ Ježiš mu odvetil: „Veru, hovorím ti: Tejto noci skôr, ako kohút zaspieva, tri razy ma zaprieš.“ Peter mu povedal: „Aj keby som mal umrieť s tebou, nezapriem ťa.“ Podobne hovorili aj ostatní učeníci." (Mt 26.33-35)

Ako môže človek obstať, čestný, priamy, ako je možné nepodľahnúť, keď je tak *lahké* si to sám pred sebou zdôvodniť?

"Ste postavení na základe apoštolov a prorokov; hlavným uholným kameňom je sám Kristus Ježiš. V ňom celá stavba pevne pospájaná rastie v svätý chrám v Pánovi, v ňom ste aj vy vbudovaní do Božieho príbytku v Duchu." (Ef 2, 20-22)

Len ten, kto má jasno, kto čisto a presne vie, kto *je*, čo *chce*, kam *patri*, len ten je odolný a nezávislý na podobných búrkach, vetroch a premenách sveta. Je ako skala uprostred burácania mora, ako hora vo víchre.

"A tak každý, kto počúva tieto moje slová a uskutočňuje ich, podobá sa múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale. Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa nezrútil, lebo mal základy na skale." (Mt 7, 24-25)

"Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera. Ved' kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn?" (1 Jn 5,4-5)

Preto svet takýchto ľudí nenávidí. Nemá totiž nad nimi moc. Stoja proti nemu ako mocné stromy, vzdorujú vetru ale nezohnú sa. Ak, tak sa zlomia, ale nezohnú sa. Ak nás svet nedokáže *ohnúť*, skúsi nás *zlomiť*, zničiť.

Rátame s tým. Aj to patrí k cene za to, že sme Kristovi, k cene, ktorou platíme za Nebo, za zbožštenie.

"Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel prv ako vás. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho, ale preto, že nie ste zo sveta, že som si vás ja vyvolil zo sveta, svet vás nenávidí." (Jn 15, 18-19)

"Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 10, 21-22)

Len tak...

Pane. Chcem len byť. S Tebou. Pred Tebou. Pri Tebe. Taký, aký som. Úbohý. Malý. Nič nehrať. Nič nepredstierať. Len byť. Povedal by som: pre Teba. Ale čo už len Ty zo mňa? Nič, len bolesť a utrpenie. A tak aspoň pri Tebe... Ako prejav úbohej, ale vdľaky. Nepatrnej, ale lásky. Klimbajúcej, ale prítomnosti.

A Ty, vo svojej láske a štedrosti, prijímaš aj toto. A na oplátku otváraš vlastné Srdce a odhaľuješ tajomstvá Kráľovstva, ktoré je v Tebe, ktorým si Ty.

V Duchu a v pravde. Pravde o sebe, v Duchu od Teba. Darca a obdarovaný. Stvoriteľ a tvor. Spasiteľ a hriešnik. Všetko a nič. Dvaja, ale v jednom Tele, jednom Duchu.

"Kto sa spája s Pánom, je s ním jeden Duch. ... A neviete, že vaše telo je chrámom Ducha Svätého, ktorý je vo vás, ktorého máte od Boha, a že nepatríte sebe? Draho ste boli kúpení. Oslavujte teda Boha vo svojom tele." (1Kor 6, 17.19-20)

Čriepky VII

V Ježišovi Kristovi si môžeme slobodne priznať: som hriešnik. Hriešnik rovnaký ako všetci ostatní. Ten tak a tamten onak a ja zase inak, ale sme rovnakí hriešnici. A tento pocit, postoj, vedomie máme stále, nič sa na ňom nemení. Dokonca aj keď sme Kristom menení a oslobodzovaní a dejú sa cez nás veľké veci, stále vieme, že sme hriešnici – pretože je to podobné, ako keď vám *zubný chirurg robí nový chrup*: je to váš chrup, ale zároveň úplne jeho dielo. Aj tu je to rovnako: sme hriešnici a všetko, čo sa na nás deje, je Kristovo dielo, ale aj keď toto dielo je obrovské a nádherné, stále je Jeho a my sme stále hriešnici, ktorých prišiel povolať a pretvoriť. Preto sa stále cítime byť hlboko spriaznení so všetkými ostatnými ľuďmi, lebo vieme, že sme úplne rovnakí hriešnici ako oni a že to nemusíme ani skrývať ani zatajovať, lebo sme už konečne v rukách lekára, ktorý prišiel uzdraviť a zachrániť hriešnikov.

Ja, Kristus a Boží svet. Prvé sú tieto tri.

Vo vzťahu ku Kristovi a v Božom svete prijímam to, čím som. Hriešnik. Žobrák. Nič. Nie ako bremeno. Ako fakt. Ako trofej a zástavu slávy - Krista, ktorý sa má ujal, vytiahol, zachránil, uzdravil. V sebe hriešnik. V ňom boh. V sebe malý. V ňom veľký.

To je Boží svet, do ktorého má voviedol: Pravda. Pravda a láska a veľkosť a malosť a hriešnosť a svätosť a všetko spolu stavené Božou láskou a mocou v jedno. Absolútna závislosť, ktorá absolútne oslobodzuje. Nič nie je moje, všetko je Kristovo a všetko Kristovo je moje. Naše. Dvaja v jednom Tele.

Ak chceš byť svätý, musíš byť hriešnik. Nie *hrešiť*. *Hriešnik*. Iba hriešnik môže a dokáže byť svätý. A každý svätý je veľký hriešnik, vie to, lebo ním je, sám v sebe, sám osebe.

"Ak hovoríme, že sme nezhrešili, jeho robíme luhárom a nie je v nás jeho slovo." (1Jn 1, 10)

"Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne." (1Jn 5, 18)

Potom prichádza posledné, štvrté: *tu a teraz*. Tu teraz a ja a v Ňom. Žijúci. Premieňaný. Kriesený. Živý.

"*Sme jednej krvi, ja i ty*," volali na seba priatelia z Kiplingovej Knihy džunglí. *Sme rovnakí hriešnici, aj i ty* – to je poznanie, ku ktorému nás prvému vedie Kristus a Evanjelium. Keď si ho uvedomíme, nie hlavou ale srdcom, je to počiatok tej skutočnej, prirodzenej pokory, súcitu a spolupatričnosti. Je to počiatok komunity. je to počiatok spoločenstva Cirkvi.

Kým sa človek nestane *chudobný v srdci*, kým sa srdcom *nezriekne všetkého, čo má*, dovtedy nie je sebou, nie je, čím je. Veci, vlastníctvo, tvoria ilúzie, sú *ako oblek, ktorý zakrýva našu pravú podobu*. V tom je mlčanie pre Pánom, v tejto nahote seba. "*Nahý som vyšiel z lona svojej matky a nahý sa ta vrátim*" (Job 1,21) – a taký, v pravej podobe, v jej prostej nahote, byť pred Pánom, ktorý vie, kým je a ničím sa nezakrývať, nič nehrať.

Modliť sa za niekoho znamená priniesť ho pred Pána, položiť ho tam a bdieť nad ním pred Pánom.

Som smrteľník a hriešnik a klesnúť hlbšie už nemôžem – v tom je základ priamosti a otvorenosti, pretože nie je dôvod nič skrývať, nič ma nemôže ponížiť viac, ako som, nič mi nemôže ublížiť. A súčasne ako syn Boha nemôžem už nikam vyššie a viac vystúpiť a byť niečím viac, než som – a to je zdroj *apatheie* a slobody, keď niet, po čom by som ešte dychtil a o čo by som s ľuďmi okolo seba mohol zápasieť či im závidieť.

Obrátenie je ako zostup dole po Maslowovej pyramíde, ktorou sme sprvu sami vo vlastnej sile a sebavedomí vystupovali k Bohu:

- *Transcendencia* - kto je Boh? *Bázeň*.
- *Sebaaktualizácia* - kto som ja? *Hriešnik*. *Úbohosť*. *Malosť* pod všetko. Koniec namyslenosti, pýchy, divadla, pretvarovania,... úsilia o pocit správnosti.
- *Dôležitosť* - zachránený, omilostený, vyvolený *syn* Boha. *Velkosť* nad všetko. Koniec porovnávania sa, súperenia, posudzovania, túžby po moci a uznaní.
- *Spoločnosť* – *učeník*. V spoločenstve ma Boh uzdravuje, premieňa, robí zo mňa nového človeka. Všetci sme tam hriešnici a úbožiaci, vieme to o sebe i na vzájomné, nie je dôvod to pred sebou skrývať, naopak. Pomáhame si vzájomne povstať z hriechu a stať sa naplno tým, čím už v Bohu sme, dedičmi Boha a aj radosť i nádej z toho medzi sebou otvorene zdieľame. Začiatok rastu, učenia sa, pozorovania, premeny, vnímania, vzájomnej pomoci na ceste.
- *Istota* - je ňou moja nová *Vlasť*, *Nebo*, *Boh*, *môj Otec*. Tu som len cudzinec a pútnik. Pozemské veci majú význam, len keď mi pomôžu pripraviť sa na život v spoločenstve, na *Nebo*.
- *Prežitie* - rozkoše sveta ma viac nelákajú, v Bohu mám a žijem omnoho lepšie veci. Som od nich slobodný, vyrástol som z nich.

Evanjelizovať cez internet je pekný nápad, ale má svoje veľké limity. Evanjelium človek prijíma hlavne na základe skúseností. Internet ale prenáša slová a obrazy. Apeluje (hlavne u nás, katolíkov) na rozum, ale ten používa málokto. Poukazujeme na fakty, ale tie sa strácajú pod lavínou konšpirácií (aj zo strany bratov protestantov, ktorí nimi už stáročia žijú). Internet je dobrý ako *reklama* - na niečo *skutočné*, kde človek môže zažiť Kráľovstvo, okúsiť Božiu prítomnosť a moc, dotknúť sa Boha, či skôr byť Ním dotknutý. Reklama na farnosť, ak existuje a funguje.

Ruženec je modlitba ku Kristovi, prednášaná spolu s Bohorodičkou. Preto sa Mária v Lurdoch modlila s Bernadetou ruženec: nemodlila sa k sebe, ale s Bernadetou k svojmu Synovi Preto ruženec a adorácia idú skvelo dohromady: spolu s Máriou hľadáme na Krista, spolu s ňou sa Mu klaniame, modlíme sa k Nemu.

Keď myseľ človeka blúdi, často v duchu pozoruje sám seba, posudzuje a obdivuje seba, porovnáva sa v duchu s inými ľuďmi *ako onen farizej v Chráme*, že aký je super... Ale v realite nič z toho neexistuje. V realite jednoducho sme. Sme, žijeme, konáme. Žiadne súdy. Žiadne porovnávanie sa. Nič podobné. Proste len sme. Všetko ostatné, obzvlášť súd, náleží Bohu.

Neexistuje väčší či menší hriešnik. Len hriešnik. *Tak, ako na pustom ostrove neexistuje väčší či menší stroskotanec*. A podobne ako u nich, ani u nás neexistuje väčšia či menšia záchrana. Len záchrana. Rovnaká pre všetkých, rovnako potrebná pre všetkých. Odtiaľ sa rodí vedomie hlbokkej spolupatričnosti Cirkvi: rovnakí hriešnici, rovnako zachraňovaní Kristom, rovnako nezaslúžene adoptovaní Bohom, rovnako povýšení do slávy synovstva. Kresťanstvo, Cirkev, to je žitá solidarita omilostených hriešnikov.

Čo znamená, *veriť* Ježišovi? Milovať Ho – skutočná viera je láska. Nasledovať Ho. To znamená, byť Mu vydaný. Úplne. *Ako list vo vetre*. Zanechať „strom“ hriechu. Úplne. *Ako list vo vetre*. Prijímať, že nič nezávisí od nás, ale jedine od Krista. Úplne. *Ako list vo vetre*. Čo ešte dodať? Byť úplne presťahovaný, *ako list zo stromu do vetra a povetria*.

COVID epidémia a karanténa by mohla byť tou lúčavkou, ktorá oddelí zvyk od viery, tradíciu od skutočného života s Bohom. Uvidíme, čo z neho vyjde.

Myslím, že ruženec je najviac zo všetkého modlitba príhovoru za iných.

Učeníkom sa môže stať iba hriešnik, ktorý si je vedomý svojej úbohosti. Preto vie, že sa potrebuje učiť a meniť. Namiesto súdenia a súperenia vníma, hľadá, učí sa, mení sa, rastie.

Po svojom

"Veru, veru, hovorím ti: Hovoríme o tom, čo poznáme, a svedčíme o tom, čo sme videli, a neprijímate naše svedectvo." (Jn 3, 11)

"Keď príde Tešiteľ, ktorého vám ja pošlem od Otca, Duch pravdy, ktorý vychádza od Otca, on o mne vydá svedectvo. Ale aj vy vydávate svedectvo, lebo ste so mnou od začiatku." (Jn 15, 26-27)

Ako vydávame toto svedectvo?

Tým, že žijeme už v Božom svete. Tým, že si uprostred sveta žijeme po svojom, Božo.

Kde iní ešte spia, my už bdieme.

Kde iní vidia skaly, stromy, asfalt a domy, my vidíme úchvatný zázrak Božieho stvorenia.

Kde iní vidia ľudí, my vidíme (často ešte stratených) bratov a sestry, svet plný detí Boha.

Kde iní ľudia vidia šero, my sa radujeme vo Svetle, ktoré nikdy nezapadá.

Kde iní šomrú a vzdychajú, mi spievame.

Kde iných dusí prázdno, my počujeme hudbu doliehajúcu k nám z Neba.

Kde iní blúdžia a potĺkajú sa sem a tam, my vidíme dúhový most a cestu plnú Slávy.

Kde iní všetko súdia, my nie, lebo nepotrebujeme ilúziu vlastnej správnosti, vieme že sme hriešnici.

Kde sa iní porovnávajú, mi nie, lebo odinakadiaľ pochádza naša hodnota a veľkosť.

Kde iní medzi sebou súperia, my nie, lebo o iné, skutočné veci zápasíme a nie s "telom a krvou".

Kým iní spokojní so sebou ostávajú kde sú, my putujeme ďalej, lebo vieme, koľko nám ešte chýba.

Kde iní strácajú zmysel a cieľ, my jasáme a spievame radosťou nad veľkosťou údelu, ku ktorému nás Otec povolal.

Keď iní hľadajú obrazovky, my hľadáme to Tváre Boha.

Kde sú iní plní strachu, sme plní dôvery.

Kde iní nariekajú, sme plní radosti.

Kde vládne stres, my sme plní Božieho pokoja.

Kde iní umdlievajú, v nás sila rastie.

Kde iní hľadajú únik a rozptýlenie, my sa tešíme z prostej a hlbkej radosti od Boha.

Kde iní po sebe zazerajú, my sme jedna Rodina.

Kde iní hľadajú zabudnutie vo víne, my jeme a pijeme sám Život v Božom Chlebe a Nápoji.

Kde iní si chodia posedieť do baru s inými ľuďmi sveta, my si chodíme do chrámu posedieť s Kristom, Živým Bohom.

Sme jednoducho iní. Aj keby sme chceli, nedá sa to skryť.

Uprostred sveta, kde ostatní žijú podľa sveta, my si žijeme inak, po svojom. Prebudení zo sveta, vynorení zo sveta, *"ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrývame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu"* (Rim 5, 1-2).

Sme iní a nedá sa to skryť. To je naše hlavné svedectvo, svedectvo o živote, *svedectvo o radosti*, ako ho nazval Lewis.

Svet ho vidí. Alebo si to *zamiluje* a pridá sa k nám a viac už nebude svetom, alebo to *znenávidí* a pokúsi sa nás zlákať - a ak to nevyjde, zničiť. Tak to je. Vždy to tak bolo. Vždy to tak bude. Až do samého Konca. A vôbec nám to nevádi. Aj tak sme zo sveta už na odchode. Nič už v ňom viac nemáme. Nemá nám čo vziať, nemá nám čo dať. Nemá nám ako ublížiť. Najviac ak poslúžiť, svojim hnevom, ako nástroj, urýchľovač našej cesty Domov.

"Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel prv ako vás. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho, ale preto, že nie ste zo sveta, že som si

vás ja vyvolil zo sveta, svet vás nenávidí. Spomeňte si na slovo, ktoré som vám povedal: Sluha nie ja väčší ako jeho pán. Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás; ak zachovávali moje slovo, budú zachovávať aj vaše. Ale to všetko vám budú robiť pre moje meno, lebo nepoznajú toho, ktorý ma poslal." (Jn 15, 18-21)

Prebudení, vynorení, vidiaci, skutoční proroci s Kristom, skrze Krista a v Kristovi skutočne žijeme svoje a po svojom a nestaráme sa, čo si svet o tom pomyslí. Už doň aj tak nepatríme. Svedčíme mu však, práve tým - a na ňom už je, čo s týmto svedectvom urobí.

"Veru, hovorím vám: Mýtnici a neviestky vás predchádzajú do Božieho kráľovstva. Lebo k vám prišiel Ján cestou spravodlivosti, a neuverili ste mu. Ale mýtnici a neviestky mu uverili. A vy, hoci ste to videli, ani potom ste sa nekajali a neuverili ste mu." (Mt 21, 31-32)

Toto je naše hlavné svedectvo. Nie slová. Nie nejaké kampane, akcie, podujatia. Toto: táto naša prostá a úplná odlišnosť od sveta, to, že žijeme tam, kde iní prežívajú, že ožívame tam, kde iní pomaly umierajú. To, že tam, kde iní svet uctievajú, klaňajú sa mu a slúžia mu, my sme od neho slobodní, žijeme si svoje a po svojom a svet nad nami nemá žiadnu moc, pretože už žijeme v Kráľovstve. Prosté bytie detí Boha, sám prostý život detí Boha. To je to hlavné svedectvo, ktoré o Kristovi vydávame.

Vypni autopilota!

Silou hriechu je beznádej. Reťazou hriechu je návyk.

V skutočnosti návyk... návyk v skutočnosti akoby ani nejestvoval. Nemá žiadnu skutočnú moc. Riadi nás, keď sme bezmyšlienkovití, keď mu prenechávame riadenie nášho života ako *autopilotovi*.

Dôvodom, prečo to robíme, je práve beznádej. Nevidíme východisko z nášho života. Nevidíme inú možnosť než pokračovať ďalej v tom, čím a čo sme. Návyk hriechu nám v tomto prináša akúsi úbohú radosť. Ani nie radosť, skôr len akési potešenie. Ba ani to nie, skôr *únik*, odreagovanie sa od mizérie, ktorú žijeme. *Asi ako keď sa väzeň pozerá z okna celý. Neverí, že by mohol utiecť. A tak aspoň pozerá von.*

"Démás ma opustil, lebo miluje tento svet, a odišiel do Solúna." (2Tim 4, 10)

Kým neveríme, že môžeme žiť inak, iný, Boží Život, že môžeme vyjsť zo sveta a vojsť do Kráľovstva a žiť v ňom, kým neveríme a teda nemáme nádej, že čo žili svätí aj my môžeme, dovtedy budeme otrokmi návyku hriechu. On je totiž akoby tým *oknom*, tak nám to pripadá. Bojíme sa, že ak by sme ho zanechali, ostala by nám už len *tmavá cela* nášho doterajšieho života, smutná a bez potešenia.

"Herodes sa Jána bál. Vedel, že je to muž spravodlivý a svätý, preto ho chránil. Keď ho počúval, býval vo veľkých rozpakoch, a predsa ho rád počúval." (Mk 6, 20)

V samej podstate je to asi jedno, či nás takto púta niečo veľké, skutočný vážny hriech ako alkohol, porno, oplzlosť, - posledné dva prikázania Desatora obzvlášť upozorňujú práve na chtivosť po *majetku* a lakomstvo a putá *sexuálnej závislosti*; - alebo či sú to také viac "soft" putá ako *závislosť na počítači, internete, sociálnych sieťach, televízii, prázdnom zábavní sa a márnení času*, pri ktorých na jednej strane vieme, cítime, že nie sú úplne v poriadku, na druhej strane sa presviedčame, že to vlastne nič vážne nie je, nie je to žiadne vážny hriech, ak vôbec, veď je to taká normálna vec... Stále je to puto, ktoré nás drží a bráni nám vzlietnuť k Bohu a naplno vojsť do Božieho Života.

"Keď mladík počul toto slovo, odišiel smutný, lebo mal veľký majetok." (Mt 19, 22)

Vzývajúc Božiu moc - a Boh nie je ďaleko ani neotáľa - musíme sa rozhodnúť toto puto pretrhnúť. K tomu musíme urobiť, dať dohromady najmenej tieto tri veci:

Po prvé, *nádej*. Bez nádeje na nový život, na to, že naozaj aj my môžeme žiť tak, ako svätí pred nami a okolo nás, že to je normálny život kresťana, nie niečo mimoriadne pre pár omilostených ľudí, sa k tomuto kroku nikdy neodhodláme. Vkladáme svoju dôveru v Krista, v Jeho Moc, milosť, prítomnosť, v to, že Jeho sľuby platia *aj pre nás*.

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme." (1Jn 3, 1)

Po druhé, *bdiieť*. Spomíname si na oné *štyri oporné body*? Pravý Boh, Spasiteľ. Pravé ja, zachránený omilostený hriešnik. Pravda, Boží svet, v ktorom s Bohom žijeme. Prítomnosť, byť tu a teraz a neunikat' ani dopredu, ani dozadu, ani k snívaniu, ale v pokoji prúdiť tým jedným prítomným okamihom, naň zaostrený.

"Lebo kto iba počúva slovo a neuskutočňuje ho, podobá sa mužovi, čo si v zrkadle prezerá svoju prirodzenú tvár. Pozrie sa na seba, odíde a hneď zabudne, aký je." (Jak 1, 23-24)

"Nespíme teda ako ostatní, ale bdejme a budme triezvi! Tí, čo spia, spia v noci a opilci sa v noci opijajú. My však, čo patríme dňu, budme triezvi a oblečme si pancier viery a lásky a prilbu nádeje na spásu." (1Sol 5, 6-8)

Po tretie, prázdno po návyku hriechu *nahradiť*. Nahradiť novou náplňou. Nemôže tam ostať prázdno. Preto musíme mať jasnú predstavu, čo budeme s Kristom v spoločenstve Cirkvi žiť a konať namiesto toho, čo zanechávame. Ako vyplníme získaný čas, kam miesto toho zameriame svoju záľubu. Inými slovami, *ak sa rozhodneme odvrátiť od okna svojej cely, tak len preto, aby sme opustili väzenie a miesto pozerania sa von začali von žiť. Inak to nemá zmysel a skôr či neskôr sa k oknu vrátíme späť*.

"Kedysi ste aj vy boli takí, keď ste v nich žili. Ale teraz odložte aj vy všetko: hnev, rozhorčenie, zlobu, rúhanie i mrzké reči zo svojich úst. Neluhajte si navzájom vy, čo ste si vyzliekli starého človeka s jeho skutkami a obliekli ste si nového, toho, čo sa obnovuje, aby mal pravé poznanie podľa obrazu toho, ktorý ho stvoril." (Kol 3, 7-10)

Mať nádej. Bdiť. Nahradit'. Tieto tri.

Král'

"Anna, prečo plačeš? Čo neješ? A prečo máš zronené srdce? Či som ti ja nie lepší než desať synov?" (1Sam 1, 8)

Toto isté nám vraví Ježiš: Prečo sa zháňaš za vecami tohto sveta, prečo pre ne plačeš a nariekaš? Prečo túžiš po čomkoľvek inom, než po mne? Či som ja nie lepší, než všetok svet?

Je, aj nie je.

Sám v sebe je. Nekonečne prevyšuje Stvoriteľ svoje stvorenie, Tvorca svoju hračku, ktorú vytvoril.

"Je im predsa zjavné, čo možno o Bohu vedieť; Boh im to zjavil. Ved' to, čo je v ňom neviditeľné — jeho večnú moc a božstvo —, možno od stvorenia sveta rozumom poznávať zo stvorených vecí." (Rim 1, 19-20)

Ak žasnem v údive nad hračkou Vesmíru, ktorú Boh vytvoril, čo potom Boh sám?

Ak Ho ale nemilujeme, potom všetka táto veľkosť pre nás nič neznamenajú. Je ako poklad na poli, o ktorom nevieme, ako truhla, plná zlata, ktorú si ale nevšímame, lebo nám pripadá zvonku stará a nezaujímavá a preto ju nikdy neotvoríme.

"Nebeské kráľovstvo sa podobá pokladu ukrytému v poli. Keď ho človek nájde, skryje ho a od radosti z neho ide, predá všetko, čo má, a pole kúpi." (Mt 13, 44)

Kto ale k Bohu pristúpi, tomu sa Boh otvorí, Jeho Srdce, vnútro, všetko. A kto sa do Boha zamiluje, všetko bohatstvo Boha sa stane jeho bohatstvom. Boh sa stane jeho Kráľom, Boh sa stane jeho Kráľovstvom, Boh sa stane jeho svetom, jeho všetkým. Kto by už len túžil po čomkoľvek stvorenom, keď sám Tvorca sa mu daroval v láske? Tomuto hovorí Písmo "Božie Kráľovstvo".

"Lebo kto ... stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho." (Lk 9, 24)

To nie je príkaz. Ani nejaká vyhrážka. To je prosté konštatovanie: Kto nájde Krista, po ničom viac netúži. Už má svojho Kráľa. Kto žije v Kristovi, nič viac nechce ani nepotrebuje, pretože už našiel Kráľovstvo, v ktorom môže prebývať naveky. Znakom toho, že našiel svojho Kráľa a zachránil sa, je, že všetko ostatné stratil, či skôr zabudol, nechal zabudnuté, pretože už staré, prekonané, nepotrebné, zbytočné...

"Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo." (Mt 5 3)

Nie preto, že sú chudobní, patrí im Kráľovstvo, ale preto, že už žijú v Kráľovstve, sú čo do sveta chudobní, pretože viac už jeho bohatstvo nepotrebujú. A to je znamenie, znak toho, že už do Kráľovstva vošli a žijú v ňom.

Tým Kráľovstvom však nie je žiadna ríša, ale sám Kráľ. Kristus. On osobne je Kráľom aj Kráľovstvom. Preto kresťanstvo je o tom, *milovať* Krista, *patriť* Kristovi, ako osoba osobe. Nie je to systém, zachovávanie, dodržiavanie. Sama *Cirkev* je Telo Krista. Kristus vtelený v Tele Cirkvi. Ako inak môže človek byť súčasťou Krista, Jeho Telom, ak nie v láske a oddanosti lásky k Nemu, k osobe Boha?

"Keď sa ho farizeji opýtali, kedy príde Božie kráľovstvo, on im povedal: "Božie kráľovstvo neprichádza tak, že by sa to dalo spozorovať. Ani nepovedia: "Aha, tu je!" alebo: "Tamto je!", lebo Božie kráľovstvo je medzi vami."" (Lk 17, 20-21) - a ním bol On sám stojaci medzi nimi.

"Prvotinou je Kristus; potom, pri jeho príchode, tí, čo patria Kristovi." (1Kor 15, 23)

Patria Kristovi... Na chvíľu sa zastavme. Skúsme si domyslieť, uvedomiť, čo to znamená, čo to v sebe zahrňuje ono lakonické "patriť Kristovi". Ak nám niečo patrí, je to naše, čo to znamená? Ak takto patríme Pánovi my sami... Patríme?

"Ale kto sa spája s Pánom, je s ním jeden Duch." (1Kor 6, 17)

A veru, nie náš duch. Ani nejaký spoločný duch kompromisu a dohody. Jeho Duch. Len a výlučne Jeho Duch. Lebo o to ide, byť v Ňom Ním, žiť v Ňom Neho. To je Nebo. To je Kráľovstvo. To je spása. Toto značí, *patriť Kristovi*. A naopak, patriť Kristovi značí byť v Nebi.

Kristus Je *Kráľ*. Je ním, či chceme alebo nie, či sa to niekomu páči alebo nie, bez ohľadu na to, či o tom niekto vie alebo nie. Ale potom je tu otázka, či je aj *náš Kráľ*. Kráľom je aj nad Peklom a v Pekle. Ale *naším* Kráľom je len spaseným v Nebi, pretože On sám tým Nebom Je. Amen.

"Ako mňa poslal živý Otec a ja žijem z Otca, aj ten, čo mňa je, bude žiť zo mňa. Toto je ten chlieb, ktorý zostúpil z neba, a nie aký jedli otcovia a pomreli. Kto je tento chlieb, bude žiť naveky." (Jn 6, 57-58)

Konať, alebo najprv byť?

Boh sa stal človekom, aby sa človek stal bohom.

Kresťan je človek, ktorý sa rozhodol prijať tento dar a stať sa bohom. Od Boha sa teraz učí bohom byť, najprv *postojmi*, aby ním mohol byť aj *vlastnosťami* a účasťou na samej Jeho *prirodzenosti*.

Boh je Otec, sám v sebe dokonalý. Prvý krok aj u nás je, prijať vykúpenie. Uveriť, obrátiť sa, jasne zanechať hriech, prijať Ducha Svätého, oslobodený začať žiť novým, slobodným životom, plným radosti z toho, že sme vykúpení, slobodní, Božie deti. Sami v sebe šťastní a blažení.

"Vy ste svetlo sveta. Mesto postavené na návrší sa nedá ukryť." (Mt 5, 14)

"Hľa, dal som vám moc šliapať po hadoch a škorpiónoch i po všetkej sile nepriateľa a nič vám neuškodí. No neradujte sa z toho, že sa vám poddávajú duchovia, ale radujte sa, že sú vaše mená zapísané v nebi." (Lk 10, 19-20)

"Napísal som vám, deti: Poznali ste Otca. Napísal som vám, otcovia: Poznali ste toho, ktorý je od počiatku. Napísal som vám, mládenci: Ste silní, Božie slovo ostáva vo vás a premohli ste Zlého." (1 Jn 2,14)

"A tak ospravedlnení z viery, žijeme v pokoji s Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista. Skrze neho máme vierou prístup k tej milosti, v ktorej zotrávame, aj sa chválime nádejou na Božiu slávu." (Rim 5, 1-2)

Boh je Trojica. Po Jeho vzore sa ja my zhromažďujeme v spoločenstve Boha a ľudí, v Cirkvi, aby sme aj my medzi sebou ustanovili a naučili sa žiť Boží Trojičný Život, Trojičnú Jednotu Boha, kde po Jeho vzore sme mnohí jedno, *mnohojedini* na obraz *Trojediného* a v Trojedinom. Radujeme sa z Božích

darov, ktoré nám Boh dal a s radosťou ich žijeme a používame bez toho, aby sme boli pyšní a namyslení, porovnávali sa či dokonca si závideli a súperili medzi sebou, pretože ako synovia a dcéry Boha už nič také nepotrebujeme.

"Ved' my všetci, či Židia alebo Gréci, či otroci alebo slobodní, boli sme v jednom Duchu pokrstení v jedno telo. A všetci sme boli napojení jedným Duchom. ... Ak teda trpí jeden úd, trpia spolu s ním všetky údy, a ak vychvaľujú jeden úd, radujú sa s ním všetky údy. Vy ste Kristovo telo a jednotlivo ste údy." (1Kor 12, 13.26-27)

"Podľa toho, kto aký dar dostal, slúžte si navzájom ako dobrí správcovia mnohotvárnej Božej milosti. Keď niekto hovorí, tak len ako Božie slovo; keď niekto slúži, tak len z moci, ktorú uštedruje Boh, aby bol vo všetkom oslávený Boh skrze Ježiša Krista. Jemu sláva a vláda na veky vekov. Amen." (1Pt 4, 10-11)

Boh je Stvoriteľ. Delí sa sám so sebou, so svojím Dobrom, ktoré v Ňom je, so všetkým, čo stvoril ako dobré a krásne. Po Jeho vzore aj my sa učíme byť akoby *malými stvoriteľmi* toho malého kúska sveta okolo nás, v ktorom práve žijeme. Vnášame doň dobro, radosť, súcit, milosrdenstvo, odpustenie, pomoc, podporu a všetky tieto veci jednoducho preto, že *takí sme*, že ich sme sami plní, pretože to je náš spôsob, náš život, sme *bohmi* a žiť a konať takto je pre nás tak prirodzené, ako *pre bežca behať* či *pre obchodníka obchodovať*. V tomto zmysle to nerobíme kvôli ľuďom okolo nás, kvôli tomu, akí sú, ale *sami zo seba*, pretože *takí sme* a tak je nám to prirodzené. Preto ani nič vonkajšie nemôže toto naše konanie nijako zmeniť ani ovplyvniť. Presne po vzore Boha, ktorý koná rovnako.

"Keď sa zjavila dobrota Boha, nášho Spasiteľa, a jeho láska k ľuďom, spasil nás nie pre spravodlivé skutky, ktoré sme my konali, ale zo svojho milosrdenstva." (Tít 3, 4-5)

"Ale ja vám hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, čo vás prenasledujú, aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Ved' on dáva slnku vychádzať nad zlých i dobrých a posiela dážď na

spravodlivých i nespravodlivých. ... Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec." (Mt 5, 44-45.48)

Boh je Vykupiteľ a Spasiteľ. Po Jeho vzore aj my vydávame svedectvo o Bohu, ktorý v nás toto všetko svojou mocou a milosťou vykonal a spôsobil, že sme akí sme. Svedčíme o radosti a kráse, ktoré odvtedy naše životy naplňajú, o slobode, ktorú nám Boh daroval a o živote Boha, ktorý žijeme v spoločenstve, v Rodine Boha, v Cirkvi. Nie je to ťažké, veď ľudia okolo nás už dávno sledujú čo a akí sme a čo a ako žijeme, obdivujú, závidia, nenávidia, ale isto nie sú ľahostajní. Apoštolát, ako tomuto hovoríme, je vlastne už len *odpoveďou* na túto *otázku* či výzvu davu.

"Ale nik iný sa k nim neodvážil pripojiť, no ľud ich velebil a čím ďalej, tým viac pribúdalo veriacich Pánovi; veľké množstvo mužov a žien. ... Tu vystúpil veľkňaz a všetci, čo boli s ním — teda sekta saducejov —, a plní žiarlivosti položili na apoštolov ruky a vrhli ich do mestského väzenia. Ale Pánov anjel otvoril v noci dvere väzenia, vyviedol ich a povedal: "Chodte, staňte si v chráme a hlásajte ľudu všetky slová tohoto života!" (Sk 5, 13-14.17-20)

"Keďže sa pridržal Petra a Jána, zbehol sa k nim do stĺporadia, ktoré sa volá Šalamúnovým, všetok užasnutý ľud. Keď to Peter videl, prehovoril k ľudu: "Mužovia, Izraeliti, čo sa tomu divíte a prečo hľadáte na nás, akoby sme boli vlastnou mocou alebo nábožnosťou urobili, že tento chodí? Boh Abraháma, Boh Izáka a Boh Jakuba, Boh našich otcov, oslávil svojho Služobníka Ježiša, ktorého ste vy vydali a zapreli pred Pilátom, kým on rozhodol, že ho treba prepustiť." (Sk 3, 11-13)

Boh je nakoniec Veľký Zavŕšiteľ všetkého, keď všetko završuje v spoločenstve samého Seba, v Trojici, aby sme, zbožštení, v Bohu, v Trojici boli naveky ako Boh a žili Božím Životom skrze účasť na Bohu samotnom. Aj my podobne završujeme svoj život a dielo vo svete tak, že tým, ktorí príjmu naše svedectvo, ponúkneme účasť na našom vlastnom živote. Pozveme ich do svojho vlastného spoločenstva, do Cirkvi, aby oni s nami a

my s nimi sme žili a zdieľal ten jeden život a tú jednu jednotu, do ktorej nás oboch povolal Boh Ježiš Kristus.

"[Boh] nám dal poznať tajomstvo svojej vôle podľa svojho dobrotivého rozhodnutia, čo si v ňom predsavzal uskutočniť v plnosti času: zjednotiť v Kristovi ako v hlave všetko, čo je na nebi aj čo je na zemi." (Ef 1, 9-10)

"Do Efezu prišiel istý Žid menom Apollo, rodom Alexandrijčan, muž výrečný a zbehlý v Písmach. Bol poučený o Pánovej ceste a so zápalom ducha hovoril a správne učil o Ježišovi, hoci poznal iba Jánov krst. Začal teda smelo vystupovať v synagóge. Keď ho počuli Priscilla a Akvila, vzali ho k sebe a dôkladnejšie mu vysvetlili Božiu cestu. A keď chcel odísť do Achájska, bratia ho povzbudzovali a napísali učeníkom, aby ho prijali. Keď ta prišiel, veľmi pomohol tým, čo z milosti uverili." (Sk 18, 24-27)

Všetko toto nakoniec, po vzore samého Krista, završujeme v oslave Boha, ktorý nám dal všetky tieto veľké dary a ktorého sme, ako hovorí sv. Patrik, veľkými dlžníkmi - obzvlášť v liturgii a tým, že Mu prinášame tú jedinú a večnú Obetu, ktorú si On sám vyvolil, Eucharistiu.

"V tej hodine zaplesal v Duchu Svätom a povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme..." (Lk 10, 21)

"Pri večeri vzal Ježiš chlieb a dobrorečil, lámal ho a dával učeníkom, hovoriac: "Vezmite a jedzte: toto je moje telo." Potom vzal kalich, vzdával vďaky a dal im ho, hovoriac: "Pite z neho všetci: toto je moja krv novej zmluvy, ktorá sa vylieva za všetkých na odpustenie hriechov." (Mt 26, 26-28)

Toto je naša cesta. Toto je náš život. Zmysel pobytu na zemi. Kresťanstvo. Tým sme. A keď sme, aj konáme. Nie nasilu, nie ako pokrytci, ale v Duchu a v pravde a aj tým sa klaniame a vzdávame hold Bohu, pôvodcovi toho všetkého, čo v nás je. Vo všetkom len napodobňujeme Boha. Byť, žiť, deliť sa, prijať medzi seba. To je tá správna postupnosť vecí. To prvé sa deje

medzi nami a Bohom. To druhé v spoločenstve, medzi nami a bratmi. To tretie medzi nami a svetom.

Všade dookola

"Zo všetkých strán nás sužujú, ale nie sme stiesnení; sme bezradní, ale nepoddávame sa, prenasledujú nás, ale nie sme opustení; zrážajú nás, ale nehynieme. Stále nosíme na tele Ježišovo umieranie, aby sa na našom tele zjavil aj Ježišov život." (2Kor 4, 8-10)

Liberáli, marxisti a im podobní nenávidia kresťanstvo a najviac zo všetkého Cirkev a radšej zničia kultúru, ktorá z neho a jej pričinením vzišla, len aby naň nemuseli ani len pomyslieť, nieto hľadiet'.

Ateisti a rôzni nekatolíci šíria o kresťanstve a Cirkvi obzvlášť dookola svoje vymyslené mýty a fámy a tiež by boli zo všetkého najradšej, keby Kristova Cirkev navždy dodýchala (tí druhí) a ako bonus k tomu aj samo kresťanstvo a vôbec, každá myšlienka na niečo viac, než len bezmyselnú existenciu náhodného zhluku hmoty, zvaného človek, v mŕtvom a prázdnom bezmyselnom vesmíre (tí prví).

Ďalší vypaľujú chrámy a vraždia nasledovníkov Krista a najradšej by všetko raz a navždy utopili v krvi a dyme - a volajú to jedni nábožnosťou, iní pokrokom a oslobodením.

"Prichádza hodina, keď sa každý, kto vás zabije, bude nazdávať, že tým slúži Bohu." (Jn 16, 2)

A keď človek príde do vlastného chrámu medzi svojich, ešte aj tam nájde zástup tých, ktorí zanietené a zo všetkých síl odporujú a protirečia Bohu, Cirkvi, jej viere, náuke apoštolov i Písma a netúžia po ničom, len aby ich nechali v kľude a v pokoji zatratit' sa...

"Keď sa rúcajú základy, čože môže spravodlivý urobiť?" Pán prebýva vo svojom svätom chráme, Pán tróni na nebesiach. Jeho oči hľadajú na úbožiaka, jeho zrak skúma každého človeka." (Ž 11, 3-4)

Viac ako inokedy si uvedomujeme, že sme na zemi naozaj cudzinci, vydedenci a vyvrheli sveta, ktorí už vo svete nemajú nič, iba ak súženie.

"Stali sme sa akoby smetami sveta, vyvrhelmi pre všetkých až doteraz." (1Kor 4, 13)

"Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet!" (Jn 16, 33)

A toto je druhá vec, ktorej sa učíme: že totiž nemáme iného, inú pomoc, iné útočisko, inú istotu ani inú nádej, než Boha. Nič, len Boha. Svet, politici, peniaze, médiá, organizácia, nič z toho nás nezachráni, všetko nás skôr či neskôr zradí a podrazí. Boh. Jedine Boh. On je všetkým, sama Cirkev je Cirkvou iba preto, že je Jeho Telom.

"Môj Pane, ktorý si naším jediným kráľom, pomáhaj mne opustenej, ktorá nemá okrem teba nijakého iného pomocníka." (Est 14, 3)

Nebyť toho, prepadli by sme čiernemu zúfalstvu, veď sa naň nás valí všetko a všetci a za tým všetkým hučí ako oheň zloba Diabla a jej veľký čierny mrak zahaľuje svet.

"Lebo, hľa, tma pokrýva zem a temnota národy, ale nad tebou sa zaskvel Pán a jeho sláva sa zjavila nad tebou." (Iz 60, 2)

Toto je naša jediná nádej, jediná istota, ba viac, dôvod hlbokého pokoja a radosti aj uprostred všetkej temnoty, zákernosti a nepriateľstva.

"Ja im dávam večný život. Nezahynú nikdy a nik mi ich nevytrhne z ruky. Môj Otec, ktorý mi ich dal, je väčší od všetkých a nik ich nemôže Otcovi vytrhnúť z ruky." (Jn 10, 28-29)

"Čo teda na to povieme? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? Keď on vlastného Syna neušetril, ale vydal ho za nás všetkých, akože by nám s ním nedaroval všetko!? Kto obžaluje Božích vyvolencov? Boh, ktorý ospravedľňuje? A kto ich odsúdi? Kristus Ježiš, ktorý zomrel, ba viac — ktorý bol vzkriesený, je po pravici Boha a prihovára sa za nás? Kto nás odľúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč? Ako je napísané: "Pre teba nás usmrcujú deň čo deň, pokladajú nás za ovce na zabitie." Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosť, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odľúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi." (Rim 8, 31-39)

A tak sa s dôverou v Neho púšťame všetkého, aby sme mohli stať na Jedinom, patriť Jedinému, spoliehať sa na Jediného, konať v moci Jedného.

"Dávid odpovedal Filištíncovi: "Ty ideš proti mne s mečom, kopijou a oštepom, ja však idem proti tebe v mene Pána zástupov, Boha izraelských šikov, ktorého si hanobil." (1Sam 17, 45)

Pre niekoho to môže byť nová skúsenosť, nevkladať dôveru do seba ani do ničoho svetského, čo zdanlivo máme pod kontrolou, ale skutočne sa spoliehať iba na Pána a na Jeho Moc.

"Spustil sa dážď, privalili sa vody, strhla sa víchrica a oborili sa na ten dom, ale dom sa nezrútil, lebo mal základy na skale." (Mt 7, 25)

Nie som dobrý. Ani schopný. Nemám žiadne vlastnosti ani nič, o čo by som sa mohol oprieť, iba zlé. Si moja jediná sila, jediná nádej, nič viac nemám.

Amen.

Tichý zabijak

Volba a rozhodnutie. Veľa ľudí, odborníci mienia, že dokonca veľká väčšina, to nikdy neurobí.

Nemôžeme mať *všetko*, len *niečo*. Musíme si *vybrať* a potom sa rozhodnúť kvôli tomu *niečomu* opustiť *všetko* ostatné a ísť za týmto jedným. To platí všade a všeobecne.

Väčšina ľudí ale otáľa. Nevie si vybrať. A už vôbec nemá odvahu *zanechať* to ostatné. *Podobá sa dieťaťu, ktoré sa chce naraz hrať so všetkými hračkami a tak sa nakoniec nezahrá so žiadnou...*

Vybrať a rozhodnúť sa. Kľúčové. V športe, v kariére, v biznise, v politike, v bežnom každodennom živote - a v kresťanstve. V kresťanstve úplne rovnako. Písmo to opakuje znova a znova.

"Nijaký sluha nemôže slúžiť dvom pánom; pretože buď jedného bude nenávidieť a druhého milovať, alebo jedného sa bude pridŕžať a druhým bude opovrhovať. Nemôžete slúžiť aj Bohu, aj mamone." (Lk 16, 13)

"Cudzoložníci, neviete, že priateľstvo s týmto svetom je nepriateľstvom s Bohom?! Kto teda chce byť priateľom tohto sveta, stáva sa nepriateľom Boha." (Jak 4, 4)

"Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete." (Gal 5, 17)

A mohli by sme pokračovať.

Napriek tomu väčšina kresťanov tieto veci prehliada. Dúfa, sníva, že môže mať jedno aj druhé, svet aj Boha, telo aj ducha, Boha aj mamonu. Sama takzvaná Reformácia bola a je pokusom presne o toto: *Sola fide*, stačí ti uveriť v Krista ako Spasiteľa a si spasený. A potom môžeš ďalej žiť svetsky

a telesne, už si spasený, raz a navždy. "Hreš smelo, priateľu...", ako to písal Luther. Môžeš mať oboje. Lenže takýto ľudia nakoniec nemajú ani jedno ani druhé. *Sám Luther a jeho život budiž príkladom...*

"Kto nie je so mnou, je proti mne, a kto nezhrádza so mnou, rozhadzuje." (Mt 12, 30)

Musíme zvoliť. Musíme sa rozhodnúť. Oboje naraz možné nie je. Tak prestaňme dúfať, že nejako obalamutíme Boha, že nájdeme nejakú cestičku, spôsob, o ktorom ani Ježiš nevedel, ale my ho objavíme a budeme môcť túto podmienku obísť a mať oboje. Nič také neexistuje! Ani vo svetských veciach, tobôž pri nebeských!

Takže si musíme *vybrať*. Jedno alebo druhé. A potom sa *rozhodnúť* ísť, jednou alebo druhou cestou. Svet alebo Nebo. Telo alebo Duch. Mamon alebo Ježiš. Zatratenie alebo vykúpenie.

"Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, zachráni si ho." (Lk 9, 23-24)

Čím skôr nutnosť tejto voľby pripustíme, čím skôr ju urobíme, tým lepšie. Pretože aj otáľanie je voľba. Na zatratenie nám totiž stačí iba *ostať* ako sme, nič robiť nemusíme, svet, ktorému patrime, je predsieňou Pekla a Diabol mu vládne, je to jeho kráľovstvo.

"Celý svet je v moci Zlého." (1Jn 5, 19)

Je to Nebo, do ktorého musíme ešte len *ísť* a vojsť doň, lebo v ňom ešte nie sme.

"Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!" (Mt 7, 13-14)

Otáľať znamená ostať. V Pekle. Preto aj váhanie a otáľanie je voľbou - ostať ako sme.

"Ve světě jsou jen dva tábory. Kristův a Satanův. Kdo by si myslel, že může stát mezi nimi, bude vždy na straně Satana." (sv. Augustín)

"Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme." (Gal 5, 24-25)

A ako hovorí Rahner, že *"viera je stávajúca sa"*, túto voľbu nemôžeme urobiť raz navždy, ale stále znova a znova, v každej situácii, v každom okamihu znova a znova voliť, rozhodovať sa a potvrdzovať: *toto chcem* - a preto *všetky ostatné možnosti zanechávam* a opúšťam kvôli tejto jednej. Znova a znova si volím Nebo. Znova a znova si vyberám Božiu Realitu. Znova a znova si volím svätosť. Znova a znova sa rozhodujem pre Boží skutok. Tu a teraz, v tejto jednej konkrétnej situácii v ktorej práve som. A potom znova a znova a znova.

"Kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 24, 13)

Schopnosť a odvaha vyvoliť si to jedno je rovnako dôležitá ako schopnosť zanechať a opustiť kvôli tomu všetko ostatné. Jedno bez druhého neexistuje. Môžeme mať len jedno. Len jedno. Voľbou čohokoľvek súčasne zahadzujeme všetko ostatné. Inak to nejde. Ak nie sme ochotní všetko ostatné *opustiť*, nie sme schopní si ani nič *zvoliť*. Ani Nebo a pásu.

"Tak ani jeden z vás, ak sa nezriekne všetkého, čo má, nemôže byť mojím učeníkom." (Lk 14, 33)

"Nemilujte svet, ani to, čo je vo svete. Ak niekto miluje svet, nie je v ňom Otcova láska." (1Jn 2, 15)

V okamihu, keď dočítaš tieto slová, nastane okamih voľby. Vstaneš a budeš sa musieť rozhodnúť, čo práve tu a teraz urobíš. Boží alebo ľudský skutok? Bude to anjelské, Kristovo zmýšľanie a rozhodnutie, alebo svetské a ľudské? Krok na Božej ceste, alebo vo svete a podľa sveta? Čo to bude?

"Nejhorší je doba předtím, než se skálopevně rozhodnete do toho jít. Zmítají vámi pochybnosti, pořád hrozí, že se vzdáte, všechno děláte jen napůl. Pro tvůrčí činy nebo podniky platí jedna zásada, jejíž opominutí už zabilo spoustu smělych plánů a krásných myšlenek: v okamžiku, kdy pocítíte stoprocentní odhodlání, prozřetelnost začne hrát na vaší straně. Spustí se celý proud událostí, příznivých náhod, úspěšných mítinků a materiálnípomoci, o jaké jste na začátku ani nesnili." (W. H. Murray o svojej prvej expedícii do Himalájí)

Zvolil som. Toto jedno. Krista a Jeho Kráľovstvo. A tamto všetko ostatné som zanechal. Už sa tým nezaoberám. Už neváham. Už sa viac v srdci nepohrávam s myšlienkou, že by som sa niečomu z tamtoho chcel či mohol niekedy nejako venovať. Rozlúčil som sa s tým. Konečne. Už je to za mnou. Skončilo to. Ostalo len jedno. To, čo som si vybral. Tak to musí byť a nijako inak to byť nemôže. Vybrať niečo vyžaduje opustiť všetko ostatné a opustiť všetko ostatné je podmienka toho mať, získať niečo, to jedno, to čo je nad všetko.

"Aj iný hovoril: "Pane, pôjdem za tebou, ale najprv mi dovoľ rozlúčiť sa s rodinou." Ježiš mu povedal: "Kto položí ruku na pluh a obzerá sa späť, nie je súci pre Božie kráľovstvo."" (Lk 9, 61-62)

"Potom som počul hlas Pána, ktorý hovoril: "Koho mám poslať, kto nám pôjde?" I povedal som: "Hľa, tu som, pošli mňa!"" (Iz 6, 8)

Najmenší v najmenšom

"Navzájom rovnako zmýšľajte; a nezmyšľajte vysoko, ale prikláňajte sa k nízkym. Nebuďte múdri sami pre seba." (Rim 12, 16)

Viera je múdrosť a porozumenie. Je pochopením toho, že zázraky sa nedejú preto, že sa my nejako kvalitne modlíme nejakú zvláštnu modlitbu, že my

niečo robíme a dokážeme, ale preto, že je tu Boh a že je dobrý, milosrdný a láskavý a je náš Otec. Nie kvôli nám, ale z Neho.

"Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá váš Otec, ktorý je na nebesiach, dobré veci tým, čo ho prosia." (Mt 7, 11)

Kým neveríme, vnášame seba. Veríme vo vlastnú vieru. Spolieham sa na silu svojej modlitby. Dokonca rozhodujeme namiesto Boha, keď súdime, či niečo je alebo nie je možné, či Boh niečo urobí alebo neurobí.

Viera znamená poznanie, že môžeme jednoducho poprosiť Otecka v Nebi. Že stačí poprosiť Otecka v Nebi. Nepohrdnime teraz týmto. Je to poznanie tak prosté, že presahuje všetku múdrosť ľudí a všetku vychytralosť našej dovtedajšej (ne)vieery.

"V tom čase Ježiš povedal: "Zvelebujem ťa, Otče, Pán neba i zeme, že si tieto veci skryl pred múdrymi a rozumnými a zjavil si ich maličkým." (Mt 11, 25)

"Lebo čo je u Boha bláznivé, je múdrejšie ako ľudia, a čo je u Boha slabé, je silnejšie ako ľudia." (1Kor 1, 25)

V skutočnosti je to niečo nadľudské. Takáto viera je Božím darom. Darom od Otca svojim deťom. Iba Božie deti môžu a vedia a dokážu z Božej milosti takto prosto a detský veriť. Preto je znamením toho, že sme už ľudský uverili Bohu a prijali Božie synovstvo - a Boh nám s ním následne daroval aj dar tejto božskej synovskej viery.

"A tých, čo uveria, budú sprevádzať tieto znamenia: v mojom mene budú vyháňať zlých duchov, budú hovoriť novými jazykmi, hady budú brať do rúk a ak niečo smrtonosné vypijú, neuškodí im; na chorých budú vkladať ruky a tí ozdravejú." (Mk 16, 17-18)

Ak takto veríme, je našou záľubou byť tí najmenší v tom najmenšom. Vieme už, že to vôbec nie je o nás. Všetko je to o Otcovi. Všetko je to o Ježišovi. *Sme ako malé decko, ktoré zavolá svojho otecka, potom sa postaví nabok a*

s radosťou a hrdosťou - nie na seba! - pozerá, ako otecko koná a čo koná a v jeho pohľade kamarátom sa zračí len: Vidíte? Toto je môj oco!

"Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." (Lk 18, 17)

"Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma." (Mt 18, 4-5)

"Chválime [sa] Bohom skrze nášho Pána Ježiša Krista." (Rim 5, 11)

A tak máme záľubu byť ničím a nevkladať žiadnu nádej do seba ani do ničoho, čo konáme, byť v každej chvíli sami osebe tí najmenší možní a mať záľubu pracovať v tom najmenšom možnom, aby mohol byť vo všetkom všetkým Boh, aby sa On oslávil, aby v našej malosti vynikla Jeho veľkosť a v nepatrnosti nášho konania vynikla Jeho sila a moc.

"A tak sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila." (2Kor 12, 9)

A nie, nijako netúžime po nejakej vlastnej veľkosti či sile či vláde a kontrole nad vecami ani ničím podobným. Zvolili sme si totiž. Boha za Otca, Nebo za vlasť, Krista za svoj život. Boh sa nám daroval, Boh je náš a všetko Božie je naše. K čomu by nám bolo niečo naše vlastné, keď všetko Božie je naše? Iba by to zavádzalo, zbytočne zaberalo miesto! A tak *samých seba* vyhadzujeme von a preč, aby sa v nás Boh stal a bol úplne všetkým: našou jedinou istotou, jedinou veľkosťou, jediným zmyslom, jedinou silou, jediným životom, proste jediným a všetkým.

"Ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu. A keď sa zjavi Kristus, váš život, vtedy sa aj vy zjavíte s ním v sláve." (Kol 3, 3-4)

Boh Otec. Ježiš Brat. Cirkev Rodina. Nebo rodičovský dom. My deti. Malí, a predsa rodom veľkí - ale len preto, že sme malé deti Veľkého Otca, adoptovaní z prachu a špiny sveta do Jeho slávneho Rodu, v Krvi Krista pokrvní Boha.

"Teda už nie ste cudzinci ani prišelci, ale ste spoluobčania svätých a patríte do Božej rodiny." (Ef 2, 19)

"... my, čo slúžime v Božom Duchu a chválime sa v Kristovi Ježišovi a nevkladáme nádej do tela." (Flp 3, 3)

Uč ma, Pane, takto žiť, takto veriť. Takto byť. Takto veriť - vierou, ktorá je porozumením, ktorá je identitou, ktorá je bytím a životom. Ktorá je láskou. Dôverou. Tajomstvom a umením Božieho dieťaťa, ktoré nemá nič vlastné, nič zo seba, všetko len to Božie. Otcovo.

Znovuzrodený kresťan je, keď...

"Tým, ktorí ho [Krista] prijali, dal moc stať sa Božími deťmi: tým, čo uverili v jeho meno, čo sa nenarodili ani z krvi, ani z vôle tela, ani z vôle muža, ale z Boha." (Jn 1, 12-13)

Kedy sa tak deje a podľa čoho poznáme, že sa tak už u nás stálo?

Byť "znovuzrodeným kresťanom" znamená naozaj sa stať úplne iným a novým človekom.

"Lebo ani obriezka nie je nič, ani neobriezka, ale nové stvorenie." (Gal 6, 15)

"Kto je teda v Kristovi, je novým stvorením. Staré sa pomínulo a nastalo nové." (2Kor 5, 17)

Martin Luther so svojím výmyslom "sme hnoj zakrytý snehom" z toho spravil akúsi ilúziu: nie som novým človekom, ale akýmsi formálnym

(nechcem povedať magickým) úkonom *uverenia v Krista ako v osobného Spasiteľa* na mňa Boh začína hľadiť, akoby som takým bol (hoci nie som) a ja sa môžem považovať za znovuzrodeného kresťana.

V skutočnosti Písmo ale jasne hovorí, že len ten je skutočne znovuzrodeným kresťanom, kto sa skutočne novým človekom stal, novým stvorením. *Snehom*, nie hnojom *zakrytým* snehom "Ježišovej spravodlivosti".

"Každý, kto verí, že Ježiš je Kristus, narodil sa z Boha. A každý, kto miluje Boha ako Otca, miluje aj toho, kto sa z neho narodil." (1Jn 5, 1)

"Lebo láska k Bohu spočíva v tom, že zachovávame jeho prikázania. A jeho prikázania nie sú ťažké. Ved' všetko, čo sa narodilo z Boha, premáha svet. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera." (1Jn 5, 3-4)

"Ak viete, že je spravodlivý, vedzte, že každý, kto koná spravodlivo, z neho sa narodil." (1Jn 2, 29)

"Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha." (1Jn 4, 7)

"Vieme, že nik, kto sa narodil z Boha, nehreší, ale chráni ho ten, ktorý sa narodil z Boha, a Zlý sa ho nedotkne." (1Jn 5, 18)

Toto sú známky znovuzrodeného kresťana podľa Písma:

- verí v Krista ako Mesiáša
- a miluje Boha,
- nehreší a ani už hrešiť nemôže,
- s ľahkosťou a prirodzene zachováva všetky Ježišove prikázania, pretože už vierou premohol svet,
- koná spravodlivé skutky
- a miluje bratov.

Bez toho o sebe nemôžeme ešte ako o znovuzrodených kresťanoch hovoriť.

A hoci Boh nás rodí v jedinom okamihu pri krste, z našej strany tento pôrod trvá celý život, až do samého konca, keď smrť sa stáva koncom našich "pôrodných ciest" a my sa definitívne rodíme do Neba. Nie je to teda "magický úkon" (ako napr. "oltárna výzva"), ktorý keď vykonám, už som znovuzrodený kresťan, dokonca už spasený, dokonca raz a navždy spasený !

"Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; veď doň si povolany a zložil si pred mnohými svedkami dobré vyznanie." (1Tim 6, 12)

"Neviete, že tí, čo bežia na štadióne, bežia síce všetci, ale iba jeden dosiahne víťaznú cenu? Bežte tak, aby ste sa jej zmocnili. A každý, kto závodí, zdržuje sa všetkého; oni preto, aby dosiahli porušiteľný veniec, my však neporušiteľný. Ja teda tak bežím, nie ako na neisto, tak bojujem, nie akoby som bil do vetra. Ale krotím svoje telo a podrobujem si ho, aby som azda, kým iným kážem, sám nebol zavrhnutý." (1Kor 9, 24-27)

"Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 24, 13)

Začiatok znovuzrodenia

Hriechy nie sú chyby. Ale často ich tak berieme.

Chyba je chyba. Dá sa ospravedlniť.

Hriech nie. Hriech je *vedomý* a *dobrovoľný*.

Vedome a dobrovoľne konáme zlo. Alebo konáme zlo zo zvyku a teda nie vždy úplne vedome a často automaticky, ale vedome a dobrovoľne v tomto návyku ostávame, neodstraňujeme ho, nebojujeme s ním. Nepracujeme na tom, aby v nás, v našom vnútri, dobro premohlo zlo...

"Lebo znútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky, smilstvá, krádeže, vraždy, cudzoložstvá, chamtivosť, zlomyseľnosť, klamstvo, necudnosť, závisť, rúhanie, pýcha, hlúposť. Všetky tieto zlá vychádzajú znútra a poškrvňujú človeka." (Mk 7,21-23)

"Ale ty, Boží človek, utekaj pred tým a usiluj sa o spravodlivosť, nábožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, miernosť. Bojuj dobrý boj viery a zmocni sa večného života; ved' doň si povolaný." (1 Tim 6,11-12)

Alebo vedome a dobrovoľne nekonáme dobro, neprijímame poslanie a zodpovednosť, ktorú ako ľudia a ešte viac ako kresťania máme. Vedome a dobrovoľne pred tým uprednostňujeme iné veci. Vedome a dobrovoľne to nijako neriešime.

A vedome a dobrovoľne sa spoliehame, že však nám to Boh odpustí, tak čo? O nič nakoniec nejde, všetko bude v poriadku, môžem ďalej žiť, ako som žil.

Toto je hriech. Nedá sa ospravedlniť. Ani obhájiť. Ak to robíme, ideme úplne zlou cestou. *Ako keď chorý človek miesto liečby ospravedľňuje svoju chorobu a presviedča, že je vlastne zdravý...*

Hriech je možné iba vyznať. S plačom a ľútosťou. Bez obhajovania. Bez ospravedľňovania. Miesto toho *prosiť* o *zľutovanie*. Zľutovanie, na ktoré nemáme ani právo ani nárok, len dúfame v nezaslúžené Božie milosrdenstvo.

Tu sa začína naše znovuzrodenie. Som hriešnik. Ale *skutočne* hriešnik! Nie ako si to dakedy hovoríme že *však hej, iste, všetci sme hriešnici (a v skutočnosti tým myslíme, že teda vlastne sme úplne normálni a v pohode)*. Nie. *Skutočný hriešnik*. Vinný. Bez ospravedlnenia.

Vtedy prichádza Božie milosrdenstvo. Odpustenie, očistenie Božou láskou.

A z toho sa rodí obrátenie, nový život.

"Tu zákonníci a farizeji priviedli ženu pristihnutú pri cudzoložstve, postavili ju do prostriedku a povedali mu: "Učiteľ, túto ženu pristihli priamo pri cudzoložstve. Mojžiš nám v zákone nariadil takéto ženy ukameňovať. Čo povieš ty?" Ale to hovorili, aby ho pokúšali a mohli ho obžalovať. Ježiš sa zohol a prstom písal po zemi. Ale keď sa ho neprestávali vypytovať, vzpriamril sa a povedal im: "Kto z vás je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň." A znovu sa zohol a písal po zemi. Ako to počuli, jeden po druhom — počnúc staršími — sa vytrácali, až zostal sám so ženou, čo stála v prostriedku. Ježiš sa vzpriamril a opýtal sa jej: "Žena, kde sú? Nik ťa neodsúdil?" Ona odpovedala: "Nik, Pane." A Ježiš jej povedal: "Ani ja ťa neodsudzujem. Chod' a už nehreš!" (Jn 8, 3-11)

"Odpovedal im Ježiš: "Lekára nepotrebujú zdraví, ale chorí. Neprišiel som volať spravodlivých, ale hriešnikov, aby sa kajali." (Lk 5, 31-32)

Sprvu sa zdráhame. Naša *pýcha* kričí hrôzou. Priznať si vinu? Hriech? Zločin? Kričí aj naša *hrdosť*, túžba zaslúžiť, zarobiť si nejakú spásu, odmenu Neba, vyvolať u Boha obdiv, ocenenie a uznanie nad tým, akí dobrí sme, ako dobre a zbožne žijeme, čo všetko a ako zvládneme. Lepšie nám veru ide chválenie sa, než priznávanie hriechu...

"Dvaja ľudia vstúpili do chrámu modliť sa. Jeden bol farizej, druhý mýtnik. Farizej sa postavil a takto sa v sebe modlil: "Bože, ďakujem ti, že nie som ako ostatní ľudia: vydierači, nespravodlivci, cudzoložníci alebo aj ako tento mýtnik. Postím sa dva razy do týždňa, dávam desiatky zo všetkého, čo mám." Mýtnik stál celkom vzadu a neodvážil sa ani oči k nebu zdvihnúť, ale bil sa do prs a hovoril: "Bože, buď milostivý mne hriešnemu." Hovorím vám: Tento odišiel domov ospravedlnený, a nie tamten. Lebo každý, kto sa povyšuje, bude ponížený, a kto sa ponízuje, bude povýšený." (Lk 18, 10-14)

Predsa, cesta vedie cez *pokánie*. Cez pravdu – pretože je to tak, je to pravda. A cez vieru, že sú naozaj pravdivé slová Evanjelia:

"Ved' Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného Syna, aby nezahynul nik, kto v neho verí, ale aby mal večný život. Lebo Boh neposlal Syna na svet, aby svet odsúdil, ale aby sa skrze neho svet spasil." (Jn 3, 16-17)

"Lebo Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo." (Lk 19, 10)

A tak môžeme konečne ako hriešnici prijať od Boha odpustenie a uzdravenie a konečne nie svojou mocou a silou ale z moci a milosti Boha sa začať stávať hodnými Neba...

"On nás spasil a povolal svätým povolaním, nie pre naše skutky, ale zo svojho rozhodnutia a milosti, ktorú sme dostali v Kristovi Ježišovi pred večnými vekmi." (2Tim 1, 9)

"On nás urobil súcich za služobníkov Novej zmluvy, a nie litery, ale Ducha; lebo litera zabíja, kým Duch oživuje." (2Kor 3, 6)

Hovorí sa, že veľkí svätci sú veľkí hriešnici. Nie preto, že by boli väčší hriešnici ako my, ale preto, že to nepopierajú. A tak ako hriešnici prijímajú Božiu milosť, ktorá ich posväčuje. Sú svätí Božou Mocou, pretože prijali to, čím sami osebe sú: hriešnikmi.

"Mnoho veriacich prichádzalo, vyznávali sa a priznávali svoje skutky. A mnohí z tých, čo sa zaoberali čarami, podonášali knihy a pred očami všetkých ich spálili; keď spočítali ich cenu, vyšlo im päťdesiatisíc strieborných." (Sk 19, 18-19)

Toto je začiatok. Tak to začína. Naša cesta. Nijaký iný začiatok neexistuje. A kto by sa chcel aj ďalej obhajovať a ospravedlňovať, len dosiahne to, že bude stále stáť na začiatku cesty a nikdy do Kráľovstva nevstúpi. Len hriešnik, ktorý vie, že nemá nič zo seba, smie dostať všetko od Boha.

"Aj vás, čo ste boli mŕtvi v hriechoch a neobriezke svojho tela, oživil s ním a odpustil nám všetky hriechy. Zotrel dlžobný úpis, ktorý bol svojimi nariadeniami proti nám a prekážal nám, a odstránil ho tým, že ho pribil na

križ. Odzbrojil kniežatstvá a mocnosti, verejne ich predviedol a v ňom triumfoval nad nimi." (Kol 2, 13-15)

Je to viera, rozhodnúť sa závisieť úplne a jedine len od Božieho milosrdenstva, vydať sa na milosť a nemilosť Bohu – a dúfať v milosť.

Ludský kapitál

"Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pominie, prijali do večných príbytkov." (Lk 16,9)

Ľudia sveta uprednostňujú majetok pred ľuďmi. Mienia totiž, že ľudia sú nahraditeľní, ale majetok nie. A ak má človek majetok, nemusí dbať o ľudí.

Kresťania to vidia úplne opačne – pretože zistili, že majetok je úplne vedľajší, sú to však ľudia a vzťah s nimi, na ktorých úplne a podstatne záleží.

"Národy, kultúry, umenia, civilizácie - tie sú smrteľné a ich život je oproti nášmu životom komára. No tí, s ktorými žartujeme, pracujeme, sobášime sa, ktorými pohrdame a ktorých vykorisťujeme - to sú nesmrteľné ohavnosti alebo nekonečné skvosty." (C. S. Lewis)

– a my s nimi, práve *s nimi*, budeme tak či onak žiť či trpieť naveky. Oni sú to skutočné bohatstvo, opravdivý a jediný „ľudský kapitál“, ktorý ostane naveky, aj keď *majetok* a *svet* už dávno zaniknú. Oni a vzťahy s nimi sú tá jediná investícia, na ktorej záleží. Toto je to poznanie, ktoré oceňuje Ján:

"Milovaní, milujme sa navzájom, lebo láska je z Boha a každý, kto miluje, narodil sa z Boha a pozná Boha. Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1 Jn 4,7-8)

Pre Jána je to otázka *poznania*: Boh je láska, čiže vzťah. Nebo je svet, ktorého podstatou nie sú veci, ale ľudia a vzťah lásky medzi nimi. Kto toto

vie a chce žiť v Nebi, investuje do ľudí a do vzťahu s nimi – miluje bratov. Využíva majetok, *mamon*, na to, aby s pomocou neho ako nástroja investoval do toho, na čom záleží: do ľudí a do priateľstva s nimi.

Pritom nejde o to, vybrať si *nejakých* ľudí, ktorých by sme dokázali mať takto radi, ale *seba* zmeniť tak, aby sme opravdivo milovali ľudí, nezávisle od toho, akí sú. Aby sme sa teda stali podobnými Bohu, ktorý je láska, aby sme sa stali láskou ako je On láskou.

"Milujte svojich nepriateľov, dobre robte, požičiavajte a nič za to nečakajte! Tak bude vaša odmena veľká a budete synmi Najvyššieho, lebo on je dobrý aj k nevďačným a zlým. Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!" (Lk 6, 35-36)

"Sluhovia vyšli na cesty a zhromaždili všetkých, ktorých našli, zlých aj dobrých; a svadobná sieň sa naplnila hosťami." (Mt 22,10)

"Boh je láska (1Ján 4, 16), Boh je svetlo. Človek stvorený na Jeho podobu musí sa stať úplne láskou, úplne svetlom." (mních z Hory Athos)

V tomto zmysle vlastne ani tak neinvestujeme do samotných ľudí, ako skôr do svojej *schopnosti* milovať a byť priateľom všetkých ľudí bez rozdielu. No a v spoločenstve Cirkvi si v tomto navzájom pomáhame a slúžime, jeden na druhom navzájom si dávame príležitosť takto trénovať lásku a jednotu spoločenstva bezvýhradnej lásky.

"Milujte sa navzájom bratskou láskou, predbiehajte sa vzájomne v úctivosti." (Rim 12, 10)

"Nedávajte slobodu za príležitosť telu, ale navzájom si slúžte v láske! Ved' celý zákon sa splňa v jedinom slove, v tomto: "Milovať budeš svojho bližného ako seba samého!"" (Gal 5, 13-14)

A podľa čoho poznáme, že sa nám to darí? Podľa toho, že sa nám títo ľudia stávajú *drahí*, až tak, že nám na nich *záleží* viac ako na sebe samých. Toto

je znak toho, že v tomto božskom umení nebeského života naozaj uspievame.

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska? Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou." (1Jn 3, 16-18)

A sme znova na začiatku, pri majetku - čiže našom živote v zmysle pozemského živobytia omnoho častejšie, než skutočného zomretia za druhého - ktorý využívame ako nástroj a prostriedok tejto lásky, pretože nám na ľuďoch záleží, skutočne nám na nich záleží, záleží nám skutočne na každom a na všetkých ľuďoch, pretože sme synmi Boha, pretože sme ako On. Spolu s nimi sme ich *bratmi a hriešnikmi*, ak by sme parafrázovali sv. Augustína, ale po vzore Otca sme *im* a pre nich skutočnými milujúcimi a múdrymi *otcami* po vzore nášho vlastného Otca v Nebi, *"od ktorého má meno každé otcovstvo na nebi i na zemi."* (Ef 3, 15)

S týmto postojom sa všetko mení. Naša modlitba, pohľad na nich, život, konanie, naše ciele, túžby, postoje, zodpovednosť, rozhodovanie, všetko je zrazu úplne iné, keď nám zrazu záleží na každom človekovi okolo nás, skutočne a opravdivo, keď na každého hľadáme ako otec (matka) na vekom už dospelého a v istom zmysle samostatného, ale stále syna či dcéru, ktorý je v mnohom ešte nedospelý a v mnohom potrebuje našu múdru podporu a pomoc, pretože my sme v Bohu a skrze Boha jeho rodič pre Nebo.

"Ved' keby ste mali hoc aj desaťtisíc vychovávateľov v Kristovi, otcov nemáte mnoho, lebo v Kristovi Ježišovi ja som vás splodil skrze evanjelium." (1Kor 4, 15)

Volím si... Nebo alebo Peklo?

Nebo a Peklo sú vecou toho, čo milujeme a čo nám naopak spôsobuje utrpenie. Pre *lakomca* je utrpením *miňať* peniaze na ľudí okolo seba. Pre *kresťana* je naopak utrpením *mať* majetok a nemôcť ho vynaložiť na pomoc ľuďom.

"Keď sa vydával na cestu, ktosi k nemu pribehol, klakol si pred ním a pýtal sa ho: "Učiteľ dobrý, čo mám robiť, aby som obsiahol večný život?" Ježiš mu povedal: "Prečo ma nazývaš dobrým? Nik nie je dobrý, jedine Boh. Poznáš prikázania: Nezabiješ! Nescudzoložíš! Nepokradneš! Nebudeš krivo svedčiť! Nebudeš podvádzať! Cti svojho otca i matku!" Ale on mu povedal: "Učiteľ, toto všetko som zachovával od svojej mladosti." Ježiš naňho pozrel s láskou a povedal mu: "Jedno ti ešte chýba. Chod', predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!" On pri tomto slove zosmutnel a odišiel zarmútený, lebo mal veľký majetok. Ježiš sa rozhladol a povedal svojim učeníkom: "Ako ťažko vojdú do Božieho kráľovstva tí, čo majú majetky!" Učeníci sa nad jeho slovami zarazili. Ale Ježiš im ešte raz povedal: "Deti moje, ako ťažko sa vchádza do Božieho kráľovstva! Lahšie je ťave prejsť cez ucho ihly, ako boháčovi vojsť do Božieho kráľovstva." (Mk 10, 17-25)

"Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska? Deti moje, nemilujeme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou. Podľa toho poznáme, že sme z pravdy, a upokojíme si pred ním srdce." (1Jn 3, 17-19)

"Bratia moji, čo osoží, keď niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže ho taká viera spasí? Ak je brat alebo sestra bez šiat a chýba im každodenná obživa a niekto z vás by im povedal: "Chodte v pokoji! Zohrejte

sa a najedzte sa!", ale nedali by ste im, čo potrebujú pre telo, čo to osoží?!"
(Jak 2, 14-16)

Preto Písmo hovorí:

"Mŕtvi boli súdení z toho, čo bolo zapísané v knihách podľa ich skutkov. More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov." (Zjv 20,12-13)

Skutky, čiže *praxis*, to, čo bežne žijeme, pretože je nám prirodzené a normálne takto žiť: sebeckvo a či lásku, lakomstvo alebo priateľstvo, či v strede sú viac ľudí alebo viac majetok. A *ergata*, diela, to, do čoho investujeme: do majetku alebo do ľudí? Využívame ľudí na to, aby sme zveľadili seba a svoj majetok, postavenie, moc? Alebo naopak využívame seba a majetok na to, aby sme poslúžili ľuďom, lebo nám na nich skutočne záleží?

"Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: "Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne." Vtedy mu spravodliví povedia: "Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?"⁴⁰ Kráľ im odpovie: "Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili."'" (Mt 25,34-40)

Všimli sme si? Tí spasení to nerobili preto, lebo by za to čakali nejakú odmenu – ani *netušili*, že to robia pre Krista! Robili to jednoducho preto, že im na tých ľuďoch *záležalo*. Celkom prosto, bez akejkoľvek vypočítavosti. To je postoj, ktorý podľa Krista vedie do Neba. Keď je nám láska k ľuďom, záujem o ľudí prirodzený a prvoradý.

Viera – alebo láska?

"V duchu viery očakávame nádej spravodlivosti. Lebo v Kristovi Ježišovi ani obriezka nič neznamená, ani neobriezka, ale viera činná skrze lásku." (Gal 5, 5-6)

Mnohí kresťania opakujú: *uver v Krista a budeš spasený.*

Môže ale byť spasený niekto, kto na jednej strane síce naozaj *uveril* v Krista, uveril v Jeho spásu, ale *nemiluje* Ho, Ježiš je mu ľahostajný, alebo dokonca niekto, kto by ho nenávidel?

"Kto miluje otca alebo matku viac ako mňa nie je ma hoden. A kto miluje syna alebo dcéru viac ako mňa, nie je ma hoden." (Mt 10, 37)

"Kto nemiluje, nepoznal Boha, lebo Boh je láska." (1Jn 4, 8)

Čo je ale láska? Nie je to skutok, čin? Ako inak sa dá milovať, než že skutočne slúžime milovanému, že pre neho žijeme, že mu svoju lásku preukazujeme skrutkami? Platí to tak medzi ľuďmi:

"Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov. Ak má niekto pozemský majetok a vidí brata v núdzi, a srdce si pred ním zatvorí, ako v ňom môže ostávať Božia láska? Deti moje, nemilujme len slovom a jazykom, ale skutkom a pravdou." (1Jn 3, 16-18)

Platí to tak aj voči Bohu:

"Ak ma milujete, budete zachovávať moje prikázania. A ja poprosím Otca a on vám dá iného Tešiteľa, aby zostal s vami naveky..." (Jn 14, 15-16)

"Kto má moje prikázania a zachováva ich, ten ma miluje. A kto miluje mňa, toho bude milovať môj Otec; aj ja ho budem milovať a zjavím mu seba samého." (Jn 14, 21)

Spoločenstvo s Bohom je spoločenstvo lásky, neexistuje iná jednota, než jednota lásky. Iba láska dokáže spojiť dve osoby tak, že *"budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi."* (Ef 5, 31-32) – preto Písmo túto jednotu opisuje ako lásku Ženícha a nevesty.

Spoločenstvo lásky je ale spoločenstvo spoločného konania, pretože láska je skutok a sám život je konanie, život sám sa dá iba konať. Žijeme konaním. Spoločne žijeme spoločným konaním v láske. Sama láska znamená konať spoločne. Milovať Boha znamená byť s Ním jedno - žiť Jeho život, čiže konať Jeho život, čiže konať Božie skutky. Konať spolu s Bohom čo Boh koná.

Viera bez lásky nie je ničím.

"Veríš, že Boh je jeden? Dobre robíš. Ale aj diabli veria, a trasú sa!" (Jak 2, 19)

"V láske niet strachu, a dokonalá láska vyháňa strach, lebo strach má v sebe trest, a kto sa bojí, nie je dokonalý v láske." (1Jn 4, 18)

Láska bez skutkov je takisto ničím, klamným pocitom, márnou emóciou, ilúziou. Láska je skutok. Akt služby, vernosti, oddanosti. Láska sa dá iba konať.

"Videl som mŕtvych, veľkých i malých; stáli pred trónom a otvorili sa knihy. Otvorila sa aj iná kniha, kniha života. A mŕtvi boli súdení z toho, čo bolo zapísané v knihách podľa ich skutkov. More vydalo mŕtvych, čo boli v ňom, aj smrť, aj podsvetie vydali mŕtvych, čo boli v nich, a každý bol súdený podľa svojich skutkov." (Zjv 20, 12-13)

"On odplatí každému podľa jeho skutkov: večným životom tým, čo vytrvalosťou v dobrých skutkoch hľadajú slávu, česť a nesmrteľnosť." (Rim 2, 6-7)

Keď čítam tieto Pavlove slová, vždy mi udrie do očí, ako starostlivo sa v tomto texte vyhýba každej zmienke o *výslovnej viere v Krista ako v Osobu*. Boh je *Pravda*. Boh je *Láska*. Boh je *Život*. Boh je *Dobro*. Boh je *dokonalosť*. Kto Krista nepozná po Mene, ale miluje pravdu, miluje lásku a dobro, miluje dokonalý život, ten skutočne *miluje* Krista a skutočne *verí* v Krista, aj keď Ho ako Osobu a po Mene nepozná. A taký bude spasený, pretože skutkami hľadá to, čo srdcom miluje: *dobro, slávu, česť, nesmrteľnosť*.

Pre koho pracuješ? Komu slúžiš? Na čo vynakladáš svoj čas, peniaze, schopnosti, sily? Sadni si a urob inventúru! Kam a do čoho toto všetko ide? Za posledný týždeň? Mesiac? Rok? Čo si svojimi skutkami dokázal, aké veci? Boli Božie? Svetské? Na čom si pracoval? Na veciach tohto sveta? Alebo na Božích dielach?

Skutky prezradia všetko. Preto je každý súdený podľa skutkov. Nie podľa slov. Ani nie podľa nejakej ľubovôle Boha, hoci by mohol. Podľa skutkov. Oni neomylné ukážu, kto je náš boh. Oni neomylné odhalia, čo alebo koho naozaj milujeme. Komu alebo čomu skutočne slúžime, pre koho alebo pre čo naozaj žijeme.

A naopak, skutky sú kľúč k láske. Nemusíme čakať na nijaké pocity či mystické zážitky. Je to rozhodnutie rozumu a vôle, ako nám pripomenú aj psychológovia. Pre lásku sa dá rozhodnúť. Prosto sa rozhodnúť pre vernosť a oddanosť Bohu, pre službu Bohu, pre konanie skutkov lásky.

"Vidíte, že človek je ospravedlnený zo skutkov, a nie iba z viery." (Jak 2, 24)

Sadnime si. Predstavme si, ako by náš život, náš bežný deň, vyzeral, keby bol naozaj prežitý božou, keby bol naozaj prežitý podľa Krista, keby sme ho žili tak, že Kristus, ak by sa s nami vymenil, nemusel by na tom nič zmeniť.

Sadnime si. Uvažujme. Postavme sa pred Ježiša, spolu s Ním si to v modlitbe, v rozjímaní preberme. Spíšme si na papier jeho základné body. Načrtnime si, ako by mohol vyzerat' bežný program, regula, pre náš bežný deň. Všetko sú riadne napíšme! To je dôležité, napísať si to.

Začína sa Advent. Čas tréningu a duchovnej obnovy. Začnime tieto postoje, tento nový režim dňa trénovať. Na to tento čas je. Tak ho využime.

Advent medzi „už“ a „ešte nie“

Sme jednota duše a tela. Do Božieho Kráľovstva vchádzame najprv dušou, až potom hmotným telom, ktoré sa k duši pridá a bude ako posledné premenené podľa duše.

Telom sme stále vo svete, stále v tej istej slabosti a krehkosti sveta a tela. Tak, ako Kristus.

"Vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom; a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka." (Flp 2, 7)

Dušou sme ale povolání už teraz žiť v Kráľovstve, tak, ako ním bol aj Kristus. Navonok v telesnej slabosti človeka, ktorý potrebuje jesť a piť a potrebuje teplo a strechu nad hlavou, ktorý môže byť unavený, smädný a hladný, môže byť spútaný obyčajným povrazom, bičovaný a niekoľkými klincami pribitý na kus dreva. Vo vnútri už ale bol naplno Božím Kráľovstvom, ako o Ňom svedčil sám Otec.

"Keď bol Ježiš pokrstený, hneď vystúpil z vody. Vtom sa mu otvorilo nebo a on videl Božieho Ducha, ktorý ako holubica zostupoval a prichádzal nad

neho. A z neba zaznel hlas: "Toto je môj milovaný Syn, v ktorom mám zaľúbenie." (Mt 3, 16-17)

Sám Ježiš to o sebe vyhlásil.

"Ak ja Božím Duchom vyhánam zlých duchov, potom k vám prišlo Božie kráľovstvo." (Mt 12, 28)

"... lebo Božie kráľovstvo je medzi vami." (Lk 17:21) - a bol to On sám, ktorý medzi nimi v tej chvíli stál.

A aby aj učeníci pochopili, nechal na okamih pred nimi prežiarit' svoje telo vnútorným jasom svojej duše, svetlom Kráľovstva.

"O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a jeho brata Jána a vyviedol ich na vysoký vrch do samoty. Tam sa pred nimi premenil: tvár mu zažiarila s'ľa slnko a odev mu zbelel ako svetlo. V tom sa im zjavil Mojžiš a Eliáš a rozprávali sa s ním." (Mt 17, 1-3)

Keď potom zvíťazil na kríži, Jeho Telo, dovtedy krehké a smrteľné, sa pridalo a premenilo tiež. Vzkriesené už aj ono bolo oslávené, premenené, zbožštené.

"Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: "Je dokonané." Naklonil hlavu a odovzdal ducha." (Jn 19, 30)

"O osem dní boli jeho učeníci zasa vnútri a Tomáš bol s nimi. Prišiel Ježiš, hoci dvere boli zatvorené, stal si doprostred a povedal: "Pokoj vám!" (Jn 20, 26)

"Vtom sa im otvorili oči a spoznali ho. Ale on im zmizol." (Lk 24,31)

Toto je podstata adventu, ktorým je celý náš život.

Dušou máme a musíme už teraz vojsť do Kráľovstva, už teraz v Kráľovstve žiť, už teraz žiť Boží Život v sebe, Boží Pokoj Božej Lásky a Jednoty medzi sebou a konať Božie Skutky vo svete.

"... aby ste žili, ako sa patrí vzhľadom na Pána, a páčili sa mu vo všetkom, tým, že budete prinášať ovocie všetkých dobrých skutkov a rásť v poznaní Boha, ... On nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna, v ktorom máme vykúpenie, odpustenie hriechov." (Kol 1, 10.13-14)

"S ním ste boli pochovaní v krste a v ňom ste boli s ním aj vzkriesení vierou v moc Boha, ktorý ho vzkriesil z mŕtvych." (Kol 2, 12)

"Blahoslavený a svätý, kto má podiel na prvom vzkriesení! Nad tými druhá smrť nemá moci, ale budú kňazmi Boha a Krista a budú s ním kraľovať." (Zjv 20, 6)

To preto, lebo čo sa našej duše týka, je Božie kráľovstvo už tu, už *prítomné* – a najviac zo všetkého v Eucharistii, kde sa duša už teraz môže hostiť na samom večnom živote, Božom živote.

"Lebo Boží chlieb je ten, ktorý zostúpil z neba a dáva svetu život." Povedali mu: "Pane, vždy nám dávaj taký chlieb." Ježiš im povedal: "Ja som chlieb života. Kto prichádza ku mne, nikdy nebude hladovať, a kto verí vo mňa, nikdy nebude žízniť." (Jn 6,33-35)

Súčasne ale vzkriesenie a Božie Kráľovstvo ešte len *očakávame* - pre svoje *telo*, pretože ako u Ježiša, aj u nás telo ostáva stále v starej telesnej krehkosti a slabosti a neschopnosti očami vidieť Boha – a k duši, ktorá už večný život má, sa ešte len musí pridať.

"Kto je moje telo a pije moju krv, má večný život a ja ho vzkriesim v posledný deň." (Jn 6,54)

"Teraz vidíme len nejasne, akoby v zrkadle, no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný." (1Kor 13, 12)

"Ved' naša vlasť je v nebi. Odtiaľ očakávame aj Spasiteľa Pána Ježiša Krista. On mocou, ktorou si môže podmaniť všetko, pretvorí naše úbohé telo, aby sa stalo podobným jeho oslávenému telu." (Flp 3, 20-21)

Ján to vyjadril najlepšie, tento stav, keď už sme a súčasne ešte úplne *nie sme* vzkriesení s Kristom:

"Pozrite, akú veľkú lásku nám daroval Otec: voláme sa Božími deťmi a nimi aj sme. Preto nás svet nepozná, že nepoznal jeho. Milovaní, teraz sme Božími deťmi, a ešte sa neukázalo, čím budeme. Vieme však, že keď sa on zjaví, budeme mu podobní, lebo ho budeme vidieť takého, aký je." (1Jn 3, 1-2)

Na konci sa alebo *duša* pridá k *telu* a zahynie spolu s ním v Pekle, alebo sa *telo* pridá k *duši* a bude oslávené spolu s ňou.

"Tak je to aj so zmŕtvychvstaním: seje sa porušiteľné, vstáva neporušiteľné; seje sa potupené, vstáva slávne; seje sa slabé, vstáva mocné; seje sa telo živočíšne, vstáva telo duchovné." (1Kor 15, 42-44)

O tom náš život na zemi je. Čo preváži? Duša? Telo? Vchádza naša *duša* už teraz do Neba, žije už teraz v Nebi, je už skutočne vzkriesená s Kristom, aby sa potom k nej nakoniec pridalo aj telo, premožené silou a jasom Ducha?

"Vchádzajte tesnou bránou, lebo široká brána a priestranná cesta vedie do zatratenia a mnoho je tých, čo cez ňu vchádzajú. Aká tesná je brána a úzka cesta, čo vedie do života, a málo je tých, čo ju nachádzajú!" (Mt 7, 13-14)

"Milovaní, prosím vás ako cudzincov a pútnikov: zdržajte sa telesných žiadostí, ktoré bojujú proti duši." (1Pt 2, 11)

"Lebo ak budete žiť podľa tela, zomriete. Ale ak Duchom umŕtvujete skutky tela, budete žiť." (Rim 8, 13)

Alebo je to naše *telo*, ktoré sťahuje dušu dole, k zemi, do sveta, aby nakoniec naveky zahynula v Pekle spolu s ním?

"Lebo mnohí, o ktorých som vám často hovoril a teraz aj s plačom hovorím, žijú ako nepriatelia Kristovho kríža. Ich koniec je záhuba, ich bohom je brucho a hanba je slávou tých, čo zmyšľajú pozemsky." (Flp 3, 18-19)

Toto je podstata nášho pobytu na zemi. Rozhodnúť sa, vyvolať si.

"Hovorím však: Žite duchovne a nebudete splňať žiadosti tela. Lebo telo si žiada, čo je proti duchu, a duch, čo je proti telu. Navzájom si odporujú, aby ste nerobili to, čo chcete. ... Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme." (Gal 5, 16-18.24-25)

Žijeme jeden veľký celoživotný advent, keď sme a súčasne ešte úplne nie sme v Kráľovstve, keď telo útočí a zvádza a my sa musíme rozhodovať, čo si vyvolíme, či telo alebo Kráľovstvo.

"Lebo vám hovorili: "V poslednom čase prídu posmievači, čo žijú podľa svojich bezbožných žiadostí." To sú tí, čo vyvolávajú roztržky, ľudia telesní, čo nemajú Ducha. Ale vy, milovaní, budujte sami seba na svojej presvätej viere a modlite sa v Duchu Svätom. Zachovajte sa v Božej láske a očakávajte milosrdenstvo nášho Pána Ježiša Krista pre večný život." (Júd 1, 18-21)

"Ale kto vytrvá do konca, bude spasený." (Mt 24, 13)

Čriepky VIII

Čoho sa držať, keď sa človek cíti bezradný, keď nevidí výsledky ani zmysel? Modernou rečou povedané: neorientovať sa na *výstupy*, ale na *procesy*. Nakoniec, o čo ide, nie je nejaké *dielo*, ktoré tvoríme, ale *proces* života,

ktorému sa učíme. Cieľom nie je spolu s Bohom niečo urobiť, ale spolu žiť. Prosto spolu žiť. V každej chvíli, každý okamih.

V tomto *proces*e žitia existujú dva jasné záchytné body a postoje: Byť *upriamený* na Boha, s ktorým žijeme v čo najdokonalejšom súlade, a *súcitíť* s ľuďmi okolo nás. Jednota s *Bohom*, súciť k *ľuďom*. Byť v Bohu a s Ním súcitíť a milovať ľudí, ktorí nám práve tu a teraz preťali našu cestu – a netrápiť sa budúcnosťou. Byť a súcitíť, *tu a teraz*. Nič viac. A nie je to vôbec nič nové.

"Preto nebudte ustarostení o zajtrajšok." (Mt 6,34)

"Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého svojho srdca, z celej svojej duše, zo všetkých svojich síl a z celej svojej mysle a svojho blížneho ako seba samého!" (Lk 10,27)

Byť kresťanom neznamená zohýbať sa podľa sveta, ale svet sa zohýba podľa nás. Nie sme to my, kto nasledujeme svet, ale žijeme si po svojom uprostred sveta a je to svet, ktorý sa pridáva k (alebo búri proti) nám.

Modlitba nie je nič iné, než skutočný boj a zápas – nie s Bohom, ale o svet, o ľudí, o dobro a spásu seba a všetkých, žiadne „pokojné posedávanie“!

Sväté prijímanie nie je o tom, ako *prijat'* Krista. Ak sa sústredíme na to, je to slepá ulička. Sväté prijímanie je o tom, ako *patriť* Kristovi, ako byť Kristovým *Kráľovým mužom* plne v Jeho službách, plne Jemu k dispozícii. A na oplátku, ako výsledok prijatia tejto našej prísahy, Kráľ vkladá do nás samého Seba, robí nás svojou svätynou, časťou Seba, aby sme tak „niesli Jeho Česť“, Jeho samého.

Bez viery a nádeje človek uteká do sladkých ilúzií, len viera a nádej mu dávajú odvahu vynoriť sa do reality a zostať v nej.

Ruženec – to je pristupovať k Bohu s Máriou, zdieľajúc jej radosť, jej bolesť a nakoniec aj slávu a radosť všetkých svätých. Je to vskutku modlitba tých, ktorí už žijú v Božom Kráľovstve.

Keď sa modlíme ruženec, najprv s *Máriou* prežívame radosť z Ježiša, zdieľame s *Máriou* jej jedinečnú materskú lásku a materskú radosť. Potom s *Máriou a učeníkmi* sprevádzame Ježiša v jeho vykupiteľskom diele a máme podiel aj na ich Jeho bolesti. Nakoniec s *Máriou, učeníkmi a celou oslávenou i pozemskou Cirkvou* sa radujeme z Ježišovho víťazstva a slávy i nášho vykúpenia a oslavujeme Ho za Jeho i naše víťazstvo. A to všetko v jednote *Otca*, ktorý vo všetkom tom bol so svojím Synom a v Ňom.

Vzdať seba. To je všetko. Vzdať seba tak úplne, aby sa v nás Ježiš mohol stať všetkým: istotou, spoločníkom, dôležitosťou, veľkosťou, zmyslom, ... všetkým. Nie zajtra, nie včera, ale práve tu a práve teraz. Žiaden strach. Žiadna túžba. Všetko už je. Práve tu. Práve teraz.

Byť najmenšie možný v najmenšom možnom. Tak a tam sa Boh oslávi.

Život je pohyb, konanie. Spoločný život je spoločné konanie. Komunita v Cirkvi nemôže spolu žiť, ak spoločne nekoná, ak nie je spoločne zanietená

pre niečo – a to znamená mať jasnú víziu (ktorú nám dáva Cirkev a Evanjelium, obrátiť a zjednotiť v Kristovi celý svet) a jasnú predstavu, ako ju naplniť (a to už je na nás, ako v duchu Písma, Cirkvi a Duchu Svätého skonkretizujeme).

Nehovor, že *nedokážeš* zanechať hriech. Ak sa pozrieš úprimne sám do seba, ľahko zistíš, že sa ho držíš nie preto, že inak nemôžeš, ale preto, že ho v skutočnosti zanechať *nechceš*. najprv sa teda sám seba spýtaj, či naozaj *chceš* zanechať hriech. A ak nevieš, či chceš, pros Pána, aby si chcel, aby v tebe prebudil túžbu a vieru.

"Ved' to Boh pôsobí vo vás, že aj chcete, aj konáte, čo sa jemu páči." (Flp 2,13)

Často nám Pán ponecháva naše slabosti a hriechy preto, že sa ich síce zbaviť chceme, ale nie z lásky, ale z pýchy, nie kvôli Bohu, ale aby sme my sami vyzerali dobrí a skvelí, hodní vari aj Božieho obdivu. To ale nie je skutočné zanechanie hriechu – pýcha i sebeckto ostávajú, mení sa len forma, akou ich v sebe ukájame.

Farnosť a v nej malé spoločenstvá je úplne základný nástroj pastorácie, čiže učeníctva. Ak nefunguje alebo sa dokonca tomu farníci vzpierajú, nie je toho veľa, čo môže v takom prípade farár pre svoju farnosť urobiť.

Barbar so sekerou a štítom vie, že čím silnejší je, tým lepší bojovník je. Nedokázal by pochopiť, ako môže pilot lietadla byť skvelým bojovníkom a to napriek tomu, že nemá veľké svaly a počas celého boja zámerne nerobí nič,

len sedí – pretože nevie, čo je to lietadlo a neberie ho do úvahy. Pripadalo by mu to nepochopiteľné a zaiste odpudivé, pohrdol by ním ako slabochom.

Sila kresťana pramení v Bohu – a čím je človek sám osebe „slabší“ (v skutočnosti pravdivejší), tým viac Boh v ňom môže byť „silnejší“. Ale pre barbarov zo sveta, ktorí Boha nepoznajú a neberú do úvahy, to zaiste pripadá ako nepochopiteľná, odpudivá a opovrhnutia hodná slabosť.